

BARCELONA FOTO- GRAFIADA

GUIA DELS FONDS

I LES COL·LECCIONS DE

L'ARXIU FOTOGRÀFIC

DE LA CIUTAT

**ARXIU FOTOGRÀFIC
DE L'ARXIU HISTÒRIC
DE LA CIUTAT DE BARCELONA
GUIA DELS FONDS
I LES COL·LECCIONS**

EDITA

Arxiu Municipal de Barcelona/Institut de Cultura de Barcelona, 2007

PROJECTE GUIA-INVENTARI

Direcció: **Sílvia Domènech**, cap de l'AHCBA-AF

Coordinació i descripció dels fons: **Montserrat Ruiz**

Tractament de conservació: **Rafel Torrella**

Tractament arxivístic: **Lluís Arsumendi, Jordi Calafell, Isabel Egea, Enriqueta Gresa, Eva Martínez, Montserrat Ruiz, Carmen Sobrevila, Carles Soler, Mariona Teruel, Rafel Torrella.**

REPRODUCCIONS FOTOGRÀFIQUES

Jordi Calafell / AHCBA-AF

CONSELL D'EDICIONS I PUBLICACIONS

Carles Martí, Enric Casas, Alfredo Jorge Juan, Jordi Martí, Joan Conde, Glòria Figuerola, Víctor Gimeno, Màrius Rubert, Joan A. Dalmau, Carme Gibert i José Pérez Freijo

COORDINACIÓ EDICIÓ

Montserrat Ruiz

CORRECCIÓ TEXT

L'apòstrof, sccl.

DISSENY GRÀFIC I MAQUETACIÓ

ox estudio

TEXTOS

Sílvia Domènech / AHCBA-AF

Montserrat Ruiz / AHCBA-AF

Rafel Torrella / AHCBA-AF

© EDICIÓ

Ajuntament de Barcelona, 2007

IMPRESSIÓ

Imatge i producció editorial municipal

DIPÒSIT LEGAL

D. L. B.: 23.756-2007

ISBN

978-84-9850-029-5

L'Arxiu fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona vol expressar el seu reconeixement de manera molt especial a Maria Mena, Carmen Sobrevila i Damià Soler. També vol agrair a les persones que s'esmenten a continuació les seves diverses contribucions: Carme Martínez, Sebastià Riera i Eloïsa Sendra.

**ARXIU HISTÒRIC
DE LA CIUTAT**

BARCELONA FOTOGRAFIADA: 160 ANYS DE REGISTRE I REPRESENTACIÓ.

**GUIA DELS FONDS I LES COL·LECCIONS DE L'ARXIU FOTOGRÀFIC
DE L'ARXIU HISTÒRIC DE LA CIUTAT DE BARCELONA**

Ajuntament de Barcelona

Institut de
cultura

sumari Presentacions pg.007. Fitxa tècnica pg.019. Sobre l'Arxiu fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona p.021. 1. L'Arxiu fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona./ Silvia Domènech-AHCB-AF. pg.023. 2. Valoració dels fons./ Monserrat Ruiz-AHCB-AF. pg.063. 3. Tipologies fotogràfiques i la seva conservació./ Rafel Torrella-AHCB-AF. pg.087. **Quadre d'Organització de Fons pg.107. Descripció dels Fons pg.115.** Fons municipals. pg.117. Subfons pg.129. Fons públics no municipals. pg.159. Fons privats. pg.165. Familiars pg.166. Personals pg.176. Empreses i cooperatives pg.276. Entitas pg.318. Col·leccions. pg.333. **Índex dels fons i les col·leccions pg.351. Bibliografia pg.357.**

PRESENTA- CION S

**ARXIU FOTOGRÀFIC
DE L'ARXIU HISTÒRIC
DE LA CIUTAT DE BARCELONA**

**GUIA DELS FON S
I LES COL·LECCIONS**

**Jordi Hereu
Alcalde de Barcelona**

**Carles Martí i Jufresa
Tinent d'alcalde
de l'Ajuntament de Barcelona**

**Xavier Tarraubella i Mirabet
Director de l'Arxiu Històric
de la Ciutat de Barcelona**

075/11

JORDI HEREU

ALCALDE DE BARCELONA

La fotografia, des de la seva aparició a la primera meitat del segle XIX, s'ha convertit en testimoni gràfic del batec, les transformacions i l'evolució de la vida de les persones i de les societats.

Per aquesta raó, els documents fotogràfics han esdevingut una font d'informació essencial per a la investigació i la recerca històrica, i els arxius s'han encarregat de recollir-los, conservar-los, organitzar-los i facilitar-ne la consulta i utilització. D'aquesta manera, la fotografia es pot posar a l'abast dels ciutadans com a element d'informació, de coneixement, de documentació o, simplement, de gaudi estètic i artístic.

La Guia de l'Arxiu Fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona és el resultat d'un treball sistemàtic d'identificació dels fons i col·leccions fotogràfiques conservades en aquest centre. És un testimoni d'aquesta labor i al mateix temps, l'instrument bàsic que fa de pont entre l'arxiu, els ciutadans i persones interessades en la fotografia i la història de Barcelona.

Jordi Hereu
Alcalde de Barcelona

**CARLES MARTÍ
i JUFRESA**

TINENT D'ALCALDE DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA

Tot just inaugurades les instal·lacions de l'Arxiu fotogràfic de l'Arxiu Històric de Barcelona vull presentar-vos aquesta Guia fotogràfica amb la qual s'inicia una nova etapa per aquest equipament municipal.

Aquestes pàgines donen a conèixer el patrimoni fotogràfic que l'Ajuntament de Barcelona ha aplegat i conservat des dels inicis del segle XX, un testimoni

>>

de la trajectòria històrica de la ciutat. Daguerrotips, albúmines o platinotípies del segle XIX juntament amb negatius de vidre o papers al gelatinobromur del XX permeten fer un recorregut per la història de Barcelona, per la trajectòria dels fotògrafs que han nascut o han treballat a la nostra ciutat.

L'Arxiu Històric de la Ciutat treballa de manera científica i sistemàtica en el tractament i organització d'aquestes fotografies per tal de garantir la seva conservació i posar-les a l'abast de l'investigador i del ciutadà.

El fotògraf francès Henri Cartier-Bresson va dir que "la fotografia és una acció immediata, una instantània que mai més es podrà repetir exactament igual".

La Guia que avui presentem n'és un bon exemple d'aquesta definició. Aquesta Guia ens permetrà veure instantànies que mai més es tornaran a repetir, instantànies que ja formen part del nostre passat, que formen part de la història de la nostra ciutat.

Carles Martí i Jufresa
Tinent d'alcalde. Ajuntament de Barcelona

**XAVIER TARRAUBELLA
I MIRABET**

DIRECTOR AHCB

Els objectius i les funcions essencials que s'atribueixen a qualsevol centre arxivístic s'acostumen a sistematitzar en quatre: recollir, conservar, organitzar i comunicar els documents que en formen part. L'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona, des de la seva creació l'any 1917 i la configuració posterior de les principals línies de treball per part d'Agustí Duran i Sanpere, director del centre entre 1917 i 1957, ha desenvolupat i impulsat els quatre objectius essencials esmentats.

>>

La voluntat de convertir l'Arxiu Històric de la Ciutat en un gran centre arxivístic dipositari de la memòria històrica de Barcelona a partir de la recopilació de materials arxivístics, bibliogràfics i hemerogràfics d'interès, ha conformat la seva estructura actual, formada per diferents seccions documentals: Arxiu Medieval i Modern, Gràfics, Fonts Orals, Biblioteca, Hemeroteca i Arxiu fotogràfic.

L'Arxiu fotogràfic, com a secció responsable de la recollida, conservació, organització i difusió dels fons i les col·leccions fotogràfics que es consideren d'interès per a la història de la ciutat, tant de procedència municipal com privada, treballa des de la seva creació l'any 1931 per avançar en aquests objectius i assolir-los.

En els darrers anys, a banda de mantenir els programes i les activitats habituals, s'han impulsat dues actuacions essencials la finalització de les quals coincideix pràcticament en el temps: l'execució de les llargament esperades obres de reforma i ampliació de l'Arxiu fotogràfic a la segona planta de l'antic convent de Sant Agustí, i la realització i publicació d'una guia completa dels fons fotogràfics conservats fins al moment.

Totes dues actuacions permeten fer un salt molt positiu endavant en les quatre direccions marcades pels àmbits essencials de treball: la disponibilitat d'uns espais en condicions i d'una guia general i exhaustiva dels fons fotogràfics existents, possibilita millorar la política d'ingressos de nous fons, garanteix un major control i una millor conservació dels documents, en facilita el tractament i la descripció, i permet una difusió i comunicació més àmplia de les fotografies.

Centrant-nos en la guia general dels fons fotogràfics que ara teniu a les mans en forma de llibre, cal dir que es tracta del resultat d'un treball sistemàtic, exhaustiu i continuat desenvolupat durant els darrers sis anys, amb l'objectiu de disposar d'una eina imprescindible i de gran utilitat per diferents raons:

- Perquè per primera vegada permet disposar d'informació completa i sistemàtica sobre la totalitat dels fons i les col·leccions fotogràfics conservats.

- Perquè possibilita millorar la gestió i el control arxivístic dels fons identificant, entre d'altres, les procedències, els productors, els continguts temàtics, les condicions de conservació o els drets d'exploració.
- Perquè posa a l'abast dels ciutadans, investigadors i interessats un instrument de consulta que facilita una aproximació a la gran riquesa de continguts dels fons fotogràfics existents.

Amb la publicació de la guia general dels fons fotogràfics es vol facilitar el coneixement i la utilització de la gran riquesa i diversitat de fotografies que es conserven, les quals constitueixen un testimoni visual de la història contemporània de la ciutat i, al mateix temps, de la història de la fotografia des de la seva invenció a mitjan segle XIX.

Disposar d'un instrument de descripció i divulgació d'aquestes característiques, que permet tenir una visió panoràmica i de conjunt dels fons fotogràfics existents, era gairebé una obligació per a un centre com l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona, amb un Arxiu Fotogràfic considerat com un dels més importants del país, tant per l'abast cronològic de les imatges (des de 1840 fins a l'actualitat) com pel gran nombre de fotografies que el conformen (al voltant de dos milions).

Tots hem escoltat i utilitzat en alguna ocasió aquella frase que diu que "una imatge val més que mil paraules". Podem estar o no d'acord del tot amb aquesta afirmació, però és ben segur que paraula i imatge, text i fotografia, molts cops es complementen i s'enriqueixen mútuament. I en aquest cas, en la publicació de la guia general dels fons fotogràfics de l'Arxiu Fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona, aquest complement i enriquiment es fa del tot evident perquè, mitjançant la paraula i el text, es revalorava la imatge, la fotografia.

FITXA TÈCNICA

**ARXIU FOTOGRÀFIC
DE L'ARXIU HISTÒRIC
DE LA CIUTAT DE BARCELONA**

ADREÇA

Pl. Pons i Clerch, 2, 2a planta
08003 Barcelona
Telèfon: 93 256 34 20, 93 268 01 42
Fax: 93 310 72 40
Correu Electronic: arxiufotografic@bcn.cat
www.bcn.cat/arxiu/arxiuhistoric

ACCESSOS

Autobús: línies 14, 17, 19, 39, 40, 45 i 51
Metro: línia 1 -Arc de Triomf; línia 4 -Jaume I
Renfe: Arc de Triomf i Estació de França

SERVEIS

- Consulta de fons fotogràfics
- Biblioteca auxiliar especialitzada en fotografia
- Servei d'informació i documentació
- Reproducció fotografia dels fons
- Activitats de difusió del patrimoni fotogràfic, així com de la història de Barcelona i de la fotografia
- Visites comentades per a grups universitaris i de recerca organitzats

CONSULTA

La consulta dels fons està sotmesa a les *Normes d'accés, consulta i reproducció de la documentació de l'Arxiu Històric de la Ciutat*

SOBRE L'ARXIU FOTOGRÀFIC DE L'ARXIU HISTÒRIC DE LA CIUTAT DE BARCELONA

1. L'ARXIU FOTOGRÀFIC DE L'ARXIU HISTÒRIC DE LA CIUTAT DE BARCELONA.

Sílvia Domènech

2. VALORACIÓ DELS FONDS.

Montserrat Ruiz

3. TIPOLOGIES FOTOGRÀFIQUES I LA SEVA CONSERVACIÓ.

Rafel Torrella

Estudi d'un fotògraf. 1855-1860. Autor desconegut

L'ARXIU FOTOGRÀFIC DE L'ARXIU HISTÒRIC DE LA CIUTAT DE BARCELONA

Sílvia Domènech

L'Arxiu fotogràfic (AF) és la Secció de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona (AHCB) dedicada a la recollida, la conservació, l'organització, la descripció i la difusió dels fons fotogràfics de caràcter històric generats per l'Ajuntament de Barcelona com a conseqüència de la seva activitat, així com de tots aquells fons i col·leccions fotogràfiques, de caire no municipal, d'interès per a la història de la ciutat i per a la història de la fotografia.

Els documents que conformen els fons fotogràfics es caracteritzen perquè contenen imatges captades directament de la realitat a través d'una càmera fosca i perquè han estat obtinguts a través de procediments fotogràfics, fotomecànics o digitals.

L'Arxiu fotogràfic està ubicat a la segona planta de l'antic Convent de Sant Agustí, edifici construït entre mitjan segle XIV i començament del segle XVI.

I. HISTÒRIA I FORMACIÓ

L'Arxiu fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat (AHCB-AF) té els seus orígens l'any 1916, quan la Comissió de Cultura Municipal projecta i encarrega al regidor de l'Ajuntament de Barcelona, Jaime Bofill i Matas, i al cap de la Secció de Governació, Ignacio de Janer, la reorganització de l'Arxiu Municipal i les seves publicacions. Amb aquest objectiu, el 1917 la Comissió de Cultura crea l'Oficina Municipal d'Investigacions Històriques, i aquesta projecta una reforma de l'Arxiu Municipal on proposa, entre altres qüestions, la separació dels fons documentals en històrics i administratius i la instal·lació de l'Arxiu Històric en un edifici propi que, com digué el mateix Ignacio de Janer, "fos base i fortalesa del seu prestigi" ¹.

L'any 1919, l'Ajuntament de Barcelona compra i reforma la Casa de l'Ardiaca, antiga residència d'aquesta jerarquia eclesiàstica; acabada la reforma, el 1921, s'inicia el trasllat dels fons històrics (es pren com a data el decret de Nova Planta de 1714) de l'última planta de la Casa de la Ciutat a la Casa de l'Ardiaca, nova seu de l'Arxiu Històric. El procés culminarà el 1922 quan el president de la Comissió de Cultura, Lluís Nicolau D'Olwer, inaugura les noves instal·lacions de l'Arxiu Històric sota la direcció d'Agustí Duran i Sanpere.

La idea de segregar els fons històrics i albergar-los en un edifici propi tenia com a objectiu enfortir els estudis històrics de la ciutat i fomentar la investigació. De sempre, les consultes d'investigadors, advocats, metges, periodistes i autodidactes a l'Arxiu Municipal havien estat molt habituals; per aquest motiu, es va pensar que calia, d'una

banda, disposar d'un arxiu on organitzar els fons històrics municipals, i de l'altra, procurar l'agregació a aquest centre de tots aquells fons de caràcter local que contribuïssin a construir la història de Barcelona i envoltar-lo de les seccions que fossin menester per accomplir la seva fita, entre les quals es parlava d'una secció gràfica de temàtica barcelonina.

Des del mateix moment en què es va plantejar la creació de l'AHCB, s'iniciaren els treballs per fer-lo realitat. Entre 1917 i 1918, Agustí Duran i Sanpere, futur director de l'Arxiu, dibuixà un pla d'organització del centre on va incloure una Secció Gràfica destinada a custodiar dos tipus de documents: d'una banda, dibuixos i plànols i, de l'altra, el que ell anomenà "repertori de reproduccions fotogràfiques d'objectes de la ciutat de valor històric" ². Aquest serà, doncs, l'origen de la secció de fons fotogràfics. En aquesta primera fase, la futura Secció Gràfica s'anava enriquint amb aportacions de fons no municipals i privats, amb encàrrecs a fotògrafs i amb transferències municipals. Són fruit d'aquesta etapa inicial interessants donacions, com la col·lecció de l'industrial i mecenes de les arts Agustí Massana, el fons del diplomàtic i escriptor Eduard Toda, el fons de retrats de l'escriptor barceloní Pompeu Gener o el fons de negatius, postals i còpies sobre paper de l'editor Àngel Toldrà Viazo. També corresponen a aquesta època els encàrrecs de positius i de negatius de la direcció de l'Arxiu a fotògrafs reconeguts, com Jaume Ribera Llopis, Adolf Mas (Estudi Mas) o Cuyàs, i algun trasllat de fotografies des del departament de Majordomia de l'Ajuntament. Quan el 1922 s'inaugura l'AHCB, la Secció Gràfica comptava ja amb un important i valuós volum de documentació fotogràfica que requeria una organització particular.

¹ DURAN I SANPERE, Agustí. "El Instituto Municipal de Historia de Barcelona a través de sus primeros cuarenta años (1917-1957)". Boletín de la Real Academia de Buenas Letras. Vol. XXVII, (1957-1958). p. 5-76.

² ARXIU COMARCAL DE CERVERA. Fons Agustí Duran i Sanpere.

Entre 1923 i 1930, tot i el cert entrebanc que va suposar la dictadura de Primo de Rivera, la Secció continuava incrementant el seu repertori de reproduccions fotogràfiques amb donacions, com la del fons de negatius d'indrets barcelonins del llibreter Isidre Torres Oriol, però, sobretot, amb encàrrecs de temes d'interès per a la ciutat i per a l'Arxiu a prestigiosos fotògrafs, com Josep Gudiol, Adolf Mas, Jaume Ribera, Cuyàs, Joan Vidal Ventosa o Joan Estorch. Tots ells iniciaren així una vinculació estreta amb l'AHCB que es perllongaria al llarg dels anys. Durant aquest mateix període, l'AHCB fou l'encarregat de muntar les instal·lacions relatives a la història de la ciutat del pavelló Ciutat de Barcelona de l'Exposició Internacional de 1929. Aquest fet va provocar que s'intensifiquessin les adquisicions de documents, entre els quals hi havia fotografies. A més, la urbanització de la muntanya de Montjuïc, amb motiu de la celebració de l'Exposició Internacional, va generar un seguiment fotogràfic força exhaustiu dels canvis urbanístics que, anys més tard, s'incorporà a la Secció Gràfica de l'Arxiu i li donà un important impuls. El fons fotogràfic augmentava en aquella època en unes 500 fotografies l'any.

L'any 1931 esdevé un fet que suposa un punt d'inflexió molt important per als fons fotogràfics. "Amb data de 4 d'agost de 1931 el Govern de la Generalitat acordà concedir a l'Arxiu Històric de la Ciutat una subvenció de cinc mil pessetes per tal de contribuir a les despeses que ocasionés el recull de tots aquells documents, especialment gràfics, relacionats amb els successos esdevinguts en terra catalana d'ençà del 14 d'abril del dit any i que significuessin altres tantes dades per a la història de la República"³. S'inicia així una crònica fotogràfica de la ciutat

formada per les fotografies que es produïen espontàniament, les que eren originades per la informació periodística, les que reproduïen fets representatius del moment i la producció fotogràfica del mateix Arxiu en tots aquells casos en què la diligència periodística i la iniciativa particular deixava desatesos. Amb aquest objectiu, l'Arxiu arribà a acords favorables amb fotoperiodistes cabdals en la història de la fotografia catalana que van contribuir a donar forma i prestigi als fons fotogràfics de l'AHCB. Igualment, l'Arxiu encarregà tiratges fotogràfics, principalment a Carlos Pérez de Rozas i Josep Domínguez, i comprà més de 4.000 fotografies, entre negatius i positius, al fotoperiodista Josep Maria Sagarra.

Conseqüentment, el volum de documents fotogràfics es va incrementar notablement. L'any 1932, només fruit d'aquesta campanya s'havien recollit més de 3.500 còpies fotogràfiques i més de 5.000 negatius, la qual cosa va impulsar la necessitat d'organitzar aquesta documentació per posar-la a l'abast del públic. Naixia així, l'any 1931, amb un lloc propi a l'última planta de la Casa de l'Ardiaca, la secció de fotografies de l'AHCB, que, encara que amb funció autònoma, formava part de la Secció de Gràfics i quedava integrada per l'inventari fotogràfic del patrimoni històric i artístic de la ciutat i la crònica gràfica de Catalunya. Per tractar la documentació fotogràfica es va contractar Mercè Ros i Soler, especialista en l'ordenació d'arxius fotogràfics amb experiència a l'Arxiu Mas i a l'arxiu del Centre Excursionista de Catalunya. Així, l'any 1931, es va obrir al públic la consulta dels documents fotogràfics amb unes 84.000 còpies classificades i un servei de reproduccions fotogràfiques.

³ ARXIU HISTÒRIC DE LA CIUTAT DE BARCELONA. Fons Ajuntament de Barcelona.

Platja de la Barceloneta. 1934. J. M. Sagarra

L'organització arxivística de la Secció es va fer des dels següents criteris bàsics. En primer lloc, es van enregistrar tots els documents amb llibres de registre diferents per a positius i per a negatius. Tots els positius s'enregistraren amb un numero correlatiu precedit d'una lletra diferent, segons el format del positiu. Després, es van muntar en cartolines en forma de fitxa i es van classificar temàticament en uns arxivadors metàl·lics per facilitar-ne la consulta. Els negatius es van enregistrar en llibres diferents segons formats i suports i es van arxivar en sobres i caixes de cartró.

Tot just creada la Secció, el 1932, arribà a l'Arxiu el conjunt de negatius fotogràfics produïts pel Servei de l'Exposició Internacional de Barcelona de 1929 (uns 4.000) i, un any més tard, el 1933, van ingressar els positius corresponents degudament ordenats en 80 àlbums; en total, unes 13.000 fotografies. A aquest considerable volum, cal sumar-hi les adquisicions de fons patrimonials, com

⁴ DURAN I SANPERE, Agustí. "El Instituto Municipal de Historia de Barcelona a través de sus primeros cuarenta años (1917-1957)". Boletín de la Real Academia de Buenas Letras. Vol. XXVII, (1957-1958). p. 5-76.

ara el magnífic fons que l'Editorial López utilitzava per il·lustrar les seves publicacions, les fotografies de paisatge i retrats del fons personal del literat Antoni Bulbena, un conjunt de fotografies de la Barcelona vuitcentista donat pel Joan Roura o la compra del fons d'originals de càmera que el fotògraf Amadeu Mariné va fer sobre l'escena teatral catalana del començament de segle XX. La Secció prosseguia amb els encàrrecs a fotògrafs per anar completant l'inventari fotogràfic del patrimoni històric i artístic de la ciutat i la crònica gràfica de Catalunya. Josep Gudiol, Carlos Pérez de Rozas, Joan Estorch i Francesc Serra van continuar aportant-hi les seves fotografies.

Amb la Secció organitzada i a ple ritme, va esclatar la Guerra Civil espanyola. El conflicte atura l'activitat normal de l'AHCB i, tal com digué el mateix Duran i Sanpere, "el porta al camp de la beneficència arxivística"⁴. El director de l'Arxiu és nomenat per la Generalitat de Catalunya director de la Secció d'Arxius Documentals del Servei de Patrimoni, Històric, Artístic i Científic de Catalunya, amb la missió d'organitzar i protegir els fons arxivístics i documentals. L'AHCB esdevé així un centre d'acollida de fons públics i privats per tal de salvaguardar-los de possibles destruccions i desaparicions com a conseqüència de la Guerra. Per desenvolupar aquesta tasca, es va comptar amb nombrosos voluntaris i els fons es van traslladar a diverses seus. En aquest context, l'any 1938 la Secció de Fotografies es va traslladar al soterrani de la plaça Nova. Si bé la Guerra alenteix el curs normal de l'AHCB, els anys 1936 i 1937 la Secció de Fotografies va continuar incrementant els seus fons amb les fotografies encarregades a Joan Estorch, Josep Gudiol i Carlos Pérez de Rozas, i amb importants

donacions, com el conjunt de fotografies de caire religiós de la família d'Alòs i Dou, el fons de negatius sobre la tasca educativa del Col·legi de la Companyia de Jesús o els retrats de personatges del món del teatre i la música que el crític i escriptor Rafael Moragas donà el 1937 abans d'exiliar-se a França.

Acabada la contesa, s'intenta tornar a la normalitat. La Secció torna a la Casa de l'Ardiaca i continuen les aportacions dels fotògrafs Carlos Pérez de Rozas i de Pere Estorch, als quals, l'any 1941, s'afegeix Juan Ramírez, que comença a prestar servei com a fotògraf de l'Arxiu. En el període posterior al conflicte bèl·lic augmenten considerablement els ingressos. Molts particulars, conscients de la importància i excel·lent tasca que l'AHCB havia realitzat per tal de protegir els fons documentals i com a mostra d'agraïment, cedeixen els seus fons. És el cas del fons fotogràfic sobre el Bisbat de Barcelona donat per l'arxiver de la Catedral de Barcelona mossèn Josep Mas i Domènech, les col·leccions de fotografies de temàtica religiosa de Josep Roig i Puñed i de l'empresari Joan Serra i Graupera, o el fons de retrats de l'escena catalana de la Nova Empresa del Teatre Català, realitzats per Pau Audouard i donats per Adrià Gual. També com a conseqüència de la Guerra, el 1939, l'entitat barcelonina Sociedad Atracción de Forasteros, que durant 30 anys s'havia dedicat a la divulgació turística de Barcelona i Catalunya, es veu obligada a tancar portes i dona el seu fons fotogràfic a l'AHCB. L'octubre del mateix any, el fotògraf municipal Carlos Pérez de Rozas va lliurar el seu fons de negatius de "la època roja, desde el 18 de julio de 1936 hasta la entrada de las gloriosas tropas del Ejército Nacional de Barcelona"⁵. Igualment, el 1939, el prestigiós i conegut

Arxiu Mas (el propietari i fotògraf del qual, Adolf Mas, ja havia treballat per a l'Arxiu Històric des del seu inici) proposa al director la venda de l'Arxiu Mas, suggeriment que no va arribar a reeixir. Finalment, cal destacar que en aquest període s'acaba de concretar la donació de l'excel·lent fons personal de l'escriptor, dibuixant i músic català Apel·les Mestres, formada per més de 4.000 fotografies dels segles XIX i XX.

A partir de 1940, la polifacètica activitat del director de l'Arxiu (arxiver, historiador de l'art, arqueòleg, etnògraf, etc.) es desenvolupa àmpliament. Les iniciatives i activitats en el camp del coneixement i la divulgació històrica eren múltiples. Per donar un nom que englobés totes aquestes activitats es va crear la Càtedra de Història de Barcelona. Paral·lelament, i sota la tutela de Duran i Sanpere, es va inaugurar el Museu d'Arts, Indústries i Tradicions Populares (MAITP) el 1942 i el Museu d'Història de la Ciutat (MHCB) el 1943. Calia, doncs, un nom nou que incorporés aquests centres i les seves activitats. Es va crear així, el 1943, l'Institut Municipal d'Història de Barcelona (IMHB), dirigit per Agustí Duran i Sanpere i integrat per l'Arxiu Històric de la Ciutat, el Museu d'Història de Barcelona, el Servei de Divulgació de la Història de la Ciutat, el Museu d'Arts, Indústries i Tradicions Populares, el Servei d'Investigacions Arqueològiques, el Servei de Visites Comentades, etc. Aquesta diversitat d'actuacions (excavacions, publicacions, gestió de museus, etc.) va repercutir a la Secció de Fotografies i va provocar un increment en els treballs fotogràfics, així com una diversificació dels fotògrafs que treballaren per a l'Arxiu. Al mateix temps, aporten fotografies Pere Estorch (va fer un seguiment exhaustiu de les excavacions de la ciutat), Carlos Pérez

⁵ ARXIU HISTÒRIC DE LA CIUTAT DE BARCELONA. Fons Ajuntament de Barcelona.

de Rozas, Manuel Cuyàs, Juan Ramírez, Claudio Gómez Grau (va acompanyar l'etnògraf Ramon Violant i Simorra en un viatge pels Pirineus amb motiu de la creació del MAITP), Francesc Serra, Joan Vidal Ventosa, l'Arxiu Mas, Ramon Calvet, Hermenegild Vallvé, Leopoldo Plasencia o Francisco Fazio (aquests darrers més dedicats a les publicacions de l'Arxiu). D'altra banda, no s'obviaren les adquisicions d'aquells fons que s'oferien a l'Arxiu. En són

un bon exemple la compra del fons del fotoperiodista Frederic Ballell, el conjunt de retrats del segle XIX de Joan Costa i Simón, la compra de més de 4.000 plaques de vidre que restaven a casa del fotògraf Josep Domínguez (mort el 1942), la donació de fotografies i àlbums de la Girona del segle XIX de l'arqueòleg Josep Gibert, el fons de postals i fotografies del segle XIX del col·leccionista i industrial Rossend Partagàs,

el magnífic grup de retrats d'actors del segle XIX realitzat per Espluges i donat pel dibuixant i col·leccionista Joaquim Renart, o les compres de fotografies a Joan Gaspar, Josep Colomines o Adolf Zerkowitz. L'increment i la diversitat de fotografies de la Secció va contribuir molt favorablement a enriquir el repertori d'il·lustracions per a les publicacions que es feien a Catalunya, ja que fins aquell moment els editors no podien accedir a les fotografies que ara es conservaven a l'Arxiu. En aquest mateix període, l'any 1954, i per iniciativa de l'Ajuntament de Barcelona, l'Arxiu va iniciar la producció d'un conjunt de transparències en color de la ciutat i de les seves personalitats amb la finalitat de donar a conèixer Barcelona a la resta d'Espanya i a l'estranger, realitzades pel fotògraf Joan Roca.

Amb la formació de l'IMHB, l'Arxiu Gràfic, integrat per la Secció d'Originals i Gravats i la Secció de Fotografies, va passar a ser una secció de l'AHCB. Pel que fa la Secció de Fotografies, restà formada per l'inventari topogràfic, la crònica gràfica, la secció folklòrica, l'arxiu de negatius i les transparències. L'organització arxivística

de les fotografies va seguir els criteris establerts inicialment i s'aplicà la següent classificació temàtica per a les còpies sobre paper:

- 1) Barcelona, la seva història antiga
 - La ciutat romana
 - La ciutat visigòtica
 - La ciutat hebraica
- 2) Topografia de la ciutat
 - Voltants
 - Ravals
 - Urbanisme
 - Urbanisme retrospectiu
 - Monuments i serveis urbans
 - Plans de la ciutat
 - Vistes
 - Edificis religiosos
 - Edificis civils
 - Edificis militars
- 3) Història de Barcelona i història general relacionada amb la ciutat
 - Des del segle XII fins a l'any 1930
- 4) Crònica gràfica diària
 - Per cronologia d'anys i mesos des de 1931
- 5) Temes específics relacionats amb la història de la ciutat
 - Ordre alfabètic
- 6) Iconografia general. Retrats de personatges il·lustres
 - Ordre alfabètic

En definitiva, es tracta d'una etapa molt fructífera per a l'Arxiu. L'any 1955, la Secció estava formada per quasi 30.000 negatius registrats més tots aquells sense registrar, unes 107.000 fotografies sobre paper i gairebé 2.000 diapositives. Es comptabilitzen fins a 949 consultes entre la gran diversitat d'usuaris de l'Arxiu: particulars, escriptors i publicistes, premsa diària, revistes, editorials, impressors, comercials, entitats religioses i entitats civils.

Cal fer una menció especial a la mort, el 2 d'abril de 1954, del reconegut fotoperiodista de l'Arxiu que tantes i tan insignes fotografies havia aportat, Carlos Pérez de Rozas i Masdeu, que morí mentre retratava l'arribada a Barcelona dels presoners de la División Azul en el vaixell Semíramis.

L'any 1957 es va jubilar el director i gran impulsor de l'AHCB, Agustí Duran i Sanpere, que va ser substituït, fins a l'any 1981, per l'historiador Pere Voltes. Uns anys més tard, el 1959, es va iniciar una nova etapa per a l'IMHB, que es va caracteritzar per la segregació dels seus centres. Sota la tutela de Pere Voltes, van quedar només l'AHCB i el MHCB.

És als anys seixanta quan, per primera vegada, la Secció de Fotografies deixa de formar part de l'Arxiu Gràfic i passa a ser una secció de l'AHCB. Més tard, als anys setanta, la Secció de Fotografies comença a anomenar-se Secció Arxiu fotogràfic.

Pere Voltes va continuar la política d'ingrés de fons del seu predecessor. Així, la Secció es va nodrint d'imatges a través dels treballs fotogràfics, principalment de Pere Estorch (fins al 1964) i Manuel Pérez de Rozas (substitueix el seu pare Carlos, mort el 1954),

encara que també es van incorporant fotografies de Joan Francés Estorch (durant anys va fer les reproduccions fotogràfiques de l'Arxiu) i Joaquim Domínguez; aquest darrer va fer les fotografies de cerimonial i actes oficials de l'Arxiu. Quant a les adquisicions de fons patrimonials, destaquen les fotografies dels anys cinquanta de personatges del món de l'espectacle i la societat del Club Martini, les fotografies aèries de l'empresa TAF (Trabajos Aéreos y Fotogramétricos), el fons personal de l'industrial i col·leccionista Lluís Plandiura integrat per fotografies relatives a l'Exposició Internacional de Barcelona, el conjunt d'imatges de l'activitat diària de l'Escola Industrial donat per Manuel Robert, o les fotografies d'aeronaus de l'aeronauta capità Ibars. Val la pena, però, posar en relleu la donació del magnífic fons de la dibuixant Lola Anglada format per més de 6.000 fotografies del segle XIX i XX. Als anys seixanta, s'incorpora una nova activitat: l'organització d'exposicions de fotografies. En aquest context es fa la mostra sobre la Rambla inaugurada l'abril de 1962, o l'exhibició de fotografies del fons Puigdomènech i Closa.

L'any 1963, es va jubilar Mercè Ros, responsable de la Secció de Fotografies, i fou substituïda per Carme Rius i Serra, que ja treballava a la Secció des de 1960. Carme Rius va seguir els criteris d'organització arxivística establerts des del naixement de la Secció.

L'any 1981 Pere Voltes deixa el càrrec i durant els anys vuitanta és substituït, successivament, per diversos directors: Jaume Sobrequés (1981-1984), Montserrat Condomines (1984-1985), Sebastià Riera (1986-1987) i Anna Maria Adroer (1988-1989). Tot ells, en la

Fons Lola Anglada. J. Calafell

mesura de les possibilitats del moment, van continuar la tasca de recollida i difusió dels fons fotogràfics portada a terme fins aleshores. Als anys vuitanta, la Secció s'enriqueix, bàsicament, de les fotografies que la nissaga de fotoperiodistes Pérez de Rozas aporta a la crònica gràfica i d'adquisicions puntuals, com el conjunt de fotografies dels Encants Vells de Barcelona - fetes entre 1979 i 1982 per Antonio Corral - amb les quals s'organitzà a la Casa de l'Ardiaca una exposició titulada "Els Encants i la seva gent", el fons personal de l'enginyer barceloní Carles Buïgas, l'ingrés de l'abundant i enciclopèdic fons fotogràfic d'*El Diari de Barcelona*, o la notable compra de més de 90.000 fotografies, majoritàriament negatius, del fotoperiodista dedicat al món de l'espectacle i la societat Josep Postius. El 1984, es va signar també un conveni de cessió en dipòsit al Museu del Futbol Club Barcelona de quatre àlbums originals de l'homenatge a Joan Gamper.

Pel que fa l'organització arxivística, mereix una atenció especial el treball de síntesi dels fons fotogràfics de la Secció realitzat per Carme Rius i Pilar Salamero per a la publicació de la *Guia-catàleg de l'Institut Municipal d'Història* de 1983⁶. El 1987, es jubila Carme Rius i és substituïda per Carmen Sobrevila i Masvidal.

Superada la transició, la segona meitat dels anys vuitanta i els primers anys noranta es van caracteritzar per la incorporació a la consulta pública de moltes fotografies que fins llavors havien restat als dipòsits. El 150è aniversari del naixement de la fotografia, el 50è aniversari de la Guerra Civil espanyola, el centenari de l'Exposició Universal de Barcelona i, en general, la gran demanda de

la societat de fotografies per il·lustrar les seves publicacions van provocar, inevitablement, l'augment de consultors de l'Arxiu -alguns d'ells ben il·lustres- i, per tant, la necessitat d'ampliar el ventall de documents consultables. D'altra banda, l'any 1990, l'AF s'enriqueix notablement amb un llegat fotogràfic de gran valor testimonial. Es tracta de la compra del fons de negatius fets per la nissaga de fotoperiodistes Pérez de Rozas des de gener de 1957 fins al 1990, en total més de 800.000 fotografies. La Secció ja albergava una part molt important d'aquest fons iniciat l'any 1929 per Carlos Pérez de Rozas i continuat pels seus fills Carlos, Manuel, Rafael i Enrique.

L'any 1988 es produeix un punt d'inflexió en la Secció de Fotografies. L'historiador i arxiver gironí, Ramon Alberch i Fugueras, redacta el *Projecte d'ordenació d'arxius*,⁷ amb l'objectiu d'organitzar, en el sentit més ampli del terme, els arxius de l'Ajuntament de Barcelona. El projecte va incorporar, per primera vegada, el concepte de fotografia com a document d'arxiu i feia una menció especial a la necessitat d'un tractament peculiar per a les fotografies, tant en el camp arxivístic com en el de la conservació.

El 1991, essent director Manuel Rovira i arxiver en cap de l'Ajuntament de Barcelona Ramon Alberch, i en el marc d'aplicació del *Projecte d'ordenació d'arxius* redactat el 1988, s'inicien les obres de remodelació de l'AHCB, motiu pel qual la Secció de Fotografies es va haver de traslladar a la Sala Barcelona de la Casa de l'Ardiaca, i el material fotogràfic, al dipòsit ubicat en un contenidor condicionat i adossat a una façana d'aquest mateix edifici. Val a dir que, durant el període d'obres, la Secció no tancà mai la consulta pública.

⁶ SOBREQÜÉS I CALLICÓ, Jaume (dir). *Guia-catàleg. Institut Municipal d'Història*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, Serveis de Cultura, 1983.

⁷ ALBERCH I FUGUERAS, Ramon. *Projecte d'Ordenació d'Arxius*. 4 volums. Barcelona, març 1988.

L'any 1993, en el mateix marc d'aplicació del *Projecte d'ordenació d'arxius*, després d'un estudi més detallat sobre els fons fotogràfics gestionats en els diferents arxius i oficines municipals i d'acord amb el director de l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, Ferran Mascarell, es decideix unificar els arxius fotogràfics més significatius amb la finalitat de crear un únic centre dedicat a la fotografia per garantir la millor conservació i organització d'aquests documents que, per les seves característiques, esdevenen especialment delicats. D'aquesta manera es produeix l'annexió a la Secció de Fotografies de l'AHCB de dos arxius organitzats: l'Arxiu fotogràfic de Museus (AFM), el setembre de 1993 i l'arxiu de l'Oficina Tècnica d'Imatge (OTI), el febrer de 1994. Paral·lelament es van incorporar els fons de Barcelona Holding Olímpic, SA (HOLSA), el gener de 1994.

Història i formació de l'Arxiu fotogràfic de Museus

L'Arxiu fotogràfic de Museus (AFM) neix l'any 1931 amb el nom d'*Arxiu de Clixés fotogràfics dels Museus* i amb l'objectiu d'organitzar les imatges que documentaven les peces i les activitats dels museus municipals. *La Junta de Museus*⁸ havia tingut cura, des de la seva creació, de disposar de fotografies dels objectes de les seves col·leccions, d'obres de col·leccions alienes i dels monuments històrics i artístics de Catalunya. També formaven part d'aquest arxiu els quasi 15.000 negatius que reproduïen els objectes d'art antic que havien figurat en la secció "El Arte en España"⁹ de l'Exposició Internacional del 1929. Al llarg de la seva vida aquest arxiu,

que incorporà sempre el servei fotogràfic als museus, va tenir diverses ubicacions. Inicialment, s'instal·là, en unes dependències del Poble Espanyol; més tard a la primera planta del Museu de la Ciutadella, on restà fins al 1979, any que arribà al tercer pis del Palau de la Virreina, seu de l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona; el 1987 es va traslladar a la Casa de la Caritat, i, finalment, l'octubre de 1991, afectada la Casa de la Caritat per la construcció del Museu d'Art Contemporani de Barcelona, l'AFM es va traslladar i es va instal·lar definitivament al Convent de Sant Agustí.

Des de la seva creació, l'AFM havia anat creixent, principalment, gràcies a les fotografies que produïa el propi servei fotogràfic sobre les peces i la crònica de la vida dels museus (tallers de restauració, trasllats, obres, exposicions). Amb una dinàmica més o menys continuada, amb èpoques més fosques i altres d'esplendoroses, aquest servei es va mantenir fins al final. Hi van passar fotògrafs com Francesc Serra, Adolf Mas, Joan Vidal Ventosa, Ramon Calvet, Llorca, Josep Gri, Joan Falconero, Jordi Calafell o Rosa Feliu. L'AFM es va nodrir també de compres i donacions de fons privats. En són alguns exemples les més de 3.000 fotografies sobre paisatges i models fent la posa del pintor barceloní Enric Monserdà, el conjunt d'albúmines del segle XIX de retrats i paisatges de països àrabs donades per Apel·les Mestres, l'ingrés -al començament de la Guerra Civil- del fons fotogràfic del GATCPAC, que conté la coneguda sèrie sobre el "Barri Xino" feta per la fotògrafa Margaret Michaelis, i part de les fotografies que l'Editorial Alberto Martín emprava

⁸ Organisme constituït el 1907, sota el patronat de la Diputació de Barcelona i l'Ajuntament de Barcelona, que tenia competències en matèria de museus.

⁹ Exposició que va tenir lloc al Palau Nacional durant l'Exposició Internacional de Barcelona de 1929.

per il·lustrar les seves publicacions sobre pobles i ciutats d'Espanya. Entre aquests ingressos destaquen les més de 90.000 fotografies del fotògraf Francesc Serra, que reproduïxen bona part de l'art català del segle XIX i XX. L'arxiu dels museus també va ser testimoni d'alguna transferència, com ara la del fons del fotògraf amateur Esteve Puig que es trobava dipositat al Museu d'Història de la Ciutat.

Miquel Xirgu fou, l'any 1931, l'encarregat de convertir tot aquest conjunt de negatius en un arxiu organitzat. En primer lloc, es van registrar tots els negatius i es van instal·lar en arxivadors metàl·lics, seguint la numeració correlativa del registre. Després, i amb el propòsit d'accedir al negatiu cercat, es va elaborar una fitxa de referència de cadascun dels clixés. En cada fitxa hi figuraven: la còpia sobre paper del negatiu, el número d'inventari de l'objecte fotografiat, el número de registre del clixé i una descripció de l'objecte fotografiat. Per als negatius d'"El Arte en España", es va fer el mateix, però en lloc de fer constar el número d'inventari general es va fer constar el número del catàleg de l'exposició. Aquestes fitxes es van classificar per matèries i es van ordenar cronològicament i per número d'inventari. D'aquesta forma, l'any 1937, l'Arxiu quedava pràcticament organitzat i era d'accés públic per tal de contribuir als estudis relatius a l'art. Malauradament, aquesta organització no va perdurar en el temps i, a poc a poc, es va anar disseminant fins a arribar al punt de perdre quasi tota la informació. Diversos professionals es van responsabilitzar de l'AFM des del seu naixement fins a la seva annexió a l'AHCB: Miquel Xirgu, Carme López, Trinidad Sánchez

Pacheco, Josep Gri i Rafel Torrella. L'any 1989 s'intenta donar un impuls a l'Arxiu: es potencia el servei fotogràfic als museus (molts museus feia anys que realitzaven les seves pròpies fotografies), es projecta un procés de catalogació informàtica i de conservació dels fons i es fan activitats de difusió. Per això, es contracten dos fotògrafs per retratar els objectes i la vida dels museus, es dissenya una fitxa descriptiva per a les fotografies (juntament amb l'OTI), s'inicia la informatització dels fons i es comença la neteja i la protecció dels originals fotogràfics. Quant a la difusió, es publiquen articles sobre els fons de l'Arxiu, s'inicia la participació en les primeres Jornades Antoni Varés. Imatge i recerca, i s'organitzaren diverses exposicions, com "Imatges del fons de l'Arxiu fotogràfic de Museus"¹⁰ o "L'artista al seu taller, fotografies de Francesc Serra"¹¹.

Història i formació de l'arxiu de l'Oficina Tècnica d'Imatge

L'any 1970, l'Ajuntament de Barcelona crea l'*Oficina de Mitjans Audiovisuals i Disseny* amb l'objectiu de crear un fons d'imatges contemporànies de la ciutat. L'Oficina va ser dirigida per José Pérez Freijo i hi treballaren fotògrafs com Martí Llorens, Rafel Escudé o Antonio Lajusticia.

Al llarg de la seva història, aquesta Oficina va anar canviant la seva adscripció orgànica, cosa que va condicionar el contingut de les imatges que produïa. Des de 1970 fins a 1976 depèn de l'Àrea d'Obres Públiques i Urbanisme. En aquest període, fa el seguiment fotogràfic de les grans obres d'infraestructura esdevingudes a la ciutat. L'any 1977 passa a dependre de l'Àrea

¹⁰ Exposició que va tenir lloc a la Casa Golferichs de març a abril de 1990.

¹¹ Exposició coorganitzada amb Olimpiada Cultural que va tenir lloc al Palau de la Virreina la tardor de 1990.

de Relacions Ciutadanes. Aleshores la temàtica fotogràfica es diversifica -imatges d'urbanisme, arquitectura i activitats a Barcelona, seguiment d'actes oficials de l'Ajuntament de Barcelona, serveis municipals, etc- i també col·labora en el muntatge d'exposicions i audiovisuals promocionals d'urbanisme o monogràfics, com "Catalunya la fàbrica d'Espanya" ¹².

Primerament, l'organització del fons consisteix en el registre de tots els negatius i el seu arxivament per ordre numèric en fundes que es dipositen dins d'armaris de calaixos. Pel que fa a les diapositives, les més antigues es numeren i es guarden en caixes metàl·liques; les dels anys setanta també es numeren i es guarden en fundes de plàstic i dins de carpetes, i les produïdes a partir dels vuitanta es classifiquen temàticament i es guarden en fundes penjades en armaris.

L'any 1988, l'OTI s'incorpora a l'Àrea d'Informació de l'Ajuntament de Barcelona. Els actes oficials es deixen de fotografiar. L'organització del Jocs Olímpics de Barcelona de 1992 incideix en l'enfocament temàtic dels fons fotogràfics: col·laboració en exposicions promocionals de l'etapa preolímpica i seguiment de les nombroses reformes urbanístiques que experimenta la ciutat. En aquests moments, es planteja la necessitat de disposar d'una base de dades per descriure les fotografies. S'encarrega a Anna Mestre, de Sistemes Documentals de l'Ajuntament, el disseny d'aquesta base de dades.

L'any 1989, es crea *Olimpiada Cultural* ¹³ (OCSA) i s'acorda que l'Oficina gestioni aquest arxiu d'imatges. L'OTI contracta la que subscriu per organitzar i gestionar els fons generats per OCSA i l'OTI. La catalogació de les fotografies d'aquests fons es fa a partir de la base

de dades BIMA, ¹⁴ dissenyada en el sistema de gestió documental BASIS, que permetrà la descripció de les fotografies a nivell d'unitat documental i que generarà eines complementàries, com normes d'indexació, de descripció i vocabularis controlats. Per a la indexació de matèries es crea el *Tesoure BIMA* ¹⁵.

Incorporació Fons HOLSA

L'any 1994 se signa un conveni entre Barcelona Holding Olímpic (HOLSA), ¹⁶ les seves empreses filials -Institut de Promoció Urbanística (IMPUSA), ¹⁷ Anella Olímpica (AOMSA) ¹⁸ i Vila Olímpica (VOSA) ¹⁹ - i l'Ajuntament de Barcelona pel qual es va formalitzar la cessió a l'AHCB-AF dels fons fotogràfics de les empreses dedicades al desenvolupament urbanístic i arquitectònic de la ciutat de Barcelona amb motiu dels Jocs Olímpics de 1992.

L'octubre de 1993, durant la reforma de la Casa de l'Ardiaca, l'AF es trasllada a la segona planta del Convent de Sant Agustí, on ja estava ubicat l'AFM. El gener de 1994 s'incorporen els fons de HOLSA i el mes següent arriba l'arxiu de l'OTI. Inicialment es tracta d'un espai provisional, ja que la Secció s'ha d'ubicar al Convent dels Àngels, però finalment aquest projecte no va reeixir i l'AF restà, provisionalment, al Convent de Sant Agustí. L'espai era petit i tenia moltes carències, però per primera vegada es disposa d'un dipòsit amb control climàtic i d'un laboratori fotogràfic propi. En aquest moment, el cap de la Secció passa a ser Rafel Torrella i Reñé.

En aquest procés d'unificació, no solament s'annexionen i incorporen els fons fotogràfics, sinó que també ho fan els tècnics que hi

Arxiu fotogràfic de l'AHCB el 1994.
J. Calafell

¹² Exposició que va tenir lloc a l'Antic Mercat del Born l'any 1985.

¹³ Empresa constituïda el 1989 i encarregada de l'organització del conjunt d'activitats artístiques i culturals celebrades a Barcelona amb motiu dels Jocs Olímpics de 1992.

¹⁴ Base de dades documental d'imatge amb la intenció de ser comuna per a tots els arxius d'imatges de l'Ajuntament de Barcelona.

¹⁵ DOMÈNECH I FERNÁNDEZ, Sílvia. *Tesoure BIMA*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, 1987.

¹⁶ Empresa que engloba les diverses empreses encarregades del desenvolupament urbanístic i arquitectònic de Barcelona amb motiu dels Jocs Olímpics de 1992.

¹⁷ Organització constituïda el 1989 amb l'objecte d'executar les obres d'infraestructura de la ciutat amb motiu dels Jocs Olímpics de 1992.

¹⁸ Empresa constituïda el 1985 amb l'objecte d'executar les obres de l'anella olímpica de la ciutat amb motiu dels Jocs Olímpics de 1992.

¹⁹ Empresa constituïda el 1986 amb l'objecte d'executar les obres de la vila olímpica de la ciutat amb motiu dels Jocs Olímpics de 1992.

treballen i els serveis que s'ofereixen. L'AF assumeix el servei fotogràfic als museus que ja realitzava l'AFM. En uns mesos, la Secció experimenta un notable canvi que cal pautar: integració de fons fotogràfics amb organitzacions arxivístiques molt diverses i acoblament de distintes dinàmiques i processos de treball. Es va iniciar, així, un llarg i complex període de canvi i integració amb l'objectiu d'aconseguir homogeneïtzar i actualitzar l'organització arxivística i potenciar la conservació dels fons.

En el període inicial d'integració, 1994-1996, s'intenta aplicar una nova classificació temàtica als fons, s'estableix la codificació de les fotografies per al seu arxivament, s'obre un nou sistema de registre de les fotografies, es migra la informació de BASIS, procedent de l'OTI, al nou sistema de gestió documental BRS/SEARCH, s'amplia el *Manual de descripció BIMA* de l'OTI i s'elaboren diferents llistats per accedir a la documentació. Té una importància especial la neteja, la protecció i la descripció d'unes 300 còpies sobre paper a l'albúmina. Pel que fa a l'ingrés de fons, s'atura la crònica gràfica i els fons s'incrementen bàsicament de les fotografies que fan els mateixos fotògrafs de l'arxiu com a conseqüència del servei fotogràfic als museus i d'algun reportatge esporàdic. Destaca un reportatge en el marc del projecte de solidaritat de l'Ajuntament de Barcelona amb Sarajevo realitzat pel fotògraf de l'AF Jordi Calafell. Quant a la difusió, en aquest període s'organitzen dues exposicions amb els fons de l'Arxiu i es publiquen els corresponents catàlegs: "Viatge a Olot. La salvaguarda del patrimoni artístic durant la Guerra Civil" ²⁰ i "Balears, ahí. Una visió fotogràfica de les illes a començaments de segle", ²¹ així com diverses exposicions

en col·laboració amb els districtes. També el 1994, i fruit del treball de diversos anys, es publica la *Guia de l'Arxiu Històric de la Ciutat* ²² amb el corresponent apartat dedicat a l'Arxiu Fotogràfic.

L'any 1997 es produeix un canvi de cap de la Secció i jo mateixa assumeixo la responsabilitat de l'AF. Aquesta darrera etapa es va iniciar amb l'intent de normalitzar l'organització i la gestió dels fons. Es va encetar una nova línia de treball definint criteris en sectors bàsics: ingrés de fons, tractament d'arxiu i conservació i difusió. Aquest procés de normalització va culminar l'any 2000 amb la redacció i posada en marxa del *Pla de viabilitat de l'Arxiu Fotogràfic 2000-2003*, ²³ la creació d'un equip de treball i la suspensió del servei fotogràfic als museus. L'any 2002, Xavier Tarraubella substitueix Manuel Rovira en la direcció de l'AHCB.

L'any 1999 s'inicien les gestions per assolir una infraestructura adequada que permeti desenvolupar correctament les funcions de l'Arxiu. Aquest procés arriba al seu zenit l'any 2005 amb el projecte i execució de les obres de reforma i ampliació de l'Arxiu Fotogràfic (vegeu apartat Les instal·lacions i els equipaments).

Quant a l'ingrés de fons, es va redactar i aprovar la *Política d'ingressos de fons de l'Arxiu Fotogràfic de l'AHCB* ²⁴. Els fons s'enriqueixen amb reportatges de la ciutat realitzats pels fotògrafs de l'Arxiu Jordi Calafell i Ramon Muro, amb transferències extraordinàries d'alguns sectors de l'Ajuntament de Barcelona, com ara 13.000 negatius fets per Joaquim Domínguez, de Relacions Públiques i Protocol, negatius

²⁰ Exposició que va tenir lloc al Museu Comarcal de la Garrotxa i al Museu d'Història de Barcelona, d'abril a juny de 1994.

²¹ Exposició que va tenir lloc a la Fundació Barceló de Palma de Mallorca la tardor de 1995.

²² **ARXIU HISTÒRIC DE LA CIUTAT.** *Guia. Arxiu Històric de la Ciutat (Barcelona).* Barcelona: Ajuntament de Barcelona, Regidoria d'Edicions i Publicacions, 1995.

²³ **DOMÈNECH, Sílvia.** *Pla de viabilitat de l'Arxiu Fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat 2000-2003.* Barcelona, 2000. (Document no publicat)

²⁴ **CALAFELL, Jordi, DOMÈNECH, Sílvia i TORRELLA, Rafel.** *Política d'ingressos de fons de l'AHCB-AF.* Barcelona, 2002. (Document no publicat).

Arxiu Nacional de Sarajevo. 1996. J. Calafell

de vidre de gran format del Pla de la Ciutat, tiratges de les obres de seguiment de la reforma de la Via Laietana del Museu d'Història de la Ciutat o 13.000 fotografies de la ciutat fetes per Jaume Ribera, del Sector d'Urbanisme. Així mateix, es realitza alguna adquisició, com la compra de quasi 1.000 fotografies del fotògraf amateur Joan Tous, la donació del fons personal del cònsol d'Espanya a Ciutat del Cap durant la II República, Juan Lapuente, o la compra de bona part del fons de la reconeguda fotògrafa Colita.

El tractament dels fons es va concretar en dos vessants: tractament d'arxiu i conservació. Pel que fa al primer, es va deixar de classificar temàticament i de fer llistes i es va passar a catalogar els fons. En són un exemple el fons Amadeu, el fons Nova empresa del teatre català, el fons Ballell i una part del fons de l'Editorial Alberto Martín. Es va continuar amb l'administració i el manteniment de la base de dades BIMA i les eines que s'havien de menester per al seu funcionament (normes d'indexació, vocabularis controlats). En aquest context, l'any 2003 es va modificar la fitxa descriptiva per adequar-la al sistema AIDA ²⁵. Però la tasca més important fou l'elaboració de la *Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic de l'AHCB*. Pel que fa a la conservació es defineixen criteris i eines per a la preservació dels documents, es redacta el *Projecte de conservació dels fons i col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic de l'AHCB* i s'impulsa el treball de preservació i restauració de les fotografies.

En el terreny de la difusió, es va potenciar i sistematitzar la consulta pública amb mesures com l'atenció personalitzada a l'usuari per aconseguir respostes més precises i

exhaustives, així com la normalització de la gestió dels drets, del cobrament de taxes i de tots els formularis necessaris per regularitzar aquestes gestions. En aquest sentit, s'adquireixen els drets d'explotació dels fons Pérez de Rozas i Esteve Puig. L'any 2004, després d'un estudi de mercat, es posa en marxa un projecte de comercialització de reproduccions fotogràfiques per a usos comercials a través d'Internet. Aquest projecte permet oferir un bon servei d'accés a la informació i a la documentació al ciutadà, així com disposar d'un mitjà de venda de les fotografies més rendible i més estès. També es va regularitzar la compra de llibres especialitzats en fotografia i es va obrir al públic la biblioteca auxiliar. Quant a la divulgació dels fons, cal destacar la participació de l'AF a diverses exposicions en el certamen de la Primavera Fotogràfica de Catalunya: "Amadeu i Audouard, fotografies d'escena" ²⁶, "Frederic Ballell, fotoperiodista a l'inici del segle XX" ²⁷, "Desastre" ²⁸ i "Esteve Puig i Pascual. Una visió del Port cap a 1920" ²⁹. Paral·lelament, es va iniciar la col·lecció de llibres "Memòria fotogràfica" ³⁰ amb dos volums que recullen les tres primeres exposicions.

Finalment, en aquesta etapa es potèncià la participació de l'arxiu en projectes del conjunt de l'Arxiu Municipal de Barcelona. Caldria destacar la participació en l'elaboració del "*Mètode de descripció del sistema AIDA*", en el desenvolupament de l'aplicatiu Albalà amb l'empresa Baratz, el cicle d'exposicions virtuals al web de l'Arxiu Municipal de Barcelona "*Fotografies de Barcelona. Crònica i anecdotari*", del qual després sorgí la publicació *Barcelona, inèdita* ³¹ o la restauració de la major part dels àlbums dins la campanya "*Barcelona, fem memòria*" ³².

²⁵ Administració Integral d'Arxius i Documents de l'Ajuntament de Barcelona.

²⁶ Exposició que va tenir lloc al Palau de la Virreina de juny a agost de 1998.

²⁷ Exposició que va tenir lloc al Palau de la Virreina de maig a agost de 2000.

²⁸ Exposició que va tenir lloc al vestíbul de la Casa de l'Ardiaca de juny a novembre de 2000.

²⁹ Exposició que va tenir lloc a la seu del Districte de Gràcia l'abril de 2000.

³⁰ Col·lecció coeditada per Renart Edicions i l'Institut de Cultura de Barcelona-Arxiu Històric de la Ciutat-AF, dedicada a la difusió dels fons fotogràfics de l'Arxiu.

II. ELS FONTS

L'evolució històrica d'aquesta secció ha definit els seus continguts i ha fet possible la riquesa dels seus fons. L'Arxiu conté nombroses fotografies, algunes de les quals de gran qualitat i singularitat fins al punt que han esdevingut autèntics objectes de museu.

La Secció alberga uns dos milions de fotografies de totes les tipologies, suports, formats, procediments, continguts i autories, des de l'inici de la fotografia fins als nostres dies. Es custodia, d'una banda, una part de les fotografies generades com a conseqüència d'alguna activitat o funció de l'Ajuntament de Barcelona o d'alguna institució amb participació municipal que, al llarg dels anys, han arribat a l'Arxiu d'una forma esporàdica i no pas sistematitzada; de l'altra, fons fotogràfics de procedència no municipal (pública o privada). Actualment la Secció conté: 1 fons municipal, 10 subfons municipals, 2 fons públics no municipals, 105 fons privats i 7 col·leccions fotogràfiques creades per l'Arxiu. D'aquest conjunt, només el 30% de les fotografies són de procedència municipal.

Pel que fa a l'objecte fotogràfic, es conserven gairebé tots els suports, formats i procediments fotogràfics existents en la història de la fotografia. Hi ha des de daguerreotips, ambrotips o ferrotips fins a positius sobre pel·lícula de plàstic, passant per *autochromes*, papers a l'albúmina, cianotípies, platinoítípies, negatius de nitrat, negatius i positius sobre vidre o papers RC, entre d'altres. I tot això, en formats tan variats que van des del 3 x 3 cm fins al 50 x 350 cm. La presentació de les fotografies és també molt representativa de la varietat que mostra

la seva història: fotografies soltes, els diferents formats del retrat del segle XIX (*carte de visite*, targeta imperial, *boudoir*, *gabinetto*), suports secundaris de l'autor, carpetes, àlbums, etc. També es disposa d'una important col·lecció de postals formada per més de 20.000 peces.

El contingut iconogràfic i temàtic d'aquestes fotografies és molt variat, tot i que es pot dir que el tema principal és la ciutat de Barcelona i els seus ciutadans en els seus diferents vessants. Destaquen, però, blocs temàtics de gran volum que acostumen a correspondre a importants esdeveniments de la ciutat, com ara l'Exposició Universal de 1888, la reforma de la Gran Via A (Via Laietana) de 1909, l'Exposició Internacional de 1929, o les obres d'infraestructura i les activitats culturals realitzades amb motiu dels Jocs Olímpics de 1992. Ressalta també la crònica fotogràfica de la ciutat des de 1929 a fins a 1990, o la reproducció de les peces exposades en l'exposició "El Arte en España", celebrada durant l'Exposició Internacional de Barcelona de 1929. Altres conjunts que s'han de remarcar són els retrats de personatges del segle XIX, així com les fotografies de Francesc Serra que reproduïen bona part de l'art català del segle XIX i XX. Si bé Barcelona és la principal protagonista d'aquestes fotografies, es conserven també fotografies d'altres poblacions de Catalunya, d'Espanya i d'altres països.

L'àbast cronològic s'estén de 1839, data d'inici de la fotografia, fins a l'actualitat, si bé amb buits cronològics produïts, entre altres motius, per la falta d'una política d'ingressos durant bona part de la història de l'AF. Cal destacar que l'AF és, a Catalunya, el centre que conté

31 ARXIU HISTÒRIC DE LA CIUTAT-ARXIU FOTOGRÀFIC. *Barcelona, inèdita*. Barcelona: Institut de Cultura de Barcelona-Arxiu Històric de la Ciutat i Viena Edicions, 2004.

32 Projecte de l'Arxiu Municipal de Barcelona que pretén implicar ciutadans, entitats i empreses amb l'objectiu d'aplegar, preservar i difondre el patrimoni documental de la ciutat de Barcelona.

el més important conjunt de materials del segle XIX i és per aquesta raó que es valora i es pretén completar en el futur.

L'autoria de les fotografies és ben diversa i alhora molt representativa de la història de la fotografia catalana. S'hi troben autors i nissagues de fotògrafs vinculats a la ciutat de Barcelona des de l'inici de la fotografia fins a l'actualitat: Charles Clifford, Antoni Esplugas, Pau Audouard, Jean Laurent, Josep Postius, la nissaga Pérez de Rozas, Torija, Colita, Josep Maria Sagarra, Frederic Ballell, Amadeu Mariné, Francesc Serra, Josep Domínguez i un llarg etcètera. D'alguns d'ells es conserva tota la seva obra o una part important d'aquesta.

Malauradament, l'estat de conservació dels fons no és el més desitjable. Durant anys aquestes fotografies han estat sotmeses a condicions climàtiques i ambientals molt

extremes que, juntament amb la seva excessiva manipulació, han produït alguns deterioraments importants. Actualment, s'estan intentant aturar aquests processos i, amb les noves instal·lacions, s'espera aconseguir resultats òptims.

III. LES INSTAL·LACIONS I ELS EQUIPAMENTS

El trasllat, l'any 1993, de l'AF al Convent de Sant Agustí, va suposar una ampliació i millora dels espais i dels equipaments. Per primera vegada es disposava de laboratori fotogràfic propi, d'equipament fotogràfic, d'una sala de consulta àmplia i, sobretot, d'un dipòsit amb control ambiental. Però, tot i amb això, l'espai era massa reduït i poc adequat per conservar el valuós i singular material fotogràfic que atresora l'Arxiu i per fer qualsevol treball d'arxiu, preservació i difusió.

És un fet, que durant els anys vuitanta i noranta, l'evolució del sector arxivístic català es va adreçar a crear una infraestructura arxivística mínima, però malauradament l'AF no va assolir aquesta fita. Disposar d'un local adient i degudament condicionat va esdevenir l'objectiu de base per construir l'Arxiu Fotogràfic del futur. La possibilitat real que l'AF ocupés tota la segona planta del Convent de Sant Agustí, fins llavors habitada en una tercera part per la biblioteca del MNAC ³³, esdevé una realitat l'any 2004 amb el trasllat de la biblioteca al Palau Nacional de Montjuïc i amb l'elaboració i l'aprovació del *Projecte de reforma i ampliació de l'Arxiu Fotogràfic*, signat pel cap d'infraestructures de l'Institut de Cultura de Barcelona, Antonio Fontela. El projecte va tenir com a fita aconseguir l'espai i les condicions adequades per garantir la conservació del patrimoni fotogràfic de la Secció i possibilitar les accions necessàries per fer-lo accessible. Les obres van començar el setembre de 2005 i van finalitzar l'abril de 2006. Paral·lelament, durant aquests anys es va anar adquirint l'equipament fotogràfic, informàtic i de conservació necessari.

La nova seu de l'Arxiu Fotogràfic, amb una superfície de 1.589 m², disposa d'espais condicionats i degudament equipats per realitzar les funcions de l'Arxiu: vestíbul, sala d'exposicions, sala de consulta, sala de treball de fons fotogràfics, sala de reunions, despatxos per al personal, laboratori de conservació, laboratori de reproducció, laboratori fotogràfic, magatzem i set dipòsits per conservar les fotografies.

Quant els dipòsits, en total hi ha set espais, dos dipòsits de prearxivatge i cinc d'arxiu definitiu. Els dipòsits de prearxivatge, amb una superfície de 118 m², disposen del

mobiliari escaient (compactus, prestatgeries i planeres metàl·lics) i de control d'humitat i temperatura. Els dipòsits d'arxiu definitiu ocupen una superfície de 170 m² i estan distribuïts de la manera següent: un dipòsit per a positius sobre paper, dos dipòsits per a negatius de vidre i polièster, un dipòsit per a negatius de nitrat, acetat i material en color i un dipòsit per a grans formats. Tots ells estan equipats amb el mobiliari específic per a la millor conservació de cada tipus de fotografia i de climatització i instal·lacions de seguretat. La temperatura està estabilitzada en uns 20° C i la humitat relativa en un 40%, tret del dipòsit de nitrats, acetats i color, on la temperatura es manté a 7° C i la humitat relativa entre el 40 i 50%. Els aparells que renoven l'aire disposen de filtres de seguretat i tots els dipòsits tenen doble porta de seguretat i aïllament, així com instal·lacions de detecció i extinció d'incendis per gas FE/13.

La sala de consulta i la sala d'exposicions són els espais de comunicació amb el ciutadà. La sala de consulta disposa d'una zona per a la consulta de còpies digitals per pantalla i una altra per a la consulta dels documents originals. La sala d'exposicions és un espai senzill i polivalent, de 178 m², equipat amb plafons mòbils i amb la il·luminació adient per exhibir fotografies. Aquesta sala permet difondre de forma afable i atractiva el patrimoni fotogràfic de l'Arxiu.

³³ Museu Nacional d'Art de Catalunya.

Dipòsit de l'Arxiu Fotogràfic per a grans formats. J. Calafell

IV. PROJECTE D'ELABORACIÓ DE LA GUIA-INVENTARI

L'any 2000, partint de la situació en què es trobava l'AHCB-AF després de l'annexió el 1994 de diversos arxius i de l'estat de conservació i organització que presentaven els seus fons, i a proposta de Núria Fradera i Ramon Alberch, directora de Patrimoni de l'Institut de Cultura de Barcelona i arxiver en cap de l'Ajuntament de Barcelona, respectivament, es va elaborar un pla de viabilitat per a l'AF. L'objectiu era aconseguir un nivell adient d'organització i conservació dels documents per, així, poder iniciar les accions necessàries per garantir la conservació definitiva de les fotografies i la seva accessibilitat en un calendari preestablert. L'eix vertebrador i el treball principal d'aquest pla fou l'elaboració de la *Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona*.

Procés

El desenvolupament d'aquest projecte es dibuixà en quatre fases que s'havien de desenvolupar en els anys següents:

I (2000):

- Estudi i valoració de l'estat de conservació i organització de les fotografies
- Disseny del projecte (procediment, metodologia i calendari d'actuació)
- Elaboració d'eines per desenvolupar el projecte
- Organització del dipòsit

II (2001-2003)

- Fitxes descriptives d'ús intern de tots els conjunts fotogràfics
- Informes de condicions de tots els

conjunts fotogràfics

- Inici del Projecte de conservació dels fons i les col·leccions de l'AF

III (2003-2005)

- Delimitació de les agrupacions documentals
- Registre de procedències
- Quadre d'organització de fons
- Classificació del Fons de l'Ajuntament de Barcelona
- Descripció de tots els fons i col·leccions
- Informes de condicions de tots els fons i les col·leccions
- Preservació mínima de les fotografies
- Reorganització dels dipòsits

IV (2006)

- Publicació

La gran quantitat de documents, la manca d'espai, l'esforç per compaginar el normal funcionament del servei mentre es treballava en la Guia i la falta d'informació sobre la procedència de les fotografies van ser factors determinants en el desenvolupament d'aquest complex projecte. L'elaboració de la Guia-inventari es va fer en cinc anys, amb la participació de gairebé tot el personal de l'AF i el reforç de diverses persones més, contractades una a temps complet i les altres només durant uns mesos.

Tipologia dels documents

Per la Guia-inventari dels fons i les col·leccions va suposar la revisió completa de tots els fons. A partir de la diversitat de material que sorgia, es van establir uns criteris per definir la tipologia dels documents i la idoneïtat dels documents objecte de conservar-se a la Secció Arxiu Fotogràfic:

Procediment Fotogràfic. c. 1930. Josep Barmgüel

Procediment fotomecànic. 1920-1930. Autor desconegut

- Documents que contenen imatges captades directament de la realitat a través d'una càmera fosca i obtinguts per procediments fotogràfics (permeten fixar i reproduir, per mitjà de reaccions químiques en superfícies convenientment preparades, les imatges obtingudes per la càmera fosca).
- Documents que contenen imatges captades directament de la realitat a través d'una càmera fosca i obtinguts per procediments fotomecànics (permeten reproduir imatges fotogràfiques sense la intervenció de la llum, sinó per un procés mecànic).
- Documents que contenen imatges captades directament de la realitat a través d'una càmera fosca i obtinguts per procediments digitals (registrades en codi binari).

Les agrupacions documentals

Una vegada determinats els documents que en formaven part, el pas següent va ser conèixer i delimitar les agrupacions documentals (fons i col·leccions).

Després de fer un estudi del material de l'Arxiu, es va constatar que el 2000, any d'inici d'aquest projecte, el 70% de les fotografies no estaven agrupades per procedències o fons (ni físicament, ni intel·lectualment), amb la dificultat afegida que, en molts casos, ni tan sols es coneixia la procedència de cada document. Així doncs, la tasca principal i, al mateix temps, la més laboriosa de tot el procés d'elaboració de la Guia-inventari, fou unir les fotografies de l'Arxiu en agrupacions documentals responnent al principi bàsic de l'arxivística de respecte a la procedència de les fotografies en funció del seu productor.

Es va iniciar, així, un treball d'investigació fotografia a fotografia amb l'objectiu de conèixer la procedència de cada una. La finalitat era doble: d'una banda, tornar a unir les fotografies amb una mateixa procedència; de l'altra, cercar la informació necessària de cadascuna d'elles: data d'ingrés, modalitat d'ingrés, nom de les persones físiques o

Suport digital. 1990. Antonio Lajusticia

jurídiques que van generar o acumular les fotografies i nom de les persones físiques o jurídiques que van formalitzar l'ingrés. La tasca fou feixuga i delicada, ja que no existien llibres de registre d'ingrés, la documentació administrativa era escassa i, quan existia, associar el contingut de la documentació administrativa amb les fotografies a les quals feia referència es convertia en un veritable trencaclosques. El fet que les fotografies haguessin passat per tantes mans i, consegüentment, haguessin estat objecte de diferents procediments documentals complicava molt més el quefer, sovint resultava difícil diferenciar entre una anotació d'origen i una anotació d'antics arxivers. Per tot això, s'estudià amb profunditat les diferents fonts utilitzades per assignar la procedència de les fotografies, bàsicament llibres de registre de documents, documentació administrativa, anotacions en les fotografies i notes que acompanyaven les fotografies, i es van establir uns criteris d'interpretació que es van aplicar regularment en tots els casos.

D'aquesta àrdua tasca d'investigació va néixer una llarga llista de procedències, diferenciant, en primer lloc, entre els fons de procedència municipal i els fons de procedència no municipal (públics o privats).

Els fons municipals van quedar clarament delimitats i només calgué cercar informació sobre l'òrgan que els produí. Quant als fons de procedència no municipal, primerament, calia tenir més informació sobre cadascuna de les procedències. Per això es va crear un instrument nou que es va anomenar *Fitxa de procedències*. Cada fitxa conté la informació bàsica que descriu cada procedència: nom de la procedència,

data i forma d'ingrés, referència a les fonts d'on es va obtenir la informació, història de la persona física o jurídica (informació sobre la persona i la seva possible relació amb l'Arxiu), fonts complementàries utilitzades per esbrinar la procedència i observacions diverses. Aquestes fitxes van servir per delimitar correctament i definitivament les agrupacions documentals i van ajudar en l'aplicació del Quadre d'organització de fons i en la posterior descripció arxivística dels fons.

A partir d'aquest treball bàsic i imprescindible es va crear l'anomenat *Registre de procedències*, que és l'eina que conté la informació bàsica necessària de totes les agrupacions documentals de procedència externa a l'Ajuntament de Barcelona (pública o privada) ingressades entre 1917 i 2005 (any de finalització de la Guia-inventari). Les dades que conté aquest registre són el resultat de les recerques sobre procedències fetes arran de l'elaboració de la Guia. Això vol dir que, entre el període de 1917 a 2005, podrien haver ingressat a l'Arxiu agrupacions documentals de procedència externa a l'Ajuntament de Barcelona que no es reflecteixen en aquest registre. Si és així, és perquè després de tot el procés d'investigació no s'ha trobat informació sobre aquests possibles ingressos. El *Registre de procedències* és doncs, l'instrument que fa la funció de registre d'ingressos, és a dir, dóna constància de totes les procedències de tots els documents de l'Arxiu i serveix per mantenir la integritat de tots els conjunts documentals ingressats. El Registre consta de 342 entrades.

Quadre d'organització de fons

Delimitades definitivament les agrupacions documentals, el pas següent va ser establir la categoria de cadascuna d'elles. Les característiques de les fotografies com a documents d'arxiu, juntament amb altres trets que defineixen el procés de formació de l'AF, van provocar que les fotografies arribessin en petits conjunts o de forma individualitzada. El resultat va ser la gran quantitat d'agrupacions documentals que conté l'Arxiu. Però totes elles no podien tenir la categoria de fons arxivístic en el Quadre d'organització de fons, ja que llavors es desvirtuaria la noció de fons i es donaria una falsa imatge sobre els fons de l'Arxiu. Per aquesta raó, partint dels coneixements profunds de les agrupacions documentals i de la teoria arxivística, s'han establert uns criteris, al més objectius possible, per definir quins d'aquests conjunts haurien de tenir la categoria de fons en el Quadre d'organització i quins passarien a formar part de les col·leccions factícies.

Fons

S'han considerat fons totes aquelles agrupacions documentals que constitueixen un conjunt orgànic de documents, produïdes o reunides per una persona física o jurídica, pública o privada, com a conseqüència d'una activitat o gestió, que estan formades per 50 o més fotografies, que presenten una integritat del conjunt documental en si mateix i un grau de vinculació del conjunt fotogràfic amb la persona física o jurídica que l'ha generat o acumulat. Entre les agrupacions documentals existents que s'integren com a fons al Quadre d'organització, existeixen alguns conjunts que no tenen l'accepció de

fons arxivístic (fotografies reunides com a conseqüència d'una activitat), sinó la de col·lecció. Aquestes col·leccions vénen definides des de la seva procedència, però a diferència dels fons contenen fotografies reunides, per motius diversos, *a posteriori* de la seva creació; sovint les causes d'unió són desconegudes i diferents de l'activitat de la persona que les ha reunit. És a dir, no formen conjunts orgànics de documents.

Col·lecció factícia

S'ha considerat col·lecció factícia una forma d'agrupar les fotografies no orgànica que s'estableix a posteriori de la creació dels documents i que no ve donada ni per l'òrgan productor, ni per la seva procedència, sinó que l'estableix el mateix Arxiu seguint unes pautes predeterminades amb l'objectiu d'organitzar la documentació. Formen part de les col·leccions factícies totes aquelles fotografies de les quals es desconeix la seva procedència, així com aquelles de les quals es coneix la seva procedència, però que no reuneixen les característiques que permeten que siguin considerades fons del Quadre d'organització. Després d'un estudi sobre els possibles criteris per crear col·leccions factícies, finalment es va partir de dos aspectes per establir-les: la forma física en què es presenten les fotografies i les característiques tècniques d'aquestes. D'aquesta manera es creen conjunts coherents i susceptibles d'un tractament arxivístic i de conservació adequat i de futures subdivisions. En total s'han creat set col·leccions factícies.

Col·lecció de negatius: inclou el material fotogràfic en negatiu (fotografies en les quals els tons foscos i clars són oposats als de la realitat fotografiada).

Col·lecció d'estereoscòpics: inclou fotografies estereoscòpiques positives i negatives sobre qualsevol suport (fotografies amb dues imatges idèntiques a banda i banda d'un mateix suport i fetes perquè siguin vistes amb un visor que dona una imatge amb relleu).

Col·lecció de positius directes de càmera: inclou imatges positives obtingudes a través de procediments fotogràfics directes de càmera del segle XIX (daguerreotips, ambrotips i ferrotips).

Col·lecció de postals: inclou les targetes postals il·lustrades i dissenyades per circular per correu al descobert. Les imatges que contenen poden haver estat obtingudes per procediments fotogràfics o fotomecànics. Són el producte d'un editor.

Col·lecció d'àlbums: inclou fotografies aplegades, relligades o no, amb una finalitat col·leccionista o de difusió.

Col·lecció de positius sobre vidre: inclou imatges positives amb suport de vidre, des de llanternes màgiques o altres positius sobre vidre fets per ser projectats fins a autochromes.

Col·lecció de positius sobre paper: inclou qualsevol còpia positiva sobre suport paper de qualsevol procediment fotogràfic. S'exclouen les estereoscòpiques, les que formen part d'àlbums i les postals.

El pas següent fou aplicar el Quadre d'organització de fons de l'Arxiu Municipal de Barcelona seguint els criteris del seu manual d'interpretació i ús³⁴. Així doncs, aplicat el Quadre, les agrupacions de l'Arxiu fotogràfic s'organitzen de la manera següent:

1. Fons municipals (1)
 2. Subfons (10)
1. Fons públics no municipals (2)
 1. Fons privats (105)
 2. Fons familiars (8)
 2. Fons personals (68)
 2. Fons d'entitats (7)
 2. Fons d'empreses (22)
1. Col·leccions
 2. Privades (7)

El nivell següent correspon a l'entrada del fons, subfons o col·lecció i conté la informació següent: codi de fons, nom del fons i dates extremes dels documents. Els fons es presenten ordenats alfabèticament pel seu nom.

Classificació dels Fons de l'Ajuntament de Barcelona

Només s'ha classificat el subfons Ajuntament de Barcelona (unitats centrals), ja que es disposa de quadre de classificació: *Quadre de classificació uniforme AIDA*³⁵. Tal com indica el Quadre, aquestes fotografies són conseqüència d'alguna funció de l'Ajuntament de Barcelona i són de cronologia contemporània. En l'aplicació del Quadre, van sorgir un parell de qüestions a tenir en compte: el Quadre és funcional i en moltes ocasions no es coneixen les funcions que van generar les fotografies i, fins ara, aquest ha estat aplicat a documentació textual, per la qual cosa sovint resulta complicat adaptar-lo a la documentació fotogràfica.

Finalment, el Quadre es va aplicar a nivell de secció. En total s'han creat 10 seccions.

³⁴ MARTÍNEZ, M. Carme i MORATALLA, Imma. *Manual d'interpretació i ús del Quadre d'organització de fons del sistema AIDA de l'Ajuntament de Barcelona*. Barcelona, 2005. (Document no publicat).

³⁵ ARXIU MUNICIPAL DE BARCELONA. *Quadre de classificació uniforme de l'Ajuntament de Barcelona*.

Descripció

L'últim pas en el desenvolupament del projecte fou la descripció dels fons, dels subfons, de les col·leccions i de les seccions. Per això es van utilitzar els formats de descripció corresponents del *Manual del mètode de descripció del sistema AIDA* ³⁶: format 0 (fons documentals), per a fons, subfons i col·leccions, i format 1 (agrupacions documentals), per a seccions. La forma en què es conté la informació en cada fitxa descriptiva és la que indica el Manual, així com la que recomanen les normes de descripció de documents fotogràfics de l'AF. També s'han tingut en compte alguns referents normatius, com ara la NODAC ³⁷. En total s'han descrit 108 fons, 10 subfons, 7 col·leccions i 10 seccions. Tota aquesta informació es recull en l'aplicatiu informàtic utilitzat per a la gestió dels documents de l'Arxiu Municipal de Barcelona ³⁸.

Conservació

El procés de treball conjunt de totes les fotografies de l'Arxiu per elaborar la Guia-inventari dels seus fons ha anat acompanyat d'una important tasca de conservació de les fotografies. El treball de conservació s'ha dut a terme paral·lelament i de forma coordinada amb el tractament arxivístic dels fons.

La tasca de preservació dels fons ha consistit bàsicament en la reorganització dels dipòsits, la redacció del *Projecte de conservació de les fotografies de l'AHCB-AF*, ³⁹ el tractament de preservació mínim de les fotografies que estaven més malmeses i la realització d'informes de condicions.

La reorganització dels dipòsits va suposar la reinstal·lació de tot el material en espais diferents, intentant mantenir la integritat dels fons i tenint en compte la seva posterior i gradual ubicació en dipòsits nous. El *Projecte de conservació de les fotografies de l'AHCB-AF* és un document que pretén recollir la normativa bàsica i les tasques que s'han de fer en matèria de conservació de les fotografies de l'Arxiu. Pel que fa als informes de condicions, es tracta de fitxes descriptives pel que fa a tipologies i estat de conservació de les fotografies, que s'han realitzat per a tots i cadascun dels fons i que han permès conèixer les tipologies de l'Arxiu, així com determinar-ne l'estat de conservació.

Avaluació

La revisió i l'anàlisi de totes les fotografies de l'Arxiu per tal d'elaborar la Guia-inventari ha permès concretar un primer nivell d'avaluació. La formació, evolució i funcionament de l'AF al llarg de tots els seus anys de vida han contribuït a l'acumulació de material fotogràfic que, tot i que el seu moment tenia valor informatiu per a l'Arxiu, ara per ara no té el valor documental que correspon a un arxiu històric.

Així doncs, tenint en compte els criteris d'admissió de fotografies a l'Arxiu Fotogràfic i coneixent amb seguretat els propis documents de l'Arxiu, després de realitzar tot el procés d'elaboració de la Guia-inventari, s'han proposat diversos conjunts per fer els estudis necessaris d'avaluació. Aquest primer nivell d'avaluació està basat en la multiplicitat dels documents:

- Reproduccions fotogràfiques en positiu i en negatiu de documents d'altres seccions de

Dipòsit de l'Arxiu Fotogràfic abans de la reforma. J. Calafell

³⁶ BAYÓ, Gemma et al. *Manual del mètode de descripció del sistema AIDA*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, 2003.

³⁷ Norma de descripció arxivística de Catalunya.

³⁸ Albalá. *Sistema integrado de gestión de centros archivísticos*.

³⁹ TORRELLA, Rafel. *Projecte de conservació de les fotografies de l'AHCB-AF*. Barcelona, 2005 (Document no publicat)

- l'AHCB, de revistes i de fotografies originals que no estan a l'AF.
- Reproduccions fotogràfiques en negatiu d'originals en paper de l'Arxiu Fotogràfic.
 - Duplicats de fotografies originals de l'AF que no aporten cap valor afegit.
 - Reproduccions o duplicats dels fons privats que han estat catalogats.

Fets els estudis oportuns, es farà una proposta d'avaluació a la Comissió de Tria i Eliminació de la documentació municipal (CTE) i, posteriorment, es passarà a un segon nivell d'avaluació basat en els originals fotogràfics.

En definitiva, el resultat d'aquesta llarga i àrdua tasca ha estat molt positiu. Ara per ara, l'Arxiu Fotogràfic coneix amb exactitud els seus fons i sap amb precisió quin estat d'organització i de conservació presenten, cosa que permet establir prioritats en l'execució de qualsevol tasca i preveure els recursos necessaris per a cadascuna d'elles.

V. ORGANITZACIÓ I FUNCIONAMENT DE L'ARXIU FOTOGRÀFIC

L'organització i funcionament de l'AF s'estructura en quatre grans blocs: l'ingrés de fons, el tractament arxivístic i documental, la conservació i la comunicació pública. Any rere any, cadascun d'aquests sectors de treball es concreten en programes d'actuació precisos.

L'INGRÉS DE FONS

Atès que l'objectiu de l'Arxiu és conservar, organitzar i fer accessible el patrimoni fotogràfic produït per l'Ajuntament de Barcelona i aquell de procedència privada que l'Arxiu accepta per raó del seu interès

per a la història de la ciutat i de la fotografia, i tenint en compte el valuós patrimoni fotogràfic que ja es conserva, un dels principals propòsits és enriquir i completar el seu contingut impulsant el sistema de transferències de fotografies de l'Ajuntament de Barcelona i promovent l'ingrés de fons fotogràfics de caràcter privat.

Pel que fa al sistema de transferències,⁴⁰ el pla d'actuació es concreta en els termes següents: definició de les fonts de producció de fotografies, establiment de terminis de transferències, sistematització del procediment documental i de preservació des de les oficines de gestió, i normalització dels drets d'autor i usos de les fotografies.

Si mirem cap enrere i observem la trajectòria d'ingrés de fons a l'AF al llarg de la seva història, no resulta difícil comprendre que les polítiques de treball i les necessitats de cada moment van determinar la seva arribada. Per aquest motiu, els fons i les col·leccions que es conserven no responen a una forma unívoca de veure l'Arxiu, sinó a moltes. Tenint en compte aquest factor i pensant en la definició d'un Arxiu coherent amb les seves funcions, es va crear una política d'ingressos pròpia amb la intenció de coordinar-la amb la resta d'institucions que custodien fotografies. Factors com que la producció fotogràfica cada cop és més voluminosa, que les fotografies són documents molt delicats que requereixen una conservació molt específica i costosa, que el nombre de duplicacions és considerable i que la necessitat d'accés a les fotografies requereix un tracte unitari que, inevitablement, és oneros i laboriós han fet que sigui impossible i innecessari adquirir tots el fons que es produeixen i que s'ofereixen. Per això,

⁴⁰ Els documents fotogràfics de l'Ajuntament de Barcelona de qualsevol cronologia es conserven definitivament a l'AHCB, ja que és el centre que disposa de les condicions necessàries per garantir-ne la preservació.

la *Política d'ingressos de fons de l'AHCB-AF* recull els aspectes següents: pautes per admetre fotografies a l'Arxiu, possibles formes d'ingrés i condicions en cada cas, i un recull i petit estudi d'aquells fons i col·leccions que enriquirien i completarien el patrimoni de l'Arxiu i sobre els quals es fa una tasca de cerca i adquisició.

En qualsevol cas, però, cada vegada que s'ofereix la possibilitat d'adquisició d'un fons, se'n fa un estudi i s'elabora un informe de valoració amb les dades següents: explicació de la proposta d'adquisició, descripció de les característiques del fons, descripció de l'estat de conservació, tractament arxivístic i de conservació que requereix el conjunt, valoració econòmica del cost que tindria per a l'Arxiu la seva organització i conservació, taxació econòmica del fons (en cas de compra) i justificació de la proposta seguint les indicacions de la política d'ingressos.

EL TRACTAMENT ARXIVÍSTIC

Per tal de fer accessible el patrimoni fotogràfic custodiat a l'AHCB-AF, el tractament arxivístic i documental que es dona als diferents fons és el que es descriu a continuació.

Registre

El registre fa referència a dos tipus d'instruments de control: el registre d'ingressos i el registre de documents. El *Registre d'ingressos*, iniciat l'any 2006, recull la informació bàsica relativa als diferents conjunts documentals que ingressen, deixa constància de la incorporació de documents a l'Arxiu i identifica els diferents conjunts. El *Registre de documents* identifica amb

un número únic totes i cadascuna de les fotografies que passen el procés arxivístic i de conservació.

Organització dels fons

L'organització dels fons fa referència a l'aplicació del Quadre d'organització de fons de l'Arxiu Municipal de Barcelona, de manera que s'estructuren segons el tipus de fons.

Documentació

Prèviament al treball d'arxiu i conservació es porta a terme una tasca de recerca sobre les fotografies amb la finalitat de conèixer a fons el material amb què es treballarà i, així, aconseguir resultats òptims i precisos. Aquesta tasca de coneixença dels documents es fa a quatre nivells: procedència (conèixer l'origen dels documents i els seu context de creació i acumulació), autoria (anàlisi formal dels documents, contextualitzada amb dades històriques i bibliogràfiques), contingut (recerca sobre els conceptes i la iconografia representada en les imatges contingudes en les fotografies) i tècnica (identificació i peritatge de les fotografies).

Avaluació

Malgrat que l'avaluació és una tasca molt poc aplicada en la documentació fotogràfica, ara per ara, s'ha convertit en una comesa imprescindible, ja que l'acumulació i la duplicació de documents sense excessiu interès és un fet molt habitual: freqüentment aquests documents afavoreixen el fet que d'altres realment valuosos, i tal vegada únics, restin ignorats en els dipòsits en condicions precàries esperant que siguin tractats. A més,

any rere any la producció fotogràfica creix exponencialment i conservar-la tota esdevé una missió impossible d'assolir.

A dia d'avui, l'AHCBAF està treballant en l'avaluació de les reproduccions fotogràfiques, definint els conceptes d'original i còpia aplicats als documents fotogràfics. El pas següent de l'avaluació serà la selecció d'originals fotogràfics.

Classificació

Actualment, l'AHCBAF només classifica les fotografies generades per l'Ajuntament de Barcelona a nivell de secció, a les quals es pot aplicar el *Quadre de classificació uniforme AIDA*.

L'Arxiu Municipal de Barcelona, a través del grup de treball del Quadre d'organització de fons, treballa en l'elaboració de quadres comuns per a tots els arxius municipals i per a diferents tipus de fons. Aquests quadres, si escau, seran aplicats als documents de l'AF.

Descripció

La descripció es realitza seguint el *Manual del mètode de descripció del sistema AIDA* (eina que permet descriure el contingut i les característiques de tots els documents que conformen el patrimoni documental municipal). Es descriu a quatre nivells:

1. Fons, subfons i col·lecció: format 0 per a fons documentals
2. Secció: format 1 per a agrupacions documentals
3. Conjunts de fotografies: format 2 per a unitats documents compostes
4. Fotografia: format 3 per a documents fotogràfics

Actualment, l'Arxiu ha descrit tots els documents a nivell de fons, subfons i col·lecció; a nivell de secció, aquells fons que han estat classificats, i a nivell d'unitat documental simple o composta, un 10% de les fotografies.

Per controlar la forma en què es conté la informació en cadascun dels elements de cada format, s'estableixen tres nivells de control:

- Un primer nivell a través de taules validades per a aquells camps el contingut dels quals ho permet i que acostumen a aportar informació tècnica, identificativa o administrativa.
- Un segon nivell, bàsicament per als camps que fan referència al contingut (resum i descriptors). S'estableix el control mitjançant eines de descripció complementàries, com ara vocabularis controlats (*Tesoure BIMA*), normes de descripció i normes d'indexació específiques per a fotografies.
- Un tercer nivell sobre el contingut de tots els camps que realitza l'administrador de centre del sistema, *a posteriori* de la descripció.

Digitalització

L'AHCBAF entén la digitalització de les fotografies com el final d'un procés de treball dels fons, és per això que, es planteja lligada als treballs de catalogació dels fons, tant des del punt de vista arxivístic com de conservació. D'altra banda, l'objectiu de la digitalització és doble: la millor accessibilitat dels usuaris als fons, tant per a la consulta com per a l'obtenció de reproduccions, i la preservació dels documents originals (evitar l'ús

dels documents originals quan no és necessari).

La forma i els mitjans en què es digitalitzen les fotografies i els valors de la digitalització es plantegen en funció de cada projecte i dels usos que tindrà.

LA CONSERVACIÓ

L'AHCB-AF projecta la conservació dels fons amb la mateixa importància i precisió que el tractament d'arxiu i de documentació. La conservació té una especial consideració en les fotografies, principalment per la transcendència dels suports (és tan important com el contingut), la delicadesa i complexitat dels materials que formen l'objecte fotogràfic, la diversitat de factors que els poden afectar, i la freqüència i abast dels deterioraments. Ambdues tasques, conservació i arxiu, són imprescindibles i alhora complementàries, i a l'Arxiu mai no es treballen desvinculades. El eixos del treball són els següents:

Control i valoració ambiental

Es tracta de l'estudi i el control de les condicions climàtiques dels indrets on es guarden les fotografies, així com de tots aquells factors que garanteixen la seva conservació (seguretat contra el foc, instal·lacions, neteja, etc.).

Emmagatzematge

Se selecciona, controla i codifica el mobiliari i els contenidors on es guarden les fotografies. Les fotografies es guarden separatament segons la seva tipologia, suport, format i to. A més, en funió de cada conjunt, s'utilitza un tipus de contenidor o un altre (sobres de

paper, sobres de polièster, caixes, arxivadors....) per garantir-ne la millor conservació. Cada fotografia té un codi específic i únic que la identifica.

Identificació i peritatge dels materials

Es realitza un reconeixement i una valoració dels objectes fotogràfics i dels seus deterioraments amb la finalitat de fer diagnòstics i conèixer millor quin és el tractament de conservació més adient en cada cas.

Tractament de preservació

Els processos de conservació són de dos tipus: tasques preventives encaminades a establir les condicions dels originals i tasques curatives o de restauració encaminades a intervenir en els deterioraments que presenten les fotografies. Els treballs preventius es concreten, principalment, en la neteja, la consolidació, la protecció, la duplicació i el positivat i es realitzen en el mateix Arxiu, mentre que les tasques de restauració són realitzades, preferentment, per professionals externs a l'Arxiu.

Elaboració d'instruments

Amb l'objectiu de controlar totes les tasques relacionades amb la conservació s'elaboren les eines necessàries: informes de condicions (descripció físico-tècnica de les fotografies, que es fa als mateixos nivells que la descripció arxivística) i normatives de manipulació i control dels materials.

Sala d'Exposicions de l'Arxiu Fotogràfic. J. Calafell

LA COMUNICACIÓ PÚBLICA

Una part molt important i objectiu bàsic de l'AHCB-AF és la comunicació pública. Per tal de difondre el patrimoni fotogràfic custodiat, promoure el coneixement de la fotografia barcelonina i dels seus autors, incrementar i millorar el coneixement sobre conservació i tractament documental de les fotografies, així com per fomentar la investigació i el coneixement de la fotografia, la comunicació pública es planifica en dos sectors.

La consulta pública

L'Arxiu Fotogràfic disposa d'un servei de consulta pública dels fons fotogràfics i d'una biblioteca auxiliar especialitzada en fotografia. Per regular la consulta es disposa d'una normativa que ajuda en la conservació i en la millora de l'accés als fons. La normativa ⁴¹ inclou aspectes tan importants com les condicions de consulta dels fons, la relació de fons que s'ofereixen a la consulta pública, aquells que estan a la reserva, les condicions de reproducció dels fons, els instruments d'accés i de gestió, etc. També es disposa d'un *Registre de consultors* que permet conèixer la identitat dels consultors, els temes de consulta i els motius de la consulta.

De la gestió de la consulta se'n deriven, principalment, dos serveis: el servei de reproducció i el servei de préstec. El servei de reproducció permet a l'usuari obtenir reproduccions fotogràfiques, filmiques i fotocòpies. Els tipus de reproduccions que s'ofereixen, així com les tarifes que l'usuari ha d'abonar per obtenir-les, es regulen a través de les taxes municipals ⁴² i dels preus privats del l'ICUB ⁴³. Per normalitzar la sol·licitud de reproduccions existeixen dos

formularis: el *Full de sol·licitud de reproduccions fotogràfiques i filmiques de l'ICUB* i l'*Autorització d'ús de reproduccions fotogràfiques i filmiques de l'ICUB*. El primer s'utilitza per a qualsevol usuari i per a qualsevol ús, mentre que el segon és imprescindible quan les reproduccions sol·licitades són per a usos comercials. Ambdós contenen informació bàsica sobre el sol·licitant, sobre les dades del document sol·licitat, sobre les característiques de la reproducció requerida i incorporen les condicions a les quals se sotmet l'usuari amb la sol·licitud. Les reproduccions fotogràfiques es realitzen al mateix Arxiu, mentre que les reproduccions filmiques, que només s'autoritzen en casos molt puntuals i extraordinaris, les fan els mateixos usuaris. Els documents reproduïts es lliuren a l'usuari degudament documentals i s'adjunten els drets que acompanyen la cessió.

Les tarifes de reproducció són de dos tipus: taxes municipals i preus privats. Les taxes fan referència a la cessió de la reproducció i inclouen el cost del material de la reproducció. Aquestes taxes són obligatòries per a tots els usuaris i per a qualsevol ús, i el seu cost oscil·la en funció del tipus de material que s'adquireixi. D'altra banda, els preus privats només s'apliquen per a usos comercials, sempre que l'Ajuntament de Barcelona sigui titular dels drets d'explotació. Aquests varien en funció de l'ús final que es faci de la imatge: premsa, editorial, publicitat, etc.

L'altre servei que es deriva de la consulta és el préstec. Atesa la fragilitat de les fotografies, no es fan préstecs a altres dependències de l'Ajuntament de Barcelona. Només es fan préstecs temporals amb motiu d'alguna

⁴¹ **ARXIU HISTÒRIC DE LA CIUTAT.** *Normes d'accés, consulta i reproducció de la documentació de l'Arxiu Històric de la Ciutat.* Barcelona, setembre, 2003. (Document no publicat)

⁴² Aprovades anualment pel Ple municipal i publicades en una ordenança fiscal al *Butlletí Oficial de la Província de Barcelona*.

⁴³ Aprovats i publicats per la Junta de Govern de l'Institut de Cultura de Barcelona.

exposició o un altre tipus d'activitat de difusió cultural amb el compliment previ dels requisits de l'Arxiu. Així doncs, no es fa cap préstec que no garanteixi l'òptima conservació dels documents, així com tampoc no es presten fotografies que presentin un estat de conservació delicat. Els préstecs sempre van acompanyats d'un *Informe de condicions* de l'AHCB-AF on s'especifica l'estat de conservació dels documents en el moment del préstec.

La difusió

Fins al dia d'avui, exposicions i publicacions han estat els eixos de la difusió a l'Arxiu Fotogràfic. Les exposicions i publicacions responen a criteris bàsics de difusió de l'AHCB-AF: un treball científic de base i l'objectiu d'articular un discurs amb les fotografies i no solament d'ensenyar-les.

Amb l'ampliació i la reforma de l'Arxiu i la nova organització arxivística dels seus fons es preveu que la difusió sigui un valor afegit de gran pes. La difusió es planteja en activitats encaminades a garantir la investigació sobre conservació i restauració fotogràfica, en col·laboració amb tècnics especialitzats en la matèria i amb institucions que s'hi dediquen; donar a conèixer l'Arxiu i les tasques que s'hi realitzen a través de visites comentades i del material de comunicació necessari; realitzar formació sobre conservació i tractament documental de fotografies, a través de cursos, tallers o seminaris; col·laborar amb altres entitats públiques o privades en projectes fotogràfics que fomentin el coneixement de la matèria i la creació en fotografia; dibuixar una línia d'exposicions per a la sala d'exposicions que permeti divulgar els fons i l'intercanvi amb altres entitats; dissenyar una línia de publicacions pròpia dels fons de

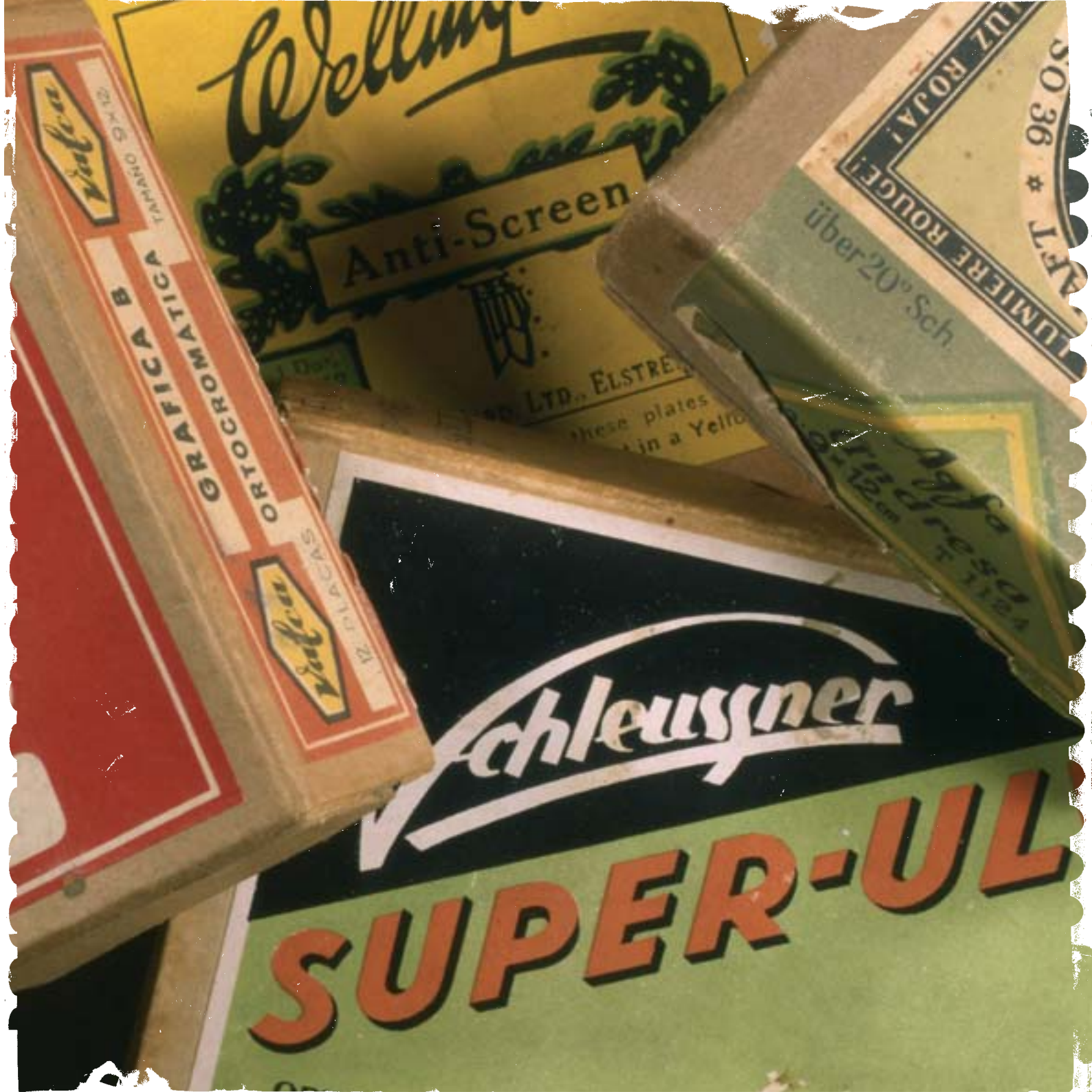
l'Arxiu amb els criteris tècnics ja establerts, o fer productes de "comercialització" per a la millor difusió i la bona imatge de l'AHCB-AF.

VI. CONCLUSIÓ

Amb la finalització de les obres d'ampliació i de reforma de l'AHCB-AF i la complexa tasca que ha suposat la reorganització dels fons, es preveu iniciar una etapa en què, seguint els criteris d'organització i funcionament ja establerts, s'enriqueixin els fons de l'Arxiu amb noves adquisicions i amb la normalització i sistematització de les transferències, es desenvolupin els processos de conservació i catalogació dels fons, i s'incrementin i s'aprofundeixin les tasques de difusió.

L'Arxiu Fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat aposta per la fotografia com a document i no solament com a imatge que il·lustra. Amb aquest objectiu, vol contribuir a facilitar la investigació de la història de la ciutat i de la història de la fotografia, i ho pretén fer amb el correcte tractament arxivístic, de conservació i de difusió dels seus fons. L'Arxiu Fotogràfic treballa per crear un espai obert al públic i fàcilment accessible que respecti i valori als autors i que, alhora, permeti i garanteixi la conservació del valuós patrimoni fotogràfic que atesora.

L'interessant, singular i magnífic conjunt de fotografies que es conserven constitueix una ajuda per reconstruir i seguir l'evolució de la història de la ciutat, així com de la història de la fotografia catalana, i es converteix en una eina d'anàlisi bàsica per construir el futur.

Wellington

Anti-Screen

LTD., ELSTRE
these plates
in a Yellow

LUMIERE ROUGE
AP 7 36 *
über 20° Sch

Vielux

TAMANO 5x46

ORTOCROMATICA
GRAFICA B

Vielux

12 PLACAS

Schleussner

SUPER-UL

VALORACIÓ DELS FONS

Montserrat Ruiz

L'elaboració de la Guia dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona ha aportat una informació valuosa sobre la formació dels fons, la història de les procedències, els continguts de les imatges i la cronologia de la documentació. En total, un conjunt de dades que han permès la valoració dels fons i les col·leccions conservats.

>>

FORMACIÓ DELS FONS

Fons municipals

Pel que fa a la documentació generada per l'administració municipal, el Quadre d'Organització de Fons (QdOF) presenta 1 fons i 10 subfons. El Fons Ajuntament de Barcelona, amb el 29% de les fotografies de l'Arxiu i el 28% dels àlbums, aplega documentació fotogràfica generada o acumulada per les activitats i funcions dels diferents sectors, centres i dependències de l'Ajuntament. També recull fotografies produïdes per empreses o altres institucions amb participació de l'Ajuntament.

Els 10 subfons agrupen fotografies produïdes per diferents òrgans que han estat o són generadors de documentació municipal. Entre aquests conjunts fotogràfics, el Subfons Ajuntament de Barcelona (unitats centrals) és el més voluminós: aplega vora un 80% de les fotografies i un 35% dels àlbums. La documentació d'aquest subfons s'ha classificat segons el *Quadre de Classificació Uniforme de Documents de l'Ajuntament de Barcelona*. De l'aplicació del Quadre han resultat les seccions següents:

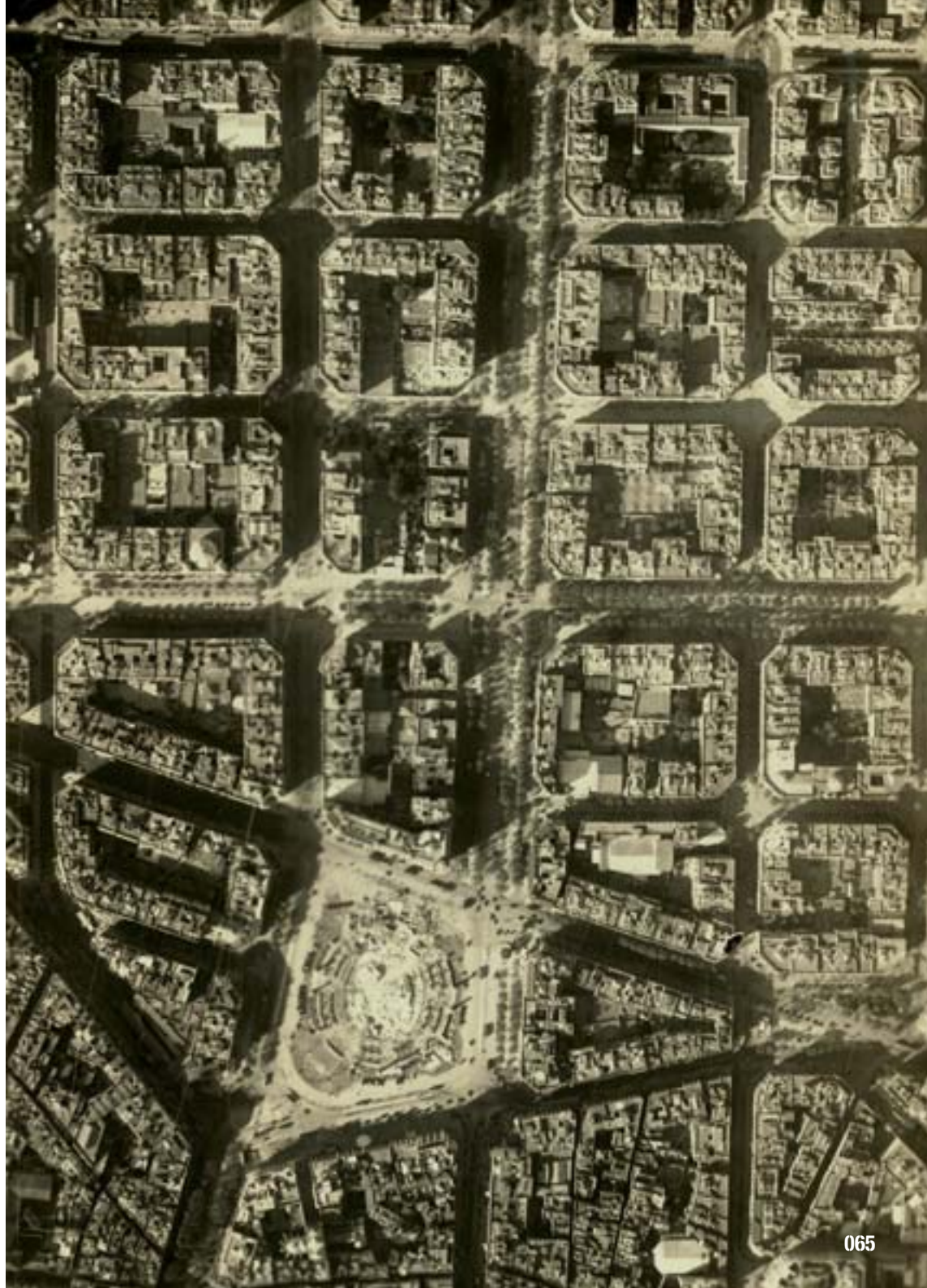
- A100 Acció i òrgans de govern (1960-1970)
- B100 Actes protocol·laris i relacions externes (1860-1992)
- G100 Informació i comunicació (1965-1993)
- K100 Educació (1920-1933)
- L100 Cultura (1880-2002)
- P100 Transports i circulació (1960-1970)
- Q100 Urbanisme i obres (1880-1984)
- R100 Proveïment, comerç i consum (1942-1958)
- V100 Promoció i desenvolupament de la Ciutat (1960-1965)
- X100 Serveis i benestar social (1937-1939)

Entre les seccions, cal destacar la G100 Informació i Comunicació (1965-1993) tant pel volum de documentació que recull com per la pluralitat temàtica del material. Aplega 162.325 fotografies, el 35% de les fotografies del Subfons Ajuntament de Barcelona (unitats centrals), corresponents al total de les produïdes per l'Oficina Tècnica d'Imatge des de 1965 fins al 1993.

Altres seccions que destaquen per la qualitat del material que reuneixen són la B100 Actes protocol·laris i relacions externes (1860-1992), que conté documentació generada fruit de l'activitat protocol·lària de l'Ajuntament. La major part de les fotografies d'aquesta secció han arribat compilades cronològicament en àlbums a través de Cerimonial i ofereixen imatges d'actes oficials del consistori i d'altres que documenten esdeveniments de rellevància viscuts per la ciutat, com l'Exposició Universal de Barcelona de 1888 o el Jocs del Mediterrani celebrats l'any 1955. També es distingeix la secció Q100 Urbanisme i obres (1880-1984) amb 16.992 fotografies i 3 àlbums que il·lustren la transformació del territori a través d'exemples tan significatius com les vistes dels carrers enderrocats per l'obertura de la Gran Via A (Via Laietana). Així mateix, aquesta secció conté material generat per a projectes com el Pla Parcel·lari de la ciutat, per al qual l'escola d'aeronàutica realitzà una interessantíssima sèrie de vistes aèries l'any 1927.

La documentació fotogràfica de la secció L100 Cultura (1880-2002) mereix un estudi més profund, tant pel volum de material que conté, 270.007 fotografies i 1 àlbum, és a dir, el 58% de les fotografies del Subfons Ajuntament de Barcelona (unitats centrals), com per la funció que l'ha generat. En formen

1927. Autor desconegut. Vista aèria del barri de l'Exemple

part les fotografies aplegades o realitzades per alguna competència o activitat de l'Arxiu Històric de la Ciutat (AHCB) i també les fotografies de les peces dels museus municipals, les instal·lacions museístiques i la vida a aquests centres fetes pel Servei fotogràfic de Museus. Una anàlisi més acurada d'aquest material ens ajudarà a conèixer i poder valorar amb profunditat la documentació produïda per aquests dos òrgans.

Pel que fa a les funcions i activitats de l'AHCB-AF que han generat fotografies, tres són els eixos al voltant dels quals ha girat la producció.

El primer projecte amb què es començà a treballar, ja des de la creació de la Secció Gràfica, fou el "Repertori de reproduccions fotogràfiques", iniciat l'any 1919 amb el propòsit d'aconseguir un inventari gràfic del patrimoni historico-artístic de la ciutat. Imatges d'edificis civils públics com la Casa de l'Ardiaca, el Palau de la Generalitat, la Casa de la Ciutat; i d'edificis religiosos com la Catedral i nombroses esglésies de Barcelona, entre d'altres, alimentaren a poc a poc aquest repertori. Les fotografies, clixés i còpies en positius que arribaren sempre a través d'encàrrecs, esdevingueren documentació bàsica per recollir en imatges la riquesa patrimonial de Barcelona.

Progressivament, aquest projecte esdevé un dels principals pel qual es generen fotografies sistemàticament. L'any 1932 consta en la memòria de l'Arxiu la producció de vora 4.000 negatius, 900 diapositives de projecció i 6.000 positius realitzats per a l'enriquiment de l'inventari gràfic monumental. Amb el temps, deixà de produir-se aquest tipus de documentació perquè els objectius de la Secció adquiriren nous propòsits. Treballaren per a aquesta comesa els fotògrafs

Jaume Ribera, Cuyàs, Joan Estorch, Adolf Mas, Josep Gudiol i Joan Vidal Ventosa. L'autoria de les primeres imatges es reparteix, majoritàriament, entre l'Estudi Mas i Jaume Ribera, la labor dels quals fou continuada a diferència de la resta de fotògrafs que van fer treballs més puntuals. De Jaume Ribera destaca el reportatge realitzat entre 1919 i 1920 de la Casa de la Ciutat, amb un conjunt important de fotografies de la façana gòtica. Adolf Mas, al capdavant de l'Estudi Mas, facilità al llarg dels anys una gran quantitat de fotografies d'edificis emblemàtics de la ciutat, tant d'interiors com d'exteriors. Posteriorment, Carlos Pérez de Rozas, com a fotògraf de l'Arxiu, també contribuí en aquest projecte realitzant fotografies sobre obres de restauració d'edificis històrics, reformes d'establiments i treballs arqueològics.

Un altre projecte que s'executà i que generà un volum important de fotografies fou el de la "Crònica Gràfica de Catalunya". L'any 1931, amb la proclamació de la República, s'inicià aquesta crònica amb la finalitat de reunir fotografies dels successos esdevinguts arreu del territori català d'ençà del 14 d'abril de 1931. Anteriorment, ja s'havien aplegat fotografies de reportatge i d'informació d'activitats ciutadanes, però serà amb l'esdevenir de la República que va sorgir la necessitat d'activar i reforçar aquest recull gràfic. Gràcies a una subvenció del govern de la Generalitat de Catalunya es va poder sistematitzar la missió.

Tres foren els fotògrafs que nodriren, en el seu naixement, la crònica gràfica: Carlos Pérez de Rozas, fotògraf de l'Exposició Internacional de Barcelona de 1929 i posteriorment fotògraf de l'AHCB; el funcionari municipal Josep Domínguez, i el fotoperiodista Josep Maria Sagarra. Els dos primers anys, 1931 i 1932,

ingressaren fotografies, còpies positives i negatius, dels tres fotoperiodistes. Josep Domínguez i Josep Maria Sagarra aportaren la majoria de les imatges d'aquest període. Ambdós fotògrafs, Domínguez amb una mirada més institucional, acompanyaren el president Francesc Macià en els diferents actes del govern republicà. A partir de 1933 serà Carlos Pérez de Rozas, adscrit nominalment l'any 1934 a l'AHCB fins a la seva mort, l'any 1954, qui continuarà amb els reportatges fotogràfics. Pérez de Rozas treballà amb l'obligació d'entregar mensualment un cert nombre de còpies, aproximadament entre 50 i 100 fotografies, de les solemnitats, les festes, els esdeveniments polítics, socials i culturals, i les visites oficials per donar a conèixer el dia a dia de la vida a la ciutat. Posteriorment, serà Manuel Pérez de Rozas qui seguirà fins, al 1990, amb la producció sistemàtica de fotografies dels successos i actes més importants esdevinguts a Barcelona. Pérez de Rozas deixà de treballar per a l'Arxiu i, davant la necessitat de prosseguir amb el projecte, s'arribà a un acord amb l'Agència EFE a través del qual durant tres anys proporcionaria les fotografies per al recull gràfic. Finalment, el 1993, es tancà la "Crònica Gràfica de Catalunya", amb un total de vora 62.000 fotografies que mostren, entre d'altres, moments solemnes de la vida col·lectiva de Barcelona i Catalunya.

La Secció també generà fotografies per cobrir altres necessitats o funcions de l'Arxiu. La difusió de la història i de la vida i obra de ciutadans il·lustres esdevé objectiu de treball. Les publicacions municipals, exposicions, conferències i articles es converteixen en el mitjà idoni per donar a conèixer la ciutat. En aquest sentit, destaca la labor efectuada per l'AHCB durant la primera etapa (1943-1957)

de l'Institut Municipal d'Història de Barcelona (IMHB).

Per dur a terme la tasca de divulgació, es necessità un gran nombre d'il·lustracions que diferents fotògrafs proporcionaren. Pere Estorch produí una gran quantitat de fotografies per a les publicacions, així com les que sorgien de les investigacions arqueològiques que liderava l'Institut. Fou rellevant també la producció fotogràfica que dugueren a terme, de forma puntual, els fotògrafs Claudio Gómez Grau, Francisco Fazio, Leopoldo Plasencia, Joan Vidal Ventosa i Pere Soteris. Els seus treballs esdevingueren encàrrecs de còpies, clixés i ampliacions per il·lustrar publicacions municipals o altres canals per a la comunicació. Coincideix que alguns d'aquests professionals treballaren alhora per a altres centres que formaven part de l'IMHB, com ara el Museu d'Història de la Ciutat o el Museu d'Arts i d'Indústries i Tradicions Populares: Francisco Fazio acompanyà Joan Amades en viatges d'estudi del costumari local; Claudio Gómez Grau participà en la campanya dels Pirineus dirigida per Ramon Violant i Simorra, i Joan Vidal Ventosa realitzà còpies de temàtica folklòrica per al Museu d'Indústries i Tradicions Populares. Les aportacions de tots aquests professionals ajudaren a enriquir el fons.

Així mateix forma part de la secció L100 Cultura (1880-2002) la documentació fotogràfica generada per l'Arxiu Fotogràfic de Museus en la seva labor de documentar els fons, la vida i l'activitat als museus de l'Ajuntament de Barcelona. El fotògraf municipal Joan Vidal Ventosa, Adolf Mas i Ramon Calvet foren alguns dels professionals que treballaran per aquest Arxiu. Es produïren fotografies de peces de museus, de les instal·lacions, de l'activitat en aquests centres,

1954. Pérez de Rozas. Arribada del Semiramis amb repatriats de la divisió azul

1956. Estorch. Plaza de la Villa de Madrid

com ara els processos de restauració de les obres, el trasllat de peces, exposicions, imatges que a hores d'ara permeten recuperar la història dels museus municipals. Destaca per la quantitat i pel valor documental el conjunt de negatius de l'exposició "El Arte en España", celebrada a Montjuïc amb motiu de l'Exposició Internacional de Barcelona de 1929.

Aquest servei fotogràfic als museus fou heretat l'any 1994 per l'AHCB, que el mantingué fins al 1997.

A més, cal ressaltar en la secció L100 Cultura (1880-2002) el conjunt d'obres presentades al concurs Premi Ciutat de Barcelona de Fotografia en les edicions de 1950 a 1976. Entre les obres premiades es distingeixen les de Joan Català Roca (1950, 1951) i Eugeni Forcano (1963, 1976).

De la resta de subfons municipals que presenta el QdOF destaca el Subfons Exposició Internacional de Barcelona de 1929 i Subfons HOLSA pel patrimoni fotogràfic, que contenen, un material molt interessant que dona testimoni d'uns esdeveniments de gran transcendència per a la història de la ciutat. El Subfons Exposició Internacional de Barcelona de 1929 aplega 7.215 fotografies i 80 àlbums amb 6.245 fotografies, de Cuyàs, Alexandre Merletti, Josep Maria Sagarra, Lucien Roisin i Carlos Pérez de Rozas relatives al procés d'urbanització de la muntanya de Montjuïc, la construcció de les infraestructures i els pavellons de l'Exposició i, les visites i les inauguracions oficials viscudes durant l'Exposició.

És també de gran rellevància la documentació del Subfons Holding Olímpic, SA (HOLSA), que mostra el desenvolupament urbanístic i arquitectònic de Barcelona amb motiu de la celebració dels Jocs Olímpics l'any 1992.

Fons privats

Pel que fa a la documentació d'àmbit privat, el QdOF presenta un total de 105 fons privats, 8 dels quals són familiars, 68 personals, 7 d'entitats i 22 d'empreses. Aquests conjunts fotogràfics de procedència privada representen el 86% del total. Quant a la documentació, es tradueix en un 70% de les fotografies, el 10% dels àlbums i el 29% de les postals. Si es pren com a referència el tipus de fons, els personals són els més representats a l'Arxiu, però tenint en compte el nombre de fotografies, destaquen els fons d'empreses, amb un total d'1.336.677 fotografies i 1.628 postals, el 97% de les fotografies dels fons privats. Aquest fet s'explica perquè el gros del material dels fons d'empresa correspon a la producció de fotògrafs professionals i al material generat per empreses editorials, on l'ús de la fotografia ha estat protagonista de les seves publicacions.

És palesa, doncs, la diferència de xifres que hi ha entre la documentació d'origen públic i la d'origen privat. És degut al fet que, a dia d'avui, l'Ajuntament de Barcelona no té del tot definit el sistema de transferències de documents fotogràfics i la documentació que s'ha transferit dels diferents sectors de l'Ajuntament a l'AHCB ha estat sempre en terminis no establerts i de forma no normalitzada, segons les necessitats de cada època. Una altra de les raons per les quals es recull gran quantitat de material procedent d'entitats o persones alienes a l'Ajuntament és perquè tradicionalment a l'Arxiu Municipal de Barcelona la documentació privada amb valor documental ha ingressat a l'Arxiu Històric de la Ciutat.

La història de les procedències privades descobreix donatius i compres de fons i col·leccions provinents de personalitats de la societat barcelonina d'àmbit professional molt divers, lligats intel·lectualment o territorialment a la ciutat. Aquesta varietat de disciplines dóna lloc a conjunts fotogràfics de gran diversitat, entre els quals tenen un valor específic els documents derivats d'activitats creatives, professionals o socials i on es manifesten diferents usos de la fotografia.

Ciutadans anònims i famílies també han realitzat donacions que han ajudat a ampliar els fons custodiats. Així mateix, entitats i associacions vinculades a la ciutat han fet arribar els fons produïts per la seva activitat diària; es tracta d'institucions religioses, culturals importants per a la història de Barcelona i de Catalunya. Igualment, arxius generats per les activitats empresarials de fotògrafs professionals, els d'editorials i els d'arxius de diaris, han ingressat l'Arxiu. Destaquen fons com el d'Apel·les Mestres i Oñós o Enric Monserdà i Vidal, que contenen fotografies utilitzades per aquests artistes en l'elaboració de dibuixos i pintures, on s'exemplifica la manera de treballar d'uns dibuixants en una època determinada i on es mostra una de les funcions de la fotografia. També cal esmentar la documentació produïda per la tasca investigadora dels historiadors Antonio Paulí i Meléndez, Jaume Carrera i Pujal, Josep Colominas i Roca; dels arxivers Josep Mas i Domènech i Josep Maria Madurell i Marimón; dels folkloristes Aureli Capmany i Farrés, Joan Amades i Gelats, i Rossend Serra i Pagès; dels tècnics del món de l'arquitectura i l'enginyeria Carles Buigas i Sans, Joan de Lasarte i Karr, els arquitectes Claudi Duran Ventosa, Ubaldo Iranzo Eiras, i el GATCPAC, que han lliurat fotografies dels

seus treballs i projectes. En tots aquests casos la fotografia esdevé una eina de treball amb un valor documental evident que ajuda a transmetre uns coneixements.

Així mateix, hi és present l'obra de fotògrafs professionals i la mirada dels fotògrafs amateurs.

A més a més, el col·leccionisme apareix en els fons de l'Arxiu fotogràfic de mans de les col·leccions d'Agustí Massana i Pujol que reuní un nombre important de fotografies sobre indumentària, Eduard Toda i Güell, Apel·les Mestres i Oñós, Joan Serra i Graupera que aplegà una important col·lecció folklòrica de temàtica religiosa, Josep Roig i Puñed, Lluís Plandiura i Pou o Rossend Partagàs i Lluch, entre d'altres. Aquestes col·leccions ens ofereixen conjunts fotogràfics de temàtica o tipologia homogènia aplegats sota un determinat concepte.

L'excursionisme del començament de segle XX, amb l'objectiu de recerca de les arrels del país i alhora de conèixer el territori, utilitzà també la fotografia com a element de treball per a la recuperació i difusió de paisatges, patrimoni monumental, etc. Aquest tipus de fotografia es troba també representada en els fons conservats.

L'Arxiu, al llarg dels anys, s'ha nodrit de fotografies a través de les vies d'ingrés tradicionals: donacions i compres. La xifra de donacions és molt més elevada que la de compres. L'arribada de la documentació privada ha anat creixent irregularment, des de la creació de la Secció fins a l'actualitat, la gran majoria a través de donatius de personalitats barcelonines, ciutadans anònims, entitats privades i empreses que han lliurat els seus fons i col·leccions i que han estat acceptats per raó del seu interès per a la història de la ciutat i de la fotografia.

Alguns donatius han ingressat en diferents etapes. Aquest fet es dona amb llegats i aportacions ciutadanes de gran volum que inicien oficialment amb una data la deixa i progressivament van entregant el fons. En són bon exemple Eduard Toda (1920-1936) o Apel·les Mestres (1928-1943). Una altra de les raons per les quals les donacions es prolonguen en el temps rau en el fet que ciutadans que han mantingut una relació continuada amb l'Arxiu com a usuaris a través d'investigacions professionals o particulars han creat un lligam que, en ocasions, s'ha plasmat en el lliurament del seus fons mentre ha existit el vincle. És el cas d'Aureli Capmany i Farrés (1928-1953), de Josep Maria Madurell i Marimón (1936-1963) i d'Antoni Paulí i Meléndez (1936-1944), entre d'altres. També trobem conjunts fotogràfics de procedència privada, com el fons Joan Terrades, Apel·les Mestres i Oñós, Francesc Serra i Dimas i Editorial Alberto Martín, que han ingressat per donatiu a l'Ajuntament de Barcelona en dos centres diferents (una part a la Secció de Fotografia de l'AHCB i, l'altra, a l'antic Arxiu Fotogràfic de Museus) i que l'actual Arxiu Fotogràfic ha reunit. Àdhuc la Secció ha anat creixent gràcies a la compra de fons particulars que s'han considerat valuosos com a testimoni i font per a la recerca històrica. Les compres han estat escasses, però importants. Un tant per cent molt elevat d'aquestes adquisicions s'han fet, ja des de l'inici, a fotògrafs, entenen el valor de la seva producció. Cal destacar la compra de l'arxiu d'Amadeu Mariné (1933-1934), part del material produït per Josep Maria Sagarra durant els anys de la República, l'adquisició valuosa de la producció de Frederic Ballell (1945), la del funcionari municipal Josep Domínguez (1943), l'interessant fons del fotoperiodista i cronista de la societat

Josep Postius (1983), la compra valorosa de l'arxiu generat per l'activitat professional de la nissaga Pérez de Rozas, que abasta el treball de dues generacions entre 1922 i 1990 i que constitueix un dels fons fotogràfics més importants per a la documentació històrica de la Barcelona del segle XX, la important adquisició de part del treball de la fotògrafa barcelonina Colita (1999-2005) i la del fotògraf amateur Joan Tous.

La resta de material de procedència privada s'aplega en set col·leccions factícies creades per l'Arxiu. Representa el 0,85% de les fotografies, el 62% dels àlbums i el 70% de les postals custodiades. Ens ajuda a completar la història de les agrupacions documentals de procedència externa a l'Ajuntament. A l'igual que la documentació agrupada en els fons, les fotografies han estat generades per persones o entitats molt diverses vinculades a la ciutat. Una de les característiques i alhora peculiaritats de la fotografia és que, com a document, es tracta d'un tipus d'objecte que forma part de la vida individual i col·lectiva de les persones. Qualsevol individu ha produït alguna fotografia al llarg de la seva vida, imatges que capten moments que es volen immortalitzar. És molta la gent que ha acumulat aquests records i que ha considerat l'Arxiu com a centre adequat per a la custòdia d'aquests documents. És per això que la Secció conserva, des del seu naixement, un gran nombre de petits grups de fotografies actualment reunits en aquestes col·leccions.

1856. Moliné i Albareda. Retrat de la familia Dodero

ABAST I CONTINGUT

Les fotografies més antigues custodiades són de voltants de 1860, la més antiga datada és de 1844 i correspon a un daguerreotip que produeix un retrat masculí. A partir d'aquesta data hi trobem fotografies fins a l'actualitat, amb llacunes importants entre els anys quaranta i cinquanta.

La temàtica de les imatges és, essencialment, la ciutat de Barcelona. Tanmateix, alguns fons aporten imatges de gran valor de Catalunya, Espanya i l'estranger. Pel que fa a fotografies de Catalunya, cal destacar el fons de mossèn Josep Mas i Domènech i el de la Sociedad de Atracción de Forasteros, que possibiliten recórrer un gran nombre de poblacions de la geografia catalana. El fons de l'Editorial Alberto Martín i el d'Esteve Puig donen la possibilitat de viatjar pel territori espanyol i, el fons d'Apel·les Mestres i Oñós ens transporta a països de l'Orient per descobrir-nos el paisatge i la seva gent.

El contingut temàtic de les fotografies sobre Barcelona ofereix diferents visions de la ciutat. D'una banda, mostra imatges del territori urbà amb vistes panoràmiques i generals, en alguns casos a través de la fotografia aèria. També mostra fotografies d'indrets diversos i més concrets, com edificis, carrers, parcs, monuments, etc., que es recreen en la riquesa patrimonial de Barcelona i permeten conèixer l'evolució arquitectònica de la ciutat i descobrir espais desapareguts.

El seguiment de les obres d'infraestructura i urbanització de la urbs també hi és present entre el material custodiat. A hores d'ara esdevé un dels blocs temàtics més destacables per la quantitat de material que

tracta aquest tema. El Subfons de l'Exposició Internacional de Barcelona de 1929 i els provinents del Holding Olímpic (HOLSA) ofereixen el seguiment de les obres de dos grans esdeveniments clau en la transformació urbanística de Barcelona. El Subfons Ajuntament de Barcelona (unitats centrals), amb la sèrie de fotografies sobre els carrers enderrocats amb motiu de la reforma de la Via Laietana el 1909, completen aquest apartat temàtic.

D'altra banda, els fons i les col·leccions conservats proporcionen imatges sobre l'activitat ciutadana. Es tracta de fotografies d'esdeveniments i actes en general que donen testimoni de costums i tradicions. Els fons dels fotoperiodistes i els seus treballs per a diaris i revistes són el màxim exponent per conèixer aquesta crònica gràfica. Igualment, les imatges de fotògrafs amateurs o les del ciutadà que vol captar un esdeveniment estan presents en els fons personals.

Les fotografies que reproduïxen objectes d'art també formen part dels fons i les col·leccions. Aquest tipus d'imatges dóna, en molts casos, testimoni d'obres desaparegudes o de peces que pertanyen a col·leccions particulars que queden lluny del públic. El fons del fotògraf Francesc Serra n'és el màxim exemple.

Si analitzem les fotografies des d'un punt de vista més conceptual de la fotografia, trobem un gran nombre de retrats, especialment, de galeria. L'Arxiu aplega una gran quantitat de fotografies realitzades sota aquest concepte, caracteritzades per tractar-se de retrats de personatges fets, majoritàriament, a l'estudi d'un fotògraf. També hi ha retrats de grup on les persones retratades estan posant per a la fotografia. Els fons Família del duc de

1982. Collita. Mundial de futbol de 1982

Solferino, “L’Arxiu” llibreria de Joan Baptista Batlle, Joan Terrades, Martí Colominas, Luís Pérez, Pere Queralto, Pompeu Gener, Rafel Moragues i Amadeu Mariné, o la col·lecció factícia de positius sobre paper, entre d’altres, són testimonis clars de conjunts fotogràfics que contenen aquests tipus de fotografies. La fotografia amateur també hi és present en els fons i col·leccions de l’Arxiu Fotogràfic. Són imatges que recullen escenes espontànies o fotografies d’inventari de monuments, paisatges, infraestructures o qualsevol altre motiu d’interès per a l’autor de la fotografia. Moltes d’aquestes imatges s’han captat en el transcurs d’una sortida o un viatge. Els fons d’Esteve Puig, Josep Majó, Josep Oriol Borràs Quintana, Joan Tous, Rossend Partagàs o Lola Anglada són alguns dels que apleguen aquesta classe de fotografia.

El fotoperiodisme esdevé una disciplina amb una importància especial a l’Arxiu perquè es tracta de fotografies que ajuden a conèixer l’evolució de la ciutat i il·lustren els esdeveniments històrics. Destaquen interessants fons com els de Frederic Ballell i Maymí, Josep Maria Sagarra i Plana, Josep Domínguez i Martí, Josep Postius i Saura, nissaga Pérez de Rozas i l’Editorial López, *El Día Gráfico* o *Diario de Barcelona*.

AUTORIES

A través dels fons i col·leccions conservats es pot fer un seguiment de la història de la fotografia a Barcelona i dels seus autors.

Pel que fa a l’autoria del material, la pluralitat i notorietat dels fotògrafs és ben destacada. Hi trobem fotografies d’autors i nissagues vinculats a la ciutat des de l’inici de la fotografia fins a l’actualitat.

1930-1932. Josep Domínguez. Enderroc d'una xemeneia

L'Arxiu, en alguns casos, custodia la totalitat o gairebé la totalitat de la producció d'un fotògraf. És el cas de Frederic Ballell, Francesc Serra, Joan Vidal Ventosa, Josep Postius, Nissaga Pérez de Rozas. D'altres, com Josep Maria Sagarra o Colita, per diferents circumstàncies, n'ha arribat únicament una part.

D'altra banda, és freqüent trobar fotografies d'un mateix fotògraf en diferents fons. Això és dona, principalment, en l'obra dels fotoperiodistes, ja que molts d'ells treballaren per a diferents publicacions. El fons de l'Editorial López que conté documentació gràfica d'*Il·lustració Catalana*, *Esquella de la Torratxa*, *Campana de Gràcia* i *Feminal* i el del diari *El Día Gráfico* en són un clar exemple. Recullen obra de la primera generació de fotoperiodistes amb fotografies de Frederic Ballell, Josep Badosa, Manuel Mateo, Alexandre Merletti, Josep Maria Sagarra, Josep Domínguez, Carlos Pérez de Rozas, entre d'altres.

L'autoria dels retrats del segle XIX dels fons també es repeteix en diferents conjunts ja que en aquella època únicament un petit grup de fotògrafs treballava aquest tipus de fotografia. Els retrats d'Antoni Esplugas, J.E. Puig, Moliné i Albareda, Napoleón, Joan Martí, M. Sala, G. Lauranza, Rafael Areñas, Nobas, Cantó, Cric i Cram, Pau Audouard, Matorrodona, Disderi, Franck, Nadar estan presents en els diferents fons.

Fent una anàlisi més global de les autories podem afirmar que el període que comprèn des de l'inici de la fotografia fins a la darrera del segle XIX està representat entre el material conservat per l'obra de Joan Martí, Fernando i Anais Napoleón, Ignasi Mariezcurrena, Franck, Moliné i Albareda, Pau Audouard (fotògraf oficial de l'Exposició Universal de 1888), Antoni Esplugas, etc. Tots ells van ser professionals

de la fotografia originaris de Barcelona o que desenvoluparen una part de la seva activitat a la ciutat. Cal destacar també, com a representant d'aquests primers anys l'àlbum realitzat pel fotògraf oficial dels viatges de la reina Isabel II Charles Clifford: "Recuerdos fotográficos del Viaje de SS.MM. y AA. a las Islas Baleares, Cataluña y Aragón, Septiembre y Octubre de 1860". D'aquesta època són també moltes vistes de la ciutat, de pobles de Catalunya i d'Espanya de Jean Laurent i Antoni Esplugas.

Després d'aquesta menció especial als fotògrafs del segle XIX, dels quals l'Arxiu aplega una quantitat important i representativa de material, avancem vers el segle XX i XXI amb les imatges dels fotògrafs professionals que realitzaren treballs per a l'Ajuntament com a funcionaris municipals o a través d'encàrrecs puntuals: Jaume Ribera, Cuyás, Joan i Pere Estorch, Adolf Mas, Josep Gudiol, Joan Vidal Ventosa, Francesc Serra, Josep Domínguez, Josep Maria Sagarra, Pérez de Rozas, Joan Ramínez, Claudio Gómez Grau, Francisco Fazio, Leopoldo Plasencia, Pere Soteres, Josep Gaspar, Adolf Zerkowitz, Ramon Calvet, Joan Francés Estorch, Estela Cometta, Lola Gispert, Antonio Lajusticia, Rafel Escudé, Josep Grí, Rosa Feliu, Ramon Muro i Jordi Calafell.

L'autoria de la resta de fotografies que contenen els fons i les col·leccions es reparteix, majoritàriament, entre diferents professionals que treballaren a Barcelona.

La fotografia amateur està representada pels fotògrafs Esteve Puig, Joan Tous i altres fotògrafs anònims que practicaren l'amateurisme amb un gran resultat.

TIPOLOGIES FOTOGRAFÍQUES I LA SEVA CONSERVACIÓ

Rafel Torrella

Els arxius fotogràfics guarden una part de la història que es presenta en forma d'imatges, i són una eina de gran utilitat a l'hora d'il·lustrar els fets del passat. La polisèmia d'aquesta tipologia documental els fa especialment rics i molt valorats per als investigadors, educadors o tots aquells que necessiten il·lustrar qualsevol producte. Però aquests documents contenen una història que cal valorar encara que sigui poc coneguda: la història de la tècnica fotogràfica i dels seus autors. El coneixement de les diverses tècniques emprades pels fotògrafs en els diferents moments d'aquesta manifestació tecnico-artística, la diferenciació de les tipologies de documents segons els materials que els constitueixen i la millor manera de conservar aquest patrimoni són objectius que l'Arxiu fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona té com a primordials dintre les seves funcions.

>>

Daguerreotip encapsat

Malgrat la seva importància, no sempre s'ha parat esment de la mateixa manera en la vetlla de les fotografies. L'Arxiu Fotogràfic va posar l'accent, en el moment de la seva constitució al començament del segle XX, en la importància de la imatge representada més que en el suport d'aquesta. S'oferia als investigadors una classificació temàtica i cronològica de les imatges fotogràfiques que es trobaven a la sala de consulta, on prevalia el contingut per sobre de la peculiaritat del document o la seva autoria. Així, en un mateix calaix i sota l'epígraf de "Port", per exemple, es trobaven aplegades fotografies de diverses èpoques i tècniques que il·lustraven aquell concepte i que podien ser immediatament consultades i manipulades sense cap mesura de prevenció clara. La riquesa de la informació feia del material un element molt cobejat per a tothom, i la facilitat de la consulta anava en detriment de la conservació de la mateixa informació.

Aquest és l'estat en el qual es trobaven els conjunts fotogràfics quan es va iniciar el treball per a la realització de la Guia-inventari de tots els fons. En aquell moment, es va apostar per esdevenir un Arxiu preocupat per la integritat dels fons, per la conservació dels materials fotogràfics i, també, per l'accessibilitat d'aquests sense perjudici de la seva integritat. La realització de la Guia-inventari va propiciar el fet d'aplegar, altra vegada, fons que havien quedat dispersos entre la sala de consulta i les reserves, constatar l'estat de conservació en què es trobaven, continuar una tasca de conservació preventiva, de manera més estructurada - de cara a impedir la seva continuada degradació - i, alhora, possibilitar la consulta no solament de les imatges sinó dels documents *per se* (autoria, tècnica fotogràfica, cronologia...).

A la fitxa descriptiva dels fons d'aquesta publicació cal tenir present aquestes reflexions, ja que en l'apartat d'*estat de conservació* es fa referència a l'estat que presentaven els fons en el moment de reagrupar-los, i en el camp d'*història arxivística* s'esmenten les operacions de disgregació que, per diversos motius, han experimentat, així com les intervencions puntuals de restauració que s'hi ha fet.

LES FAMÍLIES TIPOLÒGIQUES

Quan parlem de les tipologies documentals ens referim als diferents tipus de documents que han anat apareixent al llarg de la història de la fotografia. Pel que fa a la seva presència a l'AF, la seva varietat és indicativa de la riquesa del fons i de l'evolució de la tècnica fotogràfica a Catalunya, ja que les fotografies són majoritàriament de fotògrafs catalans. Malgrat la gran quantitat de processos fotogràfics que es poden comptabilitzar al llarg dels anys d'existència d'aquesta tècnica, els agrupem a l'Arxiu en tres grans grups: positius directes de càmera del segle XIX, negatius i positius.

Positius directes de càmera del segle XIX

A l'Arxiu hi ha una col·lecció no gaire abundosa d'aquests materials: 17 daguerreotips, 6 ambrotips, 40 ferrotips i 2 panotips, entre els quals es troben un parell d'exemples singulars. D'una banda, i com a peça destacada, un daguerreotip de plena placa (s'anomenen així els que presenten el format complet de les primeres plaques, proper als 18x24 cm) fet pel fotògraf Napoleón. La placa es presentava emmarcada, i tenia el segell de paper trencat així com

brutícia en el vidre i paspartú. Per aquest motiu, i per la seva vàlua, es va restaurar l'any 2000 recomponent el paquet daguerreotípic, netejant i eliminant els corcs del marc. Hi ha altres exemples de daguerreotips en les seves presentacions més usuales: en marc (en presentació francesa, de primera època) i en capsas (capses de cuir, de baquelita –les conegudes com a *union cases-*), que han estat netejats. Hi havia alguns exemplars que estaven absolutament desprotegits, sense capsas, marc, vidre ni segell, i per aquest motiu alguns havien perdut totalment la imatge. Es va fer un *housing* per aturar la seva destrucció i conservar-los com a mostra de l'efecte de deterioració en les plaques daguerreotípiques. Hi ha també uns pocs exemplars d'ambrotips, un dels quals amb la placa de vidre partida, però conservat dins la seva capsas, i un altre sense la capsas o marc, però amb el paspartú, al qual se li va fer un nou *housing*. Els ferrotips presents a l'Arxiu mostren algunes aplicacions particulars que aquest procediment va permetre a la seva època. La presentació tipus *carte de visite* n'és un exemple. La flexibilitat i la facilitat de tall de la llauna que sosté la imatge permetia manipular-los millor, així com i una variació en els formats de presentació, influïts per la ja usual presència de les còpies de paper. El retrat continuava sent, malgrat tot, el tipus d'imatge més usual en aquests materials. Durant l'Exposició Universal de 1888 es va instal·lar prop de la Universitat una màquina que realitzava ferrotips de manera automàtica: una petita col·lecció de 30 exemplars d'aquests petits retrats es conserva a l'Arxiu (on també trobarem una fotografia a l'albúmina de l'aparell, en els àlbums d'Antoni Esplugas). Defugint dels retrats, hi ha també un curiós

ferrotip amb la imatge d'una pineda, que estava sense cap protecció i al qual es va fer també un *housing*.

Tots aquests materials van passar a un sistema de protecció homogeni amb l'elaboració de plantilles de *plastazote*, on s'encastava l'objecte fotogràfic, de manera que quedaven emmagatzemats en un mateix format.

Negatius

La presència de negatius en els diferents fons i col·leccions és molt abundosa perquè han recollit fons de fotògrafs particulars i per la producció pròpia d'àmbit municipal. Molts fons han aportat petits conjunts de negatius fets per afeccionats: entre aquest material és on es troba una important quantitat de material estereoscòpic de format 4,5 x 10,5 cm, però també de 6x13 cm. La tècnica de l'estereoscòpia fotogràfica apareix a mitjans segle XIX i es popularitza amb els positius a l'albúmina, i crea una imatge en relleu que va tenir molts seguidors. Els formats de placa estereoscòpica esmentats són propis del començament del segle XX, i amb ells es realitzaven normalment positius sobre vidre que es podien virar o pintar creant imatges de color. Algunes empreses editorials van usar aquesta tècnica per fabricar productes comercials: un exemple seria l'Editorial Alberto Martín que, al començament del segle XX, va editar la col·lecció "El Turismo Práctico", compost de carpetes amb vistes estereoscòpiques de diferents llocs d'Espanya. Una part dels fons negatius que es van emprar per fer-la es troben a l'Arxiu, i consta de plaques de 9x18 cm, moltes d'elles tallades en dos negatius de 9x9. Però els primers negatius de la història eren els que mostraven una imatge sola. Si a l'inici van ser de paper, ràpidament la seva

fragilitat i poca transparència va fer cercar un substitut per fer de suport de l'emulsió que contenia la imatge: la placa de vidre. La transparència i solidesa d'aquest material va fer descartar l'ús del paper com a suport de negatiu, i les primeres emulsions que acollien van ser les de col·lodió. Aquests negatius s'havien de confeccionar manualment just abans de ser exposats, i l'emulsió resultant era molt fràgil si no es protegia amb algun tipus de vernís. La possibilitat de reaprofitar els vidres en propers negatius va fer que molts conjunts de negatius al col·lodió d'eliminessin. L'Arxiu, però, conserva un conjunt significatiu d'aquest material propi dels gabinets de retrat de meitat del segle XIX, uns 500 exemplars que permeten observar les diferències formals entre aquests negatius i les plaques seques a la gelatina que els succeiran. Les restes de treball manual en el tall del vidre, en l'emulsionat de la placa, la singularitat en la coloració de l'emulsió o les singulars esquerdes producte de deteriorament són elements identificatius d'aquestes plaques.

El negatiu a la gelatina va aportar la mecanització en la producció de plaques i l'estandardització total de formats, gruixos, sensibilitats. És el material més comú en els negatius del segle XIX, i el seu ús va arribar fins a l'aparició de la fotografia digital. Malgrat tot, la base que sustentava l'emulsió va anar evolucionant. Els primers negatius de gelatina continuaven amb l'ús del vidre com a suport. Els formats estàndards anaven de les grans plaques de 30x40 cm -de les quals a l'Arxiu hi ha una magnífica mostra que consisteix en tres plaques que il·lustren una vista de Barcelona des de Montjuïc l'any 1905- fins a les plaques de 4,5x6 cm. A mesura que va passant el temps el format de les plaques usat pels fotògrafs retratistes i reporters va

disminuint, i queden les de format més gran per a aplicacions especials o d'estudi. Un exemple és el material negatiu realitzat per a l'Exposició Internacional de Barcelona, en concret per captar les peces que figuraren en l'apartat "El Arte en España" i consta d'un conjunt d'unes 15.000 plaques de format 18x24 cm, mentre els reporters que pocs anys abans fotografiaren la transformació urbanística de la muntanya van treballar majoritàriament en negatius de 10x15 i 13x18 cm.

La necessitat de trobar un suport més lleuger per als negatius va propiciar l'aparició de les pel·lícules flexibles de base plàstica. Les primeres van ser de nitrats, que aviat van comportar problemes d'estabilitat (problemes que s'arrosseguen fins avui dia: la conservació d'aquest material és complicada, cosa que fa difícil mantenir estocs grans un cop han iniciat la degradació, que pot arribar a ser altament perillosa per la seva possibilitat d'autoinflamar-se) i van evolucionar cap a pel·lícules d'acetat (les quals avui dia se sap que també són inestables, amb una degradació distinta i menys accelerada) per arribar a les pel·lícules de triacetat i de polièster.

Entre els negatius presents a l'Arxiu es troben exemples de degradacions (dissolució de la base de nitrats, encongiment de l'acetat, despreniments de gelatina, lixiviació dels suports de vidre, deterioraments per reforçament amb iodurs de mercuri, deterioració de vernissos, formació de mirall de plata, enrotllament de tires de negatiu, etc.) i d'actuacions dels fotògrafs sobre els negatius (emascarat amb pigments, amb cartrons, reforçament de línies amb grafit, etc.).

Com a exemple de gran producció de negatius cal esmentar el fons de la família Pérez de Rozas, on s'observen al principi moltes plaques de vidre i, a mesura que avança el temps,

s'incorporen les plaques de base plàstica, fins que a partir dels anys trenta tota la producció són rotlles de pas universal o pas mitjà. El treball com a fotoperiodistes i la pressa per al lliurament del material feia descuidar la cura dels negatius, i reduïen els banys de fixatge i de rentat, amb el posterior deteriorament que la presència d'àcids residuals provocaria en les pel·lícules. Molts d'ells van arribar enrotllats formant cilindres i lligats amb una tira de paper, una manera habitual de guardar les grans produccions de negatius, però que és molt poc idònia per la correcta conservació.

Positius

El conjunt de positius existents mostren una gran varietat de procediments fotogràfics i una gran riquesa de continguts.

Quant als suports, el principal material sustentador serà el paper, amb l'excepció de les primeres plaques positives a color (els *autochromes*), els positius per a projecció (llanternes màgiques) o els positius estereoscòpics per a llum transmesa, que tenen suport vidre. Pel que fa a materials d'èpoques més recents, és notable la proliferació de les diapositives en suport plàstic.

Les fotografies sobre suport paper permeten seguir l'evolució de la història i la tècnica fotogràfica. El primer procediment va ser el paper salat, que no fou molt usat per la dificultat d'aconseguir una imatge nítida. Per això, l'aparició de l'albúmina com a aglutinant de les sals de plata, separant la imatge de les fibres del paper, va propiciar el triomf del procediment negatiu-positiu i es va imposar com a procés idoni per a la producció massiva d'imatges. L'elevada presència d'aquest procés a l'Arxiu es fonamenta en el fet que

protagonitza gairebé tota la producció fotogràfica sobre paper entre 1850 i 1890. Durant aquests anys es van succeir un conjunt de millores i presentacions en les fotografies, com són els virats a l'or, el tintat del paper, l'esmatlat o l'aplicació de capes protectores, l'acoloriment de certes còpies, l'aparició del format *carte de visite* i la consegüent indústria de cartrons... El conjunt de còpies a l'albúmina que aplega l'Arxiu permet observar totes aquestes modalitats. Cal destacar, d'una banda, les fotografies panoràmiques, recentment restaurades, de Jean Laurent, la més gran de les quals és una vista panoràmica de Sevilla, cap a l'any 1870, que fa 261 cm de llargada i es compon de 7 fotografies muntades sobre cartró. Hi ha també dues panoràmiques de Barcelona, una del mateix fotògraf que mesura 135 cm i una altra d'Antoni Esplugas que fa 120 cm. Són unes peces espectaculars que ens parlen de la voluntat de la fotografia de captar els paisatges amb una fidelitat impossible fins llavors. Contrastant amb aquests formats destaca l'abundor i preciositat dels petits retrats muntats sobre cartró i coneguts com a *cartes de visite*, seguint la patent d'Adolphe Disderi l'any 1854. El conjunt proper a les 3.000 fotografies d'aquest tipus que s'apleguen a l'Arxiu són una mostra excel·lent on observar totes les variacions possibles, des de presentacions a acabats, passant per l'evolució de formats.

La fotografia té en el retrat un dels seus camps preferits, però l'interès que desperta en tots els camps del coneixement fa que les seves aplicacions esdevinguin múltiples. Des de la fotografia antropològica fins a la fotografia d'obres d'art, des de l'observació de fenòmens científics fins a l'observació de fets de la vida quotidiana, les albúmines ens donen una visió de la realitat del segle XIX

Inscripcions dels fotògrafs al dors de les *cartes de visite*

Diferents aspects de la *carte de visite*

més àmplia que cap altre procediment fotogràfic. Cal destacar el conjunt de retrats antropològics de personatges de Cerdanya, magnífics precursors dels afamats retrats de pescadors de Josep Esquirol, dins el fons d'Eduard Toda, o la col·lecció d'albúmines que, sota l'epítet d'*études d'après nature*, servien com a models per a artistes i que es poden trobar en el fons d'Apel·les Mestres. Malgrat que les còpies a l'albúmina fossin el material més usual al segle XIX, cal tenir present altres tècniques, com la cianotípia o la platinotípia, i cap al final de segle les còpies d'ennegriments directe a la gelatina o al col·lodió, i les seves variants. Les cianotípies, pel seu clor blau i baix cost de realització, s'usaven molt com a proves fotogràfiques, o per a reproducció de documents. És a dir, còpies sense una necessitat important de qualitat estètica. Es conserva un interessant conjunt de fotografia de paisatge realitzada amb aquesta tècnica, muntada sobre un suport secundari negre, gruixut i amb daurat a les vores, tal com corresponia a còpies de qualitat. Hi ha, així mateix, altres còpies que responen més als criteris abans esmentats. En canvi, la platinotípia es considerava com a tècnica pròpia de qualitat, ja que les sals de platí atorgaven a les imatges una permanència molt millor quant a qualitat tonal que altres processos més degradables. Així, era usual l'ús de la platinotípia i de col·lodions d'ennegriments directe virats al platí, per a retrats i presentacions de qualitat. Això es pot observar en molts dels retrats de format *cabinet* (entorn de 1890-1920) fets per retratistes com A. Esplugas, i en un àlbum singular d'una casa de carrosses fúnebres, amb uns bons exemples d'aquest procés fotogràfic. La irrupció dels positius a la gelatina o col·lodió d'ennegriments directe (també coneguts com

aristotips) coincideix amb l'ús majoritari dels negatius de placa seca. Aquest material és amb el que es van fer la major part de fotografies corresponents a l'inici del fotoperiodisme, malgrat que amb el tombant de segle i al començament del segle XX els papers majoritaris seran ja els de revelat químic. La presència de la capa de barita en aquests tres materials proporciona un acabat amb separació total de la imatge de les fibres del paper i un increment del contrast, i amb els papers de revelat químic s'arribarà a una gamma tonal que va del blanc pur al negre texturat. L'ús de la tècnica d'esfaltat ajuda a crear imatges amb una gran riquesa tonal, i la presència al mercat de molts tipus de papers amb textures, coloracions i virats diferents aporta una gamma d'acabats molt àmplia. Una gran part del material positiu de l'Arxiu està format per aquests papers, on es poden contemplar des de bons exemples fotoperiodístics en obres de Frederic Ballell i els seus coetanis, intenses obres virades de J. M. Sagarra, abundoses còpies de la nissaga Pérez de Rozas o l'arxiu d'art creat pel fotògraf Francesc Serra. Bàsicament aquests papers, juntament amb els *resin coated* (papers plastificats) han arribat fins als nostres dies, en què la tecnologia digital està substituint el treball de laboratori.

D'altra banda, cal parlar dels positius que incorporen el color. El primer procés reeixit i popularitzat va ser l'*autochrome*, que creava unes imatges a color sobre un suport de vidre. L'arxiu conserva una seixantena d'exemplars que recullen el color de la societat de 1910 i aporten una nota singular dins les imatges que guarda. Amb la pel·lícula plàstica van arribar també les diapositives com a medi propici per a les imatges en color. Fons com el de Colita o el provinent de les empreses olímpiques contenen molta

informació en aquest suport, però la inestabilitat dels colorants ha fet que altres col·leccions senceres dels primers exemples de la fotografia a color no s'hagin conservat.

LA VARIETAT TIPOLÒGICA EN ELS FONS DE L'ARXIU

Els fons existents mostren diferents característiques quant a les tipologies fotogràfiques de les quals estan formats, i exemplifiquen perfectament la diversitat que es pot donar en l'aplec d'imatges fotogràfiques.

Els **fons de fotògrafs** mostren el material que aquests professionals han realitzat al llarg de la seva trajectòria, i exemplificarà aquell que estava en el mercat en l'època de la seva carrera. El fons Frederic Ballell conté, per exemple, negatius de gelatina en base de vidre, però es veu com, al llarg del temps de desenvolupament de la seva feina, el format de la placa es redueix de 18x24 cm a 9x12 cm, mentre que els positius de revelatge químic desplacen els positius d'ennegriments directes de les seves primeres còpies. En canvi, el fons Josep Domínguez està compost bàsicament de plaques seques de 9x12 cm i alguns exemples de bases plàstiques de nitrats també en placa. El voluminós fons de la nissaga Pérez de Rozas comprèn un període més ampli de temps, i trobem des de plaques de vidre de 9x12 fins a plaques de pel·lícula plàstica i pel·lícula en rolle. Paradoxalment, el risc de deteriorament d'aquests darrers materials és molt més elevat que les antigues plaques de vidre.

Els **fons familiars o personals** mostren una varietat molt més àmplia de formats i procediments fotogràfics, ja que poden

contenir des de daguerreotips amb les "imatges dels besavis" fins a fotografies realitzades amb pel·lícules del final del segle XX, passant, evidentment, en el cas dels fotògrafs afeccionats, pel conjunt de materials estereoscòpics que tants adeptes van fer entre els dilectants de l'època, amb imatges sobre vidre positives i negatives, virades o no, amb inscripcions o sense, amb positius sobre paper o no. La presència de retrats és pràcticament obligada, mostrant des de *cartes de visite* fins a les presentacions de luxe que feien els professionals retratistes. Hi ha fons personals que han aportat documents singulars, com són les fotografies dedicades en el cas de Rafael Moragas o Pompeu Gener, on trobarem també diversitat de presentacions i formats. N'hi ha d'altres amb característiques més de col·leccionista, com els fons Joan Roura o Eduard Toda, que apleguen fotografies i àlbums recollits seguint el gust i la voluntat del fundador.

Altres fons personals serien els aplegats per artistes. L'AHCB-AF en guarda tres exemples concrets: el d'Apel·les Mestres, el de Lola Anglada i el d'Enric Monserdà. Els dos primers tenen una certa similitud, en tant que apleguen còpies positives que després podran ser emprades per fer les seves composicions pictòriques. En el fons d'A. Mestres (que conté el que devia haver aplegat el dibuixant J. L. Pellicer) es troben gran quantitat de còpies a l'albúmina d'autors diversos, amb imatges d'arreu, així com fotografies de realització pròpia d'afeccionat i altres imatges amb dedicatòries al dibuixant (o al seu pare, l'arquitecte Josep Oriol Mestres). La qualitat de les imatges és alta, malgrat que en molts casos apareguin sense el protector suport secundari. En canvi, el conjunt relacionat amb Lola Anglada mostra bàsicament fotografies

Coberta d'un luxós àlbum fotogràfic

que podrien lligar més amb el fotògraf amateur amb vistes i més vistes de camins, boscos, paisatges, núvols, ports..., amb gran diversitat de procediments del final del segle XIX. Hi ha algun negatiu de paper, còpies de la mateixa imatge en papers diferents de gelatina d'ennegrimment directe, negatius estereoscòpics... El cas d'Enric Monserdà és diferent: l'artista fotografiava els models que després representaria a les seves teles en diferents posicions i vestimentes, i a través de les còpies treballava posteriorment les pintures definitives, en lloc d'adquirir al mercat les fotografies d'estudi tan usuals a l'època. El resultat, acumulat en la seva trajectòria, aporta un conjunt de material negatiu de placa seca (13x18 i 9x12 cm) i còpies de treball guixades i mal guardades.

Una altra forma d'agrupació d'imatges present en els fons de l'Arxiu és el procedent **d'empreses** relacionades amb la difusió de la imatge: editorials com Alberto Martín (que edità les sèries fotogràfiques de "El Turismo Práctico" entre moltes altres coses) o l'Editorial López (que editava revistes com "L'Esquella de la Torratxa" i que va aplegar gran part del fons de l'Editorial Catalana) han deixat part dels seus fons a l'Arxiu i la mostra d'una determinada manera de treballar amb les fotografies. Còpies enganxades en els suports secundaris de paginacions, amb inscripcions sobre les mesures de les imatges en el resultat final, amb anotacions, amb tampons de tinta al dors, donen testimoni d'una manera de treballar i d'un ús concret de les còpies fotogràfiques, en aquest cas no gaire curiosa amb la conservació de les fotografies. El fons de "El Día Gráfico", del qual també hi ha una part, mostra les còpies adherides a un suport secundari que conté fins i tot la llegenda mecanografiada que apareixia en la

publicació. Els materials fotogràfics presents evolucionen segons avança la cronologia de les edicions, de manera que les primeres imatges publicades correspondran a tiratges a l'albúmina i, conforme avança el temps, començarem a trobar còpies positives dels processos més usuals en els anys pertinents.

Un altre tipus de fons és el generat per **institucions** a través de l'activitat dels diferents departaments. En el cas de l'Ajuntament de Barcelona, les imatges més antigues de realització pròpia corresponen a exposicions de Belles Arts de 1902 o 1907, i estan realitzades en negatiu de placa seca de format 18x24 cm. Un segon grup d'imatges antigues serien les realitzades i aplegades durant l'època de la reforma de la Via A a partir de l'any 1908 on el format del negatiu ja ha disminuït. Tota la preparació de la muntanya de Montjuïc per a l'exposició d'Indústries Elèctriques de l'any 1917 i l'Exposició Internacional de 1929 formen un conjunt de material negatiu i positiu força homogeni tècnicament. De fet, el seguiment dels grans canvis urbanístics de la ciutat és un motiu recurrent per a la realització de fotografies per part de l'Administració municipal, i per això el volum conservat és considerable. De la mateixa manera, el seguiment de l'activitat municipal per part de l'oficina de Cerimonial ha propiciat la formació d'àlbums cronològics que mostren també els productes fotogràfics normals del moment (papers de revelatge químic, esmaltats, amb marges) i que ja no variaran en excés fins a l'aparició del color com a mètode normal de fotografia de reportatge.

Altres serveis de l'Ajuntament han contribuït a la producció de fotografies, malgrat que la sistemàtica no hagi estat una de les millors virtuts en aquesta tasca.

Fotografies del Concurs de la Barcelona Vella (1907) fet des de l'Ajuntament per a recordar l'aspecte del barri de la Ribera abans de la Reforma de la Via A

Orla amb l'Ajuntament constitucional de Barcelona de l'any 1870

En aquest fons es troben imatges antigues en la forma de productes regalats al Consistori. L'exemple més valuós seria l'àlbum que el fotògraf Charles Clifford va fer del seguiment del viatge de la reina, titulat *Recuerdos fotográficos del Viaje de SS. MM. y AA. a las Islas Baleares, Cataluña y Aragón, Septiembre y Octubre de 1860*, exemplar que va ser regalat a l'Ajuntament. Al costat d'aquest hi ha altres materials, com orles amb els membres del Consistori del segle XIX, àlbums fotogràfics de ciutats. Una menció singular cal fer-la per a les fotografies mereixedores de premis: el concurs fotogràfic Carrers de la Barcelona Vella, que es va dur a terme l'any 1908 en referència a la trama urbana que desapareixeria amb la reforma de la Via Laietana, on es poden observar còpies al col·lodió mat virat al platí entre una abundor de còpies en papers de gelatinobromur, totes elles, això sí, muntades sobre suports secundaris més o menys luxosos; els Premis Ciutat de Barcelona, dels quals es guarden imatges dels anys 1950 a 1976, on començarà a aparèixer la fotografia a color al costat de les còpies en blanc i negre, i en les quals totes les qüestions referents als suports secundaris han experimentat una davallada estètica considerable, alhora que ha augmentat el format de les còpies presentades, o fotografies presentades a les diferents convocatòries del concurs fotogràfic Fotomercè, organitzat per l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament durant les Festes de la Mercè a partir de l'any 1991, formen part d'aquesta categoria d'imatges on la recerca de l'estètica passa a primer terme.

Respecte a aquest tipus de fotografia, es conserven altres col·leccions no municipals, com les del concurs organitzat l'any 1934 per El Día Gráfico, amb 316 fotografies on

apareixerà una bona mostra dels papers fotogràfics presents al mercat en aquell moment, tots de la família dels papers de revelat químic però amb presentacions i acabats diferents (papers texturats, virats...).

La preocupació per aplegar informació fotogràfica amb una vàlua històrica es pot observar en un exemple de col·lecció curiosa adquirida: la reunida per la llibreria Batlle, on consten unes 600 *cartes de visite* que aporten una bona mostra de l'activitat fotogràfica dels gabinets de retrat a Barcelona (prop del 70% de les fotos són de professionals en actiu a la ciutat).

La confecció de la Guia-inventari dels materials fotogràfics ha permès refer la història i poder afirmar ara que aquests han anat arribant a l'Arxiu de formes molt diverses, agrupades o realitzades segons criteris diferents. La coherència de les agrupacions documentals ajuda a entendre i a visualitzar els fragments d'història que contenen a través de la comprensió de les tipologies i els processos fotogràfics de cada fons.

FACTORS DE DETERIORACIÓ DE LES TIPOLOGIES FOTOGRÀFIQUES

Els tres grans conjunts que es van aplegar l'any 1994 havien tingut un ús i uns deterioraments diferents. El fons de l'Oficina Tècnica d'Imatge es componia de diapositives en fundes de PVC en un sistema de carpetes penjants i altres diapositives en caixes metàl·liques, i un aplec important de negatius guardats en arxivadors d'acordió en paper cristall, en calaixos de conglomerat de fusta. Malgrat els contenidors no eren els indicats, l'ús raonable dels materials i la seva recent realització n'havia minimitzat els danys.

El fons de l'Arxiu Fotogràfic de Museus contenia materials ja més antics, alguns de començament del segle XX (fotografies de les exposicions internacionals d'art de 1905, 1907..., el fons d'artista d'Enric Monserdà, la primera part del fons de Francesc Serra...) i variats, amb un pes molt important pel que fa a negatius en placa, de vidre i de plàstic, i s'havien iniciat tractaments de conservació preventiva encaminats al canvi de sobres de negatius de paper cristall per material de conservació, neteja de materials i identificació de processos. Finalment, el fons del Servei Fotogràfic de l'Arxiu Històric era el que presentava més volum de documents, més diversitat de processos fotogràfics i de problemes, el que havia patit més deteriorament per manipulació, emmagatzematge inadequat i condicions inestables.

Les distintes situacions per les quals havien passat les col·leccions es reflectien en els documents a través del seu estat físic. Bàsicament, aquest era producte de la suma de factors que s'acumulen sota tres elements principals de deteriorament: la manipulació, l'emmagatzematge i la mateixa inestabilitat dels processos fotogràfics.

La manipulació

La fotografia pot ser un material de consulta ràpida, normalment de format no excessiu i de suport fràgil. Aquests motius, combinats amb una protecció no adequada a aquest ús, fa que el document pugui presentar els múltiples deterioraments relacionats amb la manipulació. La presència de ditades és la primera mostra de mala manipulació, i la prova fefaent que l'ús de guants en la consulta s'ha de recomanar. Una còpia pot quedar

plegada entre d'altres, pot patir ratllades en la seva fràgil superfície o es pot estripar fàcilment i perdre petits trossos d'imatge i de suport. Les inscripcions al dors de la fotografia per identificar el contingut iconogràfic, o senzillament per fer-hi constar el número de registre poden crear distorsions en el costat de l'emulsió. La presència de clips o gomes elàstiques per mantenir juntes algunes imatges amb contingut similar o l'ús de cintes adhesives per reparar petits estrips són altres possibles focus de deterioraments. L'ús de tintes grasses per fer anotacions en sobres que contenen fotografies pot acabar tacant l'objecte.

Les fotografies amb major volum de consulta resulten més perjudicades, i conjunts com la Crònica Gràfica (amb un volum d'uns 56.000 documents) presentaven, en les fotografies corresponents als anys més consultats (1930-1939), signes clars de fatiga dels materials. Els àlbums fotogràfics també mostraven erosions en les cobertes i llocs fràgils, i altres col·leccions com la de positius de Francesc Serra eren clar exemple de manipulació interna inadequada (estrips, inscripcions de tinta, documents doblegats...).

L'emmagatzematge

Un mal emmagatzematge és també perjudicial. La diversitat de formats del material fotogràfic pot fer que es guardin junts documents de mides molt diverses i alguns es perdin entre el conjunt o acabin rebregats al fons de la caixa. Si aquesta no disposa d'una tapa eficaç, es pot anar acumulant pols i brutícia que després serà difícil d'eliminar. Les condicions ambientals dels llocs on s'han guardat les fotografies han incidit en la

Deterioració d'una albúmina per contaminació del metall durant l'ornamentació

Protecció de les emulsions contra la manipulació amb sobres de paper cristall amb motius decoratius dels fotògrafs

seva conservació: llocs humits o massa secs, o amb fortes variacions ambientals, provoquen moviments en materials higroscòpics com són els papers i les emulsions, i acceleren o aturen les reaccions químiques que els productes presents en les fotografies poden desenvolupar. La presència de fongs i insectes que ataquen els materials fotogràfics i els papers és també un element que s'ha de tenir present i eradicar.

L'ús de mobiliari inadequat pot afavorir el deteriorament dels contenidors i de les fotografies: prestatgeries massa estretes, amb angulositats que erosionen els elements en ser sostrets, o fetes de materials impropis per a un dipòsit com fusta, aglomerats o PVC; arxivadors metàl·lics oxidats i/o sobrecarregats amb plaques de vidre són un perill per a la integritat d'allò que contenen. Ensem els materials de protecció íntima, és a dir, els que estan en contacte directe amb l'objecte fotogràfic, han de ser revisats i cal procedir a eliminar les fundes de PVC (policlorur de vinil), les antigues caixes de material fotogràfic fetes amb cartrons àcids (que, d'altra banda, tenen el seu interès pel que fa a conèixer quins materials fotogràfics s'empraven), o els sobres de cartes amb solapes engomades que hagin pogut quedar en contacte directe amb els materials fotogràfics. Cal reemplaçar tots aquests materials per altres productes que assegurin la seva eficàcia en la protecció de les fotografies (el requisit d'haver passat el Test d'Activitat Fotogràfica, o PAT, s'ha de considerar en l'adquisició del nou material)

Les fotografies de gran format són un tipus de materials susceptibles de patir un emmagatzematge inadequat. La seva disposició en planeres sense una homogeneització de mides ni protecció

individualitzada pot provocar estrips i dobles per moviments dins dels calaixos, i acumulació de pols per manca de protecció superficial. Les fotografies panoràmiques, de mides superiors als calaixos, poden haver estat enrotllades, amb una impossibilitat de lectura evident i acumulació de brutícia. D'altra banda, les col·leccions de diapositives es poden presentar en els fulls que es trobaven normalment en comerços, compostos de PVC, i dins carpetes de material plàstic; tot plegat, elements inadequats que fan perillar la seva integritat.

Un cas important és el fons de negatiu en pel·lícula de rotlle de Pérez de Rozas. Els fotògrafs havien anat guardant els rotlles agrupats per data de realització, lligats amb paper engomat, dins de calaixets de fusta, de plàstic o de metall, amb l'aparició de corcs, òxid i emanacions, a més d'acumulació de pols per la poca estanquitat dels calaixos. La vàlua i quantitat de material en perill va fer necessària la realització d'un peritatge d'estat de conservació.

Desperfectes producte de la inestabilitat de les fotografies

La inestabilitat dels materials fotogràfics serà un altre element que s'ha de tenir en compte. Les fotografies poden contenir elements que iniciïn un deteriorament en contacte amb les condicions ambientals. És coneguda la capacitat de deterioració dels suports de nitrat de cel·lulosa, que pot afectar gran part del material fotogràfic negatiu i deixar inutilitzat un conjunt important del fons. També s'ha identificat el procés de deterioració de l'acetat de cel·lulosa. Ambdós materials cal aïllar-los de la resta de la col·lecció i plantejar polítiques de duplicació per continuar usant el seu contingut iconogràfic.

Conjunt de negatius de nitrat de cel·lulosa en un estat final de descomposició

Negati d'acetat de cel·lulosa amb emulsió arrugada per la deterioració de la base plàstica

L'alteració dels colors, l'esvaïment de la imatge o la formació de mirall de plata són altres processos de deteriorament que caldrà vigilar i intentar minimitzar.

Les col·leccions de negatius de base plàstica anteriors a 1950 són les que s'han deteriorat més a causa de la inestabilitat intrínseca dels suports dins el conjunt de materials de l'Arxiu. El fons d'Àngel Toldrà Viazó, fet de negatius de 10x15 cm emmascarats i pintats, usats per a la realització de les postals del conegut autor, presenten un nivell de deteriorament elevat, producte de la descomposició de la seva base. El fons de negatius de Francesc Serra també mostra evidents signes d'aquesta problemàtica.

LES ACTUACIONS DE CONSERVACIÓ

La revisió del material fotogràfic de l'Arxiu que s'ha dut a terme ha permès identificar les tècniques, observar l'estat físic dels documents, establir un sistema de documentació de tasques a fer, establir un sistema de guarda dels diferents materials i continuar de manera ordenada les tasques de conservació preventiva i restauració del conjunt. Amb aquesta realitat, es va començar una tasca per minimitzar l'impacte del públic en les fotografies adoptant un conjunt de mesures preventives. Es van retirar de la consulta pública aquelles còpies del segle XIX que tenien una fotografia duplicada per consultar, mentre aquest material, bàsicament albúmina, es guardava en un nou suport secundari dins de caixes al dipòsit condicionat. Es va imposar l'ús de guants de cotó en la manipulació de les fotografies, alhora que es va limitar l'accés a la consulta amb carpetes i bolígrafs. Es va crear una normativa de consulta que, escrita en un full, havia de ser

llegida pels usuaris abans d'iniciar la recerca. Com és evident, les primeres mesures anaven molt encaminades a limitar al màxim els desperfectes generats durant la consulta de les còpies fotogràfiques i que no són menyspreables. Quant a la consulta de fotografies, es va limitar l'accés indiscriminat als fons que encara no estaven tractats quant a organització, conservació preventiva i ubicació, per impedir la seva disgregació i el seu possible deteriorament. En canvi, el tractament de fons posava a disposició del públic uns conjunts de fotografies amb una lògica interna, amb un tractament de conservació preventiva consolidat i amb una investigació realitzada sobre l'autor, les tècniques i el contingut de les imatges. Aquest va ser el cas del treball efectuat amb els fons d'Amadeu Mariné i de Frederic Ballell.

Quant a tasques relacionades directament amb la protecció directa i la restauració, es va iniciar el tractament singularitzat de materials que presentaven urgències a través de la col·laboració amb restauradors externs, mentre que l'Arxiu consolidava els protocols d'actuació per a grans volums, en funció del seu ús i de les seves característiques físiques. Es va comptar amb la participació de la secció de restauració de l'AHCB per desenganxar les fràgils albúmines de les fitxes de consulta on havien estat adherides, així com per a la restauració de cinc àlbums fotogràfics del fons de l'Exposició Internacional de Barcelona de 1929.

La possibilitat de participar en la campanya "Barcelona Fem memòria", incentivada des de la direcció de l'Arxiu Municipal, va permetre a partir de l'any 2002 la restauració d'un conjunt important d'àlbums fotogràfics (61 àlbums) i la seva posterior conservació

en caixes *phased-box*. Els àlbums estaven sense protecció i ubicats com a llibres en prestatgeries. La freqüent consulta havia anat malmetent els llocs i les cobertes, plegant o estripant pàgines, i la manca de protecció havia acumulat pols i brutícia. La restauració i neteja es va iniciar amb els més valuosos, i va conscienciar de la importància de la manipulació curosa.

La col·laboració amb professionals externs es va iniciar l'any 2000 amb la restauració de materials de gran vàlua i amb una condició física fràgil, i continua a partir de l'any 2003, amb aplanament, neteja, consolidació, reparació d'estrips i pèrdues, i emmarcat de determinades fotografies que necessitaven una intervenció especial.

La necessitat de documentar l'estat físic de les tipologies en un moment determinat, abans de la seva exhibició o restauració o, en la realització de la Guia-inventari, documentar l'estat del fons a descriure, va fer incorporar els informes de condicions com a eina de treball. D'una banda, informes de condicions de peces soltes i, de l'altra, informes de condicions d'agrupacions documentals. Amb aquests documents es fa una radiografia de l'estat de les fotografies i se'n proposen intervencions, de manera que guardin la història de l'objecte.

El nou emmagatzematge

El coneixement de les diverses tècniques i procediments fotogràfics, així com l'atenció als suports alhora que a les imatges, ha propiciat el desenvolupament de pràctiques de conservació preventiva paral·lelament a la restauració específica de materials. Tenint present els elements diversos de deterioració

s'han aplicat d'uns plans de protecció que van des de la protecció íntima de l'artefacte fotogràfic fins a la construcció d'uns dipòsits adequats.

La primera tasca fou el treball centrat en la identificació dels processos fotogràfics, dels estats de conservació i dels usos a què se sotmetran les fotografies. Aquesta triple identificació és necessària perquè la prioritat d'intervencions de conservació-restauració variarà en funció de les conclusions que se'n extreguin. L'ús de suports, capsos o *housings* serà diferent segons el tipus de material, les seves mides, el seu estat i la forma de consulta habitual.

A partir d'aquí s'han establert unes directrius mínimes encaminades a l'emmagatzematge de les fotografies. Com a pas previ ens trobem amb la neteja dels materials, centrada en l'eliminació de pols acumulada i altres elements adherits que limitaven la contemplació i infravaloraven el document. S'han establert unes mides estàndard per als contenidors dels diferents materials, cosa que permet agrupar-los sense risc. Dins de cada mida estàndard s'ha optat per una estructura de conservació fàcil i ràpida de realitzar per al conjunt de positius, i que consisteix en paquets de protecció realitzats amb un suport secundari i una funda de polièster, on els gruixos del suport variaran segons els formats dels documents fotogràfics. Es va optar per la protecció plàstica perquè permet la contemplació de l'objecte sense necessitat de treure'l de la protecció. Un cop assolit el nivell de protecció íntima, els documents s'agrupen en caixes de cartró, planera o arxivador segons el format. Per als casos de fotografies de gran format, s'ha optat pel sistema de graelles penjants,

o bé es col·loca la fotografia emmarcada. En el cas dels negatius, s'ha establert una estructura de conservació diferenciada per plaques i rotlles. Les primeres es guarden en fundes de quatre solapes, i s'agrupen després en caixes verticals. Els rotlles es guarden en fulls de polièster penjats en carpetes. S'ha optat per aquest mateix sistema, però amb els fulls apropiats, per a les diapositives. Evidentment, hi ha materials singulars que han demanat unes intervencions particulars. Així, la col·lecció de *Cartes de Visite* es guarda en fundes de polièster, que permeten la visió de l'anvers i el dors del document i, aquestes, dins de caixes amb anelles. Per als positius directes de càmera s'ha realitzat una protecció en plastazote que protegeix els estoigs i les imatges i permet unificar els formats perquè es puguin guardar en caixes com els positius. Per als materials estereoscòpics, de diverses mides, s'ha optat per una protecció amb fundes de quatre solapes. Per a les grans panoràmiques, s'ha preferit guardar-les emmarcades i penjades en graelles verticals, etc. Una menció singular la mereixen els àlbums. La gran diversitat de mides que presenten i el seu format de llibre ha fet necessària una protecció individualitzada -amb la construcció de caixes amb una estructura similar a les quatre solapes-, així com la seva ubicació, unitat per unitat, estirats en les lleixes. Els àlbums petits editats (leporellos, de postals, etc.) reben el mateix tractament, però s'agrupen en caixes per a més seguretat d'ubicació. Un cop el material fotogràfic es troba condicionat passa als dipòsits, on s'ubiquen en un lloc concret i sota unes condicions ambientals controlades. Amb la finalitat de recuperar posteriorment els documents, s'ha establert un codi o una signatura topogràfica que singularitza cada

element i que té en compte la diversitat de dipòsits i la particularitat del mobiliari concret on es guarda.

La nova mecànica de treball de conservació dels materials passa també per la potenciació de la fotografia digital com a eina per a la consulta, perquè l'usuari pugui consultar, sense que el document corri cap risc, els fons que l'Arxiu guarda i alhora han de permetre que els documents originals restin en el millor estat possible per a la consulta no indiscriminada.

QUADRE D'ORGANITZACIÓ DE FONDS

FONS MUNICIPALS

Ajuntament de Barcelona	1860-2002	570.121 fotografies 149 àlbums (14.259 fotografies)
Ajuntament de Barcelona (unitats centrals)	1860-2002	465.495 fotografies 53 àlbums (7.189 fotografies)
Anella Olímpica de Montjuïc, SA	1985-1993	265 fotografies
Exposició Internacional de Barcelona de 1929	1913-1930	7.215 fotografies 80 àlbums (6.245 fotografies)
Fira de Mostres	1920-1923	12 àlbums (616 fotografies)
Institut de Cultura de Barcelona	1993	38 fotografies
Institut Municipal de Promoció Urbanística, SA	1987-1993	25.081 fotografies
Institut Municipal d'Educació de Barcelona	1920-1960	1.928 fotografies
Olimpíada Cultural, SA	1988-1992	6.261 fotografies
Sociedad Metropolitana de Construcción, SA	1920-1930	4 àlbums (209 fotografies)
Vila Olímpica, SA	1986-1993	63.838 fotografies

FONS PÚBLICS NO MUNICIPALS

Comisión Provincial de Monumentos Históricos y Artísticos de Barcelona	1866-1910	48 fotografies
Museu Arqueològic de Barcelona	1890-1936	82 fotografies

FONS PRIVATS

FAMILIARS

Família d'Alòs i de Dou	1861-1934	601 fotografies 1 àlbum (18 fotografies) 59 postals
Família Bartolí	1902-1913	325 postals
Família Carreras-Candi i Mercader	1880-1953	3 fotografies 430 postals
Família del duc de Solferino	1861-1880	3 àlbums (194 fotografies)
Família Duran, Martí i Poch	1895-1935	1.820 postals
Família Humedas	1900-1940	150 fotografies
Família Martínez i Casadesús	1903-1915	197 postals

Família Serra	1905-1948	103 postals
PERSONALS		
Agustí Massana i Pujol	1860-1931	182 fotografies 1 àlbum (12 fotografies) 92 postals
Antoni Bulbena i Tusell	1880-1921	255 fotografies 11 àlbums (154 fotografies) 6 postals
Antoni Paulí i Meléndez	1930-1940	50 fotografies
Antonio Corral Fernández	1979-1982	72 fotografies
Antonio Rué Dalmau	1905-1930	117 fotografies
Apel·les Mestres i Oñós	1860-1930	1.318 fotografies 4 àlbums (267 fotografies) 2.751 postals
Armand de Fluvià i Vendrell	1920-1960	168 fotografies 18 postals
Aureli Capmany i Farrés	1878-1940	71 fotografies
Sr. Bermejo	1929-1930	259 fotografies
Capità Ibars	1905-1956	50 fotografies
Carles Buïgas i Sans	1870-1970	115 fotografies 1 àlbum (91 fotografies) 10 postals
Carme Goig i Pansu	1870-1935	239 fotografies 7 àlbums (272 fotografies i 63 postals) 14 postals
Cerveró	1912-1930	75 fotografies
Claudi Duran i Ventosa	1880-1891	324 fotografies
Eduard Baxeras i Concepció Romà	1909-1951	658 postals
Eduard Toda i Güell	1869-1913	291 fotografies 2 àlbums (56 fotografies i 12 postals) 5 postals
Enric Monserdà i Vidal	1890-1910	3.201 fotografies
Enric Vilaseca i Tock	1915-1921	84 fotografies
Estanislao Samsó i Llobet	1928-1937	76 fotografies
Esteve Puig i Pascual	1910-1930	3.414 fotografies

Evelí Bulbena i Estrany	1880-1920	147 fotografies
Fernando Escolano	1920-1968	114 fotografies
Francesc Soler i Rovirosa	1861-1871	117 fotografies 1 àlbum (54 fotografies)
Ignacio de Janer Milà de la Roca	1900-1940	130 fotografies
Isidre Torres i Oriol	1900-1920	78 fotografies
Jaume Carrera i Pujal	1940-1953	97 fotografies
Jaume Mompart i Esteve	1930-1944	51 fotografies
Jaume Vilalta	1926-1982	344 postals
Joan Amades i Gelats	1880-1960	1.921 fotografies 42 postals
Joan Costa i Simón	1850-1922	166 fotografies 2 àlbums (61 postals) 4 postals
Joan Gamper Hasseig	1923-1923	4 àlbums (276 fotografies)
Joan Guitart i Solé	1964-1993	576 fotografies
Joan de Lasarte i Karr	1915-1929	58 fotografies 2 àlbums (220 fotografies)
Joan Roura	1867-1990	111 fotografies 21 postals
Joan Serra i Graupera	1888-1933	473 fotografies 1 àlbum (6 fotografies)
Joan Terrades	1870-1935	292 fotografies
Joan Tous i Casals	1942-1959	379 fotografies
Joaquim Renart i Garcia	1861-1935	105 fotografies 1 àlbum (75 fotografies)
José Luciano Prat Maignon	1892-1929	945 fotografies
Josep Oriol Borràs i Quintana	1887-1921	112 fotografies
Josep Colominas i Roca	1900-1945	74 fotografies
Josep Gibert i Buch	1865-1924	268 fotografies 6 postals
Josep Maria Madurell i Marimon	1901-1928	106 fotografies
Josep Majó i Tocabens	1940-1971	105 fotografies

Josep Ribot i Calpe	1890-1930	221 fotografies
Josep Roig i Puñed	1870-1941	47 fotografies 2 postals
Juan Lapuente Belenguer	1936-1960	330 fotografies
Lluís Nöelle i Baucis	1929-1992	8.580 fotografies
Lluís Plandiura i Pou	1902-1952	377 fotografies 2 àlbums (77 fotografies)
Lola Anglada i Sarriera	1870-1947	6.189 fotografies 6 postals
Lola Casals i Vidal	1930-1950	96 fotografies
Luis Galera	1909-1909	1 àlbum (100 postals)
Luis Girau Iglesias	1902-1954	140 fotografies
Luis Pérez	1870-1920	3 àlbums (168 fotografies)
Manuel Robert	1913-1924	70 fotografies
Martí Colominas	1870-1910	168 fotografies
Montserrat Ubach	1900-1935	146 fotografies
Mossèn Josep Mas i Domènech	1890-1935	4.931 fotografies 3 postals
Pere Queraltó i Tolosa	1890-1930	89 fotografies
Pompeu Gener i Babot	1865-1911	69 fotografies
Rafel Moragas i Maseras	1880-1937	214 fotografies 18 postals
Ramon Casas Devesa	1945-1956	66 fotografies
Roser Matheu i Sedó	1868-1947	4 fotografies 1 àlbum (72 fotografies)
Rosend Partagàs i Lluch	1902-1930	399 fotografies 4 àlbums (1.587 fotografies) 356 postals
Rosend Serra i Pagès	1880-1925	70 fotografies
Telesforo de Aranzadi Unamuno	1900-1936	155 postals
Ubaldo Iranzo Eiras	1905-1908	67 fotografies
Ursicina Bou	1903-1954	224 postals

EMPRESES I COOPERATIVES

Amadeu Mariné i Vadalaco	1900-1929	1.791 fotografies
Àngel Toldrà Viazo	1900-1925	2.139 fotografies 1.606 postals
<i>CNT-FAI, 19 julio 1936-España</i>	1936-1939	166 fotografies
Colita	1964-2000	21.174 fotografies
<i>Diario de Barcelona</i>	1900-1992	281.700 fotografies
Editorial Alberto Martín	1900-1920	6.334 fotografies
Editorial López	1870-1920	11.094 fotografies 22 postals
<i>El Día Gráfico</i>	1913-1934	1.961 fotografies
Francesc Serra i Dimas	1903-1967	90.490 fotografies
Frederic Ballell i Maymí	1888-1922	2.317 fotografies
Jaume Ribera Llopis	1931-1948	563 fotografies
Josep Domínguez i Martí	1925-1941	4.573 fotografies
Josep Postius i Saura	1945-1980	94.902 fotografies
Josep Maria Puigdomènech i Francesc Closa	1894-1930	196 fotografies
Josep Maria Sagarra i Plana	1910-1958	3.693 fotografies
"L'Arxiu" Llibreria Joan Baptista Batlle	1870-1900	694 fotografies
Llibreria Arysel: <i>El alzamiento, la revolución y el terror en Barcelona</i>	1936-1940	310 fotografies
Narcís Cuyàs	1880-1952	473 fotografies
Nissaga Napoleón	1890-1920	45 fotografies
Nissaga Pérez de Rozas	1922-1990	811.802 fotografies
Nova Empresa de Teatre Català	1908-1910	234 fotografies
TAF. Trabajos Aéreos y Fotogramétricos, SA	1960-1962	28 fotografies

ENTITATS

Agrupació Excursionista de Badalona	1870-1930	444 fotografies
Arca de Noé	1929-1958	24 fotografies
Club Excursionista de Gràcia	1870-1932	101 fotografies
Club Martini	1955-1960	209 fotografies

Col·legi de la Companyia de Jesús	1910-1930	77 fotografies
GATCPAC	1931-1937	1.711 fotografies
Sociedad de Atracción de Forasteros	1890-1939	1.811 fotografies 15 postals
COL·LECCIONS		
PRIVADES		
Negatius	1903-1972	1.616 fotografies
Estereoscòpics	1870-1939	835 fotografies
Positius directes de càmera	1840-1929	64 fotografies
Postals	1900-1975	22.443 postals
Àlbums	1860-1960	321 àlbums (3.805 fotografies i 4.409 postals)
Positius sobre vidre	1890-1940	1.939 fotografies
Positius sobre paper	1860-1970	12.248 fotografies

DESCRIPCIÓ DELS FONTS

FONS MUNICIPALS

Positiu al gelatinobromur. 10 x 16 cm.
1946. Pérez de Rozas
Fira de Sant Ponç

Positiu al gelatinobromur. 16 x 22,7 cm.
c.1925. Josep Domínguez
Urbanització avinguda de la Diagonal

Transparència de color cromogen. 2,3 x 3,4 cm.
1992. Rafel Escudé
Platja de la Barceloneta

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FONTS Fons Ajuntament de Barcelona

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

SISTEMA D'ORGANITZACIÓ Classificació funcional segons el *Quadre de classificació uniforme de documents del Sistema AIDA*. El nivell de classificació aplicat a les fotografies ha estat el de Secció.

NOM DEL PRODUCTOR Ajuntament de Barcelona

DATA INICIAL 1860

DATA FINAL 2002

RESUM GENERAL El fons està integrat per una part de les fotografies, de cronologia contemporània, produïdes o acumulades com a conseqüència d'una activitat o funció de l'Ajuntament de Barcelona, sigui l'administració o d'òrgans dependents. També hi ha fotografies produïdes per empreses o altres institucions amb participació de l'Ajuntament de Barcelona. Són imatges sobre les transformacions urbanístiques i la vida corporativa, cultural i ciutadana de Barcelona.

Destaquen, entre d'altres, 7.215 fotografies i 80 àlbums amb 6.245 fotografies de Cuyàs, Alexandre Merletti, Josep Maria Sagarra, Lucien Roisin i Carlos Pérez de Rozas, especialment les relatives al procés d'urbanització de la muntanya de Montjuïc, la construcció de les infraestructures i els pavellons de l'Exposició Internacional de Barcelona de 1929 i les visites i inauguracions oficials viscudes durant l'Exposició. Són també de gran rellevància les fotografies provinents del Holding Olímpic, SA (HOLSA), que mostren el desenvolupament urbanístic i arquitectònic de Barcelona amb motiu de la celebració dels Jocs Olímpics de 1992 a la ciutat.

ESTAT DE CONSERVACIÓ El conjunt presenta afectacions puntuals: erosions i doblecs. Brutícia general.

UNITATS 570.121 fotografies
149 àlbums (14.259 fotografies)

HISTÒRIA DE L'ORGANISME
/ NOTA BIOGRÀFICA

L'Ajuntament de Barcelona és una institució que remunta els seus orígens al regnat de Jaume I, l'any 1249, quan es nomenà un Consell de prohoms que, juntament amb l'assemblea de ciutadans, tenien cura dels afers d'interès de la comunitat i el bon govern del territori de Barcelona. El 1284, el privilegi "Recognoverunt proceres" codificà el conjunt de costums vàlids per a Barcelona i el seu territori, així com el Consell de Cent com a institució rectora de la ciutat. Aquesta institució va anar evolucionant en el decurs dels segles amb els esdeveniments polítics, socials, econòmics i jurídics de Catalunya i Espanya fins al final de la Guerra de Successió, quan Felip V va desfer l'organització dels consells o universitats catalanes amb el Decret de Nova Planta per instaurar el regiment o ajuntament. Aquesta nova forma de règim local va ser abolida, juntament amb la resta d'institucions d'origen feudal, per les Corts de Cadis de 1812, que

	<p>atorgaren una nova configuració als ajuntaments constitucionals (Llei del 3 de febrer de 1823), i per les successives reformes i lleis que afectaren l'organització local i que es van anar decretant al llarg de tot el segle XIX fins a l'Estatut Municipal de Primo de Rivera (1924), que comportà la recapitulació de les reformes administratives del primer quart del segle XX i atorgà un nou corpus normatiu a l'administració local, que es mantindria durant gran part de l'època franquista. Després de les experiències democràtiques i republicanes i de la Llei municipal catalana de 1933-1934, acabada la Guerra, una nova Llei de règim local tornà a dibuixar el marc legal de l'administració d'aquesta institució (1955) fins al Decret del 23 de maig de 1960, en què Barcelona obtindrà un règim municipal especial pel qual el seu Ajuntament és constituït pel Consell en Ple, que és l'òrgan deliberatiu màxim, integrat per tots els regidors, i la Comissió Municipal Executiva, formada per l'alcalde, 6 delegats de serveis, 3 tinentes d'alcalde i un nombre de regidors igual al de delegats de serveis. L'any 1979, després de les primeres eleccions democràtiques municipals, Barcelona inicia el camí cap a la gestió descentralitzada de la ciutat, aprova el Decret de descentralització i participació ciutadana i elabora una nova Carta municipal de l'Ajuntament de Barcelona, en el marc de la Llei reguladora de les bases del règim local (1985), i del Reial Decret del 28 de novembre de 1986. Com a conseqüència d'aquesta nova divisió territorial i administrativa, Barcelona s'estructura en 10 districtes regits pel Consell Municipal al capdavant del qual, per delegació de l'alcalde, es troba un regidor. El cartipàs municipal actual presenta una doble estructura: la de govern, formada per l'alcalde, el Consell Municipal de Barcelona, la Comissió de Govern, el Comitè de Govern, els òrgans de Govern de Districte i els consells i les comissions municipals, i l'estructura executiva, formada pel Comitè Executiu, la Gerència Municipal, els sectors i els districtes, els instituts i els patronats, les societats privades i les empreses mixtes.</p> <p>El 14 de juny de 2006 entra en vigor la nova Carta municipal de Barcelona, la llei per la qual es regula el règim especial del municipi de Barcelona.</p>
<p>HISTÒRIA ARXIVÍSTICA</p>	<p>Les fotografies del Fons Ajuntament de Barcelona van arribar a l'Arxiu Fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat, bé per producció pròpia, bé per traspàs d'algun arxiu fotogràfic, bé per transferència segons les necessitats i possibilitats de cada moment.</p> <p>Les intervencions arxivístiques fetes des de l'arribada d'aquests materials a l'Arxiu Fotogràfic van ser l'enregistrament i la classificació temàtica d'algunes fotografies per posar-les a la consulta pública, mentre que la resta es conservaven a la reserva. Un conjunt d'imatges foren documentades i descrites a nivell de catàleg en la base de dades BIMA. L'any 2005 es va fer una migració de la base de dades BIMA a Albalá.</p> <p>Pel que fa a la conservació preventiva, durant els anys 2004 i 2005 vora unes 1.300 fotografies es netejaren i protegiren amb fundes.</p> <p>Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament de Fons Ajuntament de Barcelona.</p>
<p>ÀREA D'ADMINISTRACIÓ</p> <p>MODALITAT D'INGRÉS</p> <p>DATA D'INGRÉS</p> <p>PROCEDÈNCIA</p>	<p>Cessió Encàrrec Transferència Producció pròpia</p> <p>1922-2002</p> <p>Ajuntament de Barcelona</p>

Positiu al gelatinobromur. 11,8 x 17,1 cm. 1951. Jaume Ribera. Casa Meca

Positiu al gelatinobromur. 17,2 x 23,6 cm . 1934. Joan Estorch. Exposició "Pau Casals" a l'Arxiu Històric de la Ciutat

Sarabates

1164

559 PLAZA DE L'ANGEL

Positiu al gelatinobromur. 12,4 x 17,1 cm. c.1907. Josep Escrigas. Plaça de l'Àngel

Positiu al gelatinobromur. 17,6 x 23,4 cm . 1938. Joan Estorch. Servei de protecció de documents

201 IV Exposición de Bellas Artes e Industrias Artísticas, Gran Salón central

Positiu a la gelatina d'ennegriment directe. 16,6 x 19,1 cm. 1898. Autor desconegut. "IV Exposició de Belles Arts i Indústries Artístiques" al Palau de Belles Arts

Transparència de color cromogen. 2,3 x 3,4 cm. 1988. Antonio Lajusticia. Montserrat Caballé a la festa "La Nit"

Positiu al gelatinobromur. 11,7 x 18 cm. 1965. Pérez de Rozas. The Beatles a l'aeroport del Prat

13

13
Eugen Forcano
Foguera de Sant Joan

Positiu al gelatinobromur, 40,6 x 30 cm. 1963. Eugeni Forcano. Foguera de Sant Joan

Transparència de color cromogen. 6 x 6 cm. 1988. Antonio Lajusticia. Parc de la Creueta del Coll

SUBFONS

Negatiu de gelatina sobre vidre. 15 x 9,8 cm
c.1925. Autor desconegut
Joan Vidal i Ventosa treballant al Museu de la Ciutadella

Negatiu de gelatina sobre vidre. 17,8 x 23,8 cm
1929. Autor desconegut
Exposició "El Arte en España" al Palau Nacional

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FONDS

Subfons Ajuntament de Barcelona (unitats centrals)

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

SISTEMA D'ORGANITZACIÓ

Classificació funcional segons el *Quadre de classificació uniforme de documents del Sistema AIDA*. El nivell de classificació aplicat a les fotografies ha estat el de Secció.

NOM DEL PRODUCTOR

Ajuntament de Barcelona

DATA INICIAL

1860

DATA FINAL

2002

RESUM GENERAL

El fons està integrat per una part de les fotografies, de cronologia contemporània, produïdes o acumulades com a conseqüència d'una activitat o funció de les unitats centrals de l'Ajuntament de Barcelona. Destaquen, entre d'altres, 30 àlbums que recullen les cerimònies oficials i activitats del Consistori Municipal en el període 1935-1968, 162.325 fotografies produïdes per l'Oficina Tècnica d'Imatge i 2.021 fotografies dels carrers afectats per la reforma de la Gran Via A (Via Laietana).

ESTAT DE CONSERVACIÓ

El conjunt presenta afectacions puntuals: erosions i doblecs. Brutícia general.

UNITATS

465.495 fotografies
53 àlbums (7.189 fotografies)

HISTÒRIA DE L'ORGANISME
/ NOTA BIOGRÀFICA

L'Ajuntament de Barcelona és una institució que remunta els seus orígens durant el regnat de Jaume I, l'any 1249. Aquesta institució va anar evolucionant en el decurs dels segles amb els esdeveniments polítics, socials, econòmics i jurídics de Catalunya i Espanya fins al final de la Guerra de Successió, quan Felip V va desfer l'organització dels consells o universitats catalanes amb el Decret de Nova Planta per instaurar el regiment o ajuntament. Aquesta nova forma de règim local va ser abolida, juntament amb la resta d'institucions d'origen feudal, per les Corts de Cadis de 1812, i per les successives reformes i lleis que afectaren l'organització local i que es van anar decretant al llarg de tot el segle XIX fins a l'Estatut municipal de Primo de Rivera (1924), que comportà la recapitulació de les reformes administratives del primer quart del segle XX i atorgà un nou corpus normatiu a l'administració local, que es mantindria durant gran part de l'època franquista. Després de les experiències democràtiques i republicanes i de la Llei municipal catalana de 1933-1934, acabada la guerra, una nova Llei de règim local tornà a dibuixar el marc legal de l'administració d'aquesta institució (1955) fins al Decret del 23 de maig de 1960, en què Barcelona obtindrà un règim municipal especial pel qual el seu Ajuntament és constituït pel Consell en Ple, que és l'òrgan deliberant màxim, integrat per tots els regidors, i la Comissió Municipal Executiva. Després de les primeres eleccions democràtiques municipals, Barcelona inicia el camí cap a la gestió descentralitzada de la ciutat, aprova el Decret de descentralització i participació ciutadana i elabora una nova Carta municipal de l'Ajuntament

de Barcelona, en el marc de la Llei reguladora de les bases del règim local, 1985, i del Reial decret del 28 de novembre de 1986. Com a conseqüència d'aquesta nova divisió territorial i administrativa, Barcelona s'estructura en 10 districtes regits pel Consell Municipal al capdavant del qual, per delegació de l'alcalde, es troba un regidor. El cartipàs municipal actual presenta una doble estructura: la de govern, formada per l'alcalde, el Consell Municipal de Barcelona, la Comissió de Govern, el Comitè de Govern, els òrgans de Govern de Districte i els consells i les comissions municipals, i l'estructura executiva, formada pel Comitè Executiu, la Gerència Municipal, els sectors i els districtes, els instituts i els patronats, les societats privades i les empreses mixtes. El 14 de juny de 2006 entra en vigor la nova Carta municipal de Barcelona, la llei per la qual es regula el règim especial del municipi de Barcelona

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA

Les fotografies del Subfons Ajuntament de Barcelona (unitats centrals) van arribar a l'Arxiu Fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat, bé per producció pròpia, bé per traspàs d'algun arxiu fotogràfic, bé per transferència segons les necessitats i possibilitats de cada moment. Les intervencions arxivístiques fetes des de l'arribada d'aquests materials a l'Arxiu Fotogràfic van ser l'enregistrament i la classificació temàtica d'algunes fotografies per posar-les a la consulta pública, mentre que la resta es conservaven a la reserva. Un conjunt d'imatges foren documentades i descrites a nivell de catàleg en la base de dades BIMA. L'any 2005 es va fer una migració de la base de dades BIMA a Albalá. Pel que fa a la conservació preventiva, durant els anys 2004 i 2005 vora unes 1.300 fotografies es netejaren i protegiren amb fundes. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Subfons Ajuntament de Barcelona (unitats centrals).

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS

Encàrrec
Transferència
Producció pròpia

DATA D'INGRÉS

1922-2002

PROCEDÈNCIA

Ajuntament de Barcelona

Positiu al gelatinobromur. 9 x 13,2 cm
1958. Autor desconegut
Inauguració d'un supermercat

Positiu al gelatinobromur. 17,9 x 12,9 cm
1927. Autor desconegut
Vista aèria del barri de Gràcia

**SECCIONS DEL SUBFONS
AJUNTAMENT DE BARCELONA
(UNITATS CENTRALS)**

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Subfons Ajuntament de Barcelona (unitats centrals)
CODI DE CLASSIFICACIÓ	A100
DESCRIPCIÓ DEL CODI	Acció i òrgans de Govern
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Secció
SISTEMA D'ORGANITZACIÓ	Classificació funcional segons el <i>Quadre de classificació uniforme de documents del Sistema AIDA</i> . El nivell de classificació aplicat a les fotografies ha estat el de Secció.
NOM DEL PRODUCTOR	Junta Municipal del Districte III
DATA INICIAL	1960
DATA FINAL	1967
RESUM GENERAL	Aquesta sèrie inclou documentació que fa referència a l'activitat política que té com a objectiu el govern de la ciutat mitjançant l'Ajuntament, entès com a òrgan de govern i administració de tot el municipi. Conté fotografies que mostren vistes de Sarrià i Pedralbes. Detalls del monestir de Pedralbes i de la Casa-Museu Verdaguer.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	13 fotografies
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Transferència
DATA D'INGRÉS	1967

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Subfons Ajuntament de Barcelona (unitats centrals)
CODI DE CLASSIFICACIÓ	B100
DESCRIPCIÓ DEL CODI	Actes protocol·laris i relacions externes
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Secció
SISTEMA D'ORGANITZACIÓ	Classificació funcional segons el <i>Quadre de classificació uniforme de documents del Sistema AIDA</i> . El nivell de classificació aplicat a les fotografies ha estat el de Secció.
NOM DEL PRODUCTOR	Cerimonial Alcaldia Ajuntament de Barcelona
DATA INICIAL	1860
DATA FINAL	1992
RESUM GENERAL	<p>Aplega la documentació generada fruit de l'activitat protocol·lària de l'Ajuntament de Barcelona, de les relacions i comunicacions entre aquest i altres administracions o qualsevol persona física o jurídica.</p> <p>Fotografies que mostren l'activitat representativa de l'Ajuntament de Barcelona a través d'actes protocol·laris, inauguracions i cloendes, recepcions i convits, visites i viatges, presentacions, homenatges, commemoracions, actes religiosos, culturals, militars, relacions bilaterals entre ciutats, agraïments i felicitacions, etc.</p> <p>Destaquen els 30 àlbums que recullen les cerimònies i activitats protocol·làries del Consistori Municipal entre 1935-1968, també 11.000 negatius de pas universal realitzats entre 1980 i 1986 per Joaquim Maria Domínguez des del Gabinet Tècnic de Relacions Públiques i Protocol, 2 àlbums d'Audouard y Cía. sobre el recinte i les instal·lacions de l'Exposició Universal de Barcelona 1888, 7 àlbums de la crònica dels Jocs del Mediterrani de 1955 celebrats a Barcelona, l'àlbum "Recuerdos fotográficos del Viaje de SS.MM. y AA. a las Islas Baleares, Cataluña y Aragón, Septiembre y Octubre de 1860" per C. Clifford fotògraf, i altres àlbums de les ciutats de Montevideo, Buenos Aires i Luchon entregats a l'Ajuntament de Barcelona com a obsequi.</p>
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt presenta afectacions puntuals: algun àlbum amb doblers a fulls, alguna fotografia desenganxada
UNITATS	15.896 fotografies 49 àlbums (6.978 fotografies)
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Transferència
DATA D'INGRÉS	1922-1999

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Subfons Ajuntament de Barcelona (unitats centrals)
CODI DE CLASSIFICACIÓ	G100
DESCRIPCIÓ DEL CODI	Informació i comunicació
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Secció
SISTEMA D'ORGANITZACIÓ	Classificació funcional segons el <i>Quadre de classificació uniforme de documents del Sistema AIDA</i> . El nivell de classificació aplicat a les fotografies ha estat el de Secció.
NOM DEL PRODUCTOR	Oficina Tècnica d'Imatge
DATA INICIAL	1965
DATA FINAL	1993
COMENTARI	Predomina del 1985-1993
RESUM GENERAL	Fotografies produïdes per l'Oficina Tècnica d'Imatge des de 1970 fins a l'any 1993. Aquesta oficina va dependre de diferents òrgans al llarg dels anys: 1970-1976 Obres públiques, 1977-1987 Protocol, 1988-1991 Informació i Comunicació i 1992-1993 Alcaldia. Aquesta casuística ha generat un fons de temàtica molt variada a mercè de les necessitats de cada etapa. Fotografies del seguiment d'obres públiques, urbanització de la ciutat, patrimoni arquitectònic i paisatgístic, xarxa viària, serveis municipals, etc.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt presenta afectacions puntuals: alteració de color, adhesió de plastificants de PVC de les fundes.
UNITATS	162.325 fotografies
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Transferència
DATA D'INGRÉS	1994

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Subfons Ajuntament de Barcelona (unitats centrals)
CODI DE CLASSIFICACIÓ	K100
DESCRIPCIÓ DEL CODI	Educació
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Secció
SISTEMA D'ORGANITZACIÓ	Classificació funcional segons el <i>Quadre de classificació uniforme de documents del Sistema AIDA</i> . El nivell de classificació aplicat a les fotografies ha estat el de Secció.
NOM DEL PRODUCTOR	Ajuntament de Barcelona
DATA INICIAL	1920
DATA FINAL	1933
RESUM GENERAL	Inclou documentació generada per l'Ajuntament de Barcelona en l'exercici de les seves competències que en matèria d'ensenyament li són atribuïdes. Conté fotografies que mostren l'activitat de l'Escola del Mar en els primers anys de la dècada de 1930, també una imatge de l'edifici de l'Escola del Bosc.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	12 fotografies
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Transferència
DATA D'INGRÉS	1936-1937

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Subfons Ajuntament de Barcelona (unitats centrals)
CODI DE CLASSIFICACIÓ	L100
DESCRIPCIÓ DEL CODI	Cultura
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Secció
SISTEMA D'ORGANITZACIÓ	Classificació funcional segons el <i>Quadre de classificació uniforme de documents del Sistema AIDA</i> . El nivell de classificació aplicat a les fotografies ha estat el de Secció.
NOM DEL PRODUCTOR	Arxiu Històric de la Ciutat-Arxiu fotogràfic Servei fotogràfic de Museus Comissió de Festes de l'Ajuntament de Barcelona Museu d'Història de la Ciutat Museu d'Indústries, Arts i Tradicions Populars de Barcelona Museu Frederic Marés Àrea de Cultura Servei d'Exposicions Poble Espanyol Servei d'Exposicions del Centre Gestor de Museus Ajuntament de Barcelona
DATA INICIAL	1880
DATA FINAL	2002
RESUM GENERAL	Aplega documentació rebuda i produïda per l'Ajuntament de Barcelona en l'exercici de les competències que en l'àmbit de la cultura li atribueix la legislació de règim local. Es troben fotografies de Leopoldo Plasencia, Juan Ramírez, Pedro Soteres, Josep Domínguez, Pérez de Rozas, Vicens Morera, Francisco Fazio, Gómez Grau, Joan Vidal Ventosa, Jaume Ribera Llopis, Joan Francés Estorch, Pedro Estorch i Adolf Mas, entre d'altres, aplegades o realitzades per alguna necessitat, funció o activitat de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Entre elles, destaca el seguiment fet pels fotògrafs Josep Domínguez i Pérez de Rozas dels esdeveniments de la vida cultural, política, esportiva i d'oci de la ciutat. També conté fotografies fetes pel Servei fotogràfic de Museus de peces dels museus municipals o d'exposicions com "El Arte en España" de l'Exposició Internacional de Barcelona de 1929, així com vistes de les instal·lacions museístiques municipals. A més, destaca la sèrie d'obres presentades al concurs Premi Ciutat de Barcelona de Fotografia en les edicions de 1950 a 1976. Un conjunt molt important de fotografies aplega vistes d'indrets de la ciutat que mostren la riquesa monumental, arquitectònica i la vida quotidiana de la ciutat i d'altres indrets de l'Estat espanyol.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt presenta afectacions puntuals: negatius trencats, negatius amb base plàstica deteriorada, brutícia, emulsió desenganxada; positius amb doblecs, estrips, pèrdues de suport, brutícia, erosions, distorsió dimensional; diapositives amb alteració de color.
UNITATS	270.007 fotografies. 1 àlbum (34 fotografies)
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Encàrrec Producció pròpia Transferència
DATA D'INGRÉS	1922-2005

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Subfons Ajuntament de Barcelona (unitats centrals)
CODI DE CLASSIFICACIÓ	P100
DESCRIPCIÓ DEL CODI	Transports i circulació
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Secció
SISTEMA D'ORGANITZACIÓ	Classificació funcional segons el <i>Quadre de classificació uniforme de documents del Sistema AIDA</i> . El nivell de classificació aplicat a les fotografies ha estat el de Secció.
NOM DEL PRODUCTOR	Ajuntament de Barcelona
DATA INICIAL	1960
DATA FINAL	1970
RESUM GENERAL	<p>Documentació rebuda i generada per l'Ajuntament de Barcelona en l'exercici de les competències que la llei li atribueix en matèria d'ordenació i vigilància del trànsit de vehicles i de persones en les vies urbanes, i de planificació i control de la prestació del servei de transport públic de viatgers.</p> <p>Es troben fotografies sobre la senyalització horitzontal i vertical i sobre la xarxa semafòrica. També conté un reportatge gràfic del Congrés Internacional de Seguretat Viària que tingué lloc a Barcelona el 1962.</p>
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	97 fotografies
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Transferència
DATA D'INGRÉS	1970-1994

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Subfons Ajuntament de Barcelona (unitats centrals)
CODI DE CLASSIFICACIÓ	Q100
DESCRIPCIÓ DEL CODI	Urbanisme i obres
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Secció
SISTEMA D'ORGANITZACIÓ	Classificació funcional segons el <i>Quadre de classificació uniforme de documents del Sistema AIDA</i> . El nivell de classificació aplicat a les fotografies ha estat el de Secció.
NOM DEL PRODUCTOR	Parcs i Jardins Sector d'Urbanisme Unitat Operativa de Sanejament Servei d'Arqueologia de la Ciutat Pla de la Ciutat Agrupació de Vialitat Poble Espanyol Servei Municipal d'Edificis Artístics i Arqueològics Comissió Reforma Ajuntament de Barcelona
DATA INICIAL	1880
DATA FINAL	1984
RESUM GENERAL	Aplega documentació generada per la promoció, gestió i control de la transformació del territori municipal a partir de les actuacions urbanístiques i d'edificació. Conté fotografies que mostren l'arquitectura, el desenvolupament urbanístic i la transformació de la ciutat. Destaquen les vistes aèries de 1927 realitzades per al Pla Parcel·lari i les vistes dels carrers enderrocats per l'obertura de la Gran Via A (Via Laietana).
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	16.992 fotografies 3 àlbums (177 fotografies)
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Transferència
DATA D'INGRÉS	1922-2002

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Subfons Ajuntament de Barcelona (unitats centrals)
CODI DE CLASSIFICACIÓ	R100
DESCRIPCIÓ DEL CODI	Proveïment, comerç i consum
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Secció
SISTEMA D'ORGANITZACIÓ	Classificació funcional segons el <i>Quadre de classificació uniforme de documents del Sistema AIDA</i> . El nivell de classificació aplicat a les fotografies ha estat el de Secció.
NOM DEL PRODUCTOR	Ajuntament de Barcelona
DATA INICIAL	1942
DATA FINAL	1958
RESUM GENERAL	Aplega documentació rebuda i generada per l'Ajuntament de Barcelona en l'exercici de competències que la llei li atribueix en matèria de proveïment, comerç i consum. Conté fotografies d'expositors en una fira i obres de remodelació en les instal·lacions d'un recinte firal o comercial.
CESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	17 fotografies
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Transferència
DATA D'INGRÉS	1958-1986

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Subfons Ajuntament de Barcelona (unitats centrals)
CODI DE CLASSIFICACIÓ	V100
DESCRIPCIÓ DEL CODI	Promoció i desenvolupament de la ciutat
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Secció
SISTEMA D'ORGANITZACIÓ	Classificació funcional segons el <i>Quadre de classificació uniforme de documents del Sistema AIDA</i> . El nivell de classificació aplicat a les fotografies ha estat el de Secció.
NOM DEL PRODUCTOR	Oficina Municipal de Turisme i Informació
DATA INICIAL	1940
DATA FINAL	1965
RESUM GENERAL	Aplega documentació rebuda i generada per l'Ajuntament en l'exercici de competències que la llei li atribueix en matèria de promoció i desenvolupament de la ciutat. Conté fotografies de l'exposició de puntaires celebrada al Saló del Tinell el 1960. També es troben vistes de l'edifici del Col·legi d'Art Major de la Seda.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	12 fotografies
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Transferència
DATA D'INGRÉS	1965-1986

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Subfons Ajuntament de Barcelona (unitats centrals)
CODI DE CLASSIFICACIÓ	X100
DESCRIPCIÓ DEL CODI	Serveis i benestar social
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Secció
SISTEMA D'ORGANITZACIÓ	Classificació funcional segons el <i>Quadre de classificació uniforme de documents del Sistema AIDA</i> . El nivell de classificació aplicat a les fotografies ha estat el de Secció.
NOM DEL PRODUCTOR	Ajuntament de Barcelona
DATA INICIAL	1936
DATA FINAL	1939
RESUM GENERAL	Recull documentació que fa referència a funcions, competències, activitats o serveis relacionats amb l'atenció social. Es troben fotografies de Josep Brangulí, Josep Domínguez i Josep Maria Badosa, entre d'altres, que mostren l'assistència i atenció social durant els anys de la Guerra Civil en asils, menjadors comunitaris, escoles, hospitals, guarderies infantils, refugis... També conté vistes dels estralls causats pels bombardeigs de la Guerra Civil a Barcelona.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	124 fotografies
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Transferència
DATA D'INGRÉS	1939-1986

Positiu de color cromogen. 30,2 x 40,4 cm. c.1990. Jordi Todó / TAVISA. Anella olímpica de Montjuïc

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FON	Subfons Anella Olímpica de Montjuïc, SA
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Subfons
NOM DEL PRODUCTOR	Anella Olímpica de Montjuïc, SA
DATA INICIAL	1985
DATA FINAL	1993
RESUM GENERAL	El subfons aplega fotografies generada per l'activitat de l'empresa AOMSA (Anella Olímpica de Montjuïc, SA). Les imatges són de les obres d'urbanització de Montjuïc per construir l'Anella Olímpica: obres d'infraestructura i construcció d'algunes instal·lacions esportives amb motiu del Jocs Olímpics de Barcelona de 1992.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	265 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Anella Olímpica de Montjuïc, SA (AOMSA), empresa constituïda el 10 de juliol de 1985 amb l'objecte d'executar la gestió de les obres de l'Anella Olímpica de la ciutat de Barcelona. La seva actuació es concretà en la urbanització de la zona esmentada i la construcció de la major part d'instal·lacions esportives que s'hi ubicaren. L'any 1989 va passar a formar part del Holding Olímpic, SA (HOLSA).
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	Les fotografies ingressaren a l'Arxiu Fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat en aplicació del conveni subscrit l'abril de 1992 entre l'Ajuntament de Barcelona i Barcelona Holding Olímpic, SA, en el qual s'acordava el tractament i posterior dipòsit de la documentació produïda en la materialització de l'obra olímpica per part de HOLSA i les seves filials a l'Arxiu Municipal Administratiu, el Museu d'Història de la Ciutat i a l'Arxiu Històric de la Ciutat. En arribar a l'Arxiu, les fotografies es guardaren a la reserva. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Subfons Anella Olímpica de Montjuïc, SA.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Cessió
DATA D'INGRÉS	1994
PROCEDÈNCIA	Barcelona Holding Olímpic, SA (HOLSA)

Positiu de color cromogen. 30,2 x 40,4 cm
c.1991. Jordi Todó / TAVISA
Anella olímpica de Montjuïc

Negatiu de gelatina sobre vidre. 9,9 x 14,8 cm
1927. Autor desconegut
Avinguda de Maria Cristina de Montjuïc

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Subfons Exposició Internacional de Barcelona de 1929
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Subfons
NOM DEL PRODUCTOR	Comissió especial municipal del Parc i Palaus de Montjuïc Servei de l'Exposició de Montjuïc Exposició Internacional de Barcelona de 1929
DATA INICIAL	1913
DATA FINAL	1930
RESUM GENERAL	El subfons aplega documentació generada pels organismes encarregats de l'organització de l'Exposició Internacional de Barcelona de 1929. Fotografies sobre la urbanització de la muntanya de Montjuïc i de la construcció de les infraestructures de l'Exposició Internacional de 1929 i reproduccions de dibuixos, plànols d'avantprojectes i projectes de les instal·lacions, també hi ha reportatges gràfics dels actes protocol·laris de l'esdeveniment. Les fotografies són obra d'Alexandre Merletti, Cuyás, Josep Brangulí, Roisin, Josep Maria Sagarra i Pérez de Rozas, entre d'altres. Es tracta d'un subfons molt interessant que ens mostra la magnitud de l'Exposició des del punt de vista cultural, social, urbanístic i arquitectònic.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt presenta afectacions puntuals: erosions en cobertes i llom, estrips i doblecs.
UNITATS	7.215 fotografies. 80 àlbums (6.245 fotografies)
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	L'Exposició Internacional de 1929 s'inaugurà el 19 de maig de 1929 i es convertí en la segona exposició de caire internacional celebrada a la ciutat comtal fins a aquell moment. El naixement d'aquest esdeveniment es perfilà ja el 1913 quan un grup d'industrials i polítics treballaren en la idea de donar a conèixer, a través d'una exposició de gran rellevància, els avenços propiciats per la introducció de l'electricitat. Aquesta iniciativa, però, quedà truncada amb l'esclat de la guerra i les seves conseqüències. Va ser amb el govern de la dictadura de Primo de Rivera que es rescatà el projecte d'una gran fita que actués com a motor capaç de posar fi a l'estancament en què es trobava en aquells moments la ciutat. Finalment, el projecte de l'Exposició Internacional de Barcelona de 1929 fou aprovat pel consell de ministres sota la presidència d'Alfons XIII. Per a l'acollida de l'Exposició s'escollí la muntanya de Montjuïc, que necessità grans obres d'urbanització i de construcció d'infraestructures per albergar l'esdeveniment. En la direcció d'aquests projectes hi treballaren grans professionals com l'arquitecte Josep Puig i Cadafalch, l'enginyer Carles Buigas i Josep Maria Jujol, entre d'altres.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	El subfons ha arribat a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona a través de diferents sectors de l'Ajuntament de Barcelona, principalment de la

Comissió Especial Municipal del Parc i Palau de Montjuïc i també del secretari de l'Exposició, Joaquim Montaner.

Un cop a l'Arxiu, part del material es va registrar als llibres de registre de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat i posteriorment es guardà a la reserva.

Pel que fa a la conservació preventiva, l'any 2003 es va iniciar la restauració del conjunt d'àlbums. Actualment se n'han restaurat 5.

Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Subfons Exposició Internacional de Barcelona de 1929.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS

Transferència

DATA D'INGRÉS

1932-1989

PROCEDÈNCIA

Joaquim Montaner (secretari de l'Exposició)
Comissió especial municipal del Parc i Palau de Montjuïc
Servei de l'Exposició de Montjuïc
Arxiu Municipal Administratiu

Positiu al gelatinobromur. 19,3 x 28,3 x 9 cm.

1913-1916. Autors diversos

Àlbum de les obres d'urbanització de la muntanya de Montjuïc

Positius al gelatinobromur. 16,4 x 22,6 cm
1923. Autors diversos
Àlbum de la Fira de mostres

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Subfons Fira de Mostres
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Subfons
DATA INICIAL	1920
DATA FINAL	1923
RESUM GENERAL	El subfons està compost per 12 àlbums amb fotografies de Brangulí, Sagarra i Gamisans que mostren les quatre primeres edicions de la Fira de Mostres de Barcelona i el segon Saló de Moda. Les imatges fan referència als expositors, la inauguració, la visita de les autoritats, el públic, etc. És un conjunt interessant per conèixer els inicis de la Fira de Barcelona.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt presenta afectacions puntuals: el paper dels fulls dels àlbums està aciditzat i moltes anelles es troben en mal estat.
UNITATS	12 àlbums (616 fotografies)
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	La primera Fira de Mostres de Barcelona se celebrà l'octubre de 1920 al Palau de Belles Arts del parc de la Ciutadella. Es dugué a terme cada any fins al 1925. Posteriorment, el 1933 s'inicià una nova etapa que es va interrompre amb l'esclat de la Guerra Civil el 1936. Fou el 1942 quan, amb el nom de Fira Oficial i Internacional de Mostres de Barcelona, emprengué una nova època que ha anat evolucionant fins avui dia segons les necessitats del mercat.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	Es desconeix amb exactitud quan aquest material arribà a l'Arxiu Històric de la Ciutat. Les fotografies, numerades seqüencialment, es presenten en 12 àlbums els fulls dels quals porten un segell de tinta de la Biblioteca de la Fira de Mostres. Un cop a l'Arxiu, els 12 àlbums es van guardar a la reserva. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Subfons Fira de Mostres.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Transferència
DATA D'INGRÉS	1936-1984
PROCEDÈNCIA	Ajuntament de Barcelona

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Subfons Institut de Cultura de Barcelona
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Subfons
NOM DEL PRODUCTOR	Institut de Cultura de Barcelona
DATA INICIAL	1993
DATA FINAL	1993
RESUM GENERAL	El subfons conté fotografies, la majoria en color, presentades al concurs popular de fotografia Fotomercè. Les imatges mostren diferents moments de la festa.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	38
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	L'Institut de Cultura de Barcelona va ser creat el 1996 per l'Ajuntament de Barcelona amb l'objectiu de situar la cultura de Barcelona com un dels principals actius del desenvolupament i de la projecció de la ciutat, a través de la gestió dels equipaments i els serveis culturals municipals, i de promoure i facilitar l'emergència i la consolidació de les múltiples plataformes i projectes culturals d'iniciativa privada a la ciutat. Aquest objectiu central es basa en la línia del Pla Estratègic del sector cultural de la ciutat.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	Les fotografies arribaren a l'Arxiu Fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat per transferència des de l'Arxiu Central de l'Institut de Cultura. Un cop a l'Arxiu, es guardaren a la reserva. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Subfons Institut de Cultura de Barcelona.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Transferència
DATA D'INGRÉS	1999
PROCEDÈNCIA	Institut de Cultura de Barcelona

Positiu de color cromogen. 24 x 23,7 cm
1993. Enrique Llorens
Festa del Cel

Positiu de color cromogen. 16,3 x 24,2 cm
1993. Marta López
Correfoc de les festes de la Mercè

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Subfons Institut Municipal de Promoció Urbanística, SA
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Subfons
NOM DEL PRODUCTOR	Institut Municipal de Promoció Urbanística, SA
DATA INICIAL	1987
DATA FINAL	1993
RESUM GENERAL	El subfons aplega documentació generada per l'activitat d'IMPUSA, empresa encarregada de la gestió dels projectes de caràcter urbanístic localitzats a les àrees olímpiques de Barcelona. Fotografies de les àrees olímpiques (Montjuïc, Vall d'Hebron, Diagonal i Poblenou), Ronda de Dalt, Ronda del Litoral, Ronda del Mig i les seves connexions amb la xarxa viària, l'eix Meridiana-Glòries, els seus equipaments, la connexió Aragó-Guipúscoa i l'avinguda Prim.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	25.081 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	El desembre de 1987 es va crear l'Institut Municipal per a la Promoció Urbanística i els Jocs Olímpics de 1992 (IMPU). El maig de 1989, l'Administració de l'Estat i l'Ajuntament de Barcelona acordaren la constitució de Barcelona Holding Olímpic, SA (HOLSA), com a instrument de col·laboració per impulsar els projectes de transformació urbanística de Barcelona. El setembre de 1989, IMPU Jocs Olímpics 1992 es transformà en societat anònima sota el nom d'Institut Municipal de Promoció Urbanística, SA (IMPUSA), amb la finalitat que l'Ajuntament de Barcelona pogués aportar les seves accions al Holding Olímpic, SA (HOLSA), format per AOMSA i VOSA.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	Les fotografies ingressaren a l'Arxiu Fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona en aplicació del conveni subscrit l'abril de 1992 entre l'Ajuntament de Barcelona i Barcelona Holding Olímpic, SA, en el qual s'acordava el tractament i posterior dipòsit de la documentació produïda en la materialització de l'obra olímpica per part de HOLSA i les seves filials a l'Arxiu Municipal Administratiu, el Museu d'Història i a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona. Des del seu ingrés a l'Arxiu Fotogràfic, el gener de 1994, fins al juliol de 1996, es va realitzar un primer treball arxivístic que consistí en: separació de duplicats, classificació temàtica i ordenació cronològica dels documents originals, seguint els criteris de classificació que l'Arxiu Fotogràfic tenia en aquell moment, i es posà a la consulta pública. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Subfons Institut Municipal de Promoció Urbanística, SA.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Cessió
DATA D'INGRÉS	1994
PROCEDÈNCIA	Barcelona Holding Olímpic, SA (HOLSA)

Transparència de color cromogen. 4,5 x 6 cm. 1988. CB Foto. Pont de Felip II

Transparència de color cromogen. 6 x 6 cm
1990. Eugeni Bofill / FRIS
Obres al carrer de Guipúscoa

Positiu al gelatinobromur. 17 x 23,2 cm
c.1930. Autor desconegut
Escola Pere Vila

Positiu al gelatinobromur. 16,8 x 23,4 cm
c.1930. Autor desconegut
Grup Escolar Can Tunis

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Subfons Institut Municipal d'Educació de Barcelona
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Subfons
NOM DEL PRODUCTOR	Institut Municipal d'Educació de Barcelona
DATA INICIAL	1920
DATA FINAL	1960
RESUM GENERAL	El subfons conté fotografies que mostren l'activitat de les escoles i els grups escolars de Barcelona entre 1920-1960.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap patologia greu.
UNITATS	1.928 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	L'Institut d'Educació de Barcelona és un organisme autònom de caràcter administratiu de l'Ajuntament creat l'any 1993. És titular d'una extensa xarxa de centres municipals, actualment formada per 87 centres educatius. Du a terme les actuacions corresponents al manteniment, subministrament, arrendament, neteja i vigilància dels centres educatius públics d'educació primària. Així mateix, impulsa la cessió de solars per a noves construccions escolars i la inversió en obres de millora de la xarxa pública de la ciutat. L'Institut d'Educació també fa moltes actuacions per promoure la participació, la innovació i la millora de l'acció educativa en el marc del compromís de Barcelona com a Ciutat Educadora. Actua perquè l'oferta educativa s'adeqüi a les necessitats de la ciutat, corregint els desequilibris territorials i les desigualtats socials, reforçant la xarxa pública i contribuint a millorar el sistema educatiu. El 24 d'abril de 2002 es va constituir el Consorci d'Educació de Barcelona, segons el que disposava el Decret 84/2002, de 5 de febrer. El Consorci d'Educació es defineix com un ens públic de caràcter associatiu, integrat per la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona per a la gestió conjunta de les funcions, les activitats i els serveis en matèria educativa.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	El subfons Institut Municipal d'Educació de Barcelona va ingressar per transferència l'any 2002 a l'Arxiu Fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Un cop a l'Arxiu, el material es guardà a la reserva. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Subfons Institut Municipal d'Educació de Barcelona.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Transferència
DATA D'INGRÉS	2002
PROCEDÈNCIA	Institut Municipal d'Educació de Barcelona.

Positiu al gelatinobromur. 17,1 x 23, 2 cm. c.1930. Autor desconegut. Escola Pere Vila

Transparència de color cromogen. 6 x 6 cm
1989. Antonio Lajusticia
Exposició "Planeta Esport" al Mercat del Born

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Subfons Olimpíada Cultural, SA
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Subfons
NOM DEL PRODUCTOR	Olimpíada Cultural, SA
DATA INICIAL	1988
DATA FINAL	1992
RESUM GENERAL	El subfons aplega les fotografies generades per les activitats organitzades per Olimpíada Cultural, SA. Es tracta d'iniciatives destinades a revalorar el patrimoni historicoartístic de la ciutat, potenciar la creativitat cultural de Barcelona i la seva projecció internacional. Són fotografies dels festivals, tallers, espectacles, exposicions i altres activitats culturals realitzades a la ciutat entre 1989 i 1992.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt presenta afectacions puntuals: alteració del color i brutícia.
UNITATS	6.261 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Olimpíada Cultural, SA (OCSA), empresa encarregada de dur a terme el conjunt d'activitats artístiques i culturals celebrades a Barcelona entre el Pòrtic Cultural, el 1988, i els Jocs Olímpics de 1992. Va organitzar el Festival Olímpic de les Arts amb exposicions, i els Premis Internacionals de Barcelona.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	El subfons arribà per transferència a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona el 1994. Formava part de l'arxiu de l'Oficina Tècnica d'Imatge de l'Ajuntament de Barcelona i va arribar conjuntament. Mentre formava part de l'Oficina Tècnica d'Imatge, el material es va documentar i descriure a nivell de catàleg a la base de dades BIMA. El 2005 va fer una migració a Albalá. El fons està a la consulta pública. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Subfons Olimpíada Cultural, SA.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Transferència
DATA D'INGRÉS	1994
PROCEDÈNCIA	Olimpíada Cultural, SA

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Subfons Sociedad Metropolitana de Construcción, SA
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Subfons
NOM DEL PRODUCTOR	Sociedad Metropolitana de Construcción, SA
DATA INICIAL	1920
DATA FINAL	1930
RESUM GENERAL	El subfons recull, en 4 àlbums, un reportatge de les obres de construcció de la línia Transversal del metro entre passeig Fabra i Puig i la Bordeta. Aquesta és la segona línia de metro que es va construir a la ciutat de Barcelona.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	4 àlbums (209 fotografies)
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Sociedad Metropolitana de Construcción, SA, constituïda el 1923, que dugué a terme la construcció del Ferrocarril Metropolità Transversal de Barcelona i altres obres relacionades amb l'encreuament entre les línies del Transversal i les dels Ferrocarrils Catalans al carrer Balmes. També treballà en projecte hidràulics a altres ciutats de l'Estat espanyol.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	Es desconeix com el subfons arribà a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona. Les fotografies porten un número de registre originari i el segell de tinta de la "Sociedad Metropolitana de Construcción, SA". Un cop a l'Arxiu, els 4 àlbums es guardaren a la reserva. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Subfons Sociedad Metropolitana de Construcción, SA.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Transferència
DATA D'INGRÉS	1931-1986
PROCEDÈNCIA	Ajuntament de Barcelona

Positius al gelatinobromur. 16,4 x 22,6 cm
1923. Autors diversos
Àlbum de la Fira de mostres

Positiu al gelatinobromur. 23,9 x 17,7 cm
c.1990. Colita
Construcció de la Vila Olímpica

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Subfons Vila Olímpica, SA
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Subfons
NOM DEL PRODUCTOR	Vila Olímpica, SA
DATA INICIAL	1986
DATA FINAL	1993
RESUM GENERAL	El subfons aplega documentació generada per l'activitat de l'empresa VOSA encarregada de les obres de construcció de la Vila Olímpica i de les obres de recuperació de la façana marítima amb motiu dels Jocs Olímpics de Barcelona. Fotografies del seguiment de les obres.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	63.838 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Vila Olímpica, SA (VOSA), empresa constituïda el desembre de 1986, encarregada de la construcció de la zona residencial dels atletes que participaren en els Jocs Olímpics i de la recuperació per a la ciutat de l'obertura al mar. L'any 1989 es va integrar al Barcelona Holding Olímpic, SA.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	Les fotografies ingressaren a l'Arxiu Fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona en aplicació del conveni subscrit l'abril de 1992 entre l'Ajuntament de Barcelona i Barcelona Holding Olímpic, SA, en el qual s'acordava el tractament i posterior dipòsit de la documentació produïda en la materialització de l'obra olímpica per part de HOLSA i les seves filials a l'Arxiu Municipal Administratiu, el Museu d'Història i a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona. Un cop a l'Arxiu, es va guardar a la reserva. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Subfons Vila Olímpica, SA.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Cessió
DATA D'INGRÉS	1994
PROCEDÈNCIA	Barcelona Holding Olímpic, SA

Positiu de color cromogen. 17,7 x 23,9 cm. 1988. Martí Llorens. Platges durant la construcció de la Vila Olímpica

**FONS PÚBLICS
NO MUNICIPALS**

Positiu a l'albúmina. 21x25,8 cm. 1870. Autor desconegut. Taller d'artistes a la Casa de l'Ardiaca

Positiu a l'albúmina. 26 x 21,1 cm
c.1870. Autor desconegut
Plaça Nova

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Comisión Provincial de Monumentos Históricos y Artísticos de Barcelona
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Comisión Provincial de Monumentos Históricos y Artísticos de Barcelona
DATA INICIAL	1866
DATA FINAL	1910
RESUM GENERAL	El fons de la Comisión Provincial de Monumentos Históricos y Artísticos de Barcelona està integrat per fotografies del final del segle XIX i principi del segle XX que mostren edificis emblemàtics de Barcelona i de poblacions catalanes com Tarragona, Solsona i Ripoll. Són imatges de façanes, portalades i detalls arquitectònics que evidencien la riquesa monumental del país. A més, el fons conté el projecte de restauració, que no es va executar, de la Catedral de Tarragona presentat pels arquitectes Elies Rogent i August Font.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	48 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Les Comissions Provincials de Monuments neixen a Espanya per una real ordre de 1844. La de Barcelona es constituí el 3 d'octubre d'aquell mateix any. La principal missió de les comissions era la conservació i restauració dels monuments històrics de propietat estatal i la creació de museus d'antiguitats. Segons les bases redactades el 1844, les comissions es dividien en tres seccions: biblioteques i arxius; escultura i pintura; arqueologia i arquitectura. L'obra més destacada de la Comissió de Barcelona fou la creació del Museo Provincial de Antigüedades. El 1932, amb l'aprovació de l'Estatut, les competències de les Comissions passaren a la Generalitat, i no va ser fins al 1936 que la Comissió de Barcelona desaparegué definitivament.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	Les fotografies arriben a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona a través d'una ordre de 1936 per la qual la Generalitat de Catalunya resol el traspàs de la documentació de la Comissió Provincial de Monuments de Barcelona a l'Arxiu Històric de la Ciutat. Fins aquell moment, el material s'aplegava a l'Acadèmia de les Bones Lletres, antiga residència de la Comissió. La Conselleria de Cultura estimà que, tractant-se de documentació d'una institució ja extingida, havia de ser l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona que la custodiés. Totes les fotografies vénen marcades amb un segell de tinta de la Comissió. Un cop a l'Arxiu, la primera intervenció documentada sobre el fons es realitzà el 1936 i consistí en el registre de les fotografies en els llibres de registre de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. El material es guardà a la reserva. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Comisión Provincial de Monumentos Históricos y Artísticos de Barcelona. D'aquest treball s'ha constatat que no s'han localitzat totes les fotografies que, segons els registres, pertanyen a aquest fons.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Donació
DATA D'INGRÉS	1936
PROCEDÈNCIA	Comisión Provincial de Monumentos Históricos y Artísticos de Barcelona

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Museu Arqueològic de Barcelona
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Museu Arqueològic de Barcelona
DATA INICIAL	1890
DATA FINAL	1936
RESUM GENERAL	<p>El fons del Museu Arqueològic de Barcelona està integrat per fotografies de la darrereria del segle XIX i les primeres dècades del segle XX. Són positius sobre paper i negatius sobre vidre que mostren la Barcelona monumental i s'endinsen en l'essència quotidiana de la ciutat.</p> <p>El fons conté també fotografies que mostren campanyes arqueològiques que ajuden a conèixer l'activitat i el treball del museu en la salvaguarda del patrimoni arqueològic.</p>
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt presenta afectacions puntuals: 4 negatius tenen sulfuració acusada.
UNITATS	82 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	<p>El 1935 s'inaugurà el Museu Arqueològic de Barcelona sota la direcció de Pere Bosch i Gimpera. Fou la institució encarregada de custodiar les col·leccions de l'antic Museu de Santa Àgata, les del Museu de la Ciutadella, material reunit per la Junta de Museus i per l'Institut d'Estudis Catalans, i altres col·leccions de procedència privada.</p> <p>La seu del Museu s'ubicà a l'antic Palau de les Arts Gràfiques a Montjuïc, edifici construït arran de l'Exposició Internacional de Barcelona de 1929 i, posteriorment, condicionat per l'arquitecte Josep Gudiol per convertir-lo en instal·lació museística. Després de la Guerra Civil, la gestió del museu quedà en mans de la Diputació de Barcelona. El seu treball se centrà en la salvaguarda del patrimoni arqueològic. Més endavant, el 1995, la Diputació en transferí la gestió a la Generalitat de Catalunya i d'aquesta manera passà a formar part del Museu d'Arqueologia de Catalunya.</p>
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	<p>El fons ingressà a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona a través d'un donatiu els anys 1943 i 1944.</p> <p>Un cop a l'Arxiu, la primera intervenció documentada sobre el fons es realitzà el mateix 1943 i consistí en el registre, de part de les fotografies, als antics llibres de registre de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment algunes fotografies es classificaren temàticament i es posaren a la consulta pública.</p> <p>Pel que fa a la conservació preventiva, l'any 2004 es van protegir 3 negatius amb fundes.</p> <p>Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Museu Arqueològic de Barcelona. D'aquest treball s'ha constatat que no s'han localitzat totes les fotografies que, segons els registres, pertanyen a aquest fons.</p>
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Donació
DATA D'INGRÉS	1943-1944
PROCEDÈNCIA	Museu Arqueològic de Barcelona

Positiu al col·loidi d'ennegrim directe. 12,3 x 17,4 cm
c.1900. Autor desconegut
Pla de Palau

Negatiu de gelatina sobre vidre. 12,9 x 17,8 cm
c.1910. Autor desconegut
Parc Güell

FONS PRIVATS

FAMILIARS

PERSONALS

EMPRESSES I COOPERATIVES

ENTITATS

Positiu a l'albúmina. 13,6 x 9,9 cm
c.1870. Frank
Retrat de Carles VII i Margarida de Parma

Positiu a l'albúmina. 12,6 x 21,2 cm
1870. Martí
Retrat de carlistes a Vevey

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Fons Família d'Alòs i de Dou**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Família d'Alòs i de Dou

DATA INICIAL 1861

DATA FINAL 1934

RESUM GENERAL

El fons aplega documentació generada i reunida per la família d'Alòs i de Dou. Majoritàriament, són retrats de membres de la família, com Lluís Ferran d'Alòs i de Martín, Josep Maria d'Alòs i de Dou, Maria Mercè d'Alòs i de Dou, entre d'altres. Igualment, recull retrats de carlins, nobles, membres de la monarquia i de l'Església.

Diferents persones de la nissaga Alòs i de Dou van pertànyer a un orde religiós. Aquest fet explica la nombrosa quantitat de fotografies de temàtica religiosa que integren el fons. Destaca una col·lecció d'imatgeria mariana i les fotografies d'edificis religiosos d'arreu del territori català i d'Espanya.

El fons també comprèn correspondència familiar en format postal.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

El conjunt presenta afectacions puntuals: un negatiu trencat i algun positiu estripat o doblegat.

UNITATS

601 fotografies
1 àlbum (18 fotografies)
59 postals

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA

Amb el casament de Lluís Ferran d'Alòs i de Martín i Gertrudis de Dou i de Moner es van unir dos llinatges amb molta tradició. Amb aquest matrimoni Lluís Ferran accedí al títol de marquès de Dou. Com a estudiós en camp de les humanitats, realitzà diferents treballs sobre història, arqueologia, heràldica i numismàtica.

A Barcelona, la residència de la família s'ubicà al Palau Dou del carrer de Sant Pere Més Baix, 31. A través de la correspondència que aplega el fons coneixem altres residències, com el Castell de Palau-Surroca o la Casa Alòs de Ripoll.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA

L'arxiu patrimonial de la família d'Alòs i de Dou va ser un dels fons custodiats durant la Guerra Civil per l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona.

El Fons Agustí Duran i Sanpere, de l'Arxiu Comarcal de Cervera, conté una relació de dipòsits voluntaris oferts pels ciutadans a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona durant el conflicte bèl·lic (1936-1939). Aquesta relació dóna constància i detall del material entregat personalment pels preveres Josep Maria i Manel d'Alòs i pel marquès de Dou. L'arxiu documental i diferents objectes de la família Dou van ser recollits per personal de l'Arxiu Històric de la Ciutat, entre agost i setembre de 1936,

al Palau Dou del carrer Baix de Sant Pere. Acabada la contesa, a l'igual que moltes altres famílies, en van fer donació a l'Arxiu Històric de la Ciutat.

Un cop a l'Arxiu, la primera intervenció documentada sobre el material va consistir en l'enregistrament en els llibres de registre de positius de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment, part de les fotografies es van classificar temàticament i es van posar a la consulta pública enganxades en fitxes de cartró. La resta de material es va conservar a la reserva.

Pel que fa a conservació preventiva, l'octubre de 2002 es va restaurar l'àlbum i es va protegir amb *phased-box*.

Entre l'any 2000 i el 2005 es fa la Guia-Inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Família d'Alòs i de Dou.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS

Donació

DATA D'INGRÉS

1936

PROCEDÈNCIA

Família d'Alòs i de Dou

Positiu a l'albúmina. 10,3 x 6 cm
c.1870. Napoleón
Retrat de José Maria d'Alós i de Dou

Positiu a la gelatina d'ennegrimment directe. 10,5 x 6,3 cm
1876. Jean Laurent. Retrat d'un bisbe

Positiu al gelatinobromur. 13,6 x 8,6 cm
1904. NPG. Postal al·legòrica

Oranotypie. 13,8 x 8,6 cm
1905. NPG. Postal al·legòrica

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Fons Família Bartolí**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Família Bartolí

DATA INICIAL 1902

DATA FINAL 1913

RESUM GENERAL El fons aplega correspondència, en format postal, entre diferents membres de la família Bartolí i les seves amistats. Les targetes postals reproduïxen vistes d'indrets de Catalunya, Espanya, l'estranger i retrats de dones i de parelles.

ESTAT DE CONSERVACIÓ El conjunt no presenta cap afectació greu.

UNITATS 325 postals

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA Únicament es coneix, a través dels destinataris i de les adreces de les postals, que alguns components de la família Bartolí vivien a Barcelona i a València.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA Es desconeix com arribà el fons a l'Arxiu. Algunes postals porten el segell de tinta de l'empresa J. Llusà Puig. Sucursal Grao València. Un cop ingressaren les postals, es classificaren temàticament, es van guardar en calaixos de fusta i es van posar a consulta pública. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Família Bartolí.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS Desconeguda

DATA D'INGRÉS 1922-1994

PROCEDÈNCIA Desconeguda

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FON	Fons Família Carreras-Candi i Mercader
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Família Carreras-Candi i Mercader
DATA INICIAL	1880
DATA FINAL	1953
RESUM GENERAL	El fons aplega correspondència, en format postal, entre diferents membres de la Família Carreras-Candi i Mercader i les seves amistats. Les targetes postals reproduïen, principalment, vistes d'indrets de Catalunya i Espanya, encara que també se'n troben algunes d'Europa, Amèrica, Àsia i Àfrica. El fons, a més, conté 3 retrats de la família Canaleta, nissaga catalana del tèxtil emparentada amb la família Mercader pel matrimoni de Josep Canaleta amb Dolors Mercader.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	3 fotografies. 430 postals
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Família barcelonina. Entre els seus components, destaca la figura de Francesc Carreras-Candi (1862-1937), conegut historiador i geògraf. El seu estudi "La ciutat de Barcelona", dins <i>Geografia general de Catalunya</i> , és la primera història de la formació urbana de la Ciutat Comtal. Participà en el govern municipal des d'on impulsà la publicació de documents inèdits de l'Arxiu Municipal. El seu treball com a investigador el va convertir en gran coneixedor de la documentació de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Fou membre d'institucions i entitats com l'Acadèmia de les Bones Lletres, la qual presidí, o el Centre Excursionista de Catalunya. Dirigi la <i>Geografia general de Catalunya</i> , i col·laborà en un gran nombre de publicacions de l'època. També és coneguda la seva afició al col·leccionisme. Com a col·leccionista recollí una nombrosa col·lecció de postals, tasca que continuà la seva filla Carme Carreras-Candi i Mercader.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	Es desconeix com el fons va arribar a l'Arxiu. Un cop va ingressar la documentació, les targetes postals es van classificar temàticament, es van guardar en calaixos de fusta i es van posar a la consulta pública. Les fotografies van restar la reserva. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Família Carreras-Candi i Mercader.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Desconeguda
DATA D'INGRÉS	1953-1994
PROCEDÈNCIA	Desconeguda

Fototípia. 9 x 14 cm
c. 1910. Lucien Roisin
Postal de Montornès del Vallès

Fototípia. 9 x 14 cm
c. 1910. J. Mumburú
Postal de Tona

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Família del duc de Solferino
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Família del duc de Solferino
DATA INICIAL	1861
DATA FINAL	1880
RESUM GENERAL	El fons aplega una col·lecció interessant de retrats, tots en format <i>carte de visite</i> presentats en 3 àlbums. Els retrats representen membres de la monarquia, la noblesa, eclesiàstics, polítics, músics, pintors i artistes d'escena del segle XIX.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	3 àlbums (194 fotografies)
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	El ducat de Solferino correspon a un títol nobiliari concedit com a Gran d'Espanya el segle XVIII a Francesco Gonzaga. Per dret passà a la seva filla Maria Lluïsa Gonzaga, que s'uní amb matrimoni amb Joaquín Anastasio Pigantelli d'Aragó i de Moncayo-Fernández de Heredia i, posteriorment, als seus descendents els Llanza. Lluís Gonzaga de Llanza i Bobadilla accedí al títol de duc de Solferino el 1928 com a fill de Manuel de Llanza i Pigantelli d'Aragó (1857-1927) i Maria Asunción Bobadilla i Martínez de Arizabal. Lluís Gonzaga de Llanza i Bobadilla, X duc de Solferino, lliurà a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona l'arxiu patrimonial de la família. Entre aquesta documentació destaca la correspondència del seu avi Benet de Llanza i d'Esquivel (1822-1863).
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	El fons de la família del duc de Solferino forma part dels arxius patrimonials i familiars que van ser custodiats durant la Guerra Civil pel personal de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona. El Fons Agustí Duran i Sanpere de l'Arxiu Comarcal de Cervera conté una relació de dipòsits voluntaris oferts pels ciutadans a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona durant el conflicte bèl·lic (1936-1939). Aquesta relació dóna constància i detall del material entregat personalment pel duc de Solferino a aquesta institució. El material va arribar en 91 caixes, en lligalls, llibres i pergamins. Quan es va lliurar el fons, l'Arxiu va fer un inventari complet del material entregat i un de més detallat de les trenta-dues primeres caixes. El donatiu es va començar a tramitar l'any anterior a l'esclat de la Guerra. La primera intervenció documentada sobre el fons es realitzà el 1936, consistí en l'enregistrament de les fotografies en els llibres de registre de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Els àlbums es guardaren a la reserva. Pel que fa a conservació preventiva, l'any 2003 els àlbums es van restaurar i es van protegir amb <i>phased-box</i> . Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Família del duc de Solferino.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Donació
DATA D'INGRÉS	1935
PROCEDÈNCIA	Duc de Solferino

Positius a l'albúmina. 34,5 x 27,4 x 5,3 cm. c.1880. Autors diversos. Àlbum de retrats

Positiu al gelatinobromur acolorit. 13,5 x 8,5 cm
c.1910. GG C^e
Postal. Retrat de ballarines

Fototípia. 8,8 x 13,5 cm
c.1906. Thomas
Postal de Torredembarra

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Fons Família Duran, Martí i Poch**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Família Duran, Martí i Poch

DATA INICIAL 1895

DATA FINAL 1935

RESUM GENERAL El fons aplega correspondència, en format postal, entre diferents membres de la família Duran, Martí i Poch i les seves amistats. Les targetes postals reproduïxen vistes de Barcelona, de Catalunya, de ciutats d'Espanya i de la resta del món.

ESTAT DE CONSERVACIÓ El conjunt no presenta cap afectació greu.

UNITATS 1.820 postals

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA

A través d'algunes targetes postals sabem que Ramon Duran, membre de la família Duran Martí i Poch, treballà com a representant comercial de la Casa J. Uriach i Cia, actualment grup empresarial molt potent dedicat a la fabricació de medicaments sota el nom de Grup Uriach.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA

Es desconeix com el fons arribà a l'Arxiu. Un cop ingressaren les postals, es classificaren temàticament, es van guardar en calaixos de fusta i es van posar a consulta pública. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Família Duran Martí i Poch.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS Desconeguda

DATA D'INGRÉS 1935-1994

PROCEDÈNCIA Desconeguda

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FON	Fons Família Humedas
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Família Humedas
DATA INICIAL	1900
DATA FINAL	1940
RESUM GENERAL	El fons aplega fotografies familiars fetes per Jacint Humedas i el seu fill Francesc Humedas. Corresponen a retrats familiars i a escenes quotidianes viscudes a la casa pairal que en aquella època mantenia una intensa activitat agrícola i que ha estat i és lloc habitual d'estiueig de la família.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu
UNITATS	150 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Jacint Humedas Barnet nascut al carrer Montcada de Barcelona i el seu fill Francesc Humedas Bas, tot i ser de Barcelona i exercir les seves professions a la ciutat comtal (administrador de finques i metge respectivament) consolidaren un fort lligam amb Premià de Dalt com a punt de trobada de la Família Humedas. En aquesta població s'ubica Can Costa, la casa pairal del segle XVIII catalogada com a bé d'interès patrimonial, adquirida l'any 1904 per Jacint Humedas. Aquesta casa ha estat i és lloc d'estada de la família des de fa més de quatre generacions.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	El fons va arribar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona el 2005 a través d'un donatiu de Clara i Anna Noëlle i Humedas. Un cop a l'Arxiu el fons es va guardar a la reserva. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Família Humedas.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Donació
DATA D'INGRÉS	2005
PROCEDÈNCIA	Clara i Anna Noëlle Humedas

Negatiu de gelatina sobre vidre. 9 x 12 cm
c.1910. Jacint Humedas

Negatiu de gelatina sobre vidre. 9 x 12 cm
c.1910. Jacint Humedas

Positiu al gelatinobromur. 13,7 x 8,5 cm
c.1912. Decode
Postal. Retrat femení

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FON	Fons Família Martínez i Casadesús
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Família Martínez i Casadesús
DATA INICIAL	1903
DATA FINAL	1915
RESUM GENERAL	El fons aplega correspondència, en format postal, entre diferents membres de la família Martínez i Casadesús i les seves amistats. Les targetes postals són retrats de dones, nens i parelles.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	197 postals
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Únicament es coneix, a través dels destinataris i de les adreces de les postals, noms de les persones de la família Martínez i Casadesús que vivien a Barcelona i a Ripollet.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	Es desconeix com el fons arribà a l'Arxiu. Algunes postals porten el segell de tinta de l'empresa Casadesús y Valls. Suc.reg. de Mauricio Gard. Barcelona. Un cop va ingressar el material, es va classificar temàticament, es va guardar en calaixos de fusta i es va posar a la consulta pública. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Família Martínez i Casadesús.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Desconeguda
DATA D'INGRÉS	1922-1994
PROCEDÈNCIA	Desconeguda

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONS	Fons Família Serra
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Família Serra
DATA INICIAL	1905
DATA FINAL	1948
RESUM GENERAL	El fons comprèn correspondència, en format postal, entre diferents membres de la família Serra. Les targetes postals reproduïxen vistes de Barcelona, d'indrets de Catalunya, Espanya, França i també conté retrats de nens.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	103 postals
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Únicament coneixem, a través dels destinataris i de les adreces de les postals, membres de la família Serra que vivien a Rubí.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	Es desconeix com el fons arribà a l'Arxiu. Un cop ingressà, una part del material es va classificar temàticament i es va posar a la consulta pública. La resta es va guardar a la reserva. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Família Serra.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Desconeguda
DATA D'INGRÉS	1948-1994
PROCEDÈNCIA	Desconeguda

Positiu al gelatinobromur. 8,4 x 13,5 cm.
c.1920. J B.
Postal de Caldetes

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Col·lecció Agustí Massana i Pujol
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Agustí Massana i Pujol
DATA INICIAL	1860
DATA FINAL	1931
RESUM GENERAL	<p>Agustí Massana, com a col·leccionista, reüní un nombre important de fotografies sobre indumentària: uniformes, vestits típics populars i moda de vestir. Entre aquest material destaquen uns retrats de galeria a l'albúmina de dones orientals que mostren la vestimenta característica d'aquests països.</p> <p>D'altra banda, també formen part del fons fotografies de temàtica variada reunides igualment per les inquietuds col·leccionistes i l'interès per les arts de Massana: vistes de Toledo, imatges de sepulcres de diferents indrets, esdeveniments històrics com el trasllat de les restes dels màrtirs de la Guerra de la Independència o el Congrés Eucarístic de Brussel·les. Així mateix, trobem correspondència, en format postal, entre diferents membres de la família i les seves amistats.</p>
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt presenta afectacions puntuals: erosions, estrips i delaminacions. Brutícia general.
UNITATS	182 fotografies 1 àlbum (12 fotografies) 92 postals
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	<p>Agustí Massana i Pujol (Barcelona 1855-1921), industrial, col·leccionista i mecenes de les arts. Reüní una important biblioteca amb uns 6.000 volums i una quantitat nombrosa de gravats sobre indumentària i arts sumptuàries que, quan va morir, va llegar a la ciutat. La biblioteca va arribar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona, que es va ubicar en una de les sales de la planta noble de la Casa de l'Ardiaca.</p> <p>Fruit del seu llegat també va ser la creació de l'Escola Massana, per a l'estudi dels oficis artístics, i la d'un premi per a obres dedicades a la indumentària o sobre iconografia catalana.</p>
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	<p>El fons va ingressar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona per voluntat expressa d'Agustí Massana l'any 1923. Per a la gestió del llegat es va crear la Fundació Massana.</p> <p>La major part de la documentació que ha arribat porta el segell de tinta de la Biblioteca Massana. Pel que fa al tractament de les fotografies, la primera intervenció documentada sobre el fons es va fer el 1931 i va consistir en l'enregistrament del material en els llibres de registre de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment, un petit conjunt de fotografies es van classificar temàticament i es van posar a la consulta pública enganxades en fitxes de cartró. La resta de material es va guardar a la reserva.</p> <p>Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament de la Col·lecció Agustí Massana i Pujol.</p>
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Donació
DATA D'INGRÉS	1923
PROCEDÈNCIA	Agustí Massana i Pujol

Positiu al gelatinobromur
12,1 x 16,6 cm
1914. Autor desconegut
Avió biplà

Positiu a l'albúmina
15,8 x 21 cm
c.1860. Francis Frith
Retrat de marxants de draps de Caixmir

Positiu a l'albúmina. 18,7 x 9,4 cm
c.1880. Rafael Areñas
Retrat de l'actor Iscle Soler

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Antoni Bulbena i Tusell
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Antoni Bulbena i Tusell
DATA INICIAL	1880
DATA FINAL	1921
RESUM GENERAL	<p>El fons està integrat per fotografies de final del segle XIX i principi del XX que mostren edificis emblemàtics de Barcelona i de poblacions catalanes com Tarragona i Manresa. Són imatges de façanes, portalades, detalls arquitectònics, monuments i vistes generals que evidencien la riquesa patrimonial d'aquestes ciutats. En alguns casos, les vistes es presenten en petits àlbums que, en l'època, es venien com a record. Cal destacar entre aquests àlbums desplegable de petit format l'editat per Audouard i Cia. amb motiu de l'Exposició Universal de Barcelona de 1888.</p> <p>El fons està compost a més per retrats de personatges del món de l'espectacle. Destaca una sèrie de retrats d'escena de l'actor Iscle Soler fets pel fotògraf Areñas. I una altra sèrie d'autor desconegut en què es reproduïx Lleó Fontova.</p>
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt presenta afectacions puntuals: trencament i pèrdua de suports secundaris i estrips per manipulació.
UNITATS	255 fotografies 11 àlbums (154 fotografies) 6 postals
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Antoni Bulbena i Tusell (Barcelona 1854-La Garriga 1946), traductor al català de clàssics com Homer, Dante, Shakespeare i Cervantes. Treballà, principalment, amb obres de la literatura espanyola. També és autor de diferents diccionaris
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	<p>El fons d'Antoni Bulbena i Tusell ingressà a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona a través d'una donació entre 1931 i 1937. La major part de la documentació porta el segell de tinta amb les inscripcions "Antoni Bulbena 1931" o "Honra lo passat. Biblioteca. A. Bulbena T. Barcelona. Proveïx per lo advenidor".</p> <p>La primera intervenció documentada sobre les fotografies va consistir en l'enregistrament de part de la documentació en els llibres de registre de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment, algunes fotografies es van classificar temàticament i es van posar a la consulta pública enganxades en fitxes de cartró. La resta de material es va guardar a la reserva.</p> <p>Pel que fa a conservació preventiva, l'any 2003 es van netejar diverses fotografies de gran format i 3 àlbums es van protegir amb <i>phased-box</i>.</p>

Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Antoni Bulbena i Tusell.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS

Donació

DATA D'INGRÉS

1931-1937

PROCEDÈNCIA

Antoni Bulbena i Tusell

Positiu a l'albúmina. 25 x 33,7 cm
c.1870. Jean Laurent
Convent de Sant Pau

Positiu al gelatinobromur. 11,9 x 16,7 cm
c.1930. Autor desconegut
Monestir de Nostra Senyora de Montsió

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Antoni Paulí i Meléndez
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Antoni Paulí i Meléndez
DATA INICIAL	1930
DATA FINAL	1940
RESUM GENERAL	El fons està integrat per fotografies que mostren edificis religiosos de Barcelona. Antoni Paulí va reunir el material per documentar i il·lustrar les publicacions de què és autor en aquesta matèria: <i>El Real Monasterio de San Pedro de las Puellas de Barcelona</i> , Barcelona 1945; <i>El Real Monasterio de Nuestra Señora de Monte-Sión</i> , Barcelona, 1952, amb pròleg d'A. Duran i Sanpere; <i>El Real Monasterio de Santa Maria de Jerusalem de Barcelona (1454-1970)</i> , Barcelona, 1970; <i>El Real Monasterio de Santa Isabel de Barcelona (1564-1964)</i> , Barcelona, 1968, entre d'altres.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu. D'entre tots els positius, hi ha una fotografia amb distorsió dimensional severa i una altra amb una gran erosió central.
UNITATS	50 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Antoni Paulí i Meléndez. Historiador. Va fer una gran tasca com a estudiós de les comunitats religioses instal·lades a Barcelona.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	Les fotografies van ingressar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona per donació entre 1936 i 1944. La primera intervenció documentada sobre el material va consistir en l'enregistrament de part de la documentació en els llibres de registre de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment, la majoria de les fotografies es classificaren temàticament i es van posar a la consulta pública enganxades en fitxes de cartró. La resta es van guardar a la reserva. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Antoni Paulí i Meléndez. D'aquest treball s'ha constatat que no s'han localitzat totes les fotografies que, segons els registres, pertanyen a aquest fons.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Donació
DATA D'INGRÉS	1936-1944
PROCEDÈNCIA	Antoni Paulí i Meléndez

Positiu al gelatinobromur. 13,9 x 9 cm. c.1930. Autor desconegut. Monestir de Valldonzella

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Antonio Corral i Fernández
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Antonio Corral i Fernández
DATA INICIAL	1979
DATA FINAL	1982
RESUM GENERAL	El fons aplega fotografies que Antonio Corral va fer sobre el mercat del Encants Vells de Barcelona. Aquestes fotografies són fruit d'un treball de vora tres anys. L'autor va intentar captar amb la seva càmera l'ambient que envolta el mercat. El material es va presentar a l'exposició organitzada el 1982 per l'Institut Municipal d'Història de Barcelona a la Casa de l'Ardiaca "Els Encants i la seva gent. Fotografies d'Antonio Corral".
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	72 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Antonio Corral Fernández va néixer el 1949 a Astúries i posteriorment es va traslladar a viure a Barcelona. Poc abans d'arribar a la ciutat, començà a dedicar-se a la fotografia. Estudià un curs de reportatge en el Centre Internacional de Fotografia, on perfeccionà els seus coneixements. Fins aleshores, la seva activitat dins aquest art la va fer sempre com a aficionat. Des de l'any 1985 és director de l'escola de fotografia Gris_Art, on exerceix la docència. Funda i dirigeix també una editorial especialitzada en fotografia. És autor de diversos llibres de fotografia, com <i>Els Encants i la seva gent</i> , Barcelona 1982; <i>Mirades de la plaça Reial</i> , Barcelona, 1983; <i>El Rastro</i> , Barcelona, 1984; <i>El laboratorio blanco y negro. Procesado del negativo y copiado</i> , Barcelona, 2001, entre d'altres.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	L'exposició "Els Encants i la seva gent", organitzada el 1982 per l'Institut Municipal d'Història de Barcelona a la Casa de l'Ardiaca, facilità l'ingrés d'aquesta documentació a l'Arxiu. Un cop a l'Arxiu, la primera intervenció documentada sobre el material va consistir en l'enregistrament en els llibres de registre de positius de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment, les fotografies es van classificar temàticament i es van posar a la consulta pública. Pel que fa a conservació preventiva, el maig de 2003 es van protegir totes les fotografies amb fundes. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Antonio Corral i Fernández.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Donació
DATA D'INGRÉS	1982
PROCEDÈNCIA	Antonio Corral i Fernández

Positiu al gelatinobromur
11,9 x 17,8 cm
1981. Antonio Corral
Encants Vells de Barcelona

Positiu al gelatinobromur
11,9 x 17,8 cm
1981. Antonio Corral
Encants Vells de Barcelona

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Antonio Rué Dalmau
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Antonio Rué Dalmau
DATA INICIAL	1905
DATA FINAL	1930
RESUM GENERAL	El fons reuneix fotografies de principi de segle XX de temàtica variada sobre Barcelona. Hi trobem vistes d'indrets de la ciutat i imatges que mostren el paisatge urbà i la vida quotidiana de la Ciutat Comtal.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu, tret d'erosions superficials que han patit les còpies esmaltades.
UNITATS	117 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Antonio Rué Dalmau fou col·laborador de diverses publicacions i formà part de la redacció d' <i>El Reporter</i> i <i>L'Opinió</i> . Va participar a la revista <i>Barcelona Atracció</i> i en altres publicacions que editava la Sociedad de Atracción de Forasteros. Els seus articles ens il·lustren sobre indrets emblemàtics de la ciutat, com el Port, el parc de la Ciutadella, etc.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	El fons ingressà a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona per donació el 1937. La primera intervenció documentada sobre les fotografies, el mateix any d'ingrés, va consistir en l'enregistrament en els llibres de registre de positius de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment, es van classificar temàticament i es van posar a la consulta pública enganxades en fitxes de cartró. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Antonio Rué Dalmau. D'aquest treball s'ha constatat que no s'han localitzat totes les fotografies que, segons els registres, pertanyen a aquest fons.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Donació
DATA D'INGRÉS	1937
PROCEDÈNCIA	Antonio Rué Dalmau

Positiu al gelatinobromur
12,2 x 17,9 cm
c. 1920. Joan Martí
Plaça Reial

Positiu al gelatinobromur
8,7 x 12 cm
c. 1920. Ritma
La Rambla

Positiu al gelatinobromur. 22,9 x 16,9 cm
1908. Frederic Ballell
Ramon Casas i Apel·les Mestres

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Apel·les Mestres i Oñós
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Apel·les Mestres i Oñós
DATA INICIAL	1860
DATA FINAL	1930
RESUM GENERAL	El fons està compost per documentació generada i reunida per Apel·les Mestres. D'una banda, fotografies de caràcter personal, com ara retrats de familiars i persones de l'entorn de l'artista, l'estudi on treballava i casa seva. Aquestes imatges presenten un ambient íntim i proper a Apel·les Mestres. De l'altra, documentació aplegada fruit de l'activitat col·leccionista i de les necessitats i inquietuds professionals de l'artista. Formen part del fons, doncs, retrats de nus, acadèmies i tipus populars de diferents indrets del món. Destaca, entre aquestes fotografies, una sèrie de retrats de persones de països àrabs. Així mateix, es troben paisatges i vistes costumistes de la Ciutat Comtal, Catalunya, Espanya i l'estranger. Són destacables les albúmines que mostren països com Egipte, Síria i el nord d'Àfrica. També conté fotografies que reproduïxen obres d'art i documents. Cal ressaltar, entre aquest material, una sèrie d'estàtues en model per a la façana de la Catedral de Barcelona. Com a col·leccionista, recollí una nombrosa col·lecció de postals de temàtica molt variada.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt presenta afectacions puntuals: albúmines amb estrips, pèrdues de suport i erosions per manipulació, ferrotip amb rovell i cianotípies amb esvaïment de la imatge.
UNITATS	1.318 fotografies 4 àlbums (267 fotografies) 2.751 postals
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Apel·les Mestres i Oñós (Barcelona 1854-1936), escriptor, dibuixant i músic. El dibuix fou l'activitat més constant en la seva faceta d'artista. La participació en publicacions periòdiques, com <i>La Campana de Gràcia</i> o <i>L'Esquella de la Torratxa</i> , entre d'altres, i en revistes il·lustrades fou molt extensa. Els seus primers dibuixos ja es publicaren signats amb les dues inicials del seu nom (AM). Desplegà una intensa activitat editorial il·lustrant els seus propis llibres i els d'altres autors. El 1907 es publicava <i>Liliana</i> , obra cabdal en la seva trajectòria artística. Com a escriptor conreà diferents gèneres.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	El Fons Apel·les Mestres ingressà a l'Ajuntament de Barcelona en dos centres diferents: una part a la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona, i l'altra, a l'antic Arxiu Fotogràfic de Museus. L'actual Arxiu Fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona ha reunit totes dues parts. Alguns documents arribaren a l'Arxiu amb el

segell de tinta amb les inicials AM, i altres amb dedicatòria del pare d'Apel·les Mestres, Josep Oriol Mestres.

Una part del conjunt ingressà a l'Arxiu Històric de la Ciutat per voluntat pròpia de l'artista. El donatiu es realitzà en diferents etapes. La primera intervenció documentada sobre el material va consistir en l'enregistrament d'algunes fotografies en els llibres de registre de positius de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment es classificà temàticament i es va posar a la consulta pública. La resta de material es guardà a la reserva. L'any 1996 la Secció d'Arxiu Medieval i Modern de l'Arxiu Històric de la Ciutat va fer l'inventari de la documentació personal del Fons Apel·les Mestres. Per fer aquest treball, es van revisar les postals de l'Arxiu Fotogràfic i aquelles que estaven escrites al revers van passar a la Secció Arxiu Medieval i Modern.

L'altra part del Fons Apel·les Mestres prové de l'Arxiu Fotogràfic de Museus. Es desconeix com aquestes fotografies hi arribaren. Moltes porten el segell de tinta de J. L. Pellicer.

L'any 1934 es va fer l'exposició "Homenatge a Apel·les Mestres" a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona, on es van exhibir algunes d'aquestes fotografies.

Pel que fa a conservació preventiva, el 2005, es van netejar i protegir amb fundes 125 fotografies i 12 suports secundaris que agrupen 84 cianotípies. El mateix any es van restaurar 2 fotografies de gran format. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Apel·les Mestres i Oñós.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS

Donació

DATA D'INGRÉS

1928-1943

PROCEDÈNCIA

Apel·les Mestres i Oñós

Positiu a l'albúmina. 9,1 x 12,2 cm
c.1880. Zangaki
Piràmide de Sakkavah

Cianotípia. 12,1 x 16,1 cm
1890. Autor desconegut
Construcció del cimbori de la Catedral

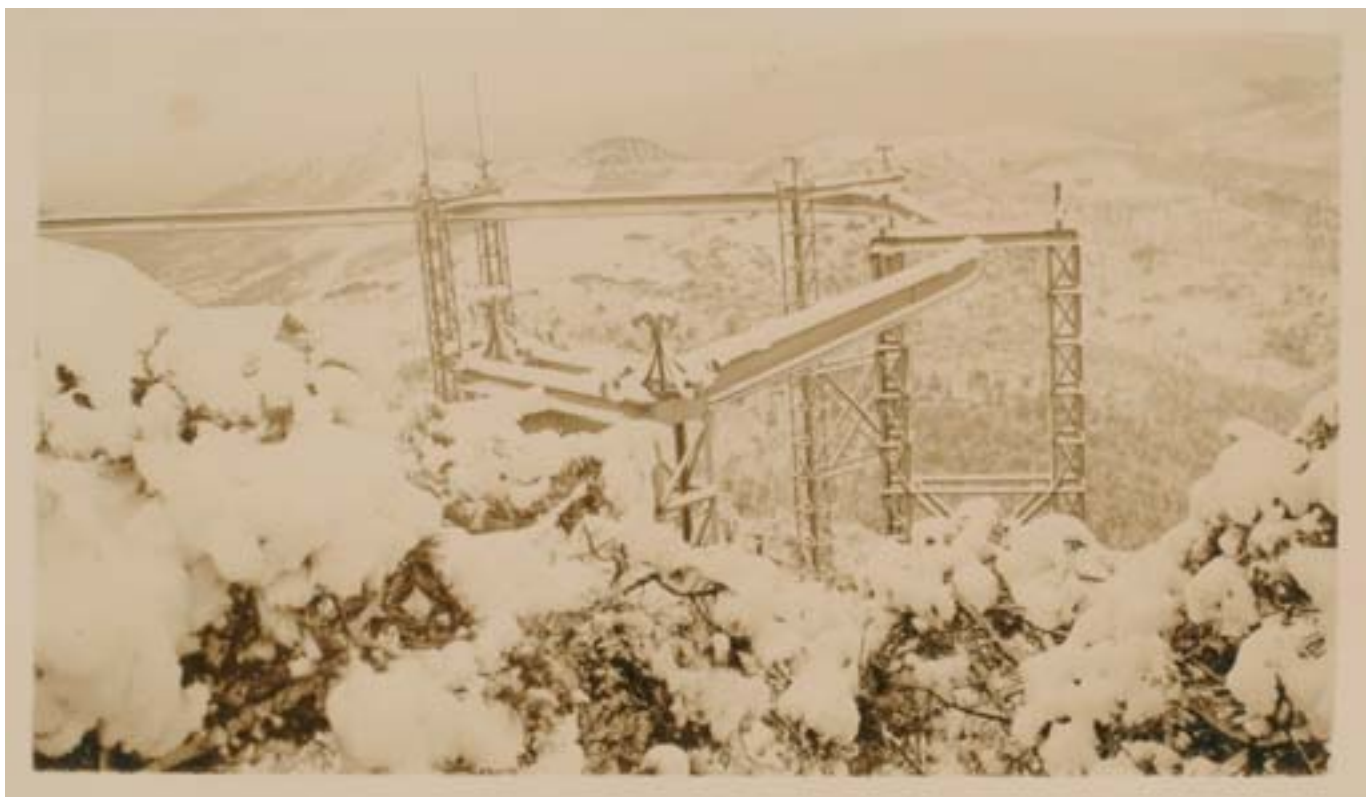

Positiu a l'albúmina. 11,9 x 16,8 cm
1888-1889. Josep Maria Canyellas
Figueres

Positiu al gelatinobromur. 7,7 x 12,8 cm
c.1920. Autor desconegut
Llafranc

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Armand de Fluvià i Vendrell
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Armand de Fluvià i Vendrell
DATA INICIAL	1920
DATA FINAL	1960
RESUM GENERAL	El fons aplega fotografies d'excursions i viatges pel territori català. Es troben també vistes d'indrets de la ciutat i d'altres poblacions catalanes, algunes en format targeta postal.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt presenta afectacions puntuals: les còpies estan mal processades i això ha incidit negativament en la seva conservació.
UNITATS	168 fotografies 18 postals
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Armand de Fluvià i Vendrell (Barcelona 1901-1967), músic pianista i compositor. Va treballar arreu de Catalunya amb el Trio Fluvià. És autor de cançons sobre textos de poetes catalans.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	El fons ingressà a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona per donació en diferents etapes. Un cop a l'Arxiu, la primera intervenció documentada sobre les fotografies va consistir en l'enregistrament de part del material en els llibres de registre de positiu de la Secció de Fotografia. Posteriorment, es van classificar temàticament i es van posar a la consulta pública enganxades en fitxes de cartró. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Armand de Fluvià i Vendrell. D'aquest treball s'ha constatat que no s'han localitzat totes les fotografies que, segons els registres, pertanyen a aquest fons.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Donació
DATA D'INGRÉS	1968-1991
PROCEDÈNCIA	Armand de Fluvià

Positiu al gelatinobromur. 7,4 x 12,6 cm. c.1920. Autor desconegut. Tibidabo

Positiu a l'albúmina. 9,1 x 5,4 cm
1878. Moliné i Albareda
Retrat d'Aureli Capmany

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Fons Aureli Capmany i Farrés**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Aureli Capmany i Farrés

DATA INICIAL 1878

DATA FINAL 1940

RESUM GENERAL

El fons està compost per documentació generada i reunida per Aureli Capmany. D'una banda, fotografies de caràcter personal, com ara retrats de familiars i persones de l'entorn del folklorista que presenten un ambient íntim i proper. De l'altra, material aplegat fruit de l'activitat professional que desenvolupà com a folklorista. Són fotografies que il·lustren temes d'estudi de l'interès de Capmany, com la dansa i els balls populars. Es troben retrats de músics, cantants, persones del món de la cultura i tipus populars.

Així mateix, el fons conté fotografies de la ciutat que mostren la vida quotidiana i vistes d'edificis religiosos de poblacions catalanes.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

El conjunt presenta afectacions puntuals: els negatius tenen mirall de plata i les albúmines esvaïment de la imatge.

UNITATS

71 fotografies

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA

Aureli Capmany i Farrés (Barcelona 1868-1954), folklorista i escriptor. Va realitzar una gran tasca com a estudiós de la cançó, la rondalla i la dansa popular catalana. Fou un dels fundadors de l'Orfeó Català (1891) i l'Esbart Dansaire (1907).

Al costat d'Adrià Gual, participà en la direcció de danses i ballets presentats en diverses funcions del Teatre Íntim.

Col·laborà en diaris i revistes, com *La Renaixensa*, *La Veu de Catalunya*, *Gazeta de les Arts*, *Barcelona Atracció*, *D'Ací i d'Allà*, entre d'altres, i dirigí el periòdic infantil *El Patufet*.

Publicà obres com *Cançoners populars*, Barcelona, 1903-1913; *La dansa a Catalunya*, Barcelona, 1930-1953; *Calendari de llegendes, costums i festes tradicionals catalanes*, Barcelona 1951, entre d'altres.

Va exercir d'auxiliar de biblioteca en l'apartat de folklore a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona.

Va desenvolupar una gran tasca com a estudiós del folklore català i de la història de Barcelona.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA

La documentació ingressà a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona per donació en diferents etapes.

La primera intervenció documentada sobre el material va consistir en l'enregistrament de part de les fotografies en els llibres de registre de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment, algunes fotografies es van classificar temàticament i es van posar a la consulta pública. La resta es va guardar a la reserva.

Pel que fa a conservació preventiva, l'any 2004 es van netejar i protegir en fundes 8 negatius i 14 còpies paper.
Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Aureli Capmany i Farrés.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS Donació
DATA D'INGRÉS 1928-1953
PROCEDÈNCIA Aureli Capmany i Farrés

Positiu a la gelatina d'ennegrimment directe. 8,1 x 8,3 cm
c.1900. Autor desconegut
Vilafranca del Penedès

Positiu al gelatinobromur. 17,8 x 23,7 cm
1929. Autor desconegut
Exposició "El Arte en España" al Palau Nacional

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FONDS **Fons Sr. Bermejo**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Sr. Bermejo

DATA INICIAL 1929

DATA FINAL 1930

RESUM GENERAL

El fons aplega fotografies que mostren les sales del Palau Nacional durant l'exposició "El Arte en España", gran exposició d'art antic espanyol amb obres originals i reproduccions de procedències molt diverses, instal·lada al Palau Nacional durant l'Exposició Internacional de Barcelona de 1929.

ESTAT DE CONSERVACIÓ El conjunt no presenta cap afectació greu.

UNITATS 259 fotografies

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA No s'ha pogut identificar qui era el Sr. Bermejo.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA

Les fotografies van ingressar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona a través d'una compra.

La primera intervenció documentada sobre el material va consistir en l'enregistrament en els llibres de registres de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment, les fotografies es van classificar temàticament i es van posar a la consulta pública enganxades en fitxes de cartró.

Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Sr. Bermejo.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS Compra

DATA D'INGRÉS 1930-1942

PROCEDÈNCIA Sr. Bermejo

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Fons capità Ibars**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Capità Ibars

DATA INICIAL 1905

DATA FINAL 1956

RESUM GENERAL El fons aplega fotografies que il·lustren l'activitat professional dels aeronautes. Es troben imatges que mostren els preparatius per a l'elevació dels globus i exercicis a l'aire. Igualment, el fons conté retrats d'aeronautes.

ESTAT DE CONSERVACIÓ El conjunt presenta afectacions generalitzades: erosions severes per manipulació i pèrdues de suport.

UNITATS 50 fotografies

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA Josep Ibars Claveria, aeronauta que es dedicà a l'acrobàcia en globus.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA La vídua del capità Ibars va oferir a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona aquesta documentació. Les fotografies es van guardar a la Secció de Gràfics de l'Arxiu Històric de la Ciutat que l'any 1968, en tractar-se de material fotogràfic, les transferí a la Secció de Fotografia. La primera intervenció documentada sobre les fotografies va consistir en l'enregistrament en el llibre de registre de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment, es van classificar temàticament i es van posar a la consulta pública, algunes enganxades en fitxes de cartró i altres amb sobres de paper kraft. La resta es guardaren a la reserva. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons capità Ibars.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS Donació

DATA D'INGRÉS 1956-1968

PROCEDÈNCIA Vídua del capità Ibars

Positiu al gelatinobromur. 13 x 8,6 cm
c.1905. Autor desconegut
Retrat de Josep Ibars

Positiu al gelatinobromur. 8,5 x 13,3 cm
c.1905. Casals
Elevació d'un globus

Positiu a l'albúmina. 34 x 27,5 cm
c.1888. Pau Audouard
Exposició Universal de Barcelona de 1888

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Carles Buïgas i Sans
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Carles Buïgas i Sans
DATA INICIAL	1870
DATA FINAL	1970
RESUM GENERAL	El fons aplega documentació generada i reunida per Carles Buïgas. D'una banda, fotografies de caràcter personal, com retrats d'ell en diferents edats, de familiars i persones del seu entorn que mostren un ambient íntim i proper a Buïgas. De l'altra, documentació reunida fruit de l'activitat professional que va desenvolupar com a enginyer. Formen part del fons, doncs, fotografies de projectes, alguns signats pel seu pare, de fonts, d'edificis civils, religiosos i monumentals. També es troben unes fotografies de la plaça Buïgas a Cerdanyola del Vallès que aquesta població va construir en honor a l'enginyer.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt presenta afectacions puntuals: les albúmines de gran format tenen esvaïment de la imatge i brutor.
UNITATS	115 fotografies 1 àlbum (91 fotografies) 10 postals
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Carles Buïgas i Sans (Barcelona 1898-1979), enginyer luminotècnic que treballà per a l'Exposició Internacional de Barcelona de 1929. El 1926 va ocupar el càrrec de cap del Servei d'Aigües i il·luminació de l'Exposició i va dissenyar la primera font de Montjuïc. En els anys següents va projectar la il·luminació i les fonts monumentals que van presidir el recinte de l'Exposició. Posteriorment va treballar en el projecte de fonts per a ciutats de l'Estat espanyol i l'estranger.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	El fons de Carles Buïgas ingressà a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona el 1983. El donatiu arribà amb un petit inventari del material realitzat per la persona que oferí el fons. La primera intervenció documentada sobre les fotografies va consistir en l'enregistrament de part de la documentació en els llibres de registre de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment, algunes fotografies es van classificar temàticament i es van posar a la consulta pública. La resta es va guardar a la reserva. Pel que fa a conservació preventiva, l'any 2003 es van protegir amb fundes 8 fotografies. El febrer de 2005 es va restaurar l'àlbum. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Carles Buïgas i Sans.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS Donació

DATA D'INGRÉS 1983

PROCEDÈNCIA María Paz Silva López

Positiu al gelatinobromur. 24 x 19,5 cm
c.1900. L. Pastorino
Montevideo

Positiu al gelatinobromur. 8,3 x 13 cm
1914 - 1918. Autor desconegut
Trinxera de la Primera Guerra Mundial

Positiu al gelatinobromur. 15 x 21,3 cm
1910. Napoleón
Retrat de la família Pansu

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Fons Carme Goig i Pansu**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Carme Goig i Pansu

DATA INICIAL 1870

DATA FINAL 1935

RESUM GENERAL

El fons aplega fotografies de caràcter personal, com retrats de familiars i persones de l'entorn de Carme Goig i Pansu. També conté vistes de Barcelona, de pobles de la Catalunya interior i de ciutats amb una gran riquesa patrimonial, com Toledo, Granada, Sevilla, Burgos i Segòvia, entre d'altres.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

El conjunt presenta afectacions puntuals: erosions, estrips i dobles en algunes fotografies.

UNITATS

239 fotografies
7 àlbums (272 fotografies i 63 postals)
14 postals

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA

Es desconeixen les dades biogràfiques de Carme Goig i Pansu. La majoria de les fotografies estan documentades i identifiquen els personatges retratats; això ens dóna informació sobre qui formava part de la família de Carme Goig i Pansu.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA

Es desconeix com el fons va ingressar a l'Arxiu. Quan va arribar a l'Arxiu, el material es va guardar a la reserva. Juntament amb les fotografies, hi havia una col·lecció d'estampes i recordatoris. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Carme Goig Pansu.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS Desconeguda

DATA D'INGRÉS 1935-1994

PROCEDÈNCIA Carme Goig Pansu

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Cerveró
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Cerveró
DATA INICIAL	1912
DATA FINAL	1930
RESUM GENERAL	<p>El fons està integrat per negatius sobre placa de vidre de temàtica variada. La sèrie més nombrosa i destacable fa referència a imatges que mostren les instal·lacions i els recintes de l'Exposició Internacional de Barcelona de 1929.</p> <p>A més, trobem fotografies del parc de la Ciutadella, el monument a Rafael Casanova i vistes de poblacions de la geografia catalana, com Cerdanyola del Vallès, Martorell o Montserrat.</p>
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	75 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Es desconeixen les dades biogràfiques de Cerveró.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	<p>Les fotografies van ingressar a l'Arxiu a través d'una donació. La primera intervenció documentada sobre el material va consistir en l'enregistrament de part de la documentació en els llibres de registre de negatius de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric. Anys més tard, el fotògraf Estorch va positivament els negatius i en va fer còpies de consulta. Els negatius es van guardar a la reserva.</p> <p>Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Cerveró.</p>
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Donació
DATA D'INGRÉS	1930-1955
PROCEDÈNCIA	Cerveró

Negatiu de gelatina sobre nitrat. 8,8 x 12,2 cm
1912. Autor desconegut
Font de Montjuïc

Negatiu de gelatina sobre nitrat. 8,8 x 12,2 cm
1912. Autor desconegut
Palau Nacional de Montjuïc

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Claudi Duran i Ventosa
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Claudi Duran i Ventosa
DATA INICIAL	1880
DATA FINAL	1891
RESUM GENERAL	El fons està integrat per fotografies de final del segle XIX. Majoritàriament són positius sobre paper a l'albúmina que mostren edificis emblemàtics de Barcelona, de poblacions catalanes, d'algunes de les ciutats més importants d'Espanya i de París. Són imatges de façanes, portalades i detalls arquitectònics que evidencien la riquesa monumental del país. També es troben retrats de personatges anònims i reproduccions d'obres d'art.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt presenta afectacions puntuals: les albúmines tenen brutor i esvaïment de la imatge, un negatiu està trencat i tres més mostren sulfuració.
UNITATS	324 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Claudi Duran i Ventosa, arquitecte titulat des de 1888. El 1892 fou nomenat arquitecte de la diòcesi de Solsona, càrrec que posseí fins a la seva mort. Dos anys més tard exercí com a arquitecte municipal a Sant Joan d'Horta i treballà també per a Sant Martí de Provençals. Posteriorment, es va incorporar a l'Ajuntament de Barcelona. És considerat un dels pioners en la utilització del sistema constructiu de ciment armat per als treballs d'arquitectura. Va projectar i dirigir la construcció d'obres civils i religioses, com esglésies parroquials, capelles, colònies industrials d'importància com la Sedó, cases particulars, ponts, etc. Va ser un personatge actiu dins de la seva professió.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	El fons de Claudi Duran i Ventosa va ingressar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona a través d'un donatiu el 1941. La major part de la documentació porta el segell de tinta amb la inscripció "Barcelona. Claudio Duran. Arquitecto". La primera intervenció documentada sobre les fotografies es va fer el mateix any d'ingrés. Va consistir en l'enregistrament del material en els llibres de registre de positius de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment, algunes fotografies es van classificar temàticament i es van posar a la consulta pública. La resta de material es va guardar a la reserva. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Claudi Duran i Ventosa.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Donació
DATA D'INGRÉS	1941
PROCEDÈNCIA	Duran Quintana

Positiu a l'albúmina. 10 x 15,3 cm
c.1880. Claudi Duran. Mercat del Born

Positiu a l'albúmina. 12,6 x 17,3 cm
c.1880. Claudi Duran. Palma de Mallorca

Fototípia. 8,9 x 14 cm. c.1910. Àngel Toldrà Viazó. Postal de la plaça del Rei

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FON	Fons Eduard Baxeras i Concepció Romà
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Eduard Baxeras i Concepció Romà
DATA INICIAL	1909
DATA FINAL	1951
COMENTARI	El gros de postals correspon als anys 1910 i 1914. Només hi ha una postal de 1951.
RESUM GENERAL	El fons aplega targetes postals, la majoria de l'editor Àngel Toldrà Viazo, que mostren vistes d'indrets de Barcelona, ciutats de Catalunya i Madrid.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	658 postals
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Es desconeixen les dades biogràfiques d'Eduard Baxeras i Concepció Romà.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	No està documentat com el fons va arribar a l'Arxiu. Un cop van ingressar les postals, es classificaren temàticament, es van guardar en calaixos de fusta i es van posar a la consulta pública. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Eduard Baxeras i Concepció Romà.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Desconeguda
DATA D'INGRÉS	1951-1994
PROCEDÈNCIA	Desconeguda

Fototípia. 8,9 x 14 cm
c.1910. Àngel Toldrà Viazo
Postal de Tarragona

Positiu a l'albúmina. 13,8 x 10,8 cm
c.1880. Autor desconegut
Retrat de Pietro Baggedda

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Fons Eduard Toda i Güell**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Eduard Toda i Güell

DATA INICIAL 1869

DATA FINAL 1913

RESUM GENERAL

El fons aplega fotografies generades i reunides per Eduard Toda fruit de l'activitat diplomàtica que va exercir i de les seves inquietuds culturals. Són retrats de personatges del món de la noblesa i la monarquia. Ressalten, entre aquests, la sèrie de "La galeria de representants de la nació" i "Cortes constituyentes de 1869". També conté l'àlbum "España 1879-1880", amb algunes fotografies del fotògraf Jean Laurent, de vistes de ciutats d'Espanya de gran riquesa patrimonial, com Granada, Toledo, Sevilla i Barcelona, i reproduccions d'obres d'art. A més a més, destaca una sèrie nombrosa de fotografies que mostren el territori i els tipus populars de l'illa de Sardenya. Aquestes vistes i retrats són producte de l'estada de Toda a Càller i de l'interès que sempre mostrà per l'illa.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

El conjunt no presenta cap afectació greu. Els positius, la majoria albúmines, tenen lleuger esvaïment de la imatge. Brutor lleu del conjunt.

UNITATS

291 fotografies
2 àlbums (56 fotografies i 12 postals)
5 postals

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA

Eduard Toda i Güell (Reus 1855-Poblet 1941), diplomàtic, escriptor, bibliòfil i mecenes. Després de realitzar estudis de dret a Madrid, va ingressar a la carrera diplomàtica el 1876 i exercí com a vicecònsol a Macau i, posteriorment, a Hong Kong i Xangai. Un cop acabada aquesta experiència per l'Extrem Orient va tornar a Catalunya. El 1884 marxà a Egipte com a cònsol. En aquesta època va començar l'interès de Toda per la figura del viatger Alí Bei.

D'Egipte es va traslladar a Càller (Sardenya). Durant el temps que va residir en aquesta illa, va establir uns estrets lligams amb l'Alguer. Continua l'activitat diplomàtica com a cònsol a Hèlsinki i a l'Havre. Es va retirar del món de la diplomàcia i va viure un temps a Londres, on treballà de representant comercial d'una companyia naviliera. El 1918 tornà a Catalunya i es va instal·lar a l'antic monestir d'Escornalbou, on va crear una gran biblioteca. Contribuí a la restauració de Poblet com a president del patronat.

Al llarg de la seva vida va ser membre de diverses institucions i entitats culturals. Va publicar nombrosos articles i llibres de caràcter divers i adquirí importants col·leccions bibliogràfiques que després donà a diferents institucions.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA

Eduard Toda i Güell va fer una de les primeres aportacions ciutadanes a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona.

El donatiu del fons s'inicià l'any 1920 i s'allargà durant la dècada dels anys trenta. Es féu en diverses etapes. Com que es tracta d'un fons abundant, es condicionà una de les sales de la Casa de l'Ardiaca per tal de custodiar-lo. La majoria del material que ens ha arribat porta el segell de tinta amb la inscripció "Toda".

Pel que fa a les fotografies, la primera intervenció documentada consistí en l'enregistrament de part del material en els llibres de registre de positius de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Més tard, algunes fotografies es van classificar temàticament i es van posar a la consulta pública enganxades en fitxes de cartró. La resta de material es va guardar a la reserva.

Pel que fa a conservació preventiva, el març de 2001 es va restaurar l'àlbum i es va protegir amb *phased-box*.

L'any 2005, es va fer a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona l'exposició "Passió pels llibres, passió per la cultura: Eduard Toda i la seva donació a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona", que va posar a l'abast del públic una petita part del fons Toda.

Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Eduard Toda i Güell.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ**MODALITAT D'INGRÉS**

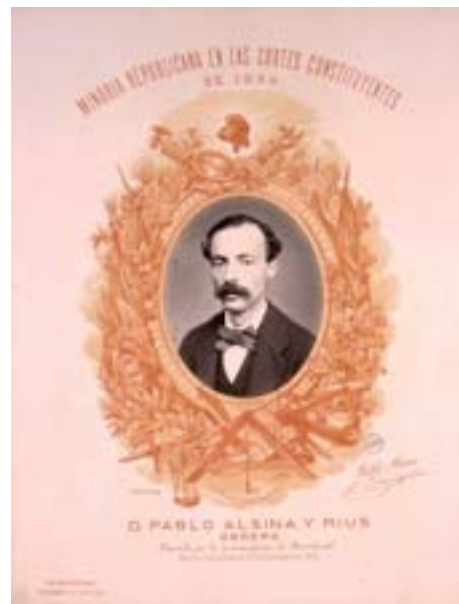
Donació

DATA D'INGRÉS

1920-1936

PROCEDÈNCIA

Eduard Toda i Güell

Positiu a l'albúmina. 11,8 x 9,3 cm
1869. L. Rovira
Retrat de Pablo Alsina

Positiu a la gelatina d'ennegriments directe. 17,1 x 22,7 cm
c.1900. Enric Monserdà
Models d'estudi

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Enric Monserdà i Vidal
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Enric Monserdà i Vidal
DATA INICIAL	1890
DATA FINAL	1910
RESUM GENERAL	<p>El fons conté fotografies generades o reunides per Enric Monserdà en la seva activitat d'artista.</p> <p>Hi trobem negatius i positius que representen paisatges, models fent la posa i sèries que reproduïxen una mateixa imatge amb petites variacions de posicions, gestos o vestimenta. Aquest material l'utilitzà l'artista com a base de treball per a les seves composicions. No es pot afirmar que ell sigui l'autor de les fotografies, però sí que hi participà dirigint com havia de ser la fotografia.</p> <p>Es tracta d'un fons interessant, perquè exemplifica la manera de treballar d'uns artistes en una època determinada i mostra una de les funcions de la fotografia. La fotografia es va convertir per a molts pintors, en aquesta època, en eina d'ajuda per als seus treballs.</p>
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt presenta afectacions puntuals: alguns negatius estan trencats i hi ha positius que presenten deterioraments químics i físics. Brutor lleu del conjunt.
UNITATS	3.201 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	<p>Enric Monserdà i Vidal (Barcelona 1850-1926), pintor i projectista que es va formar a la Llotja. Va treballar al taller d'Antoni Caba com a pintor i al dels escultors Mensa i Tarascó.</p> <p>En el camp de la pintura conreà, principalment, la de temàtica religiosa. Va guanyar el concurs per a la decoració del Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona, obra que va dirigir l'any 1925.</p> <p>Va ser durant molts anys director artístic del taller de vidrieria d'Eudald Aguiló.</p>
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	<p>El fons d'Enric Monserdà era un dels custodiats per l'Arxiu fotogràfic de Museus, però es desconeix com i quan va ingressar-hi. A través d'unes anotacions al dors d'algunes fotografies, es dedueix, malgrat no tenir referència de dates ni aparèixer cap informació a les donacions de la Junta de Museus, que Josep Puig i Cadafalch, oncle d'Enric Monserdà, fou qui va donar el material a la Junta de Museus, que el va passar a l'Arxiu fotogràfic de Museus perquè es tractava de documentació fotogràfica.</p> <p>Un cop a l'Arxiu, la primera intervenció documentada del material va consistir en l'enregistrament dels negatius en els llibres de registre de</p>

negatius de l'Arxiu Fotogràfic de Museus. Part dels positius es van enganxar en fitxes de cartró i la resta es van guardar a la reserva. L'any 1990 es va fer a la Casa Golferichs de Barcelona l'exposició "Imatges de la col·lecció de l'Arxiu Fotogràfic de Museus", que va exhibir una mostra de fotografies d'aquest fons i el 1995, al Centre Cívic de Sarrià, una altra exposició titulada "Dolors Monserdà. 150è aniversari", que va posar a l'abast del públic una part del Fons Enric Monserdà. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Enric Monserdà i Vidal.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS

Donació

DATA D'INGRÉS

1910-1988

PROCEDÈNCIA

Josep Puig i Cadafalch

Negatiu de gelatina sobre vidre. 17,9 x 12,8 cm
c.1895. Enric Monserdà
Models d'estudi

Negatiu de gelatina sobre vidre. 12,8 x 17,9 cm
c.1895. Enric Monserdà
Models d'estudi

Negatiu de gelatina sobre vidre. 4,2 x 5,9 cm
1917. Enric Vilaseca
Retrat de Lola Montes

Negatiu de gelatina sobre vidre. 4,2 x 5,9 cm
1919. Enric Vilaseca
El Prat del Llobregat

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Fons Enric Vilaseca i Tock**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Enric Vilaseca i Tock

DATA INICIAL 1915

DATA FINAL 1921

RESUM GENERAL Els fons aplega negatius de temàtica variada fets per Enric Vilaseca i Tock. Predominen les fotografies d'imatges de temes folklòrics i populars, com els balls, la festa de carnestoltes, els gegants o la Setmana Santa. També es troben vistes de les barraques del Prat de Llobregat i de les cabanes del Camp de València.

ESTAT DE CONSERVACIÓ El conjunt no presenta cap afectació greu.

UNITATS 84 fotografies

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA

Enric Vilaseca i Tock, pintor paisatgista de final de segle XIX. Va participar en diverses exposicions de Belles Arts celebrades a Barcelona els anys 1894 i 1898.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA

Carme Serra, vídua d'Enric Vilaseca, l'any 1946 donà a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona les fotografies del seu marit. El material anava acompanyat d'una nota manuscrita. En la documentació administrativa de l'Arxiu, hi ha un inventari del material entregat que relaciona el número de registre originari del clixé amb la temàtica. La quantitat de documentació que descriu no concorda amb la que ens ha arribat avui dia. Tampoc no concorda amb la quantitat que apareix a la nota manuscrita que acompanyava les fotografies.

Les fotografies, un cop van ingressar a l'Arxiu, es van guardar a la reserva i l'any 1995 es van positivar.

Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Enric Vilaseca i Tock

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS Donació

DATA D'INGRÉS 1946

PROCEDÈNCIA Carme Serra

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FON	Fons Estanislao Samsó i Llobet
TIPUS GENERAL DE DOCUMENT	Fotogràfic
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Estanislao Samsó i Llobet
DATA INICIAL	1928
DATA FINAL	1937
RESUM GENERAL	<p>El fons conté fotografies de projectes i activitats en què va participar la Companyia de Jesús. Des del començament del segle XX aquest orde religiós va treballar en iniciatives científiques de gran projecció, com ara la direcció de l'Institut Químic de Sarrià de Barcelona i l'Observatori de l'Ebre de Tortosa.</p> <p>Les imatges mostren els pavellons, les instal·lacions i els aparells de l'Observatori de l'Ebre. També es troben fotografies de la inauguració de l'Observatori de San Miguel de Buenos Aires i un reportatge de l'Exposició Missional de 1929, que recull l'activitat dels missioners de la Companyia de Jesús arreu del món.</p>
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	76 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Estanislao Samsó i Llobet (Barcelona 1889-Sant Cugat del Vallès 1973), germà de la Companyia de Jesús. Durant un temps visqué a l'Argentina i realitzà tasques de col·laboració a l'Observatori San Miguel de Buenos Aires. Més tard, va tornar a Catalunya i va continuar el seu treball per als jesuïtes.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	<p>El fons va ingressar a l'Arxiu el 1963 i el 1964.</p> <p>La primera intervenció sobre les fotografies va consistir en l'enregistrament del material en els llibres de registre de positius de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment es va guardar a la reserva. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Estanislao Samsó i Llobet. D'aquest treball, s'ha constatat que no s'han localitzat totes les fotografies que, segons els registres, pertanyen a aquest fons.</p>
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Donació
DATA D'INGRÉS	1963-1964
PROCEDÈNCIA	Estanislao Samsó i Llobet

Positiu al gelatinobromur. 11,8 x 17,2 cm
1928. Autor desconegut
Exposició

Positiu al gelatinobromur virat. 17,6 x 23,3 cm
1935. Autor desconegut
Buenos Aires, Inauguració de l'Observatori de San Miguel

Positiu estereoscòpic al gelatinobromur sobre vidre virat. 4,3 x 10,6 cm c.1910. Esteve Puig. Caldes de Malavella

Positiu estereoscòpic al gelatinobromur sobre vidre virat. 4,3 x 10,6 cm c.1910. Esteve Puig. Terol

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Esteve Puig i Pascual
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Esteve Puig i Pascual
DATA INICIAL	1910
DATA FINAL	1930
RESUM GENERAL	El fons recull el conjunt de l'obra conservada d'Esteve Puig com a fotògraf amateur. Consta de negatius i positius estereoscòpics sobre vidre. Les fotografies pertanyen al primer quart de segle XX i mostren pobles i ciutats de Catalunya i de l'Estat espanyol. D'aquestes imatges, unes nou-cents són de la ciutat de Barcelona.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu, tret d'algun negatiu estereoscòpic trencat.
UNITATS	3.414 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Esteve Puig i Pascual (Barcelona 1896-1964), fotògraf amateur que tingué l'oportunitat de viatjar arreu de Catalunya, l'Estat Espanyol i les colònies del nord d'Àfrica acompanyat de la seva càmera. Va participar activament en la vida cultural de Barcelona com a assessor teatral de l'Orfeó Gracienc, soci del Palau de la Música Catalana i de la Secció de Fotografia del Centre Excursionista de Catalunya. Va treballar en l'empresa privada i posteriorment s'incorporà en el cos d'inspectors d'hisenda. L'activitat professional i el trasbals de la derrota de la Guerra Civil li van fer deixar la fotografia.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	El fons va arribar a l'Arxiu Fotogràfic de Museus l'any 1990 transferit pel Museu d'Història de la Ciutat. L'any 1965 la vídua d'Esteve Puig, Consol López, va donar el fons al Museu. Posteriorment l'Arxiu va acordar el traspàs del fons perquè es tractava d'un material de caràcter fotogràfic. La producció d'Esteve Puig va arribar a ser d'unes 8.000 plaques, però un aigüat a la casa particular del fotògraf va malmetre part del material. L'any 1996 s'inicià la primera intervenció documentada sobre el material amb un treball arxivístic i de preservació de les fotografies que fan referència a Barcelona ciutat. Es va enregistrar el material en un llibre de registre específic per a aquest fons, utilitzant una numeració correlativa i única per a negatius i positius, i es va donar una signatura topogràfica a cada fotografia. El treball va continuar amb la descripció per a la catalogació i la introducció de les dades a la base de dades BIMA. L'any 2005 es va fer una migració de la base de dades BIMA a Albalá. Pel que fa a conservació preventiva, l'any 1996 es van netejar els negatius de Barcelona i es van protegir amb fundes. L'obra d'Esteve Puig ha estat exposada en tres ocasions: "Museus i espais 1879-1935", al Museu Tèxtil i de la Indumentària de Barcelona, l'any

1991; "Mallorca, ahir", a la Fundació Barceló de Palma de Mallorca, el 1994, i "Esteve Puig i Pascual. Fotografies dels fons de l'Arxiu Fotogràfic de l'AHCB", a la Sala d'Exposicions de la seu del Districte de Gràcia de Barcelona, el 2000.
Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Esteve Puig i Pascual.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS Donació
DATA D'INGRÉS 1965
PROCEDÈNCIA Consol López

Negatiu estereoscòpic de gelatina sobre vidre. 4,3 x 10,6 cm
c.1910. Esteve Puig. Platja de la Barceloneta

Negatiu estereoscòpic de gelatina sobre vidre. 5,9 x 12,8 cm
c.1910. Esteve Puig. Port de Barcelona

Positiu al gelatinobromur. 21,6 x 13,7 cm
c.1920. Autor desconegut
Figura de pessebre

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Evelí Bulbena i Estrany
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Evelí Bulbena i Estrany
DATA INICIAL	1880
DATA FINAL	1920
RESUM GENERAL	El fons conté una sèrie de fotografies de figures de pessebre de Ramon Amadeu, escultor considerat el representant més prestigiós del pessebrisme a Catalunya.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu, tret d'una lleugera brutor.
UNITATS	147 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Evelí Bulbena i Estrany (Barcelona 1888-1960), escriptor i dibuixant, fill d'Antoni Bulbena i Tusell. En les seves obres treballà la temàtica pessebrista i també va publicar llibres de poemes. És autor de l'obra biogràfica <i>Ramón Amadeu, maestro imaginero catalán de los siglos XVIII-XIX</i> . Barcelona 1927.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	El fons personal d'Evelí Bulbena va ingressar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona a través d'un donatiu. La primera intervenció documentada sobre les fotografies va consistir en l'enregistrament de les fotografies als llibres de registre de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment es van guardar a la reserva. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Evelí Bulbena i Estrany.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Donació
DATA D'INGRÉS	1922-1942
PROCEDÈNCIA	Evelí Bulbena i Estrany

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Fons Fernando Escolano**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Fernando Escolano

DATA INICIAL 1920

DATA FINAL 1968

RESUM GENERAL El fons aplega fotografies de temàtica variada sobre Barcelona. Es troben imatges d'indrets emblemàtics de la ciutat, com les Rambles, la Sagrada Família o el Port, i d'esdeveniments festius i esportius, com la Festa de Sant Joan o ral·lis de cotxes antics.

ESTAT DE CONSERVACIÓ El conjunt no presenta cap afectació greu.

UNITATS 114 fotografies

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA Es desconeixen les dades biogràfiques de Fernando Escolano.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA El fons ingressà a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona a través d'un donatiu.

La primera intervenció documentada sobre el material va consistir en l'enregistrament de les fotografies en els llibres de registre de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment es van classificar temàticament i es van posar a la consulta pública enganxades en fitxes de cartró.

Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Fernando Escolano.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS Donació

DATA D'INGRÉS 1968

PROCEDÈNCIA Fernando Escolano

Positiu al gelatinobromur. 10,4 x 7,4 cm
c.1920. Fernando Escolano
Monument a Cristòfor Colom

Positiu al gelatinobromur. 7,4 x 10,4 cm
c.1920. Fernando Escolano
Les Reials Drassanes

Positiu a l'albúmina. 9,8 x 12,4 cm
1871. Autor desconegut
Columna Vendôme abatuda pels insurrectes a París

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Francesc Soler i Rovirosa
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Francesc Soler i Rovirosa
DATA INICIAL	1861
DATA FINAL	1871
RESUM GENERAL	El fons aplega fotografies dels esdeveniments de la <i>Commune</i> de París de 1871 i dels revolucionaris que hi van participar. Les imatges mostren escenes d'un París incendiat i derruït. Són retrats, en format <i>carte de visite</i> , dels personatges que van formar part de la revolta. El fons també conté un àlbum amb retrats, en format <i>carte de visite</i> , de personatges dels <i>Bailes de la Paloma</i> .
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	117 fotografies 1 àlbum (54 fotografies)
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Francesc Soler i Rovirosa (Barcelona 1836-1900), pintor i escenògraf considerat un dels grans mestres de l'escenografia catalana. Va estudiar a la Llotja. Inicialment va treballar en diferents tallers de Barcelona i posteriorment marxà a París, on va ingressar al taller dels prestigiosos Cambon i Thierry, al costat dels quals va perfeccionar els seus estudis i va aconseguir formar-se en un estil vigorós. El 1868 va tornar a Barcelona on emprengué una carrera excel·lent en la realització d'escenografies en gairebé tots els teatres de la Ciutat Comtal. L'obra de Soler i Rovirosa va personificar l'esplendor de l'escenografia catalana de final del segle XIX.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	El fons va ingressar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona a través d'un donatiu el 1936. Un cop a l'Arxiu, la primera intervenció documentada sobre el material va consistir en l'enregistrament de les fotografies en els llibres de registre de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment, algunes fotografies es van classificar temàticament i es van posar a la consulta pública. La resta es van guardar a la reserva. Pel que fa a conservació preventiva, el desembre de 2004 es va restaurar l'àlbum i es va protegir amb <i>phased-box</i> . Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Francesc Soler i Rovirosa. D'aquest treball s'ha constatat que no s'han localitzat totes les fotografies que, segons els registres, pertanyen a aquest fons.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS Donació
DATA D'INGRÉS 1936
PROCEDÈNCIA Francesc Soler i Rovirosa

Positius a l'albúmina. 14,3 x 19,5 x 3,3 cm
1861-1864. Cric i Cam
Àlbum dels Balls de la Paloma

Positiu a l'albúmina. 9 x 5,3 cm
1871. G.M. Legé
Retrat del general Gustave Paul Cluseret

Cianotipia. 23 x 28 cm
c.1900. Autor desconegut
Manuscrit

Positiu al gelatinobromur. 9,7 x 14,7 cm
c.1930. Autor desconegut
Retrat d'Ignasi de Janer

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FONDS **Fons Ignacio de Janer Milà de la Roca**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Ignacio de Janer Milà de la Roca

DATA INICIAL 1900

DATA FINAL 1940

RESUM GENERAL El fons aplega fotografies de temàtica religiosa que mostren edificis, indumentària, objectes, documents i obres d'art. A més, conté un retrat d'Ignacio de Janer i una fotografia de la casa dels seus avantpassats, la Casa Erasme.

ESTAT DE CONSERVACIÓ El conjunt no presenta cap afectació greu.

UNITATS 130 fotografies

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA Ignacio de Janer Milà de la Roca (San Juan de Luz 1869-Barcelona 1919), advocat que treballà com a secretari de l'Ajuntament de Barcelona. Era una persona erudita i amant dels llibres. Atret pels temes de genealogia i la història, va recollir una sèrie important de notes que després deixaria, juntament amb la seva documentació personal, a l'Arxiu Històric de la Ciutat.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA El fons ingressà a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona per una donació del fill d'Ignacio de Janer, Enrique de Janer. Un cop a l'Arxiu, la primera intervenció documentada sobre les fotografies va consistir en l'enregistrament del material en els llibres de registre de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment, algunes fotografies es van classificar temàticament i es van posar a la consulta pública. La resta es van guardar a la reserva. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Ignacio de Janer Milà de la Roca. D'aquest treball s'ha constatat que no s'han localitzat totes les fotografies que, segons els registres, pertanyen a aquest fons.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS Donació

DATA D'INGRÉS 1940-1942

PROCEDÈNCIA Enrique de Janer Durán

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Isidre Torres i Oriol
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Isidre Torres Oriol
DATA INICIAL	1900
DATA FINAL	1920
RESUM GENERAL	El fons aplega negatius en placa de vidre que reproduïen indrets emblemàtics de la ciutat de Barcelona.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	78 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Isidre Torres Oriol, comissionista de cases editorials, publicista, llibreter de vell i antiquari. Publicà, al començament del segle XX, una guia de la ciutat de Barcelona sota el títol <i>Barcelona Històrica, Antigua y Moderna: guía general descriptiva e ilustrada</i> .
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	El fons va ingressar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona a través d'una donació de la vídua d'Isidre Torres Oriol el 1928. Els clixés van arribar amb un petit inventari del material entregat. Un cop a l'Arxiu, la primera intervenció documentada sobre el material va consistir en l'enregistrament de les fotografies en els llibres de registre de negatius de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment es van guardar a la reserva. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Isidre Torres Oriol. D'aquest treball s'ha constatat que no s'han localitzat totes les fotografies que, segons els registres, pertanyen a aquest fons.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Donació
DATA D'INGRÉS	1928
PROCEDÈNCIA	Vídua d'Isidre Torres Oriol

Negatiu de gelatina sobre vidre. 17,9 x 23,9 cm
c.1900. Autor desconegut
Carrer Corribia

Positiu al gelatinobromur. 11,4 x 17,5 cm
c.1950. Autor desconegut
Llotja de Mar

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Jaume Carrera i Pujal
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Jaume Carrera i Pujal
DATA INICIAL	1940
DATA FINAL	1953
RESUM GENERAL	El fons aplega fotografies que Carrera Pujal va utilitzar per il·lustrar el seu llibre <i>La Lonja del Mar y los cuerpos de Comercio de Barcelona</i> , Barcelona, 1953. Es troben imatges de personatges de la història política contemporània i de l'interior de la Llotja de Mar de Barcelona.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	97 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Jaume Carrera i Pujal (Castellterçol 1895-Barcelona 1961), historiador i periodista que va col·laborar en diferents publicacions com <i>La Veu de Catalunya</i> . Dirigí les publicacions de la Cambra de Comerç i Navegació de Barcelona i <i>Cataluña marítima</i> . Va publicar obres sobre política i economia de Catalunya i obres d'historiografia local.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	El fons ingressà a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona a través d'una donació l'any 1955 i 1956. La primera intervenció documentada sobre les fotografies va consistir en l'enregistrament del material en els llibres de registre de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Més tard, algunes fotografies es van classificar temàticament i es van posar a la consulta pública enganxades en fitxes de cartró. La resta es va guardar a la reserva. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Jaume Carrera i Pujal.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Donació
DATA D'INGRÉS	1955-1956
PROCEDÈNCIA	Jaume Carrera i Pujal

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Jaume Mompарт i Esteve
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Jaume Mompарт i Esteve
DATA INICIAL	1930
DATA FINAL	1944
RESUM GENERAL	El fons aplega fotografies d'excursions familiars a diversos indrets de Catalunya com Núria, Blanes o Montserrat.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	51 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Es desconeixen les dades biogràfiques de Jaume Mompарт i Esteve.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	El fons va ingressar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona a través d'una donació l'any 1997. Un cop a l'Arxiu, el material es va guardar a la reserva. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Jaume Mompарт i Esteve.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Donació
DATA D'INGRÉS	1997
PROCEDÈNCIA	Dolors Mompарт i Huarte

Negatiu estereoscòpic de gelatina sobre vidre. 5,9 x 12,8 cm
c.1930. Jaume Mompарт. Montserrat

Positivu a la gelatina d'ennegrimint directe. 13,7 x 8,8 cm. c.1940. . Autor desconegut. Postal allegòrica

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Jaume Vilalta
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Jaume Vilalta
DATA INICIAL	1926
DATA FINAL	1982
RESUM GENERAL	El fons aplega correspondència, en format postal, entre diferents membres de la família Vilalta i les seves amistats.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	344 postals
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Únicament es coneixen, a través dels destinataris i de les adreces de les targetes postals, alguns membres de la família Vilalta que vivien a Barcelona.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	Es desconeix com el fons va arribar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona. Un cop van ingressar les postals, es van classificar temàticament i es van posar a la consulta pública. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Jaume Vilalta.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Desconeguda
DATA D'INGRÉS	1982-1994
PROCEDÈNCIA	Desconeguda

Positiu al gelatinobromur. 16,3 x 10,8 cm
1910. Adolf Mas
Els gegants de Barcelona

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Fons Joan Amades i Gelats**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Joan Amades i Gelats

DATA INICIAL 1880

DATA FINAL 1960

RESUM GENERAL

El fons aplega documentació generada i reunida per Joan Amades: d'una banda, fotografies de caràcter personal, com retrats de familiars i persones de l'entorn del folklorista que mostren un ambient íntim i proper; de l'altra, documentació reunida fruit de l'activitat i les inquietuds professionals de Joan Amades. Es troben fotografies de festes populars, balls i danses folklòriques dels Països Catalans. En alguns casos, les imatges són reproduccions de dibuixos.

Destaca una sèrie de fotografies, classificades per poblacions, que podrien correspondre a les fetes per Joan Amades en una de les campanyes realitzades per tal de recollir documentació gràfica de les festes tradicionals celebrades a Catalunya, les Illes Balears i el País Valencià. El fons també conté correspondència, en format postal, de Joan Amades i la seva esposa Enriqueta Mallofré.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

El conjunt no presenta cap afectació greu, tret d'alguns negatius d'acetat que tenen la base plàstica deteriorada.

UNITATS

1.921 fotografies
42 postals

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA

Joan Amades i Gelats (Riudoms 1890-Barcelona 1959), folklorista que realitzà una gran tasca en l'estudi del folklore català. Va treballar com a conservador al Museu d'Indústries i Arts Populars de Barcelona i a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona. Va col·laborar en la premsa del moment, com a *D'Ací i d'Allà* o *Diario de Barcelona*, entre d'altres. El seu treball es va materialitzar amb una copiosa producció de llibres, com ara el *Costumari català el curs de l'any* (5 volums), Barcelona 1950-1956, que ha estat referent en els estudis de folklore de Catalunya.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA

El fons va ingressar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona en diferents etapes. Moltes fotografies porten el segell de tinta amb la inscripció "Col·lecció imatgeria popular d'en Joan Amades" o "Arxiu J. Amades". Un cop a l'Arxiu, part del material es va enregistrar en els llibres de registre de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment, algunes fotografies es van classificar temàticament i es van posar a la consulta pública. La resta es van guardar a la reserva. Pel que fa a conservació preventiva, el juny 2004 es van protegir 4 fotografies amb fundes.

Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Joan Amades i Gelats.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS

Donació

DATA D'INGRÉS

1960-1968

PROCEDÈNCIA

Consol Mallofré i Coca

Positiu al gelatinobromur. 8,6 x 13,7 cm
c.1910. P. Pujol
Amposta

Positiu a l'albúmina. 9,4 x 6 cm
c.1870. Cantó
Retrat de parella

Positiu a l'albúmina acolorida. 9,1 x 5,4 cm
c.1870. Joaquin Masaguer
Retrat d'home assegut

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Fons Joan Costa i Simón**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Joan Costa i Simón

DATA INICIAL 1850

DATA FINAL 1922

RESUM GENERAL El fons reuneix retrats en format, majoritàriament, *carte de visite*, *cabinet* o postal de personatges uniformats i actors d'escena. També conté retrats de galeria de dones, nens, etc. En alguns casos, el personatge és fotografiat diverses vegades. Igualment hi ha fotografies de Barcelona i vistes d'indrets de Catalunya, com Selva de Mar, Vic, etc.

ESTAT DE CONSERVACIÓ El conjunt presenta afectacions puntuals: daguerreotips en molt mal estat, albúmines *carte de visite* amb pèrdua de suport, erosions, doblecs i estrips.

UNITATS 166 fotografies
2 àlbums (61 postals)
4 postals

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA Joan Costa i Simón, projectista i constructor de cases de suro per a pessebres. Algunes obres seves formen part de les col·leccions dels museus municipals.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA El fons va ingressar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona a través d'una donatiu en diferents etapes. La donació més important, pel que fa a quantitat, va ser la de 1987.

La primera intervenció documentada sobre les fotografies va consistir en l'enregistrament, de part del material, en els llibres de registre de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment alguns dels positius es van classificar temàticament i es van posar a la consulta pública enganxats en fitxes de cartró. La resta es van guardar a la reserva. Pel que fa a conservació preventiva, l'any 1995 es va fer *housing* a 3 daguerreotips.

Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Joan Costa i Simón.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS Donació

DATA D'INGRÉS 1945-1987

PROCEDÈNCIA Joan Costa i Simón

Daguerreotyp. 10,7 x 8,1 cm. c. 1850. Autor desconegut. Retrat de grup

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Joan Gamper Hasseig
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Joan Gamper Hasseig
DATA INICIAL	1923
DATA FINAL	1923
RESUM GENERAL	El fons està compost per 4 àlbums fets en homenatge a Joan Gamper. Els àlbums contenen 276 fotografies amb imatges d'equips de clubs de futbol de Catalunya, Espanya i Europa adherits a l'homenatge. L'acte de festeig es va celebrar el 25 de febrer de 1923 i es va viure com una gran festa ciutadana en la qual va participar la banda municipal i l'Orfeó Gracienc. Es va jugar un partit de futbol i, a la mitja part, es van entregar els àlbums a l'homenatjat i es va descobrir el bust de Gamper, obra de Llimona.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	4 àlbums (276 fotografies)
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Joan Gamper Hasseig (Winterthur 1877-Barcelona 1930), comerciant d'ofici, ja de jove va practicar diferents disciplines esportives, d'entre les quals destacava la seva passió pel futbol. Va fundar el club de futbol de l'Elcelsior de Suïssa i va participar en la creació d'altres clubs. El 1899 es va instal·lar a Barcelona i aquell mateix any va fundar el Futbol Club Barcelona. Va assumir-ne la presidència en diferents etapes, sempre treballant per l'entitat. Va lluitar perquè tot tirés endavant i amb el seu entusiasme va aconseguir vèncer els entrebancs i les polèmiques. El 1922 va ser protagonista d'una de les cites memorables del barcelonisme, la inauguració del camp de les Corts.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	Es desconeix com va ingressar el fons a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona. El 1984 l'Institut Municipal d'Història de la Ciutat de Barcelona, sota la direcció en aquells moments de Jaume Sobrequés i Callicó, va cedir en dipòsit al Museu del Futbol Club Barcelona un moble amb els 4 àlbums de l'acte d'homenatge a Joan Gamper. Tal com deia el conveni de cessió dels àlbums, el Futbol Club Barcelona lliuraria a l'Institut Municipal d'Història un negatiu fotogràfic en color 9 x 12 i una ampliació en paper 18 x 24 de cada una de les planes dels àlbums esmentats, realitzats pel fotògraf Josep Cañelles. Actualment, l'any 2006, els àlbums originals resten exposats a les vitrines del Museu del Futbol Club Barcelona. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament del fons Joan Gamper i Hasseig.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Desconeguda
DATA D'INGRÉS	1923-1986
PROCEDÈNCIA	Família Gamper

Positiu al gelatinobromur. 1923. Autor desconegut. Àlbum homenatge a Joan Gamper

Positiu al gelatinobromur. 1923. Autor desconegut. Àlbum homenatge a Joan Gamper

Negatiu de gelatina sobre triacetat. 2,3 x 3,5 cm
1978. Joan Guitart
Incendi al carrer d'Artesa de Segre

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Joan Guitart i Solé
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Joan Guitart i Solé
DATA INICIAL	1964
DATA FINAL	1993
RESUM GENERAL	El fons aplega fotografies, tot negatius, realitzades per Joan Guitart al llarg de la seva trajectòria professional en el cos de bombers de Barcelona. Comprèn un conjunt d'imatges entorn d'accidents i successos tràgics esdevinguts a la ciutat de Barcelona entre la dècada dels seixanta i els noranta. El fons també conté fotografies de bombers que fan pràctiques.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	576 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Joan Guitart i Solé va pertànyer al cos de bombers de Barcelona.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	Les fotografies ingressen a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona a través d'una compra l'any 1993. Un cop a l'Arxiu es guarden a la reserva. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Joan Guitart i Solé.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Compra
DATA D'INGRÉS	1993
PROCEDÈNCIA	Joan Guitart i Solé

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Joan de Lasarte i Karr
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Joan de Lasarte i Karr
DATA INICIAL	1915
DATA FINAL	1929
RESUM GENERAL	El fons aplega fotografies que Joan Lasarte va reunir fruit de l'activitat professional que va exercir com a enginyer. Destaquen les fotografies sobre el treball de direcció de la part elèctrica de l'Exposició Internacional de Barcelona de 1929.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	58 fotografies 2 àlbums (220 fotografies)
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Joan de Lasarte i Karr (Barcelona 1892-1961), enginyer especialitzat en electrònica i luminotècnia. Va exercir com a professor i dirigir els serveis elèctrics de l'Exposició Internacional de Barcelona de 1929.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	El fons va ingressar per donació el 1961 a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona. La primera intervenció documentada sobre les fotografies va consistir en l'enregistrament de part del material en els llibres de registre de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment el material es va guardar a la reserva. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Joan de Lasarte i Karr.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Donació
DATA D'INGRÉS	1961
PROCEDÈNCIA	Joan de Lasarte i Karr

Positiu al gelatinobromur sobre vidre. 8,3 x 9,9 cm
1929. Autor desconegut
Font Iluminosa de l'Exposició Internacional de Barcelona de 1929

Positiu al gelatinobromur sobre vidre. 8,3 x 9,9 cm
1929. Autor desconegut
Focus del Palau Nacional

Positiu a l'albúmina. 21,4 x 16,5 cm
c.1880. Autor desconegut. Quiosc de Canaletes

Positiu a l'albúmina. 16,9 x 11,6 cm
1887. Autor desconegut. Bastida del monument a Cristòfor Colom

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Fons Joan Roura**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Joan Roura

DATA INICIAL 1867

DATA FINAL 1890

RESUM GENERAL El fons aplega fotografies, la major part positius sobre paper a l'albúmina, que mostren la Barcelona de la segona meitat del segle XIX. Són imatges que donen testimoni de les transformacions del paisatge urbà i que recullen l'activitat i l'ambient al carrer. El fons també conté fotografies d'escena, retrats de galeria d'actors i actrius i de personatges anònims, així com la correspondència, en format postal, de Joan Roura a un amic de Buenos Aires. Es tracta d'un fons interessant per la riquesa de les imatges que il·lustren la Barcelona vuitcentista.

ESTAT DE CONSERVACIÓ El conjunt presenta afectacions puntuals: moltes *carte de visite* amb esvaïment d'imatge, albúmines adherides a suport rugós que ha deixat greus deformacions i algun trencament.

UNITATS 111 fotografies.
21 postals

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA Es desconeixen les dades biogràfiques de Joan Roura.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA Part del fons Joan Roura va ingressar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona el 1932 a través d'un donatiu. La resta va arribar amb una compra de revistes, manuscrits i fotografies realitzada a Joan Roura. La primera intervenció documentada sobre el material va consistir en l'enregistrament d'algunes fotografies en els llibres de registre de positius de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment, es van classificar temàticament i es van posar a la consulta pública, enganxades en fitxes de cartró. La resta es van guardar a la reserva. Pel que fa a conservació preventiva, l'any 1999 es van protegir amb fundes 21 còpies a l'albúmina i el 2004 se'n van protegir 16 més. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Joan Roura.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS Donació · Compra

DATA D'INGRÉS 1932-1935

PROCEDÈNCIA Joan Roura

Positiu a l'albúmina. 12,1 x 16,8 cm. c.1870. Autor desconegut. Muralla de mar

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Col·lecció Joan Serra i Graupera
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Joan Serra i Graupera
DATA INICIAL	1888
DATA FINAL	1933
RESUM GENERAL	El fons conté documentació reunida per Joan Serra i Graupera en la seva labor de col·leccionista. Va aplegar una important col·lecció bibliogràfica i folklòrica en què és molt present la temàtica religiosa. En les fotografies es troben imatges de festes religioses, festes populars i socials. També contenen reproduccions d'obres d'art, documents i objectes de temàtica religiosa, així com imatgeria mariana.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt presenta afectacions puntuals: els positius, molts dels quals amb suport secundari original, tenen forta distorsió dimensional i els negatius estan erosionats. Brut general.
UNITATS	473 fotografies 1 àlbum (6 fotografies)
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Joan Serra i Graupera, col·leccionista i empresari. Propietari de la casa Joan Serra i Graupera, de Barcelona, fundada el 1795 i dedicada a la fabricació de teixits i feltres tècnics per a indústries.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	Les col·leccions de Joan Serra i Graupera van ser custodiades durant la Guerra Civil per l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona. El Fons Agustí Duran i Sanpere de l'Arxiu Comarcal de Cervera conté una relació de dipòsits voluntaris oferts pels ciutadans a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona durant el conflicte bèl·lic (1936-1939). Aquesta relació dóna constància i detall del material entregat per Serra i Graupera davant la por de ser destruït. Acabada la contesa, a l'igual que moltes altres famílies, en va fer donació a l'Arxiu Històric de la Ciutat. La primera intervenció documentada sobre les fotografies va consistir en l'enregistrament de part del material en els llibres de registre de positius de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment, part de la documentació es va classificar temàticament i es va posar a la consulta pública enganxada en fitxes de cartró. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament de la Col·lecció Joan Serra i Graupera.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Donació
DATA D'INGRÉS	1939
PROCEDÈNCIA	Joan Serra i Graupera

Positiu al gelatinobromur. 16,4 x 22,8 cm. c.1915. Autor desconegut. Peregrinació a la plaça d'Antoni López

Positiu al gelatinobromur. 8,5 x 13,8 cm. 1915. Josep Maria Sagarra. Primer rosari de la Mercè a la plaça d'Antoni López

Positiu a l'albúmina. 9,3 x 6,4 cm
c.1870. Autor desconegut
Retrat d'un fotògraf

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Joan Terrades
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Joan Terrades
DATA INICIAL	1870
DATA FINAL	1935
RESUM GENERAL	El fons aplega documentació de temàtica variada. Destaquen, per quantitat, retrats en diferents formats que representen músics, compositors, escriptors, ballarins, actors, personatges del món de la cultura, la monarquia, la noblesa i altres personatges anònims. També es troben retrats de la sèrie "La galeria de representants de la nació". Així mateix, el fons conté fotografies de vistes d'indrets de Barcelona i de pobles de Catalunya, a més de reproduccions de brodats, figurins i dibuixos.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt presenta afectacions puntuals: erosions, restes de cola als dorsos i pèrdua d'emulsió.
UNITATS	292 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Es desconeixen les dades biogràfiques de Joan Terrades.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	El Fons Joan Terrades va ingressar a l'Ajuntament de Barcelona en dos centres diferents: la major part, a la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona, i una altra part, tres fotografies, a l'antic Arxiu Fotogràfic de Museus en data desconeguda. L'actual Arxiu Fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona ha reunit les dues parts. La major part del conjunt Terrades va ingressar a l'Arxiu Històric de la Ciutat i ho feu en diferents etapes. La primera intervenció documentada sobre les fotografies va consistir en l'enregistrament del material en els llibres de positiu de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment, una part de la documentació es va classificar temàticament i es va posar a la consulta pública enganxada en fitxes de cartró. La resta es va guardar a la reserva. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Joan Terrades.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Donació
DATA D'INGRÉS	1920-1946
PROCEDÈNCIA	Joan Terrades

Positiv a Talbúmina. 9,4 x 5,7 cm. c.1870. Autor desconegut. Retrat de grup

Negatiu de gelatina sobre triacetat. 6 x 9,3 cm
1957. Josep Tous. Vista panoràmica

Negatiu de gelatina sobre triacetat. 6 x 9,2 cm
1950. Josep Tous. Pasturant el ramat

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Fons Joan Tous i Casals**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Joan Tous i Casals

DATA INICIAL 1942

DATA FINAL 1959

RESUM GENERAL El fons aplega part de la producció realitzada per Joan Tous com a fotògraf amateur. Concretament, són fotografies sobre Barcelona, vistes dels indrets més emblemàtics, el paisatge urbà, la vida quotidiana i festiva de la ciutat.

ESTAT DE CONSERVACIÓ El conjunt no presenta cap afectació greu.

UNITATS 379 fotografies

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA

Joan Tous i Casals (Barcelona 1912-2003), fotògraf amateur. Es va iniciar en la fotografia vers 1928. Un any més tard, amb la seva càmera, va captar la màgia que emetia el recinte de l'Exposició Internacional de Barcelona de nit. Va fer un inventari del patrimoni històric i arqueològic en un radi de 25 km de Cervera. També va acompanyar l'equip de fotògrafs que va fer l'inventari del patrimoni de la província de Barcelona. Va aconseguir un ampli repertori i recull fotogràfic dels antics colomers de Catalunya i de l'arquitectura dels ponts. La seva producció ha estat d'unes 50.000 fotografies, moltes de les quals repartides entre diferents institucions de Catalunya.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA

El fons va ingressar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona a través d'una compra el 2001. La primera intervenció documentada sobre les fotografies va consistir en l'elaboració d'un llistat que relaciona el número de registre originari de l'autor amb la temàtica i la data del negatiu. El fons es va guardar a la reserva. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Joan Tous i Casals.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS Compra

DATA D'INGRÉS 2001

PROCEDÈNCIA Joan Tous i Casals

Negatiu de gelatina sobre triacetat. 6 x 9,3 cm. 1953. Josep Tous. Barraques

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Joaquim Renart i Garcia
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Joaquim Renart i Garcia
DATA INICIAL	1861
DATA FINAL	1935
RESUM GENERAL	El fons està compost per retrats, en format <i>cabinet</i> , d'actors i actrius del segle XIX. Destaca un àlbum que aplega el catàleg de les fotografies d'Antoni Esplugas d'artistes del món del teatre de varietats. El fons també conté retrats familiars d'Apel·les Mestres fruit de la relació d'amistat que van mantenir ambdós dibuixants.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt presenta afectacions puntuals: algunes albúmines sense suport secundari amb forta distorsió dimensional i una de gran format amb estrips.
UNITATS	105 fotografies 1 àlbum (75 fotografies)
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Joaquim Renart i Garcia (Barcelona 1879-1961), dibuixant, decorador, daurador i col·leccionista. Va destacar per la producció d'ex-libris, que recollí a l'obra <i>Exlibris Renar</i> , així com pels seus treballs decoratius i de restauració. Va participar activament en la vida artística catalana i fou un dels membres fundadors del FAD. També va presidir el Cercle de Sant Lluç, l'Orfeó Català i fou acadèmic de Sant Jordi. Com a col·leccionista, va reunir una gran col·lecció de mobles, dibuixos i vitralls que va llegar a l'Ajuntament de Barcelona. És autor d'una de les biografies sobre Apel·les Mestres.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	Joaquim Renart va fer diverses donacions a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona. La primera intervenció documentada sobre les fotografies consistí en l'enregistrament de part del material en els llibres de registre de positius de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment algunes fotografies es van classificar temàticament i es van posar a la consulta pública enganxades en fitxes de cartró. La resta es va guardar a la reserva. Pel que fa a conservació preventiva, el setembre de 2005 es van protegir amb fundes 15 fotografies. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Joaquim Renart i Garcia. D'aquest treball s'ha constatat que no s'han localitzat totes les fotografies que, segons la documentació administrativa de l'Arxiu Històric de la Ciutat, pertanyen a aquest fons.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Donació
DATA D'INGRÉS	1949-1955
PROCEDÈNCIA	Joaquim Renart i Garcia

Positiu a l'albúmina. 13,8 x 9,8 cm
c.1880. Antoni Esplugas. Retrat d'actriu

Positiu al gelatinobromur. 23,5 x 29,3 cm
c.1920. Autor desconegut. Retrat d'Apel·les Mestres i la seva esposa

Negatiu de gelatina sobre vidre. 17,9 x 12,8 cm
1892. Autor desconegut
Ornamentació per l'aniversari del descobriment d'Amèrica

Positiu al gelatinobromur. 8,7 x 13,8 cm
1917. A. Marin
Soldats a la plaça de Catalunya

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Fons José Luciano Prat Maignon**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR José Luciano Prat Maignon

DATA INICIAL 1892

DATA FINAL 1929

RESUM GENERAL

El fons aplega fotografies de temàtica variada que giren al voltant d'esdeveniments i actes ocorreguts a Barcelona a començament del segle XX. També conté retrats familiars i de personatges anònims interessants per la vestimenta.

Les fotografies, una part reproduccions, estan fetes per un fotògraf amateur.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

El conjunt presenta afectacions puntuals: alguns negatius trencats i d'altres amb l'emulsió desenganxada. Brutícia general.

UNITATS

945 fotografies

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA

José Luciano Prat Maignon (Barcelona 1941), advocat i fiscal.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA

Amèlia Prat oferí a l'Arxiu Històric de Sabadell les fotografies del seu avi. Com que es tractava, majoritàriament, de fotografies sobre esdeveniments ocorreguts a Barcelona, des d'aquella institució l'adreçaren a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona. L'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona acceptà el donatiu i el 1992 les fotografies ingressaren a la Secció de Fotografia. El material arribà amb una ordenació temàtica i es guardà a la reserva.

Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons José Luciano Prat Maignon.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS Donació

DATA D'INGRÉS 1992

PROCEDÈNCIA Amèlia Prat i Reig

Negatiu estereoscòpic de gelatina sobre vidre. 4,3 x 10,5 cm. c.1910. Autor desconegut. Processó

Positiu estereoscòpic de gelatina sobre vidre. 8,5 x 17 cm
c.1905. Josep Oriol Borràs
Carrer de les Donzelles

Negatiu estereoscòpic de gelatina sobre vidre. 7,9 x 8,9 cm
1909. Josep Oriol Borràs
Obres d'enderrocament per l'obertura de la Via Laietana

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Fons Josep Oriol Borràs i Quintana**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Josep Oriol Borràs i Quintana

DATA INICIAL 1887

DATA FINAL 1921

RESUM GENERAL El fons aplega fotografies sobre la Barcelona del final del segle XIX i de l'inici del segle XX. Destaquen les imatges que mostren els carrers i places afectats per la reforma de la Via A (Via Laietana). Podem atribuir a Josep Oriol Borràs i Quintana l'autoria de part d'aquestes fotografies; de la resta, 30 vistes estereoscòpiques, se'n desconeix l'autor. El fons també conté imatges de la vida quotidiana i el dia a dia de Ciutat Vella.

ESTAT DE CONSERVACIÓ El conjunt no presenta cap afectació greu.

UNITATS 112 fotografies

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA Es desconeixen les dades biogràfiques de Josep Oriol Borràs i Quintana.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA Josep Oriol Borràs i Quintana donà l'any 1940 el seu fons a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona. El fons anava acompanyat d'una llista que documenta el material sobre la reforma de la Via Laietana. Un cop a l'Arxiu, les fotografies es guardaren a la reserva. Dels negatius, se'n feren còpies en positiu.

Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Josep Oriol Borràs i Quintana.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS Donació

DATA D'INGRÉS 1940

PROCEDÈNCIA Josep Oriol Borràs i Quintana

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Josep Colominas i Roca
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Josep Colominas i Roca
DATA INICIAL	1900
DATA FINAL	1945
RESUM GENERAL	El fons aplega fotografies de vistes de Barcelona i altres poblacions de Catalunya. La seva formació com a arqueòleg i geògraf el féu un gran coneixedor del territori català.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	74 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Josep Colominas i Roca (Barcelona 1884-1959), arqueòleg i geòleg. Participà en la creació de l'Escola Catalana d'Arqueologia i contribuí a la formació del Museu Arqueològic de Barcelona del qual en fou director. Realitzà campanyes arqueològiques pels Països Catalans i publicà llibres sobre arqueologia i folklore.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	El fons ingressà a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona en diferents etapes. La primera intervenció de què es té constància sobre la documentació consistí en l'enregistrament de les fotografies en els llibres de registre de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment es posaren a la consulta pública enganxades en fitxes de cartró. La resta de material es guardà a la reserva. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Josep Colominas i Roca.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Donació Compra
DATA D'INGRÉS	1928-1945
PROCEDÈNCIA	Josep Colominas

Negatiu de gelatina sobre vidre. 12,8 x 17,9 cm
c.1900. Autor desconegut
Mercat

Cianotípia. 11,7 x 16,1 cm
c.1900. Autor desconegut
Pedralbes

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Josep Gibert i Buch
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Josep Gibert i Buch
DATA INICIAL	1865
DATA FINAL	1924
RESUM GENERAL	Josep Gibert aplegà fotografies sobre la ciutat de Girona i rodalia, una crònica gràfica nodrida d'imatges que mostren carrers, places, rius, ponts, mercats, esglésies, conjunts monumentals, costums i folklore de la vida gironina a final del segle XIX i el primer quart del segle XX. Quaranta-nou d'aquestes fotografies formen part de l'àlbum "Bellezas de Gerona", de 1877, del fotògraf Joan Martí i l'editor Vives.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu, tret d'algunes albúmines amb lleugera distorsió.
UNITATS	268 fotografies 6 postals
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Josep Gibert i Buch (Girona 1903-Barcelona 1979), arqueòleg. Es va iniciar en la recerca arqueològica el 1928 sota la direcció de Pere Bosch Gimpera i Lluís Nicolau d'Olwer. Va fer estades professionals a Grècia, Palestina i Alemanya. Posteriorment, es va instal·lar a Barcelona on va treballar en els serveis tècnics dels museus de la Junta de Museus. Va conrear altres disciplines, com el dibuix i el folklore. És autor de <i>Girona: petita història de la ciutat i de les seves tradicions i folklore</i> , <i>La masia catalana: origen, esplendor i decadència: assaig històric i descriptiu</i> , entre d'altres.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	Josep Gibert va oferir el seu fons a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona, que el va considerar interessant i el va comprar. Una part de la documentació porta el segell de tinta de la Biblioteca J. Gibert. Un cop a l'Arxiu, les fotografies es van enregistrar en els llibres de positius de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat i algunes es van posar a la consulta pública. La resta es van guardar a la reserva. Pel que fa a conservació preventiva, l'any 2005 es van protegir amb fundes 45 còpies. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Josep Gibert i Buch.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Compra
DATA D'INGRÉS	1944
PROCEDÈNCIA	Josep Gibert i Buch

Positiu al gelatinobromur. 16,3 x 23 cm. 1920. Joan Vidal i Ventosa. Girona

Positiu a l'albúmina. 15,6 x 21,9 cm. 1877. Joan Martí. Girona

Negatiu de gelatina sobre vidre. 8,9 x 11,9 cm
1915. Josep Maria Madurell
Parada de flors al Palau de la Generalitat

Negatiu de gelatina sobre vidre. 8,9 x 11,9 cm
1916. Josep Maria Madurell
Retrat de grup a l'Església de Jesús de Gràcia

Negatiu de gelatina sobre vidre. 8,9 x 11,9 cm
1916. Josep Maria Madurell
Església de Pompeia

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FONTS **Fons Josep Maria Madurell i Marimon**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Josep Maria Madurell i Marimon

DATA INICIAL 1901

DATA FINAL 1928

RESUM GENERAL

El fons aplega fotografies de temàtica molt variada fruit de la recerca històrica sobre la ciutat realitzada per Josep Maria Madurell i Marimon. Són imatges que mostren, principalment, la Barcelona de començament de segle.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

El conjunt no presenta cap afectació greu.

UNITATS

106 fotografies

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA

Josep Maria Madurell i Marimon (Barcelona 1893-1983), historiador i arxiver. Es va dedicar intensament a la recerca històrica i va publicar una gran quantitat d'estudis. Va treballar com a arxiver al Museu Marítim de Barcelona i a l'Arxiu General de Protocols de Barcelona. Va col·laborar en les emissions de l'Institut Municipal d'Història de Ràdio Barcelona.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA

El fons va ingressar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona en diferents etapes.

La primera intervenció documentada sobre les fotografies va consistir en l'enregistrament de part del material en els llibres de registre de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment, els negatius es van positivats. El material es va guardar a la reserva. Pel que fa a conservació preventiva, el desembre de 2002 es va fer *housing* a un negatiu trencat.

Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Josep Maria Madurell i Marimon. D'aquest treball s'ha constatat que no s'han localitzat totes les fotografies que, segons els registres, pertanyen a aquest fons.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS Donació

DATA D'INGRÉS 1936-1963

PROCEDÈNCIA Josep Maria Madurell i Marimon

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Fons Josep Majó i Tocabens**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Josep Majó i Tocabens

DATA INICIAL 1940

DATA FINAL 1971

RESUM GENERAL El fons aplega fotografies de temàtica variada sobre Barcelona. Són imatges que mostren indrets emblemàtics de la ciutat, esdeveniments i activitats públiques com el Saló de la Filatèlia, el Congrés Eucarístic Internacional de Barcelona de 1952, la nevada de 1962, etc.

ESTAT DE CONSERVACIÓ El conjunt no presenta cap afectació greu, tret d'alguna fotografia amb lleugera distorsió dimensional

UNITATS 105 fotografies

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA Josep Majó i Tocabens, especialista i autor de diversos llibres de filatèlia. Va ser propietari de la Casa de Filatèlia J. Majó Tocabens, de Barcelona, fundada el 1919.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA El fons va arribar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona a través d'una donació de Josep Majó el 1971. Un cop a l'Arxiu, les fotografies es van guardar a la reserva.
Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Josep Majó Tocabens.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS Donació

DATA D'INGRÉS 1971

PROCEDÈNCIA Josep Majó Tocabens

Positiu al gelatinobromur. 9 x 6,3 cm
c.1940. Josep Majó
Via Laietana

Positiu al gelatinobromur. 6,4 x 8,7 cm
c.1940. Josep Majó
Carrer del Marqués del Duero

Positiu a la gelatina d'ennegriments directe. 8 x 11 cm
c.1900. Josep Ribot
Diumenge de rams als Josepets

Positiu a la gelatina d'ennegriments directe. 8 x 11 cm
c.1900. Josep Ribot
Els xiquets de Valls al carrer Gran de Gràcia

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Fons Josep Ribot i Calpe**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Josep Ribot i Calpe

DATA INICIAL 1890

DATA FINAL 1930

RESUM GENERAL

El Fons Josep Ribot aplega fotografies, majoritàriament positius sobre paper, de temàtica variada, que mostren la vida barcelonina del primer quart del segle XX. Es troben fotografies de vistes d'indrets emblemàtics de Barcelona, d'esdeveniments festius, esportius i polítics.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

El conjunt no presenta cap afectació greu.

UNITATS 221 fotografies

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA

Josep Ribot i Calpe (Barcelona 1888-1974), pintor i dibuixant que es va especialitzar en la il·lustració i decoració de llibres de qualitat. Va col·laborar a D'Ací i d'Allà i al Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya. Fou premiat en diferents ocasions per la seva obra.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA

Núria Ribot i Calpe, filla de Josep Ribot, va oferir el fons del seu pare a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona. El fons va ingressar en diverses etapes.

Un cop a l'Arxiu, la primera intervenció documentada sobre les fotografies va consistir en l'enregistrament del material en els llibres de registre de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment els negatius es van positivar i tota la documentació es va guardar a la reserva.

Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Josep Ribot i Calpe. D'aquest treball s'ha constatat que no s'han localitzat totes les fotografies que, segons els registres, pertanyen a aquest fons.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS Donació

DATA D'INGRÉS 1971-1984

PROCEDÈNCIA Núria Ribot i Rius

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Fons Josep Roig i Puñed**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Josep Roig i Puñed

DATA INICIAL 1870

DATA FINAL 1941

RESUM GENERAL El fons està compost per documentació generada i reunida per Josep Roig i Puñed; majoritàriament, fotografies d'imatgeria religiosa i d'edificis religiosos aplegades fruit de l'activitat col·leccionista de Roig i Puñed. A més, conté dos retrats, un d'ell i l'altre d'uns familiars.

ESTAT DE CONSERVACIÓ El conjunt no presenta cap afectació greu.

UNITATS 47 fotografies
2 postals

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA Es desconeixen les dades biogràfiques de Josep Roig i Puñed.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA Josep Roig i Puñed, com a col·leccionista de goigs i fulls populars religiosos, va reunir una gran col·lecció que durant el període de la Guerra Civil va estar custodiada per l'Arxiu Històric de la Ciutat. Acabat el conflicte, Josep Roig va donar el material a aquesta institució. Pel que fa a les fotografies, la primera intervenció documentada va consistir en l'enregistrament en els llibres de registre de positius de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment, part de la documentació es va classificar temàticament i es va posar a la consulta pública enganxada en fitxes de cartró. La resta es va guardar a la reserva.

Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Josep Roig i Puñed. D'aquest treball s'ha constatat que no s'han localitzat totes les fotografies que, segons els registres, pertanyen a aquest fons.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS Donació

DATA D'INGRÉS 1937-1939

PROCEDÈNCIA Josep Roig i Puñed

Positiu al gelatinobromur. 11,8 x 8,8 cm
c.1930. Autor desconegut. Antiga imatge de Sant Roc

Positiu a l'albúmina. 9,3 x 5,4 cm
c.1890. Napoleón. Retrat de Josep Roig

Positiu al gelatinobromur. 17 x 12,1 cm
c.1938. Autor desconegut
Combatent de Barcelona amb infants

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Fons Juan Lapuente Belenguer**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Juan Lapuente Belenguer

DATA INICIAL 1936

DATA FINAL 1960

RESUM GENERAL El fons aplega documentació generada i reunida pel diplomàtic Juan Lapuente. D'una banda, fotografies aplegades fruit de l'activitat professional: imatges sobre la Guerra Civil espanyola utilitzades com a material gràfic de propaganda prorepublicana. Són d'especial interès les fotografies referents a l'acció dels bombardeigs sobre la ciutat. De l'altra, fotografies de caràcter personal, com retrats de familiars que mostren un ambient proper al diplomàtic.

ESTAT DE CONSERVACIÓ El conjunt no presenta cap afectació greu.

UNITATS 330 fotografies

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA

Juan Lapuente Belenguer, segons les credencials que l'acrediten, va ser diplomàtic de la República espanyola i, des de l'octubre de 1938, va ocupar el càrrec de cònsol espanyol a Sud-àfrica, Ciutat del Cap. Acabada la Guerra Civil, es va exiliar a l'Amèrica del Sud i després a Londres.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA

Juan Lapuente va guardar el fons fins a la seva mort, tot esperant la democràcia a Espanya. Va deixar com a executor legal de les seves voluntats el seu advocat. La filla de l'advocat, Marian Roberts, a través d'un intermediari, es va posar en contacte amb l'Arxiu Municipal de Barcelona per oferir el fons. Juntament amb el material fotogràfic, va ingressar a l'Arxiu Històric de la Ciutat documentació i objectes personals, així com diverses credencials, documents oficials, retalls de premsa i dues banderes republicanes. La major part de les fotografies porten un segell de tinta del Servicio Español de Información.

Un cop a l'Arxiu les fotografies es va enregistrar i guardar a la reserva. Pel que fa a conservació preventiva, l'any 2004 es va protegir tot el material amb fundes.

Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Juan Lapuente Belenguer.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS Donació

DATA D'INGRÉS 2003

PROCEDÈNCIA Marian Roberts

Positiu al gelatinobromur. 10,6 x 16,3 cm. 1938. Autor desconegut. Bombardeig a Barcelona durant la Guerra Civil espanyola

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Lluís Noëlle i Baucis
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Lluís Noëlle i Baucis
DATA INICIAL	1929
DATA FINAL	1992
COMENTARI	Predominen les fotografies fetes entre els anys 1951-1979
RESUM GENERAL	<p>El fons conté fotografies realitzades per Lluís Noëlle. Imatges que esdevenen un retrat costumista de l'època. Al marge de la radiografia amable de les escenes familiars i els seus viatges per Europa, Estats Units o el pròxim Orient, també hi trobem, a contrapunt, temes més marginals com ara els sense sostre de les grans ciutats o la vida a les barraques.</p> <p>El fons, a més a més, recull un petit bloc de fotografies d'autor desconegut que mostren diferents aspectes de l'Exposició Internacional de Barcelona de 1929.</p> <p>Es tracta d'un fons interessant perquè presenta un conjunt homogeni de fotografies realitzades sota la mirada d'un fotògraf amateur.</p>
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu
UNITATS	8.580 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	<p>Lluís Noëlle i Baucis, Barcelona (1925-1996) va néixer en el sí d'una família burgesa, al carrer Diputació. Fill de cotoner, va estudiar peritatge tèxtil i anys després va acabar els estudis d'enginyer i es va doctorar. Durant la guerra la família es va retirar a Premià de Dalt, on la família Baucis hi tenia una casa. A Premià coneix Clara Humedas Roessling, amb qui es casarà i tindrà dues filles. Professionalment va seguir la carrera del pare fent de corredor de cotó i va ser director de laboratori del Centro Algodonero Nacional fins el 1996, any de la seva mort. Les seves afeccions eren sobretot la música, la lectura, la filatèlia, el bridge i la fotografia. La seva afecció per la fotografia començà ben aviat: als vint-i-cinc anys té la seva primera càmera, una Leika i, més endavant, cap als cinquanta, es comprà una Nikon amb diferents objectius. A més d'interessar-se i investigar en la composició i la llum com qualsevol fotògraf amateur, li interessà molt la qualitat de les matèries.</p>
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	<p>El fons ingressà a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona el 2005 a través d'un donatiu de Clara i Anna Noëlle i Humedas. Les imatges arribaren ordenades i documentades.</p> <p>Un cop a l'Arxiu el fons es va guardar a la reserva.</p> <p>Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Lluís Noëlle i Baucis.</p>
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Donació
DATA D'INGRÉS	2005
PROCEDÈNCIA	Clara i Anna Noëlle Humedas

Transparència de color cromogen. 2,3 x 3,4 cm. 1989. Lluís Noëlle. Nova York

Transparència de color cromogen. 2,3 x 3,4 cm. 1955. Lluís Noëlle. L'Escala

Transparència de color cromogen. 2,3 x 3,4 cm. 1959. Lluís Noëlle. Gizeh

Transparència de color cromogen. 2,3 x 3,4 cm. 1957. Lluís Noëlle. Cadaqués

Positiu al gelatinobromur. 12 x 17 cm
1924. Pérez de Rozas
Acte de constitució de la Junta Directiva de l'Exposició Internacional de Barcelona de 1929

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FON	Fons Lluís Plandiura i Pou
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Lluís Plandiura i Pou
DATA INICIAL	1902
DATA FINAL	1952
RESUM GENERAL	El fons està compost per documentació generada i reunida per Lluís Plandiura. Es tracta de fotografies que reproduïxen projectes per a la construcció de les instal·lacions de l'Exposició Internacional de Barcelona de 1929, obres de construcció del Poble Espanyol, reproduccions d'obres d'art i vistes d'indrets de Catalunya i Espanya.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt presenta afectacions puntuals: 1 àlbum amb severa distorsió dimensional.
UNITATS	377 fotografies 2 àlbums (77 fotografies)
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Lluís Plandiura i Pou (Barcelona 1882-1956), industrial i col·leccionista. Començà col·leccionant cartells i més endavant va reunir un important repertori de peces romàniques, gòtiques i de pintura catalana moderna. Una crisi en els seus negocis va propiciar la venda de les seves col·leccions a la Junta de Museus. En recuperar-se encara en va reunir dues altres. Durant l'Exposició Internacional de Barcelona de 1929, va formar part de la junta d'art d'aquesta exposició.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	El fons va ingressar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona a través d'una donació dels fills de Lluís Plandiura, l'any 1963. Un cop a l'Arxiu es feu un petit inventari sobre el material entregat. L'any 1993 la Secció d'Arxiu Medieval i Modern de l'Arxiu Històric de la Ciutat va realitzar la catalogació de la documentació personal de Lluís Plandiura. Després d'aquest treball, es traspasaren les fotografies a l'Arxiu Fotogràfic les quals es van enregistrar en els llibres de registre i es van guardar a la reserva. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Lluís Plandiura i Pou.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Donació
DATA D'INGRÉS	1963
PROCEDÈNCIA	Fills de Lluís Plandiura

Positiu al gelatinobromur. 17,3 x 23,5 cm. c.1920. Autor desconegut. Cerro del Naranco

Negatiu al col·lodió sobre vidre. 12 x 9 cm
c.1870. Autor desconegut
Retrat femení

Positiu estereoscòpic a la gelatina d'ennegriment directe. 8,3 x 17,9 cm
c.1890. Autor desconegut
El Port

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Fons Lola Anglada i Sarriera**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Lola Anglada i Sarriera

DATA INICIAL 1870

DATA FINAL 1947

RESUM GENERAL

El fons aplega documentació reunida i generada per Lola Anglada fruit de la seva vida personal i la seva activitat professional. Fotografies, positius i negatius de diferents tècniques i formats, de paisatges i vistes costumistes de la Ciutat Comtal i de Catalunya. Són imatges que mostren la fisonomia i l'activitat quotidiana i festiva de Barcelona i la rodalia. També conté fotografies sobre la vida i el treball en el món rural. Destaca, entre el material, una col·lecció de retrats en negatiu al col·lodió de personatges anònims.

Aquestes imatges podien haver estat utilitzades per Lola Anglada com a models per als seus dibuixos i il·lustracions.

Es tracta d'un fons de gran valor per la riquesa i varietat dels continguts.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

El conjunt presenta afectacions generalitzades: negatius al col·lodió, amb múltiples esquerdes a l'emulsió i pèrdua d'emulsió, i negatius a la gelatina amb mirall de plata. Les còpies a l'albúmina i altres procediments del segle XIX tenen distorsió dimensional, doblecs i estrips a les vores. El conjunt en general presenta brutícia.

UNITATS

6.189 fotografies
6 postals

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA

Dolors Anglada i Sarriera (Barcelona 1892-Tiana 1984), dibuixant, il·lustradora i decoradora de llibres, escriptora que va estudiar a la Llotja. Ben aviat va exposar a la Faiang Català i a les Galeries Laietanes, i va col·laborar en la majoria de revistes i infantils del moment. Va publicar llibres amb dibuixos seus, com *Magraneta* o *Taronges d'or*, el 1917, i d'altres en què ella és l'autora del text i de les il·lustracions, com *Contes del Paradís*, el 1920; *En Peret*, el 1928; o *Narcís*, el 1930. El conflicte bèl·lic de la Guerra Civil es va reflectir en els seus dibuixos. Després de la tramesa, la seva producció va canviar de rumb i hi va predominar el caràcter evocatiu. Va tractar el tema de la Barcelona vuitcentista a *La Barcelona dels nostres avis* o *Visions barcelonines 1760-1860*, de Francesc Curet, però no va deixar de recrear els seus personatges més populars.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA

El fons va ingressar per donació a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona el 1973. Es tracta d'un fons voluminós, una part del qual va arribar classificat temàticament. La majoria dels negatius estaven guardats en capsos originals i els positius en carpetetes, classificats segons la temàtica. Un cop a l'Arxiu, la primera intervenció sobre les fotografies va consistir

en l'enregistrament, d'una quantitat mínima, de material en els llibres de registre de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment, aquestes fotografies es van classificar temàticament i es van posar a la consulta enganxades en fitxes de cartró. La resta de material es va guardar a la reserva.
Pel que fa a conservació preventiva, l'any 2003 es van netejar i protegir amb fundes 4 negatius al col·lodió.
Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Lola Anglada i Sarriera.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS

Donació

DATA D'INGRÉS

1973

PROCEDÈNCIA

Lola Anglada i Sarriera

Positiu a l'albúmina. 11 x 14,6 cm
c.1880. Autor desconegut
Urbanització de l'Eixample

Positiu estereoscòpic a la gelatina d'ennegriments directe. 8,7 x 17,7 cm
c.1890. Autor desconegut
Mercat ambulant

Negatiu de gelatina sobre vidre. 8,9 x 6,4 cm
c.1930. Autor desconegut
Atraccions a la plaça de Navas

Negatiu de gelatina sobre nitrat. 6,1 x 8,7 cm
c.1930. Autor desconegut
Passeig del Born

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Fons Lola Casals i Vidal**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Lola Casals i Vidal

DATA INICIAL 1930

DATA FINAL 1950

RESUM GENERAL Els fons aplega negatius que mostren els carrers i la vida quotidiana de la Barcelona dels anys quaranta.

ESTAT DE CONSERVACIÓ El conjunt no presenta cap afectació greu, tret d'un negatiu de vidre trencat

UNITATS 96 fotografies

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA Es desconeixen les dades biogràfiques de Lola Casals i Vidal.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA

El fons va ingressar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona el 1967 a través d'un donatiu. La primera intervenció documentada sobre les fotografies va consistir en l'enregistrament de part del material en els llibres de registre negatius de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment van guardar a la reserva i més tard es van positivar. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Lola Casals i Vidal.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS Donació

DATA D'INGRÉS 1967

PROCEDÈNCIA Lola Casals i Vidal

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Luis Galera
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Luis Galera
DATA INICIAL	1909
DATA FINAL	1909
RESUM GENERAL	Els fons està compost per un àlbum amb 100 postals editades per Àngel Toldrà Viazo d'imatges dels fets de la Setmana Tràgica a Barcelona.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	1 àlbum (100 postals)
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Es desconeixen les dades biogràfiques de Luis Galera.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	El 1970 el fons va ingressar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona per donació. Un cop a l'Arxiu, el material es va guardar a la reserva. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Luis Galera.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Donació
DATA D'INGRÉS	1970
PROCEDÈNCIA	Luis Galera

Fototípia. 12,5 x 18 x 5,2 cm
1909. Àngel Toldrà Viazo
Àlbum de postals de la Setmana Tràgica

Positiu al gelatinobromur, 12,5 x 17,3
1905. Luis Girau
Estació del funicular del Tibidabo

Positiu al gelatinobromur, 12,5 x 17,8 cm
1951. Luis Girau
Avinguda de Josep Tarradellas

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Fons Luis Girau Iglesias**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Luis Girau Iglesias

DATA INICIAL 1902

DATA FINAL 1954

RESUM GENERAL

El fons reuneix fotografies fetes pel mateix Luis Girau Iglesias. Es tracta d'una col·lecció de vora 100 fotografies que mostren la Barcelona del començament de segle XX i un reportatge sobre la urbanització de l'avinguda Infanta Carlota Joaquina.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

El conjunt presenta afectacions puntuals: les còpies esmaltades han experimentat erosions superficials per manipulació.

UNITATS 140 fotografies

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA

Es desconeixen les dades biogràfiques de Luis Girau Iglesias.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA

Luis Girau Iglesias va oferir a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona la col·lecció de positius de principi de segle, el 1953. L'any següent va donar la resta de material. Les fotografies van arribar amb un inventari fet pel mateix autor que detalla el material entregat. Un cop a l'Arxiu, la primera intervenció documentada sobre les fotografies va consistir en l'enregistrament en els llibres de positius de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment les fotografies es van classificar temàticament i es van posar a la consulta pública enganxades en fitxes de cartró.

Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Luis Girau Iglesias. D'aquest treball s'ha constatat que no s'han localitzat totes les fotografies que, segons els registres, pertanyen a aquest fons.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS Donació

DATA D'INGRÉS 1953-1954

PROCEDÈNCIA Luis Girau Iglesias

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Luis Pérez
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Luis Pérez
DATA INICIAL	1870
DATA FINAL	1920
RESUM GENERAL	El fons està compost per 3 àlbums amb retrats de personatges anònims majoritàriament del segle XIX.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	3 àlbums (168 fotografies)
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Es desconeixen les dades biogràfiques de Luis Pérez.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	El fons Luis Pérez va ingressar a la Junta de Museus el 1936 i posteriorment va passar a l'Arxiu Fotogràfic de Museus. Un cop a l'Arxiu, els àlbums es van guardar a la reserva. Pel que fa a conservació preventiva, el febrer del 2004 es va restaurar l'àlbum i es va protegir amb <i>phased-box</i> . Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Luis Pérez.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Donació
DATA D'INGRÉS	1936
PROCEDÈNCIA	Luis Pérez

Positius a l'albúmina. 15,5 x 25,5 x 7 cm
c.1880. Autors diversos
Àlbum de retrats

Positiu al gelatinobromur. 17 x 23,1 cm
c.1920. Alejandro Antonietti
Escola Industrial de Barcelona

Positiu al gelatinobromur. 15,3 x 23,7 cm
c.1920. Alejandro Antonietti
Escola Industrial de Barcelona

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Fons Manuel Robert**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Manuel Robert

DATA INICIAL 1913

DATA FINAL 1924

RESUM GENERAL El fons recull fotografies sobre l'Escola Industrial de Barcelona. Aquesta institució, regida per un patronat, estava formada per diferents escoles d'àmbit industrial, com l'Escola Elemental del Treball, de la qual el fons també conté imatges. Les fotografies mostren les instal·lacions, els tallers, les aules, els laboratoris i els programes d'estudis. Són imatges que ajuden a conèixer el funcionament de l'Escola Industrial de Barcelona. També es troben fotografies del pavelló de la Diputació a l'Exposició Internacional de Barcelona de 1929.

ESTAT DE CONSERVACIÓ El conjunt presenta afectacions puntuals: erosions, distorsió dimensional i estrips.

UNITATS 70 fotografies

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA Es desconeixen les dades biogràfiques de Manuel Robert.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA El fons va arribar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona l'any 1966 a través d'un donatiu de Manuel Robert. Juntament amb les fotografies també es va entregar documentació escrita sobre l'Escola Industrial. La primera intervenció documentada sobre les fotografies va consistir en l'enregistrament en els llibres de registre de positius de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment part del material es va classificar temàticament i es va posar a la consulta pública. La resta es va guardar a la reserva. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Manuel Robert. D'aquest treball s'ha constatat que no s'han localitzat totes les fotografies que, segons els registres, pertanyen a aquest fons.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS Donació

DATA D'INGRÉS 1966

PROCEDÈNCIA Manuel Robert

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Fons Martí Colominas**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Martí Colominas

DATA INICIAL 1870

DATA FINAL 1910

RESUM GENERAL El fons aplega fotografies, majoritàriament retrats del segle XIX, en format *carte de visite*, de carlins, nobles i membres de la monarquia. Igualment conté retrats d'actors i actrius de teatre. La major part de les fotografies d'actors estan dedicades a Martí Colominas i a la seva esposa.

ESTAT DE CONSERVACIÓ El conjunt no presenta cap afectació greu.

UNITATS 168 fotografies

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA Es desconeixen les dades biogràfiques de Martí Colominas. Únicament es té notícia de la seva estada al Teatre Tivoli com a administrador.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA El fons va ingressar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona a través d'una compra.

La primera intervenció documentada sobre la documentació va consistir en l'enregistrament de les fotografies en els llibres de registre de positius de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment el material es va guardar a la reserva.

Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Martí Colominas. D'aquest treball s'ha constatat que no s'han localitzat totes les fotografies que, segons els registres, pertanyen a aquest fons.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS Compra

DATA D'INGRÉS 1922-1942

PROCEDÈNCIA J. Colominas

Positiu al gelatinobromur. 13,3 x 8,9 cm
c.1910. Autor desconegut. Postal publicitària

Positiu al gelatinobromur. 13,9 x 8,9 cm
1909. Amadeu Mariné. Postal. Retrat de M. Santiago

Positiu al gelatinobromur. 7,8 x 10,4 cm
c.1920. Autor desconegut
Incendi d'una fàbrica al carrer de Pallars

Positiu al gelatinobromur. 8,8 x 11,5 cm
1925. Autor desconegut
Estació de França

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Fons Montserrat Ubach**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Montserrat Ubach

DATA INICIAL 1900

DATA FINAL 1935

RESUM GENERAL

El fons reuneix fotografies de començament del segle XX, de temàtica variada, sobre Barcelona. Són imatges del paisatge urbà i de la vida quotidiana de la ciutat.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

El conjunt presenta afectacions puntuals: els negatius de vidre han patit efectes de la humitat i n'hi ha un de trencat.

UNITATS

146 fotografies

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA

Es desconeixen les dades biogràfiques de Montserrat Ubach.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA

El fons va ingressar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona a través d'una compra.

La primera intervenció sobre el material va consistir en l'enregistrament dels clixés en els llibres de registre de negatius de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Dels positius únicament se'n va enregistrar un. Posteriorment el material es va guardar a la reserva. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Montserrat Ubach.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS Compra

DATA D'INGRÉS 1935-1965

PROCEDÈNCIA Montserrat Ubach

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FONTS **Fons mossèn Josep Mas i Domènech**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Mossèn Josep Mas i Domènech

DATA INICIAL 1890

DATA FINAL 1935

RESUM GENERAL

El fons de mossèn Josep Mas aplega una quantitat importantíssima de documentació sobre el bisbat de Barcelona. Es tracta de fotografies, positius i negatius que reproduïxen obres d'art, vistes de pobles i d'esglésies del bisbat de Barcelona. Es tracta d'un fons valuós per al coneixement de la història d'aquesta demarcació.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

El conjunt presenta afectacions puntuals: els negatius de vidre tenen brutícia; els positius presenten diferents estats amb indicació de sulfuració i pèrdua de densitat de la imatge.

UNITATS

4.931 fotografies
3 postals

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA

Josep Mas i Domènech (Premià de Dalt 1860-Vilassar de Dalt 1942), eclesiàstic i arxiver. Va treballar com a arxiver a la Catedral de Barcelona i va exercir una gran tasca com a investigador sobre la història del poble del Bisbat de Barcelona. Va publicar una gran quantitat d'estudis, entre els que destaca les *Notes històriques del Bisbat de Barcelona*.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA

El fons documental de mossèn Mas va rebre, durant la Guerra Civil, la protecció de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona. Acabat el conflicte bèl·lic, la documentació va ingressar oficialment a aquesta institució. La totalitat del fons va arribar després de la seva mort.

Un cop a l'Arxiu, part de les fotografies es van classificar temàticament i es van posar a la consulta pública. La resta es van guardar a la reserva. Pel que fa a conservació preventiva, l'agost del 2003 es van protegir 22 còpies amb fundes.

Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons mossèn Josep Mas i Domènech.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS Donació

DATA D'INGRÉS 1936-1939

PROCEDÈNCIA Mossèn Josep Mas i Domènech

Positiu a la gelatina d'ennegrimment directe. 9 x 11,8 cm
c.1900. Autor desconegut. Sant Pere Sacarrera "Mediona"

Positiu a la gelatina d'ennegrimment directe. 16,6 x 12 cm
c.1910. Autor desconegut. Premià de Dalt

Positiu al gelatinobromur. 17 x 23 cm
1928. Autor desconegut. Retrat de mossèn Josep Mas

Positiu al gelatinobromur. 13,5 x 8,3 cm
1923. Lumière. Retrat de femení

Positiu al gelatinobromur. 13,7 x 8,5 cm
c.1910. Martí y García. Postal. Retrat de nena

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Fons Pere Queraltó i Tolosa**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Pere Queraltó i Tolosa

DATA INICIAL 1890

DATA FINAL 1930

RESUM GENERAL El fons està compost per retrats, en diferents formats, de personatges anònims.

ESTAT DE CONSERVACIÓ El conjunt no presenta cap afectació greu, tret de restes de cola als dorsos de les fotografies.

UNITATS 89 fotografies

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA Es desconeixen les dades biogràfiques de Pere Queraltó i Tolosa.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA

El fons va ingressar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona a través d'un donatiu l'any 1937.

La primera intervenció documentada sobre el material va consistir en l'enregistrament de les fotografies en els llibres de registre de positius de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment es va guardar a la reserva.

Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Pere Queraltó i Tolosa. D'aquest treball s'ha constatat que no s'han localitzat totes les fotografies que, segons els registres, pertanyen a aquest fons.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS Donació

DATA D'INGRÉS 1937

PROCEDÈNCIA Pere Queraltó

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Pompeu Gener i Babot
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Pompeu Gener i Babot
DATA INICIAL	1865
DATA FINAL	1911
RESUM GENERAL	El fons està compost per retrats de Pompeu Gener i de personatges del món de la cultura i l'espectacle. Les fotografies estan dedicades i mostren la relació que Peius, nom amb què es coneixia Pompeu Gener, mantingué amb el moviment cultural del seu temps.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	69 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Pompeu Gener i Babot (Barcelona 1848-1920), escriptor que en el decurs de la seva producció va treballar diversos gèneres. Va publicar llibres d'una temàtica molt variada i va col·laborar en nombroses publicacions, com <i>Esquella de la Torratxa</i> o <i>Juventut</i> . Entre les seves obres destaquen <i>La Mort et le diable: histoire et philosophie des deux négations suprêmes</i> , París, 1880, o <i>Senyors de paper!: drama en tres actes</i> , Barcelona, 1902. De caràcter progressista va estar sempre amb les ideologies modernes. Va viatjar i residir llargues temporades a París. Va formar part, també, de la bohèmia barcelonina.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	El fons de Pompeu Gener va ingressar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona després de la seva mort, el 1920. La primera intervenció sobre les fotografies va consistir en l'enregistrament de part del material en els llibres de registre de positius de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. El material es va guardar a la reserva. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Pompeu Gener i Babot.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Donació
DATA D'INGRÉS	1920
PROCEDÈNCIA	Pompeu Gener i Babot

Positiu al gelatinobromur virat. 8,9 x 13,9 cm
c.1900. Autor desconegut. Retrat de Pompeu Gener

Positiu al gelatinobromur virat. 21,8 x 29,3 cm
c.1900. Autor desconegut. Retrat d'actriu

Positiu a l'albúmina. 30 x 18,1 cm
1885. Nadar. Retrat de Sarah Bernhardt

Positiu al gelatinobromur. 11,7 x 16,7 cm
c.1920. Galan
Retrat de P. García "Niña de Linares"

Positiu al gelatinobromur. 11,2 x 16,4 cm
1935. Güell
Retrat de grup a la Casa Xancó de Papiol

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Fons Rafel Moragas i Maseras**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Rafel Moragas i Maseras

DATA INICIAL 1880

DATA FINAL 1937

RESUM GENERAL

Rafel Moragas, fruit de la seva activitat professional, va reunir retrats de personatges del món del teatre i la música. Compositors, cantants d'òpera, actrius i actors enviaven a Moragas els seus retrats amb una dedicatòria com a mostra de la seva amistat. Amadeu Mariné, Pau Audouard, Antoni Esplugas i Napoleón, entre d'altres, són autors d'aquestes fotografies. També forma part del fons la correspondència, en format postal, que dóna testimoni de les amistats de Moragas. El fons, a més a més, recull fotografies de diferents actes de la CNT.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

El conjunt no presenta cap afectació greu, tret de petites erosions per manipulació.

UNITATS

214 fotografies.
18 postals

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA

Rafel Moragas i Maseras (Barcelona 1883-Estrasburg 1966), escriptor, periodista i crític musical, artístic i literari. Va col·laborar en diaris i revistes del moment, com *La Publicitat*, *Pèl i Ploma* i *Papitu*, entre d'altres. Realitzà una gran tasca com a director escènic i artístic del Gran Teatre del Liceu de Barcelona (1912-1939). Va participar activament en la vida cultural de la ciutat.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA

Rafel Moragas entre 1936 i 1937 va donar el seu fons a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona abans d'exiliar-se a França. Un cop a l'Arxiu, la primera intervenció documentada sobre les fotografies va consistir en l'enregistrament, d'una part del material, en els llibres de registre de positius de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment, part de la documentació es va classificar temàticament i es va posar a la consulta pública enganxada en fitxes de cartró. La resta es va guardar a la reserva. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Rafel Moragas i Maseras.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS Donació

DATA D'INGRÉS 1936-1937

PROCEDÈNCIA Rafel Moragas i Maseras

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Fons Ramon Casas i Devesa**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Ramon Casas i Devesa

DATA INICIAL 1945

DATA FINAL 1956

RESUM GENERAL El fons recull fotografies fetes per Ramon Casas i Devesa de places i carrers del Barri Gòtic de Barcelona.

ESTAT DE CONSERVACIÓ El conjunt no presenta cap afectació greu.

UNITATS 66 fotografies

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA Es desconeixen les dades biogràfiques de Ramon Casas i Devesa.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA Les fotografies van ingressar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona a través de diferents compres.

Un cop a l'Arxiu, les fotografies es van enregistrar en els llibres de registre de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment els positius es van classificar temàticament i es van posar a la consulta pública enganxats en fitxes de cartró. Els negatius es van guardar a la reserva.

Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Ramon Casas Devesa.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS Compra

DATA D'INGRÉS 1952-1956

PROCEDÈNCIA Ramon Casas i Devesa

Positiu al gelatinobromur. 17,6 x 11,5 cm
1954. Ramon Casas. Plaça Nova

Positiu al gelatinobromur. 17,4 x 11,5 cm
1954. Ramon Casas. Plaça del Rei

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Roser Matheu i Sedó
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Roser Matheu i Sedó
DATA INICIAL	1868
DATA FINAL	1947
RESUM GENERAL	El fons està compost per un àlbum amb un reportatge gràfic de les instal·lacions i les activitats que es realitzaven a La Academia Femenina del Hogar de Barcelona. També conté retrats de grup de personatges del món de la literatura que recullen moments puntals, com un viatge d'Àngel Guimerà i els seus amics a Santes Creus o els Jocs Florals celebrats a Montserrat.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	4 fotografies 1 àlbum (72 fotografies)
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Roser Matheu i Sedó (Barcelona 1892-1986), escriptora. Va publicar la biografia del seu pare, <i>Vida i obra de Francesc Matheu</i> , Barcelona, 1971, i la del seu marit, <i>Notes biogràfiques d'Antoni Gallardo i Garriga</i> , Barcelona, 1962. També va treballar la poesia popular.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	La documentació va ingressar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona a través d'una donació el 1981. La primera intervenció documentada sobre les fotografies va consistir en l'enregistrament en els llibres de registre de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment part del material es va classificar temàticament i es va posar a la consulta pública. La resta es va guardar a la reserva. Pel que fa a conservació preventiva, el gener del 2003 es van protegir 4 còpies amb fundes. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Roser Matheu i Sedó.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Donació
DATA D'INGRÉS	1981
PROCEDÈNCIA	Roser Matheu i Sedó

Positiu al gelatinobromur. 26,8 x 20,6 x 2 cm. c.1944. Autor desconegut. Àlbum de l'Acadèmia Femenina del Hogar

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Col·lecció Rossend Partagàs i Lluch
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Rossend Partagàs i Lluch
DATA INICIAL	1902
DATA FINAL	1930
RESUM GENERAL	<p>Rossend Partagàs, com a col·leccionista, va reunir una gran quantitat de postals de temàtica variada. Un gruix important té com a centre d'interès la ciutat de Barcelona, la resta fa referència a indrets d'Espanya, França i Itàlia. Moltes postals són enviades com a correspondència per amistats o familiars a Rossend Partagàs i altres són reunides per ell mateix. Destaquen les dels editors Àngel Toldrà Viazo i Hauser y Menet.</p> <p>La resta de material són fotografies, la major part de les quals presentades en 4 àlbums. Un dels àlbums aplega vistes de paisatges, patrimoni arquitectònic i festes populars, principalment de la zona de Castellterçol, però també de Valldoreix, Sant Cugat, Hospitalet, Tiana, Montalegre, Cardedeu, Sant Julià d'Alfou i Barcelona. Són fotografies de 1915 en les quals s'identifica Rossend Partagàs. Un altre àlbum és sobre Barcelona. Es troben referències a actes ciutadans, polítics, religiosos del moment i també vistes de la ciutat.</p>
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt presenta afectacions puntuals: 1 negatiu trencat i 3 amb l'emulsió desenganxada. Els àlbums estan força deteriorats per l'ús.
UNITATS	399 fotografies 4 àlbums (1.587 fotografies) 356 postals
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Rossend Partagàs i Lluch (Barcelona 1888-1945), industrial i col·leccionista. Es va dedicar principalment al col·leccionisme de pintura, dibuix i llibres d'art. Va llegar els seus fons a la ciutat de Barcelona.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	<p>Rossend Partagàs va llegar les seves col·leccions a la ciutat. Els dibuixos es van donar als museus d'art de l'Ajuntament. Les fotografies i altres col·leccions van passar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona.</p> <p>Un cop a l'Arxiu, la primera intervenció documentada sobre les fotografies va consistir en l'enregistrament de part de la documentació en els llibres de registre de positius de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment, es van classificar temàticament i es van posar a la consulta pública enganxades en fitxes de cartró. La resta de material es va guardar a la reserva.</p> <p>Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Rossend Partagàs i Lluch.</p>
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Donació
DATA D'INGRÉS	1945
PROCEDÈNCIA	Rossend Partagàs i Lluch

Negatiu de gelatina sobre vidre. 9 x 11,9 cm
1915. Ramon C. Cuberta. Castellterçol

Positiu al gelatinobromur. 11,5 x 16,9 cm
1915. Autor desconegut. Llinars

Positiu al gelatinobromur. 10,9 x 8,6 cm
c.1920. Autor desconegut. Església de Sant Vicenç de Sarrià

Positiu a l'albúmina. 11,1 x 15,1 cm
c.1880. V. Grivé
Olot

Positiu al gelatinobromur. 22,2 x 17 cm
c.1910. José María Reyes
Ronda

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Fons Rossend Serra i Pagès**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Rossend Serra i Pagès

DATA INICIAL 1880

DATA FINAL 1925

RESUM GENERAL

El fons aplega fotografies de vistes d'indrets de Catalunya, majoritàriament de les comarques gironines de les quals destaca una petita col·lecció de vistes geològiques d'Olot i rodalia. També hi ha imatges d'Andalusia i Itàlia. Així mateix el fons conté fotografies que reproduïxen documents.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

El conjunt no presenta cap patologia greu.

UNITATS 70 fotografies

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA

Rossend Serra i Pagès (Gràcia 1863-Barcelona 1929), folklorista i escriptor. Va desenvolupar una gran tasca en el món del folklore català a través d'entitats i institucions, com ara el Centre Excursionista de Catalunya, la Biblioteca Folklorica de Catalunya o l'Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya, del qual fou membre fundador. Va col·laborar en un gran nombre de publicacions periòdiques de Catalunya i és autor de diferents llibres, entre els quals destaquen *La festa del bisbetó a Montserrat* (1910) o *El cançoner popular musical català* (1918). Va formar part també de l'Acadèmia de les Bones Lletres.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA

El fons personal de Rossend Serra i Pagès va ingressar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona en diferents etapes a través d'una donació dels marmessors testamentaris, Rafael Patxot i Ramon Miquel i Planas. Juntament amb la documentació personal de Serra i Pagès, va arribar una important col·lecció de llibres de temes folklòrics i populars. Algunes fotografies del fons duen al dors el segell de tinta amb la inscripció "Serra i Pagès 1930".

Un cop a l'Arxiu, les fotografies es van guardar a la reserva. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Rossend Serra i Pagès.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS Donació

DATA D'INGRÉS 1930-1938

PROCEDÈNCIA Rafael Patxot i Ramon Miquel i Planas

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FON	Fons Telesforo de Aranzadi Unamuno
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Telesforo de Aranzadi Unamuno
DATA INICIAL	1900
DATA FINAL	1936
RESUM GENERAL	El fons aplega correspondència, en format postal, entre Telesforo de Aranzadi, familiars i amitats. Les targetes postals reproduïxen vistes d'indrets del País Basc i Navarra. Així mateix, el fons conté postals que mostren les tradicions i la vida quotidiana de la zona.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	155 postals
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Telesforo de Aranzadi Unamuno (Bergara 1860-Barcelona 1945), antropòleg basc, doctor en Farmàcia i Ciències Naturals. Fou professor en diferents universitats espanyoles, entre les quals hi ha la de Barcelona. Va desenvolupar una gran tasca com a investigador i va fer importants treballs antropològics, com <i>El pueblo euskalduna: estudio de antropologia</i> , Sant Sebastià, 1889.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	Les postals van ingressar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona a través d'un donatiu. Un cop a l'Arxiu, les postals es van classificar temàticament, es van guardar en calaixos de fusta i es van posar a la consulta pública. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Telesforo de Aranzadi Unamuno.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Donació
DATA D'INGRÉS	1936-1994
PROCEDÈNCIA	Telesforo de Aranzadi Unamuno

Fototípia. 9 x 14 cm
c.1900. Hauser y Menet
Postal. Món rural

Fototípia. 9 x 14 cm
1908. González
Postal. Món rural

Positiu estereoscòpic al gelatinobromur sobre vidre. 8,9 x 17,8 cm
c. 1908. Autor desconegut
Terrassa del Café Torino

Positiu estereoscòpic al gelatinobromur sobre vidre. 8,9 x 17,8 cm
c. 1908. Autor desconegut
Parada de flors de La Rambla

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Ubaldo Iranzo Eiras
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Ubaldo Iranzo Eiras
DATA INICIAL	1905
DATA FINAL	1908
RESUM GENERAL	El fons consta de negatius i 2 positius estereoscòpics de temàtica variada sobre Barcelona. Conté vistes d'indrets emblemàtics de la ciutat i imatges que reflecteixen activitats públiques.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu, tret de 2 positius estereoscòpics sobre vidre trencats.
UNITATS	67 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Ubaldo Iranzo Eiras, arquitecte que formà part del cos d'arquitectes de l'Ajuntament de Barcelona. Va treballar per a l'Oficina d'Urbanització i Obres de l'Ajuntament, per al Pla General de l'Eixample i per al projecte d'urbanització de les Corts, entre d'altres.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	El fons va ingressar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona a través d'una donació de José Sempere, l'any 1965. El material va arribar guardat en sobres de paper cristall. En aquests sobres consta la informació següent: número de registre originari, tema de la fotografia i en alguns casos la data. Tots porten el segell de tinta amb la inscripció "Ubaldo Iranzo. Arquitecto". Un cop a l'Arxiu el material es va guardar a la reserva. Pel que fa a conservació preventiva, l'any 2003 el material es va protegir amb fundes. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Ubaldo Iranzo Eiras.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Donació
DATA D'INGRÉS	1965
PROCEDÈNCIA	José Sempere

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Fons Ursicina Bou**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Ursicina Bou

DATA INICIAL 1903

DATA FINAL 1954

RESUM GENERAL El fons aplega correspondència, en format postal, entre Ursicina Bou, familiars i amitats. Les targetes postals reproduïxen vistes d'indrets de Catalunya, Espanya, França i Itàlia. El fons també conté postals de retrats de parelles, noies i nens.

ESTAT DE CONSERVACIÓ El conjunt no presenta cap afectació greu.

UNITATS 224 postals

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA Ursicina Bou, professora i mare del que fou director de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona, Pere Voltes Bou.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA Es desconeix com les postals van arribar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona. Un cop van ingressar, es van classificar temàticament, es van guardar en calaixos de fusta i es van posar a la consulta pública. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Ursicina Bou.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS Desconeguda

DATA D'INGRÉS 1954-1994

PROCEDÈNCIA Desconeguda

Positiu al gelatinobromur acolorit. 13,8 x 8,8 cm
1907. Autor desconegut
Postal. Retrat de nena

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Amadeu Mariné i Vadalaco
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Amadeu Mariné i Vadalaco
DATA INICIAL	1900
DATA FINAL	1929
RESUM GENERAL	<p>El fons conté fotografies de l'escena teatral catalana del primer quart del segle XX realitzades pel fotògraf Amadeu Mariné. Són retrats d'actors i actrius com Margarita Xirgu, Enric Borràs, Pepeta Fornés, Josep Santpere o Maria Vila. També aplega retrats de personalitats de la vida cultural catalana d'aquella època: Àngel Guimerà, Santiago Rusiñol, Manuel de Falla o Josep Maria Folch i Torres.</p> <p>El conjunt és un testimoni valuósíssim de tres dècades importants de la vida de l'escena catalana.</p>
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	1.791 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Amadeu Mariné i Vadalaco (Barcelona 1878-1935). Va aprendre l'ofici de fotògraf al costat del seu germà Josep Mariné i va iniciar la seva trajectòria professional fent retrats de galeria. A poc a poc, es va anar especialitzant en el retrat d'escena. Temporada rere temporada, va retratar els actors i les actrius que representaven obres en els teatres principals de Barcelona. En la seva època, fou un reconegut fotògraf de galeria. El seu treball va representar una clara evolució del retrat de galeria cap a formes lligades al noucentisme de masses, tot deixant enrere l'elitisme del modernisme decadent tardà.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	<p>Els anys 1933 i 1934, l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona va comprar l'Antic Arxiu Amadeu al fotògraf Amadeu Mariné. En els mateixos anys de la compra, una part d'aquest material va ser registrat, classificat temàticament i posat a la consulta pública enganxat en fitxes de cartró. La resta del material, majoritàriament negatius, es van guardar a la reserva. Els anys 1996-1998 es va realitzar el treball d'arxiu, conservació i catalogació: registre, codificació, documentació i descripció a la base de dades BIMA de totes i cadascuna de les fotografies. L'any 2005 es va migrar de la base de dades BIMA a Albalá. Pel que fa a conservació preventiva, l'any 1998 el material es va netejar i protegir amb fundes.</p> <p>El 1998 es va fer a l'Espai 1 del Palau de la Virreina de Barcelona l'exposició "Amadeu i Audouard. Fotografies d'escena", que va posar a l'abast del públic el Fons Amadeu Mariné. Paral·lelament, es va editar el catàleg núm. 1 de la col·lecció Memòria fotogràfica, <i>Amadeu i Audouard. Fotografies d'escena</i>.</p> <p>Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Amadeu Mariné i Vadalaco.</p>
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Compra
DATA D'INGRÉS	1933-1934
PROCEDÈNCIA	Amadeu Mariné i Vadalaco

Positiu al gelatinobromur . 17,4 x 12,1 cm. c.1915. Amadeu Mariné
Retrat dels actors Fuentes i Josep Bergés

Negatiu de gelatina sobre vidre . 12,9 x 17,8 cm. 1912 . Amadeu Mariné
Retrat de l'actriu Margarida Xirgu

Positiu al gelatinobromur. 17 x 11,7 cm. c.1915. Amadeu Mariné
Retrat d'Àngel Guimerà

Negatiu de gelatina sobre vidre. 12,9 x 17,8 cm. c.1925. Amadeu Mariné
Retrat de la família Santpere i Hernàez

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Àngel Toldrà Viazó
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Àngel Toldrà Viazó
DATA INICIAL	1900
DATA FINAL	1925
RESUM GENERAL	El fons aplega negatius, positius i postals generats per l'activitat editorial d'Àngel Toldrà Viazó. Les sèries d'imatges que ens han arribat mostren la riquesa arquitectònica, paisatgística i social de Barcelona, Catalunya, les Balears, Aragó i Navarra en les tres primeres dècades del segle XX.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt presenta afectacions generalitzades per deteriorament de la base plàstica.
UNITATS	2.139 fotografies 1.606 postals
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Àngel Toldrà Viazó (Barcelona 1867-1956). Realitzà un gran treball com a editor de postals. Signava les postals editades amb les sigles ATV. La seva activitat professional no va ser la fotografia, sinó que estava al capdavant d'una casa de venda de papers i allí mateix editava i venia les targetes postals. El període principal de producció va ser de 1910-1930. Va començar amb postals sobre la Ciutat Comtal, però ben aviat va sortir per Catalunya, Mallorca, Navarra i Guipúscoa. Va fer diferents sèries de postals. El procés utilitzat per a la impressió de les postals fou la fototípia. També va experimentar amb la fotografia estereoscòpica, però la seva producció va quedar molt lluny de la realitzada amb el format postal.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	Hi ha poca informació de com va arribar el fons a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona. L'octubre de 1920 va ingressar a l'Arxiu una col·lecció de targetes postals la procedència de les quals corresponia a A. Toldrà. Posteriorment, el 1948, es van enregistrar en els llibres de registre de negatius de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat material d'aquesta mateixa procedència. Els positius es van classificar temàticament i es van posar a la consulta pública enganxats en fitxes de cartró. Les postals es van classificar temàticament, es van guardar en calaixos de fusta i es van posar també a la consulta pública. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Àngel Toldrà Viazó.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Donació
DATA D'INGRÉS	1920-1948
PROCEDÈNCIA	Àngel Toldrà Viazó

Fototipia. 8,9 x 14 cm. c.1910. Àngel Toldrà Viazó. Postal del Passeig de Gràcia

Positiu al gelatinobromur. 8,9 x 13,7 cm. c.1910. Àngel Toldrà Viazó. Berga

Negatiu de gelatina sobre nitrat. 8,8 x 14,5 cm. c.1910. Àngel Toldrà Viazó. Castellterçol

Positiu al gelatinobromur. 11,8 x 17,2 cm
1936. Autor desconegut.
Fàbrica de xocolata

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons CNT-FAI, 19 julio 1936-España
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	CNT-FAI
DATA INICIAL	1936
DATA FINAL	1939
RESUM GENERAL	El fons recull fotografies dels fotògrafs Badosa, Centelles, Vidal, Marco, Pérez de Rozas, Keystone Press i d'altres que mostren aspectes de la Guerra Civil, com ara els treballs d'organització i propaganda, la sanitat, l'educació, la preparació i sortida cap al front des de Barcelona i els esdeveniments en altres fronts. La major part d'aquestes fotografies es van utilitzar per a la publicació <i>CNT-FAI, 19 julio 1936-España</i> .
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt presenta afectacions generalitzades: erosions per manipulació i suports secundaris retallats.
UNITATS	166 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Es desconeixen les dades d'aquesta procedència.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	Es desconeix com el fons va arribar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona. Dues de les fotografies porten el segell de tinta de l'Oficina de Informació CNT-FAI. Sección Gráfica. Barcelona. La primera intervenció documentada sobre les fotografies va consistir en l'enregistrament dels documents en els llibres de registre de positius de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric Ciutat. Posteriorment les fotografies es van guardar a la reserva. Pel que fa a conservació preventiva, l'any 2004 es van protegir 74 còpies amb fundes. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons <i>CNT-FAI, 19 julio 1936-España</i> .
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Desconeguda
DATA D'INGRÉS	1939-1986
PROCEDÈNCIA	Desconeguda

Positiu al gelatinobromur. 11 x 16,9 cm. 1936. Agustí Centelles. Avió al camp de Serriñena

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Colita
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Colita
DATA INICIAL	1964
DATA FINAL	2000
RESUM GENERAL	El fons aplega part de l'obra fotogràfica de Colita des dels anys seixanta fins als noranta. Conté negatius en blanc i negre que representen el moviment de la Nova Cançó, fotografies en color que retraten festes populars d'arreu de Catalunya, personatges de la vida cultural i social i l'evolució de l'arquitectura de la ciutat de Barcelona. Destaca, entre aquest material, bona part de la producció fotogràfica de Colita sobre el món del flamenc.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	21.174 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Colita és el nom amb què es coneix la fotògrafa Isabel Steva Hernández (Barcelona 1940). Es va formar al costat de Xavier Miserachs, Oriol Maspons i Julio Ubiña. Va treballar el retrat i va fer una gran producció de fotografies en el món del flamenc, La Nova Cançó catalana i <i>La Gauche Divine</i> barcelonina. Els seus retrats es van utilitzar per a campanyes de promoció i premsa dels artistes. Amb l'arribada de la democràcia, es va especialitzar a fotografiar Barcelona i la seva àrea metropolitana i a reflectir la vida cultural i social del moment. També va fer col·laboracions periodístiques, il·lustracions de llibres i va participar en nombroses exposicions. La seva trajectòria professional ha estat reconeguda per distincions com la Medalla al mèrit artístic 1998 de l'Ajuntament de Barcelona i la Creu de Sant Jordi 2004 de la Generalitat de Catalunya.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	El Fons Colita va ingressar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona per compra els anys 1999, 2000, 2002 i 2005. El fons va arribar ordenat i documentat tal com el tenia l'autora. Un cop a l'Arxiu es va guardar a la reserva. Pel que fa a conservació preventiva, l'any 2000 es van protegir les diapositives amb fundes. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Colita.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Compra
DATA D'INGRÉS	1999-2005
PROCEDÈNCIA	Colita

1997. Colita. Antonio Gades i la Polaca en el rodatge de la pel·lícula Amor Brujo de Francisco Rovira Beleta

Negatiu de gelatina sobre triacetat. 3,5 x 3,8 cm. 1975. Colita. Concert de Raimon

Positiu al gelatinobromur. 24,3 x 18 cm
1943. Autor desconegut.
Desembarcament soviètic a Novorossisk

Positiu al gelatinobromur. 11,6 x 16,5 cm
1936. Autor desconegut.
Camp de Westminster en record de la Gran Guerra

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Fons *Diario de Barcelona***

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR *Diario de Barcelona*

DATA INICIAL 1900

DATA FINAL 1992

RESUM GENERAL El fons aplega les fotografies generades per il·lustrar les notícies publicades al *Diario de Barcelona*. La temàtica és molt variada i inclou esdeveniments d'àmbit mundial, polítics, socials, culturals, religiosos i esportius. Un volum important de fotografies corresponen als darrers cinquanta anys del diari. Moltes són imatges d'agència amb text incorporat. El conjunt representa una font interessant per a l'estudi de la història del segle XX.

ESTAT DE CONSERVACIÓ El conjunt presenta afectacions generalitzades: erosions per manipulació i mal emmagatzematge, dobles i estrips.

UNITATS 281.700 fotografies (aproximadament)

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA

Diari fundat per Pablo Ussón i Lepazarán el 1792. Durant una gran part del segle XIX es va convertir en el mitjà representat de la mentalitat liberal-conservadora de la burgesia catalana.

Redactat inicialment en castellà, es va passar al català i al francès en el període d'ocupació napoleònica; posteriorment va tornar al castellà. El 1814 Antoni Brusi i Mirabent va iniciar l'etapa més important del diari, que es va arribar a conèixer popularment com *El Brusi*. Antoni Brusi i Ferrer va continuar i millorar la tasca del seu pare.

Iniciat el segle XX, el diari va entrar en decadència a causa de conflictes interns de la família Brusi. Es va convertir en un diari amb continus canvis de directors.

Amb l'esclat de la Guerra Civil, la seva producció es va aturar el 1937. Va renèixer el 1940 gràcies a la fidelitat a la causa monàrquica i al seu barcelonisme. El tiratge va anar disminuint i es van viure girs ideològics. Es van buscar fórmules diverses per mantenir la publicació. L'any 1985 l'Ajuntament de Barcelona en va comprar la capçalera. Va passar per diferents propietaris fins al 1994, any en què va deixar de publicar-se. Actualment la seva edició és *on-line*.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA

L'Arxiu del *Diario de Barcelona* va arribar a l'Arxiu Històric de la Ciutat a través d'una compra que l'Ajuntament de Barcelona va fer el 1985. En el moment en què es va formalitzar el contracte de venda el diari ja s'havia deixat de publicar. El març de 1987 es va tornar a publicar el nou *Diari de Barcelona* i l'Ajuntament va aprovar la cessió d'ús de l'Arxiu del vell *Diario de Barcelona*. D'aquesta manera, el fons de l'Arxiu del *Diario de Barcelona* quedava repartit físicament: d'una banda, sota control directe de l'Arxiu Històric de la Ciutat, hi havia el material custodiat

a la Casa de l'Ardiaca i en un dipòsit propietat de l'Ajuntament; de l'altra, hi havia el material deixat en concepte de cessió d'ús que es guardava a la redacció *Diari de Barcelona* del carrer Tamarit de Barcelona. Entre aquest material es localitzava l'antic Arxiu Fotogràfic i els dossiers de premsa. La classificació de la documentació era temàtica. La nova edició del diari utilitzava aquest material i, fins i tot, va incorporar nou material que es generava fruit de l'activitat de publicació del diari. Finalment, es va recuperar el material i l'Arxiu es va traslladar a un dipòsit de l'Ajuntament de Barcelona. L'any 2001, l'empresa Dos punts, SCP, va fer una primera organització del fons seguint el criteri d'ordenació que utilitzava el *Diari de Barcelona*. Així, les fotografies es van agrupar en quatre grans blocs: dossiers biogràfics, dossiers institucionals, dossiers geogràfics i dossiers temàtics. Tota aquesta informació es va recollir en una base de dades en Access. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons *Diario de Barcelona*.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS

Compra

DATA D'INGRÉS

1985

PROCEDÈNCIA

Diario de Barcelona

Positiu al gelatinobromur. 14,6 x 21,5 cm
1960. Josep Maria Sáenz.
Urbanització de l'avinguda del Paral·lel

Positiu al gelatinobromur. 24 x 18 cm
1959. Brangulí. Masia del barri de La Verneda

Negatiu de gelatina sobre vidre. 8,4 x 16,9 cm
1914. Autor desconegut.
Tremp

Negatiu estereoscòpic de gelatina sobre vidre. 8,8 x 17,8 cm
1914. Enric Castellà.
Vista de Sant Gervasi

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Editorial Alberto Martín
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Editorial Alberto Martín
DATA INICIAL	1900
DATA FINAL	1920
RESUM GENERAL	El fons conté documentació generada per l'activitat editorial de l'empresa. Són fotografies, la majoria estereoscòpiques, de ciutats i pobles d'Espanya, també de les colònies espanyoles del nord d'Àfrica. El conjunt fotogràfic ajuda a conèixer el patrimoni històric del país. La major part d'aquestes fotografies es van fer per il·lustrar <i>El turismo práctico, colección de vistas estereoscópicas de España</i> . Les imatges són fetes per fotògrafs professionals com Sala, Adolf Mas, Enric Castellà, Guixens, Guixà, que van recórrer el país per plasmar la riquesa del paisatge monumental i arquitectònic.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt presenta afectacions puntuals: 37 negatius trencats i 2 amb l'emulsió desenganxada. Brutícia general.
UNITATS	6.334 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Editorial barcelonina fundada per Alberto Martín, el qual la va dirigir fins al 1917, any de la seva mort. Després, al capdavant de l'editorial va continuar la seva filla Dolors Martín Zamora. Es va especialitzar en publicacions de caire geogràfic, folklòric i turístic, ja que el seu principal objectiu era donar a conèixer i divulgar els diferents indrets de la península Ibèrica pel que fa a l'art, l'arqueologia, la història i la geografia. Va publicar <i>Catalunya il·lustrada</i> (5 volums), de Francesc Carreras Candi, la <i>Geografia general de Catalunya</i> (6 volums), dirigida pel mateix Carreras Candi, i <i>Turismo práctico. Folklore y costumbres de España</i> , entre d'altres. Atesa la temàtica de les seves publicacions i, probablement, la seva filosofia, l'editorial utilitzava molt material fotogràfic de qualitat per il·lustrar les obres.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	El Fons Editorial Alberto Martín va ingressar a l'Ajuntament de Barcelona en dos centres diferents: una part a la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona, i l'altra, a l'antic Arxiu Fotogràfic de Museus. L'actual Arxiu Fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona ha reunit totes dues parts. Una part molt important del fons va arribar a l'Arxiu Fotogràfic de Museus l'any 1965. Les fotografies tenen al dors un tampó de tinta amb indicacions de número de registre original de l'editorial, l'autor, la data i el lloc. L'any 1994 es va documentar el material referent a les Illes Balears. Posteriorment, el 1996, es va iniciar la primera intervenció documentada de les fotografies que fan referència a Barcelona ciutat. Es van registrar

i codificar totes les fotografies. El treball va continuar amb la descripció, catalogació i introducció de les dades a la base de dades BIMA. L'any 2005 es va fer una migració de la base de dades BIMA a Albalá. L'altra part del fons, concretament les fotografies que es van utilitzar per il·lustrar el volum sobre Lleida de la *Geografia general de Catalunya*, van arribar a la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat i es van guardar a la reserva. Es desconeix quina va ser la data i la modalitat d'ingrés d'aquest material.

Pel que fa a conservació preventiva, l'any 1996 es van protegir els positius i negatius referents a Barcelona amb fundes. L'any 1994 es va fer a la Fundació Barceló de Palma de Mallorca l'exposició "Mallorca, ahir", que va posar a l'abast del públic una part del Fons Editorial Alberto Martín. Paral·lelament a l'exposició es va editar el catàleg *Balears ahir. Una visió fotogràfica de les Illes a començament de segle*. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Editorial Alberto Martín.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS

Donació

DATA D'INGRÉS

1965

PROCEDÈNCIA

Blanca Bonet Martín

Positiu al gelatinobromur. 9,1 x 8,7 cm
1914. Enric Castellà.
Madrid

Positiu al gelatinobromur. 9 x 8,8 cm
1914. Enric Castellà.
Casa Milà

Positius al col·lodió mat virat i al gelatiobromur. 35,4 x 46,2 cm
1907. Autors diversos.
Fotomontage de retrats infantils

Positiu a la gelatina d'ennegriment directe. 8,1 x 11 cm
1907. Frederic Ballell.
Partit de tennis

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FONDS **Fons Editorial López**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Editorial López

DATA INICIAL 1870

DATA FINAL 1920

RESUM GENERAL

El fons conté documentació generada per l'activitat editorial de l'empresa. Aplega fotografies que il·lustraren les edicions realitzades per l'Editorial López, com ara *L'Esquella de la Torratxa* (1897-1910) i *La Campana de Gràcia* (1897-1920). També conté fotografies d'*Il·lustració Catalana* (1903-1917), la revista *Feminal* i els seus almanacs.

Els reportatges fotogràfics mostren una gran varietat temàtica: indrets de Catalunya, reproduccions d'obres d'art, activitats esportives, folklore, vida quotidiana i esdeveniments polítics i socials del món. L'autoria de les imatges és de fotògrafs com Frederic Ballell, Adolf Mas, Alexandre Merletti, Josep Maria Sagarra, entre molts d'altres.

Al principi del segle XX, l'aplicació dels nous mitjans tècnics d'impressió permeteren la generalització de publicacions il·lustrades amb fotografies. Les revistes de l'Editorial López i l'Editorial Catalana en són un bon exemple.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

El conjunt presenta afectacions puntuals: erosions i doblecs. Brutícia general.

UNITATS

11.094 fotografies
22 postals

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA

Editorial fundada a Barcelona per Innocenci López Bernagossi (Girona 1829-Barcelona 1895), editor i llibreter. Va adquirir la Llibreria Espanola l'any 1855, que va perdurar fins a l'inici dels anys trenta. Allà van tenir les seves redaccions els setmanaris *La Campana de Gràcia*, *L'Esquella de la Torratxa* i altres periòdics, i també s'hi editaren llibres. La seva tasca en el món editorial va permetre la difusió de l'obra d'Apel·les Mestres, Víctor Balaguer, Josep-Lluís Pellicer i altres artistes i personatges del món de la literatura catalana.

El treball d'Innocenci López al capdavant de l'editorial va ser continuat pel seu fill Antoni López Ventura (Barcelona 1861-1931). Aquest va donar més empenta als setmanaris i als seus respectius almanacs, que ja havien començat a utilitzar les il·lustracions fotogràfiques amb un cert esperit periodístic.

Antoni López Llausas (Barcelona 1888-Buenos Aires 1979), nét d'Innocenci López, en morir el seu pare va liquidar el negoci. Posteriorment, amb els socis Manuel Borràs i Josep Maria Cruzet, va crear la Llibreria Catalònia, que també va exercir com a casa editorial.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA

En morí Antoni López Ventura, el 1931, el seu fill tancà l'Editorial López. Entre 1933 i 1934, el material gràfic, dibuixos i fotografies van arribar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona. Entre els documents de l'Editorial López es trobava el fons de l'Editorial Catalana. Molts positius del fons duen al dors el segell de tinta amb la inscripció "Editorial López 1934" o "Editorial Catalana 1933".

Existeix una primera identificació del fons que dóna constància de 10 lligalls de l'Editorial López classificats temàticament.

Un cop a l'Arxiu, algunes fotografies es van enregistrar en els llibres de registre de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment part d'aquest material es va posar a la consulta pública enganxat en fitxes de cartró. La resta es va guardar a la reserva. De 1995 a 2000 es van registrar, codificar i documentar les fotografies realitzades pel fotògraf Frederic Ballell.

Pel que fa a conservació preventiva, s'han marcat els criteris de conservació preventiva de tot el conjunt: aportació de suport secundari quan cal, eliminació de suports excessivament aciditzats, neteja de dorsos, reparació d'arrugues, dobles i estrips i protecció amb fundes de polièster. L'any 2000 l'Arxiu Fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona va presentar a l'Espai Miserachs del Palau de la Virreina de Barcelona l'exposició "Frederic Ballell, fotoperiodista a l'inici del segle XX (1903-1920)", que va aplegar fotografies de Frederic Ballell pertanyents al Fons Editorial López.

Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Editorial López.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS

Donació

DATA D'INGRÉS

1933-1934

PROCEDÈNCIA

Editorial López

Positiu al col·lodi d'ennegriment directe. 6,8 x 11,4 cm
1905. Adolf Mas.
Tramvia per la carretera de les Aigües

Positiu al gelatinobromur. 17,5 x 18,5 cm
1907. L. Donoso.
Ofrena floral al monument d'Antoni Clavé

Positiu al gelatinobromur. 11,9 x 14,8 cm
1925. Vives
Comiat per l'embarcament de tropes al Marroc

Positiu al gelatinobromur. 16,4 x 22,3 cm
1925. Josep Domínguez
Obres al passeig de Gràcia

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Fons *El Día Gráfico***

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR *El Día Gráfico*

DATA INICIAL 1913

DATA FINAL 1934

COMENTARI Predominen les fotografies de la dècada dels anys vint.

RESUM GENERAL

El fons aplega documentació generada per l'activitat de l'empresa. Són fotografies utilitzades per il·lustrar les diferents notícies publicades al diari. La temàtica és molt variada: esdeveniments polítics, socials, culturals, religiosos i esportius.

El fons també conté les fotografies presentades al concurs "Cataluña en 1934", organitzat per *El Día Gráfico*, amb el propòsit de recopilar gràficament la Catalunya de 1934 en els seus aspectes artístics, folklòrics, etc. Els autors d'aquestes imatges són amateurs.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

El conjunt presenta afectacions puntuals: erosions per manipulació excessiva, resta de cola al dors, taques i sulfuració.

UNITATS

1.961 fotografies

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA

El Día Gráfico va ser un diari barceloní de tendència lerrouxista fundat, a l'igual que *La Noche*, per Joan Pich i Pon. Es va publicar de 1913 a 1939, va ser un dels diaris pioners a utilitzar el retrogravat en les seves pàgines i donar preponderància a la fotografia.

Badosa, Josep Domínguez, J. Maymó, Alexandre Merletti, entre d'altres, són autors de moltes fotografies d'aquesta publicació.

Després de la guerra es va vendre la maquinària i les col·leccions al *Diario de Barcelona*.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA

El fons d'aquest diari va arribar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona a través de dues procedències: l'Institut d'Estudis Catalans i el *Diario de Barcelona*.

Les fotografies procedents de l'Institut d'Estudis Catalans pertanyen a les presentades al concurs fotogràfic organitzat per *El Día Gráfico* el 1934. En les bases del concurs s'especificava que les fotografies constituïrien un llegat que s'oferiria posteriorment a l'Institut d'Estudis Catalans. L'Institut, més tard, les va donar a l'Arxiu. Aquestes fotografies duen enganxada al dors del suport secundari una etiqueta identificativa del concurs. L'etiqueta dona informació sobre el número d'inscripció al concurs, el lema de la fotografia, el contingut i les dades personals del fotògraf.

La primera intervenció sobre aquestes fotografies va consistir en l'enregistrament en els llibres de registre de la Secció de Fotografia de

l'Arxiu Històric de la Ciutat. Un cop registrades, es van classificar temàticament i es van posar totes a la consulta pública, a excepció de les de gran format, que es van guardar a la reserva.

Les resta de fotografies del Fons *El Día Gráfico* van ingressar a l'Arxiu a través de la compra, l'any 1985, del Diario de Barcelona. Algunes es van enregistrar i la majoria es van ordenar cronològicament i es van posar a la consulta pública. Algunes fotografies porten al dors el segell de tinta "Archivo fotográfico. *Diario de Barcelona*" o bé "Publicada en Diario de Barcelona".

Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons *El Día Gráfico*.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS

Donació
Compra

DATA D'INGRÉS

1936-1985

PROCEDÈNCIA

Institut d'Estudis Catalans
Diario de Barcelona

Positiu al gelatinobromur. 17,6 x 22,8 cm
1934. Juan Roig
Festa popular al carrer de Martin Molins

Positiu al gelatinobromur. 17,2 x 23,2 cm
1934. Juan Prats
Parc de la Ciutadella

Positiu al gelatinobromur. 10,5 x 15,3 cm
c.1920. Francesc Serra
Classe d'escultura del natural a la Llotja

Negatiu de gelatina sobre vidre. 17,9 x 12,9 cm
1915. Francesc Serra
Interior del celler de les Galeries Laietanes

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Fons Francesc Serra i Dimas**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Francesc Serra i Dimas

DATA INICIAL 1903

DATA FINAL 1967

RESUM GENERAL

El fons està compost per negatius i positius resultat del treball intens que va dur a terme el fotògraf. Principalment són reproduccions d'obres d'art com pintures, escultures, dibuixos, ceràmiques, mobles, retaules, etc. fetes en els tallers dels artistes, en col·leccions privades i en les galeries on eren exposades. Destaca un important conjunt de retrats iniciat el 1902 d'artistes treballant en els seus tallers, amb la idea de fer arribar al públic no solament l'obra d'art, sinó també la imatge dels mateixos artistes. A més el fons conté vistes d'indrets de Barcelona. Per a la història de l'art, aquest fons és interessant, ja que aplega informació sobre autors, les obres dels quals es troben molt disperses, ja sigui perquè van ser destruïdes durant la Guerra Civil, o perquè els autors van marxar a l'estranger.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

El conjunt presenta afectacions puntuals: els negatius de base plàstica han anat deteriorant-se (descomposició dels nitrats i ondulació de la base de molts diacetats). Les còpies a paper presenten doblecs, estrips i distorsió dimensional.

UNITATS 90.490 fotografies

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA

Francesc Serra i Dimas (Barcelona 1877-1967), fotògraf especialitzat en la reproducció d'obres d'art. Una de les primeres feines que va proposar-se fou el retrat d'artistes en el taller, i el 1905 publicava una primera sèrie de retrats en format postal dels principals artistes de l'època vinculats a la Sala Parés. Posteriorment, el 1915, realitzà una nova sèrie i el 1954 publicà un llibre amb una selecció d'imatges d'aquestes sèries i amb d'altres d'inèdites.

A partir d'aquesta comesa, va iniciar el treball sistematitzat de reproducció d'obres d'art d'artistes catalans. Es va convertir en el fotògraf que més quantitat de fotografies d'art va proporcionar a la premsa escrita, succeint Adolf Mas.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA

El Fons Francesc Serra i Dimas va ingressar a l'Ajuntament de Barcelona en dos centres diferents: una part a la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona, i l'altra, a l'antic Arxiu Fotogràfic de Museus. L'actual Arxiu Fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat ha reunit totes dues parts.

El gros més important del material que integra el fons va ingressar a l'Arxiu Fotogràfic de Museus abans de la mort del fotògraf l'any 1967.

Sembla que va ser una donació de l'autor. Inicialment el fons tenia una primera ordenació en caixes per autors, que posteriorment es va dissoldre per guardar els negatius segons el número de registre i el format, i els positius en arxivadors per ordre alfabètic d'autor. Aquest canvi va provocar el malbaratament d'algunes còpies.

Una petita part del fons, unes 300 fotografies, van ingressar a Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat a través de dos encàrrecs concrets que l'Arxiu va fer al fotògraf.

L'any 1992, sota el títol "L'artista al seu taller. Fotografies de Francesc Serra", i posteriorment el 2002, "L'artista al seu taller II. Fotografies de Francesc Serra", l'Arxiu Fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat presentà, a l'Espai Xavier Miserachs del Palau de la Virreina de Barcelona, part de la col·lecció dels retrats d'artistes feta per Serra. D'aquestes dues mostres es van publicar els catàlegs respectius.

Pel que fa a conservació preventiva, l'any 1992 es van netejar i protegir amb fundes els negatius que es van utilitzar per a l'exposició "L'artista al seu taller. Fotografies de Francesc Serra". L'any 2000, es va fer el mateix amb el material de l'exposició "L'artista al seu taller II. Fotografies de Francesc Serra".

Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Francesc Serra i Dimas.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS

Donació
Compra

DATA D'INGRÉS

1967

PROCEDÈNCIA

Francesc Serra i Dimas

Negatiu de gelatina sobre vidre. 15 x 10 cm
c.1930. Francesc Serra
Joiés de Pau Gargallo

Positiu al gelatinobromur. 9 x 13,9 cm
1904. Francesc Serra
Retrat d'Isidre Nonell

Negatiu de gelatina sobre vidre. 11,9 x 8,9 cm
1908. Frederic Ballell
Concurs de globus aerostàtics

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Frederic Ballell i Maymí
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Frederic Ballell i Maymí
DATA INICIAL	1888
DATA FINAL	1922
RESUM GENERAL	El fons aplega tota la producció preservada pel fotoperiodista Frederic Ballell fruit del seu treball durant quaranta anys. La tasca fotogràfica de Frederic Ballell és important pel volum, per la qualitat de les fotografies i també per l'ampli ventall temàtic. Com a fotoperiodista, va saber mostrar la societat, la cultura, la política, en resum, la vida en el primer quart de segle XX.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt presenta afectacions puntuals: 1 negatiu trencat i 6 negatius amb deteriorament causat per reforçament químic.
UNITATS	2.317 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Frederic Ballell i Maymí (Guayama 1864-Barcelona 1951). Es va traslladar de Puerto Rico a Barcelona per poder fer els estudis d'enginyeria industrial. Va tornar a Puerto Rico, però a començament de segle es va establir definitivament a la Ciutat Comtal. La seva etapa fotogràfica més important va de 1903 a 1920. Va treballar intensament per a les revistes <i>Il·lustració Catalana</i> , <i>Feminal</i> , <i>L'Esquella de la Torratxa</i> i <i>La Campana de Gràcia</i> , i també com a corresponal de <i>La Esfera</i> de Madrid. La seva obra el situa com un dels capdavanters del fotoperiodisme a Catalunya.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	El Fons Frederic Ballell i Maymí el va comprar l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona el 1945. El fons fotogràfic anava acompanyat d'un llibre de registre de l'autor que ofereix una ordenació temàtica dels negatius. Un cop va ingressar el fons a l'Arxiu, part del material es va enregistrar, en els llibres de registre de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Es va fer una selecció de negatius i el laboratori de F. Fazio els va positivar. Aquestes còpies es van classificar temàticament i es van posar a la consulta pública enganxades en fitxes de cartró. La resta de material es va guardar a la reserva. L'any 1996 es va iniciar un treball de documentació i de preservació del fons. Es va fer una recerca sobre el contingut i la cronologia dels documents i se'n va elaborar un llistat en Microsoft Word. També es van enregistrar la resta de negatius i es van codificar tots. L'any 2000 l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona va presentar a l'Espai Miserachs del Palau de la Virreina de Barcelona l'exposició "Frederic Ballell, fotoperiodista a l'inici del segle XX (1903-1920)", que aplegava

fotografies del Fons Frederic Ballell, així com altres del mateix autor pertanyents al Fons Editorial López. El mateix any es va fer a la Casa de l'Ardiaca de Barcelona l'exposició "Desastre", amb material del Fons Frederic Ballell. Paral·lelament es va editar el catàleg d'ambdues exposicions, núm. 2, de la col·lecció Memòria Fotogràfica, *Frederic Ballell, fotoperiodista*.

Pel que fa a conservació preventiva, entre l'any 1996 i el 2000 es va protegir tot el material amb fundes. El 2005 es va fer el mateix amb les còpies positivades per Francisco Fazio.

Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Frederic Ballell i Maymí.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS Compra

DATA D'INGRÉS 1945

PROCEDÈNCIA Frederic Ballell i Maymí

Negatiu de gelatina sobre vidre. 17,8 x 12,9 cm
1910. Frederic Ballell
La Maquinista Terrestre i Marítima

Positiu a la gelatina d'ennegriments directe. 7,8 x 11,1 cm
c.1905. Frederic Ballell
La Rambla

Negatiu de gelatina sobre vidre. 12,9 x 17,8 cm
1944. Jaume Ribera
Escoles Cases

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Jaume Ribera Llopis
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Jaume Ribera Llopis
DATA INICIAL	1931
DATA FINAL	1948
RESUM GENERAL	El fons està integrat per fotografies realitzades per Jaume Ribera Llopis sobre les escoles de Barcelona, especialment les municipals creades pel Patronat Escolar de l'Ajuntament de Barcelona (1922-1939). El fons permet conèixer amb detall centres com el Parvulari Forestier i l'Escola del Bosc, i dóna testimoni d'escoles ja desaparegudes, com l'Escola del Mar i Escola de Formació Domèstica.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	563 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Jaume Ribera Llopis, fotògraf professional de començament del segle XX. Va fer treballs per a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona i l'Ajuntament de Barcelona. Va documentar esdeveniments tan importants com la reforma de la Via Laietana. El seu fill Francesc Ribera també es va dedicar professionalment a la fotografia.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	El fons va arribar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona el 1999 a través d'un donatiu de Francesc Ribera. Un cop a l'Arxiu el fons es va guardar a la reserva. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Jaume Ribera Llopis.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Donació
DATA D'INGRÉS	1999
PROCEDÈNCIA	Francesc Ribera

Negatiu de gelatina sobre vidre. 12,9 x 17,8 cm. 1933. Jaume Ribera. Escola Can Cuyàs

Negatiu de gelatina sobre vidre. 9,9 x 14,9 cm
1931. Josep Domínguez
Sortida de les colònies escolars al Palau de Belles Arts

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Josep Domínguez i Martí
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Josep Domínguez Martí
DATA INICIAL	1925
DATA FINAL	1941
RESUM GENERAL	El fons reuneix part de la producció generada com a fotògraf professional per Josep Domínguez Martí. Són negatius, majoritàriament plaques de vidre, que il·lustren la crònica política i institucional dels anys trenta. Destaquen les fotografies del període de la República, que fan un seguiment de l'activitat diària del president Francesc Macià i dels seus consellers. Permeten conèixer el funcionament del govern, la política realitzada, etc. Esdevenen una font important per a la història dels anys trenta. A més, el fons conté fotografies sobre obres públiques i paisatge urbà.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu, tret de 3 negatius amb l'emulsió desenganxada.
UNITATS	4.573 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Josep Domínguez Martí (Barcelona 1877-1942), fotògraf professional. El 1924 va ingressar, per concurs, a l'Ajuntament de Barcelona. Va treballar al Departament d'Urbanització i Obres fent fotografies tècniques. Posteriorment va començar a fer el seguiment dels actes oficials del consistori municipal. Paral·lelament la Diputació li va encarregar fotografies d'actes protocol·laris, i durant el govern de la República acompanyà el president Francesc Macià en molts dels seus viatges per la geografia catalana. El 1938 treballava per al Departament de Foment i Cerimonial. També va col·laborar com a fotoperiodista en diversos diaris de l'època, com <i>El Correo Catalán</i> o <i>El Día Gráfico</i> .
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	El fons va ingressar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona a través d'una compra el 1943. Joaquim Maria Domínguez va oferir els negatius del pare que restaven al domicili particular. Sembla que part de la producció de Domínguez havia estat destruïda en un registre fet a casa seva durant la Guerra Civil. Un cop a l'Arxiu, el material es va guardar a la reserva. Pel que fa a conservació preventiva, el gener de 2004 un conjunt de negatius de nitrats panoràmics es van protegir amb fundes. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Josep Domínguez Martí.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS Compra

DATA D'INGRÉS 1943

PROCEDÈNCIA Joaquim Maria Domínguez Pont

Negatiu de gelatina sobre vidre. 8,9 x 11,9 cm
1933. Josep Domínguez
Arribada de Francesc Macià a València

Negatiu de gelatina sobre vidre . 8,9 x 11,9 cm
1932. Josep Domínguez
Inauguració a l'Escola del Treball

Positiu al gelatinobromur. 24,3 x 18 cm
Josep Postius
Contorsionistes actuant davant Salvador Dalí

Negatiu de gelatina sobre triacetat. 6 x 6 cm
1964. Josep Postius
Avinguda de la Diagonal

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Fons Josep Postius i Saura**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Josep Postius i Saura

DATA INICIAL 1945

DATA FINAL 1980

RESUM GENERAL El fons reuneix la producció generada com a fotògraf professional per Josep Postius i Saura. Majoritàriament són negatius que mostren la tasca realitzada durant els quaranta anys que va treballar com a reporter gràfic. Com a fotoperiodista, va fer fotografies dels actes polítics, culturals, esportius i d'oci del moment. L'àmbit en què més va treballar va ser el món de l'espectacle i les festes socials. Destaquen les fotografies fetes a Salvador Dalí.

ESTAT DE CONSERVACIÓ El conjunt presenta afectacions puntuals: els negatius de pas universal estan enrotllats i tenen el problema de la torsió i l'acumulació de brutor.

UNITATS 94.902 fotografies

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA Josep Postius i Saura (Puigcerdà 1914-Sant Pere de Ribes 1993), fotògraf professional. Es va iniciar en la fotografia a França, on va viure de 1934 a 1939. En tornar a Catalunya va col·laborar com a reporter gràfic per a el *Diario de Barcelona*, *Tele/Express*, *Diario Femenino* i *La Vanguardia*, entre d'altres. També va treballar de corresponsal o col·laborador de premsa estrangera a *L'Indépendant* de Perpinyà, a les agències Associated Press i France Press o la revista *Paris-Match*. En el seu treball com a fotoperiodista sempre buscava captar més enllà de l'acte en si representat, sempre hi buscava l'anècdota.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA El gros més important del fons va arribar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona a través d'una compra l'any 1983. Acompanyava el material una llista on es relacionen algunes fotografies amb el número de registre originari de l'autor. Entre 1984 i 1985 una quantitat mínima de negatius es van enregistrar, segons format, en els llibres de registre de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. D'aquests negatius, el fotògraf Joan Francés Estorch va fer contactes que es van classificar temàticament i es van posar a la consulta pública. Després de la mort de Josep Postius el 1993, el seu nebot, Robert Garriga, va contactar amb l'Arxiu Municipal de Barcelona per oferir i donar part de la documentació personal i professional de Postius. Pel que fa a conservació preventiva, entre novembre del 2003 i setembre de 2005 es van protegir amb funda 6 còpies.

Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Josep Postius i Saura.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS

Compra
Donació

DATA D'INGRÉS

1983-1993

PROCEDÈNCIA

Josep Postius i Saura
Robert Garriga i Robert

Negatiu de gelatina sobre triacetat. 6 x 6 cm
c.1960. Josep Postius
Carmen Amaya

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Josep Maria Puigdomènech i Francesc Closa
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Josep Maria Puigdomènech i Francesc Closa
DATA INICIAL	1894
DATA FINAL	1930
RESUM GENERAL	El fons aplega fotografies, positius i negatius, sobre Barcelona i la seva província, que mostren el paisatge arquitectònic i la vida quotidiana.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu, tret d'un negatiu trencat. Brutícia general.
UNITATS	196 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Josep Maria Puigdomènech i Francesc Closa estaven al capdavant d'una empresa que treballava, entre altres activitats, en el muntatge d'exposicions. Van fer diferents encàrrecs per a l'Institut Municipal d'Història de Barcelona.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	L'Institut Municipal d'Història de Barcelona va organitzar una exposició amb el material d'aquest fons. L'exposició, titulada "Aspectos de Barcelona y su comarca de finales de siglo pasado y primeros años del siglo actual", es va poder visitar del juliol de 1966 al gener de 1967. Posteriorment, part dels negatius es van enregistrar, segons format, en els llibres de registre de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. El material es va guardar a la reserva. Pel que fa a conservació preventiva, el setembre de 2001 es va protegir amb funda una diapositiva estereoscòpica acolorida i un negatiu trencat. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Josep Maria Puigdomènech i Francesc Closa.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Donació
DATA D'INGRÉS	1966
PROCEDÈNCIA	Josep Maria Puigdomènech i Francesc Closa

Positiu estereoscòpic al gelatinobromur sobre vidre acolorit. 8,5 x 16,8 cm. c.1910. Autor desconegut. Taula electoral

Positiu estereoscòpic al gelatinobromur sobre vidre. 8,5 x 16,8 cm. c.1910. Autor desconegut. Granollers

Positiu al gelatinobromur. 16,9 x 23,2 cm
1932. Josep Maria Sagarra.
Comparsa de carnaval

Positiu al gelatinobromur. 17 x 23,2 cm
1931. Josep Maria Sagarra
Acte oficial de Manuel Azaña, Miquel Santaló
i Francesc Macià a Girona

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Fons Josep Maria Sagarra i Plana**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Josep Maria Sagarra i Plana

DATA INICIAL 1910

DATA FINAL 1958

COMENTARI Predominen les fotografies dels anys 1931 i 1932. Les fotografies del període 1940-1958 corresponen a dos treballs puntuals, l'un de 1944 i l'altre de 1958.

RESUM GENERAL El fons reuneix part de la producció generada per Josep Maria Sagarra i Plana com a fotògraf professional. Són negatius, majoritàriament plaques de vidre, i positius que il·lustren la crònica política, institucional, cultural, esportiva i d'oci de final dels anys vint i començament dels anys trenta.

Destaquen les fotografies del període de la República que fan un seguiment de l'activitat del president Francesc Macià, de Lluís Companys i dels seus consellers. Permeten conèixer el funcionament del govern, la política realitzada, l'activitat cultural i de lleure del país. Són una font interessant per a l'estudi de la història del país en aquests anys i per a l'estudi del fotoperiodisme.

ESTAT DE CONSERVACIÓ El conjunt no presenta cap afectació greu.

UNITATS 3.693 fotografies

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA

Josep Maria Sagarra i Plana (Sarrià 1885-Barcelona 1959), fotògraf professional que destacà com a fotoperiodista. La seva estada a la casa de fotografia Gaumont de París li va permetre treballar al costat d'una nova generació de reporters adaptant-se a les noves tecnologies i a les noves formes d'entendre el treball fotoperiodístic.

Durant els anys de la República, va treballar en societat amb els fotògrafs Gaspar i Torrents.

Les seves fotografies es van publicar a *Barcelona Atracció*, *La Hormiga de Oro*, *Stadium!*, *Il·lustració Catalana*, *Femina* i en diaris com *La Vanguardia*, *La Humanitat* i el *Diario de Barcelona*. A partir de 1931, va agafar la correspondència de *Le Mirror du Monde*.

Va exercir de fotògraf oficial de la Generalitat republicana amb Macià i Companys. Amb la victòria franquista, se li denegà el carnet de periodista. Entre 1940-1945 va treballar per a l'Agència EFE i després per a la revista *Hola!* fins al 1953.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA

El Fons Sagarra va arribar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona a través de diferents compres. Entre els anys 1925 i 1931 es van adquirir uns 700 negatius i unes 700 còpies fotogràfiques. L'any 1932, l'Arxiu Històric de la Ciutat va iniciar el recull de documents gràfics que tinguessin

relació amb els successos esdevinguts en terra catalana d'ençà del 14 d'abril de 1931; amb aquest motiu es van comprar unes 1.600 còpies fotogràfiques. La resta van ingressar els anys 1944 i 1958. Moltes fotografies tenen el número del registre originari de l'autor. Un cop van arribar els positius de Sagarra a l'Arxiu, es van ordenar cronològicament i es van posar a la consulta pública enganxats en fitxes de cartró. Pel que fa als negatius, es van enregistrar, segons format, en els llibres de registre de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat i es van guardar a la reserva. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Josep Maria Sagarra i Plana.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS

Compra

DATA D'INGRÉS

1925-1958

PROCEDÈNCIA

Josep Maria Sagarra i Plana

Negatiu de gelatina sobre vidre. 8,8 x 11,8 cm
c.1930. Josep Maria Sagarra
Partit de beisbol a l'Estadi de Montjuïc

Positiu al gelatinobromur. 23,2 x 17,1 cm
1931. Sagarra - Torrents
Proclamació de la República a la plaça de Sant Jaume

Positiu a l'albúmina. 9,1 x 5 cm
c.1870. Rafael Areñas. Retrat d'home

Positiu a l'albúmina. 8,7 x 5,6 cm
c.1870. Moliné i Albareda. Retrat femení

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons "L'Arxiu" Llibreria de Joan Baptista Batlle
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	"L'Arxiu" Llibreria de Joan Baptista Batlle
DATA INICIAL	1870
DATA FINAL	1900
RESUM GENERAL	El fons està compost per retrats de personatges anònims del segle XIX, majoritàriament, en format <i>carte de visite</i> . Per volum i per qualitat, es tracta d'un fons interessant per a l'estudi del format <i>carte de visite</i> , que va contribuir a la popularització de la fotografia i sobretot del retrat.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt presenta afectacions puntuals: erosions, esvaïment de la imatge i restes de cola als dorsos. Brutícia general.
UNITATS	694 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Llibreria barcelonina fundada el 1895. El seu propietari, Joan Baptista Batlle, va exercir com a llibreter i bibliòfil. Va col·leccionar materials de literatura popular.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	"L'Arxiu" Llibreria Joan Baptista Batlle va realitzar, l'any 1936, la venda d'aquestes fotografies a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona. La primera intervenció documentada sobre el fons es va fer el 1936, any en què van ingressar les fotografies. Aquesta intervenció va consistir en l'enregistrament de les fotografies en els llibres de registre de positius de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. La majoria del material es va guardar a la reserva. La resta de les fotografies es van classificar temàticament i es van posar a la consulta pública enganxades en fitxes de cartró. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons "L'Arxiu" Llibreria Joan Baptista Batlle. D'aquest treball s'ha constatat que no s'han localitzat totes les fotografies que, segons els registres, pertanyen a aquest fons.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Compra
DATA D'INGRÉS	1936
PROCEDÈNCIA	"L'Arxiu" Llibreria Joan Baptista Batlle.

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FONDS **Fons Llibreria Arysel: *El alzamiento, la revolución y el terror en Barcelona***

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Llibreria Arysel

DATA INICIAL 1936

DATA FINAL 1940

RESUM GENERAL El fons aplega fotografies que mostren diferents moments dels primers anys de la Guerra Civil a la ciutat de Barcelona. Hi trobem imatges sobre els incendis d'esglésies, els milicians i milicianes sortint cap al front, l'arribada dels primers grups de les brigades internacionals, el detalls de diferents txeques, entre d'altres. Són imatges que es van utilitzar per il·lustrar el llibre de Francisco Lacruz *El alzamiento, la revolución y el terror en Barcelona*, editat el 1943 a Barcelona per l'editorial Llibreria Arysel.

ESTAT DE CONSERVACIÓ El conjunt presenta afectacions generalitzades: erosions i doblecs.

UNITATS 310 fotografies

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA Es desconeixen les dades sobre aquesta procedència.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA Les fotografies van ingressar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona a través d'un donatiu de Francisco Lacruz. Van arribar enganxades en suports secundaris i amb un segell de tinta de la censura. Part del material correspon a les galerades del llibre.

Les fotografies es van enregistrar en els llibres de registre de positius de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric Ciutat i es van posar a la consulta pública. Posteriorment, es van retirar i es van guardar a la reserva com a mesura de preservació.

Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Llibreria Arysel: *El alzamiento, la revolución y el terror en Barcelona*.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS Donació

DATA D'INGRÉS 1937-1986

PROCEDÈNCIA Francisco Lacruz

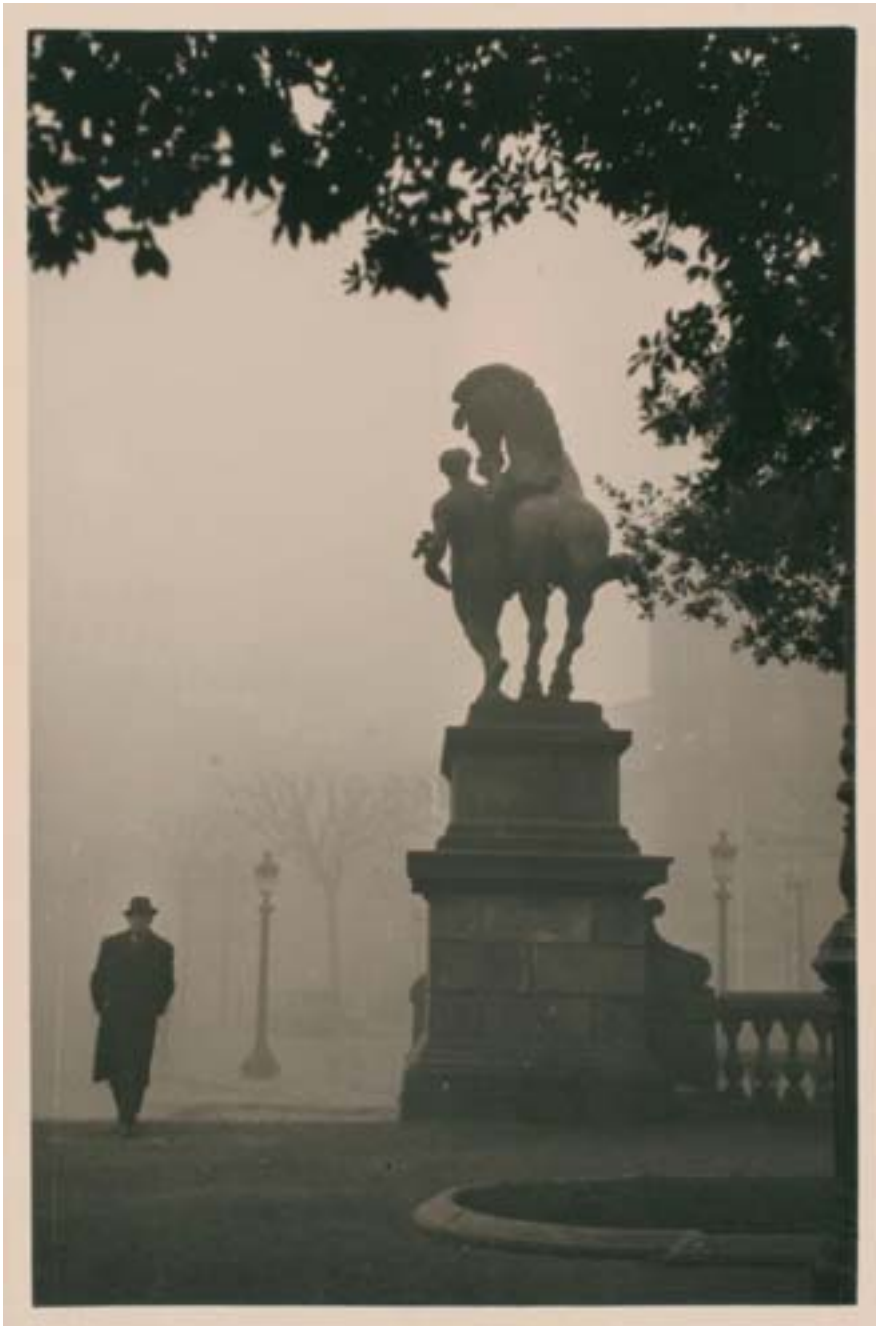

Positiu al gelatinobromur. 14,5 x 21,5 cm
c.1939. Autor desconegut
Ambient al carrer en els últims mesos de la Guerra Civil

Positiu al gelatinobromur. 17,5 x 11,7 cm
c.1940.
Pérez de Rozas

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Narcís Cuyàs
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Narcís Cuyàs
DATA INICIAL	1880
DATA FINAL	1952
RESUM GENERAL	El fons aplega, d'una banda, fotografies de Barcelona de final del segle XIX i començament del XX i, de l'altra, fotografies en format postal que mostren el paisatge, la vida quotidiana, el folklore i la monumentalitat de Barcelona, Catalunya, Andorra, Aragó i les Balears.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu
UNITATS	473 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Narcís Cuyàs (Vilafranca del Penedès 1880-Barcelona 1953), fotògraf i cineasta. Va crear l'Arxiu Cuyàs de geografia, art i etnologia dels Països Catalans. Ell és l'autor de les fotografies i, amb els anys, els seus fills Enric i Narcís van continuar l'Arxiu. Van fer una gran feina com a fotògrafs i editors de postals. Pel que fa a les postals, la Casa Cuyàs va començar editant una col·lecció sobre Barcelona i una sobre l'illa de Mallorca. Amb el temps, es va ampliar l'àrea geogràfica fotografiada a l'àmbit dels Països Catalans. L'any 1988 la Casa Cuyàs plegà i es va fer càrrec del fons l'Institut Cartogràfic de Catalunya.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	La relació comercial de la Casa Cuyàs amb l'Arxiu Històric de la Ciutat data ja de 1917. Tot i així, la primera intervenció documentada sobre el material que integra el fons va ser el 1942. Va consistir en l'enregistrament de les fotografies en el llibre de registre de positius de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Es van enregistrar les fotografies més antigues, majoritàriament albúmines, que es van classificar temàticament i es van posar a la consulta pública enganxades en fitxes de cartró. La resta es va guardar a la reserva. El 1952 es van enregistrar la major part de les fotografies de format postal. Pel que fa a conservació preventiva, l'any 2000 es van protegir 122 albúmines amb fundes. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Narcís Cuyàs.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Compra
DATA D'INGRÉS	1917-1952
PROCEDÈNCIA	Cuyàs fotògraf

Positiu al gelatinobromur. 13,1 x 8,7 cm. c.1930. Cuyàs. . Plaça de Catalunya

Positiu a l'albúmina. 16,1 x 21,3 cm. c. 1904. Antoni Esplugas. Masia

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons nissaga Napoleón
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Nissaga Napoleón
DATA INICIAL	1890
DATA FINAL	1920
RESUM GENERAL	El fons aplega una petita part de les fotografies generades per l'activitat professional de la nissaga Napoleón. Es tracta, majoritàriament, de retrats de personatges anònims i d'altres il·lustres com mossèn Cinto Verdaguier o Alfons XIII.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt presenta afectacions puntuals: 2 negatius amb deteriorament del vernís.
UNITATS	45 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	L'Estudi Fotogràfic Napoleón de Barcelona va ser fundat pels germans Fernández (Fernando, Anaís, Antonio i Emilio) a mitjan segle XIX. Coincideix amb el creixement dels estudis i l'edat d'or dels retrats de galeria. Van fer una gran tasca com a retratistes i van treballar per a la Casa Reial . Van ser els representants comercials a Espanya de l'invent dels germans Lumière, el cinematògraf. Van ser els primers a projectar pel·lícules cinematogràfiques a la Ciutat Comtal. Van aconseguir una gran reconeixement a tots nivells. La producció d'aquesta nissaga de fotògrafs va ser voluminosa i de gran qualitat. Van retratar a tot tipus de personatges i van aconseguir un prestigi reconegut per tot el país.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	L'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona va rebre l'any 1999 de Fabiola Pérez Feliu, la darrera descendent de la nissaga, diversos objectes de la seva propietat procedents de l'antic Estudio Fotográfico Napoleón de Barcelona. Entre aquests objectes hi havia material fotogràfic. Un cop a l'Arxiu les fotografies es van guardar a la reserva. Pel que fa a conservació preventiva, l'abril de 2004 el material es va netejar i protegir amb fundes. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons nissaga Napoleón.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Donació
DATA D'INGRÉS	1999
PROCEDÈNCIA	Fabiola Pérez Feliu

Positiu al gelatinobromur sobre vidre. 9,8 x 14,9 cm. c. 1920. Napoleón. Retrat d'Alfons XIII

Positiu al gelatinobromur. 16,3 x 23,5 cm
1929. Pérez de Rozas
Alfons XIII a la inauguració de l'Estadi de Montjuïc

Negatiu de gelatina sobre vidre. 11,9 x 8,9 cm
1935. Pérez de Rozas
Retrat de Federico García Lorca i Margarita Xirgu

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Fons nissaga Pérez de Rozas**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Nissaga Pérez de Rozas

DATA INICIAL 1922

DATA FINAL 1990

RESUM GENERAL

El fons aplega la documentació generada per l'activitat professional de la nissaga de fotoperiodistes Pérez de Rozas. Constitueix un dels fons fotogràfics més importants per a la documentació històrica de la Barcelona del segle XX. La seva extraordinària magnitud, que abasta el treball de dues generacions entre 1922 i 1990, el converteix en una valuosa eina per a la investigació: dictadura de Primo de Rivera, segona República, Guerra Civil, franquisme, transició i democràcia es van desgranant en una crònica que engloba fotografies d'aspectes tan diferents com representatius de cada època, com ara moments de la vida cultural, política, religiosa, econòmica i esportiva de la societat barcelonina.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

El conjunt presenta afectacions puntuals: els negatius de pas universal estan enrotllats i pateixen el problema de la torsió, i algunes plaques tenen l'emulsió desenganxada. Brutícia general.

UNITATS 811.802 fotografies

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA

El primer de la nissaga de fotògrafs fou Carlos Pérez de Rozas Masdeu, fotògraf oficial de l'Exposició Internacional de Barcelona de 1929 i cronista gràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat des de 1932 fins a la seva mort, el 1954. Vers els anys cinquanta aquest fotògraf i els seus cinc fills, Carlos, José Luís, Luis Enrique, Manuel i Rafel, van formar un autèntic equip de reporters gràfics que van abastar una gran quantitat d'informació. Van treballar en diferents diaris, com *Las Noticias*, *La Prensa*, *Hoja del Lunes*, *La Vanguardia*, *El Día Gráfico*, *La Noche*, *Solidaridad Nacional*, *Barcelona Deportiva*, *Diario de Barcelona* i l'Agència EFE, entre d'altres. El seu treball com a fotoperiodistes ha estat reconegut a Catalunya i la resta de l'Estat.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA

El fons de la nissaga Pérez de Rozas va ingressar el 1990 a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona a través d'una compra. Un cop a l'Arxiu el material es va guardar a la reserva. L'any 1994 es van desenrotllar i aplanar els negatius dels anys 1936-1940 i es van protegir amb fundes de paper cristall. El 2002 conservadors de material fotogràfic van fer un peritatge del fons amb la finalitat de conèixer-ne els deterioraments. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Nissaga Pérez de Rozas.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS Compra
DATA D'INGRÉS 1990
PROCEDÈNCIA Família Pérez de Rozas

Positiu al gelatinobromur. 11,9 x 18,3 cm. 1947
Pérez de Rozas
El general Francisco Franco i Eva Perón presidint un festival de danses populars

Positiu al gelatinobromur. 11,6 x 18 cm
1981. Pérez de Rozas.
Incendi dels magatzems El Àguila

Positiu al gelatinobromur. 11,7 x 17,8 cm
1976. Pérez de Rozas. Diada de l'11 de setembre

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Nova Empresa del Teatre Català
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Nova Empresa del Teatre Català
DATA INICIAL	1908
DATA FINAL	1910
RESUM GENERAL	El fons aplega les fotografies de la companyia Nova Empresa del Teatre Català realitzades pel fotògraf Pau Audouard entre 1908 i 1910. L'autor va retratar actors i actrius al seu estudi de la casa Lleó Morera i també va fer fotografies d'escena en el mateix teatre.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	234 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	L'any 1908 es va crear la companyia de teatre la Nova Empresa de Teatre Català entorn de la figura d'Adrià Gual. Es va contractar el Teatre Novetats per a les representacions de les temporades 1908-1909; la temporada següent l'empresa va actuar al Teatre Romea. Pau Audouard, amic d'Adrià Gual, serà l'encarregat de la realització de les fotografies de la companyia. Finalitzada la darrera representació, Gual va decidir plegar, tot i que va mantenir la col·laboració en la direcció d'algunes obres. Audouard tan sols va fer les fotografies de les obres en les quals Gual col·laborà.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	El material va ingressar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona a través d'una donació d'Adrià Gual el 1939. Un cop a l'Arxiu el fons es va guardar a la reserva. Els anys 1996-1998 es va fer el treball d'arxiu, conservació i catalogació: registre, codificació, documentació i descripció a la base de dades BIMA de totes i cadascuna de les fotografies. L'any 2005 es va migrar de la base de dades BIMA a Albalá. L'any 1998 és va fer a l'Espai 1 del Palau de la Virreina de Barcelona l'exposició "Amadeu i Audouard. Fotografies d'escena", que posava a l'abast del públic el Fons Nova Empresa del Teatre Català. Paral·lelament a l'exposició, s'edità el catàleg núm. 1 de la col·lecció Memòria Fotogràfica, <i>Amadeu i Audouard. Fotografies d'escena</i> . Pel que fa a conservació preventiva, l'any 1998 el material es va netejar i protegir amb fundes. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Nova Empresa de Teatre Català.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Donació
DATA D'INGRÉS	1939
PROCEDÈNCIA	Adrià Gual i Queralt

Negatiu de gelatina sobre vidre. 15 x 9,4 cm. c.1910. Pau Audouard. Retrat de l'actor Carles Capdevila

Negatiu de gelatina sobre vidre. 23,8 x 17,7 cm
1908. Pau Audouard. Retrat dels actors Miquel Sirvent i Lluís Puigari

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons TAF. Trabajos Aéreos y Fotogramétricos, SA
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	TAF. Trabajos Aéreos y Fotogramétricos, SA
DATA INICIAL	1960
DATA FINAL	1962
RESUM GENERAL	El fons aplega fotografies fetes per l'empresa TAF: vistes aèries i generals de Barcelona.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	28 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	TAF. Trabajos Aéreos y Fotogramétricos, SA. Inicialment l'empresa feia treballs de caràcter fotogramètric per a estudis topogràfics utilitzats per a la realització d'instruments cartogràfics. Posteriorment, es va passar a la fotografia obliqua, la qual cosa va permetre ampliar els usos de la fotografia.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	<p>Les fotografies van ingressar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona a través d'una donació. Les fotografies porten un codi original de l'empresa.</p> <p>Un cop a l'Arxiu, la primera intervenció documentada sobre les fotografies va consistir en l'enregistrament en els llibres de registre de positius de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment es van classificar temàticament i es van posar a la consulta pública enganxades en fitxes de cartró.</p> <p>Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons TAF. Trabajos Aéreos y Fotogramétricos, SA. D'aquest treball s'ha constatat que no s'han localitzat totes les fotografies que, segons els registres, pertanyen a aquest fons.</p>
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Donació
DATA D'INGRÉS	1960-1962
PROCEDÈNCIA	TAF. Trabajos Aéreos y Fotogramétricos, SA

Positlu al gelatinobromur. 18 x 13 cm. c. 1960. IAF. Vista aëria de Ciutat Veala

Positiu a la gelatina d'ennegriment directe . 11,8 x 16,8 cm
c.1900. Autor desconegut
El Putxet

Cianotípia. 12,2 x 16,5 cm
c.1890. Autor desconegut
Badalona

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Fons Agrupació Excursionista de Badalona**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Agrupació Excursionista de Badalona

DATA INICIAL 1870

DATA FINAL 1930

RESUM GENERAL

El fons conté documentació reunida per l'Agrupació Excursionista de Badalona. L'afany de l'entitat pel coneixement del país i per l'estudi del patrimoni cultural va generar la recopilació d'aquestes fotografies de final del segle XIX i començament del XX. Les imatges ens mostren part de la Barcelona monumental, però majoritàriament aplega fotografies de poblacions catalanes, d'algunes de les ciutats més importants d'Espanya i d'Itàlia. Ens permeten passejar-nos i aturar-nos a contemplar la riquesa arquitectònica del país.

Cal destacar la col·lecció de cianotípies que conté el fons.

ESTAT DE CONSERVACIÓ El conjunt no presenta cap afectació greu.

UNITATS 444 fotografies

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA

Entitat badalonina que neix el 1925 per la iniciativa de Josep Maria Rosés i Francesc Prat. El seu naixement coincideix amb el despertar de moltes altres entitats excursionistes a Catalunya. La filosofia de l'Agrupació es basava en l'expansió de l'excursionisme i el coneixement de la terra, la difusió de la cultura i l'estudi del patrimoni badaloní. En la dècada dels anys trenta, es va convertir en el motor de la divulgació cultural de Badalona.

L'Agrupació va funcionar a través de seccions. La d'Arqueologia i Història va promoure i participar en un gran nombre d'excavacions arqueològiques i va promoure la creació del Museu de Badalona.

El 1940, després de la Guerra Civil, la seva activitat es va veure estroncada i es va clausurar l'entitat per raons fonamentades per les consignes dictatorials del govern d'aquell moment. La major part del material que albergava l'entitat es va traslladar a altres centres. El Museu Arqueològic de Barcelona fou una de les institucions que en va rebre. L'esperit associatiu dels membres de l'Agrupació va fer que el 1948 renaixés l'entitat sota el nom de Centre Excursionista de Badalona. Un centre viu avui dia.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA

El fons fotogràfic de l'Agrupació Excursionista de Badalona va arribar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona a través d'un donatiu del Museu Arqueològic de Barcelona sota la direcció, en aquells moments, de l'arqueòleg Martín Almagro.

La primera intervenció documentada sobre el fons es va fer el 1941. Aquesta intervenció va consistir en l'enregistrament de gairebé tot el material en els llibres de registre de la Secció de Fotografia de l'Arxiu

Històric de la Ciutat. Posteriorment part de la documentació es va classificar temàticament i es va posar a la consulta pública enganxada en fitxes de cartró. Algunes fotografies es van guardar a la reserva. Pel que fa a conservació preventiva, el gener de 2002 es van netejar i protegir amb fundes 30 còpies.
Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Agrupació Excursionista de Badalona. D'aquest treball s'ha constatat que no s'han localitzat totes les fotografies que, segons els registres, pertanyen a aquest fons.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS	Donació
DATA D'INGRÉS	1941
PROCEDÈNCIA	Museu Arqueològic de Barcelona

Positiu al gelatinobromur. 21,3 x 15,3 cm
c.1915. J. Cañellas
Casa Thomas

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Arca de Noé
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Arca de Noé
DATA INICIAL	1929
DATA FINAL	1958
RESUM GENERAL	Fotografies generades per les activitats dels socis de l'Arca de Noé que mostren l'ambient lúdic de l'entitat, com ara visites al Parc Zoològic de Barcelona, àpats, trobades, etc.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	24 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	Entitat barcelonina fundada el 1927 pels pintors Santiago Rusiñol i Francesc Llop. L'objectiu de l'entitat era reunir socis el cognom dels quals correspongués a una de les espècies del regne animal. Amb el temps, però, els estatuts s'han reformat i hi hagut una certa flexibilitat que ha permès que molta més gent pugui formar part d'aquesta associació. Les activitats eren diverses: visites al zoo, iniciatives de protecció dels animals, apadrinaments, atorgament del Premi Pantera i el Premi Gasela. Avui dia és una entitat viva.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	Les fotografies van arribar en diferents etapes a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona a través d'una donació del president de l'entitat, el dibuixant Joaquim Ciervo. En les relacions anuals que es feien a l'Arxiu sobre els fons donats apareix Joaquim Ciervo com a donant de 1936 i 1946. La primera intervenció documentada sobre les fotografies no va ser fins al 1958. Aquesta intervenció va consistir en l'enregistrament en els llibres de registre de positius de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment es van classificar temàticament i es van posar a la consulta pública enganxades en fitxes de cartró. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Arca de Noé.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Donació
DATA D'INGRÉS	1936-1958
PROCEDÈNCIA	Joaquim Ciervo i Paradell

Positiu al gelatinobromur. 11,3 x 16,8 cm. 1929. P. Lluís Torrents. Sopar de l'Arca de Noé amb Santiago Rusiñol

Positiu al gelatinobromur. 12,2 x 17,1 cm
1932. Autor desconegut
Incendi dels magatzems El Siglo

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Club Excursionista de Gràcia
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Club Excursionista de Gràcia
DATA INICIAL	1870
DATA FINAL	1932
RESUM GENERAL	<p>El fons conté fotografies reunides per l'entitat amb la idea de crear un arxiu dins del propi centre que recollís no solament la història del club, sinó també la del barri i de la ciutat.</p> <p>El material fa referència, essencialment, al barri de Gràcia. També mostra part de l'arquitectura religiosa i civil de la ciutat.</p> <p>A més, recull fotografies d'esdeveniments històrics, com ara la visita d'Alfons XIII a Barcelona o l'incendi dels magatzems El Siglo.</p>
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu.
UNITATS	101 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	<p>Entitat barcelonina creada el 1922 amb el nom de Grup Excursionista Mai Enrera. Ben aviat es va convertir en punt de trobada per a la gent a qui agradava gaudir de l'excursionisme i del coneixement de la terra. Les seves activitats es difonien a través d'un butlletí que confeccionaven els mateixos socis del centre.</p> <p>L'interès pel coneixement de la història del territori es va traduir en un afany per recopilar tota mena de testimonis de la història de Gràcia. Eudald Canivell, un dels fundadors de l'excursionisme català, va promulgar la creació d'un arxiu, en el mateix centre, que recollís tot el material. Diferents persones van treballar en l'ordenació i la classificació de la documentació. Cal destacar, en aquesta activitat, la figura de Josep Buch i Parera.</p> <p>Actualment és una entitat activa i viva, coneguda com a Centre Excursionista de Gràcia.</p>
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	<p>Les fotografies van arribar en diferents etapes a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona a través de l'historiador gracienc i membre del club Josep Buch Parera.</p> <p>Buch, com a historiador i persona compromesa amb la vida cultural de la ciutat, va mantenir amistat amb el director de l'Arxiu Històric de la Ciutat, en aquells moments Agustí Duran i Sanpere. Aquest fet va facilitar l'ingrés del material.</p> <p>La primera intervenció documentada sobre les fotografies va consistir en el registre en els llibres de registre de positius de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment, part de la documentació es va classificar temàticament i es va posar a la consulta pública enganxada en fitxes de cartró. La resta es va guardar a la reserva.</p>

Pel que fa a conservació preventiva, el maig de 2005 es van protegir 10 còpies amb fundes.
Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Club Excursionista de Gràcia. D'aquest treball s'ha constatat que no s'han localitzat totes les fotografies que, segons els registres, pertanyen a aquest fons.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS

Donació

DATA D'INGRÉS

1932-1955

PROCEDÈNCIA

Josep Buch i Parera

Positiu a l'albúmina. 16,3 x 20,5 cm
c.1880. J. E. Puig
Claustres de la l'Església de la Concepció

Positiu al gelatinobromur. 11,9 x 18 cm
1959. Valls
L'humorista Cassen

Positiu al gelatinobromur. 12,9 x 17,8 cm
1960. Albiñana - Suriñach
El cantant Jacques Brel

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Fons Club Martini**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Club Martini

DATA INICIAL 1955

DATA FINAL 1960

RESUM GENERAL

El fons aplega fotografies, majoritàriament retrats de personatges del món de l'espectacle, la cultura o l'esport d'àmbit nacional i de l'estranger que van visitar el Club Martini de Barcelona.

En una part de la visita al Club es van retratar els convidats il·lustres en el moment de signar el llibre de visites i també durant les entrevistes que els feien els locutors de Radio España de Barcelona. L'autoria de les fotografies és de Ramon Dimas, Morera i Falcó i Xavier Miserachs, entre d'altres.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

El conjunt no presenta cap afectació greu, tret d'erosions per manipulació en les còpies de paper gelatinat esmaltat.

UNITATS

209 fotografies

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA

L'any 1956, a la seu de les oficines principals de Martini & Rossi de Barcelona, rambla Catalunya-ronda Universitat, naixia el Club Martini amb l'objectiu de reunir i presentar a la ciutat, inicialment un cop a la setmana, personalitats de l'àmbit nacional i estranger del món de l'espectacle, l'esport i la vida cultural en general. Se citava, normalment divendres per la tarda, un personatge i, envoltat de periodistes, es feia una presentació.

Ben aviat es va convertir en lloc de tertúlia i les oficines de Martini & Rossi van ser insuficients per acollir les recepcions. L'Hotel Ritz en va ser la nova seu. Va donar més projecció a les reunions socials fins a arribar a convertir el club en Terraza Martini.

Posteriorment es va trobar el local idoni i la Terraza Martini es va ubicar, finalment, a l'últim pis d'un dels edificis de passeig de Gràcia cantonada Gran Via. Cada cop amplià més les seves funcions fins a arribar a convertir-se en lloc de presentació de llibres i d'exposicions.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA

Les fotografies del Club Martini van arribar per donació a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona en dues etapes. Part del material porta, en el dors de la fotografia, un segell de tinta que hi diu: "Con los mejores saludos del Club Martini de Barcelona".

La primera intervenció documentada sobre el material va consistir en l'enregistrament de les fotografies en els llibres de registre de positius de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment es van classificar temàticament i es van posar a la consulta enganxades en fitxes de cartró. La resta es va guardar a la reserva. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les

col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Club Martini. D'aquest treball s'ha constatat que s'han comptabilitzat més fotografies de les que consten en les memòries de 1959 i 1960.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS Donació

DATA D'INGRÉS 1959-1960

PROCEDÈNCIA Club Martini

Positiu al gelatinobromur. 12,9 x 18,2 cm
1959. Ramon Dimas
Entrevista de Federico Gallo a Núria Espert

Positiu al gelatinobromur. 18,2 x 12 cm
1959. Vall
El malabarista Eduardo Raspinie

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Fons Col·legi de la Companyia de Jesús
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
NOM DEL PRODUCTOR	Col·legi de la Companyia de Jesús
DATA INICIAL	1910
DATA FINAL	1930
RESUM GENERAL	El fons està compost per fotografies, majoritàriament negatius de vidre, que reflecteixen la tasca educativa de l'orde religiós i ajuden a conèixer aspectes generals del funcionament de les seves escoles. Predomina el material que mostra el professorat i l'alumnat en les activitats del dia a dia de l'escola, retrats de grup dels cos de mestres i dels alumnes i fotografies de les instal·lacions.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu. Brutícia general.
UNITATS	77 fotografies
HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA	El Col·legi de la Companyia de Jesús del carrer Casp, número 25, de Barcelona, és una institució educativa pertanyent a l'orde dels jesuïtes. El fundador de l'orde fou sant Ignasi de Loiola. Els jesuïtes van entrar a la península Ibèrica per Barcelona i el 1546 van fundar la primera escola, el Col·legi de Betlem. Aquesta escola, juntament amb la de Cordelles, va existir fins a l'expulsió dels jesuïtes per Carles II, el 1767. El 1814 la Companyia es va restablir, però va patir altres expulsions al llarg del segle XIX. El 1881 es va obrir el col·legi del carrer Casp a Barcelona. Al començament de segle s'hi podia cursar batxillerat i estudis de comerç. Al 1932 es va dissoldre la Companyia i el col·legi va passar a escola municipal. El 1939 es va retornar a la Companyia. El col·legi va anar creixent quant a nombre d'alumnes i això va suposar que s'anessin adquirint noves instal·lacions. Actualment forma part de la Fundació Jesuïtes Educació, de la qual depenen totes les escoles de la Companyia de Catalunya.
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	Les fotografies van arribar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona a través d'un donatiu el març de 1938. L'ingrés es va fer en l'interval 1932-1939, en què el Patronat Escolar Municipal es va fer càrrec dels edificis escolars dels jesuïtes per la dissolució de la Companyia. Un cop a l'Arxiu el material es va guardar a la reserva. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Col·legi de la Companyia de Jesús.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Donació
DATA D'INGRÉS	1938
PROCEDÈNCIA	Col·legi de la Companyia de Jesús (Jesuïtes del c/ Casp, núm. 25)

Negatiu de gelatina sobre vidre. 17,9 x 23,8 cm. c.1910. Autor desconegut. Col·legi dels jesuïtes del carrer Casp

Negatiu de gelatina sobre vidre. 12,9 x 17,8 cm. c.1910. Autor desconegut. Retrat dels alumnes al col·legi dels jesuïtes del carrer Casp

Positiu al gelatinobromur. 23,9 x 17 cm
1933-1934. Margaret Michaelis
Barri Xino

Positiu al gelatinobromur. 8,7 x 6,2 cm
1933-1934. Margaret Michaelis
Barri Xino

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Fons GATCPAC**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR GATCPAC

DATA INICIAL 1931

DATA FINAL 1937

RESUM GENERAL

El fons va aplegar documentació generada i reunida pel GATCPAC, principalment fotografies de la dècada dels trenta sobre arquitectura i urbanisme a Barcelona, material que utilitzaren per a les conferències, articles i exposicions que va fer aquest grup. També comprèn fotografies de segones residències a Castelldefels i d'altres poblacions del Garraf. Destaca la sèrie que la fotògrafa austríaca Margaret Michaelis va fer sobre el barri Xino. El material mostra la manera i les condicions de vida dels habitants d'aquest barri. Les fotografies es van publicar a la revista *AC* com a il·lustració de les propostes que el GATCPAC va fer per al sanejament dels suburbis de la ciutat. També formen part del fons fotografies de Margaret Michaelis fetes en els seus viatges per Andalusia i Atenes.

És una documentació interessant per a l'estudi arquitectònic i urbanístic de la Barcelona dels anys trenta.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

El conjunt presenta afectacions puntuals: hi ha algun negatiu de placa de vidre trencat i les bases plàstiques comencen a presentar deformacions.

UNITATS

1.711 fotografies

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA

El GATCPAC (Grup d'Arquitectes i Tècnics Catalans per al Progrés de l'Arquitectura Contemporània) és una associació creada a Barcelona l'any 1930. Hi formen part els arquitectes Josep Lluís Sert, Josep Torres i Clavé, Manuel Sabiño, Cristòfol Alzamora i J.B. Subirana, entre d'altres. Els seus objectius se centraven en la contribució al progrés d'una nova arquitectura que s'adaptés al nous temps. Van treballar la línia de l'arquitectura racionalista

El grup va contactar ràpidament amb arquitectes de tot Espanya i ben aviat van crear el Grupo Centro, amb seu a Madrid, i el Grupo Norte, a Bilbao i Sant Sebastià. Al final de 1930 aquests tres grups es van unir en un de sol sota el nom de GATEPAC (Grupo de Arquitectos y Técnicos Españoles para la Arquitectura Contemporánea).

Un dels instruments de difusió del GATCPAC va ser la revista *AC* (Documents d'Activitat Contemporània), en la qual treballà molt la fotògrafa Margaret Michaelis

Del seu treball destaquen obres socials de gran rellevància, com el Dispensari Central Antituberculós (Sert, Torres i Clavé i Subirana), i edificis d'habitatges, com la Casa Bloc i cases de segona residència al Garraf (Sert i Torres i Clavé). En l'aspecte urbanístic cal subratllar dos projectes

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA

fonamentals: el Pla Macià i la Ciutat del Repòs i les Vacances de Castelldefels.

La seva intensa activitat es va prolongar fins a l'esclat de la Guerra Civil.

Aquest fons fou dipositat al Museu d'Art Modern de Barcelona en començar la Guerra Civil i amb el temps les fotografies es van integrar als fons de l'Arxiu Fotogràfic de Museus.

Un cop a l'Arxiu part de la documentació es va enregistrar en els llibres de registre de l'Arxiu Fotogràfic de Museus i posteriorment es van guardar a la reserva.

Algunes fotografies d'aquest fons, concretament les de Margaret Michaelis, van ser exposades a l'exposició organitzada pel Centre de Cultura Contemporània de Barcelona el 1999 "Margaret Michaelis. Fotografia a la Barcelona de la República".

Pel que fa a conservació preventiva, l'any 2004 els negatius de pas universals es van protegir amb fundes de polièster.

Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament del Fons GATCPAC.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS

Donació

DATA D'INGRÉS

1938-1960

PROCEDÈNCIA

GATCPAC

Negatiu de gelatina sobre vidre. 17,8 x 12,8 cm
c.1934. Margaret Michaelis
Dispensari Antituberculós

Negatiu de gelatina sobre nitrat. 17,3 x 12,5 cm
1930-1931. Margaret Michaelis
Edifici al carrer de Muntaner 342-348

Positiu al gelatinobromur sobre vidre. 8,4 x 9,9 cm
c.1930. Autor desconegut
Plaça de la Universitat

Negatiu de gelatina sobre vidre. 17,8 x 12,8 cm
1910. Autor desconegut
Seu de la Sociedad de Atracción de Forasteros

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Fons Sociedad de Atracción de Forasteros**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

NOM DEL PRODUCTOR Sociedad de Atracción de Forasteros

DATA INICIAL 1890

DATA FINAL 1939

RESUM GENERAL

El fons conté documentació generada per l'activitat de divulgació turística realitzada per la Sociedad Atracción de Forasteros. Un dels mitjans que aquesta entitat va utilitzar per a la promoció de la ciutat van ser les publicacions on es presentaven els aspectes arquitectònics i paisatgístics més atractius de Barcelona i Catalunya: a partir de 1910 van editar trimestralment *el Boletín de la Sociedad de Atracción de Forasteros*. El 1913 aquest butlletí va millorar i va sortir sota el nom de *Barcelona. Boletín de la Sociedad de Atracción de Forasteros*, i el 1922 la publicació es va convertir en monogràfica i va passar a ser la *Biblioteca de Turismo*. Simultàniament a aquesta publicació, es van editar una revista més turística, *Barcelona-Atracción*, fins al 1936. Les fotografies que aplega el fons servien per il·lustrar aquestes publicacions. Així, hi ha vistes d'indrets de la ciutat i d'altres poblacions de Catalunya.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

El conjunt presenta afectacions puntuals: algun estereoscòpic trencat i erosions per manipulació. Brutícia general.

UNITATS

1.811 Fotografies
15 postals

HISTÒRIA DE L'ORGANISME / NOTA BIOGRÀFICA

La Sociedad de Atracción de Forasteros (Syndicat d'Initiative) fou una entitat barcelonina creada el 1908 amb l'objectiu de posar a disposició de viatgers i turistes tota mena d'informació sobre Barcelona i Catalunya. Van obtenir subvencions per part de l'Ajuntament i la Diputació de Barcelona.

Ben aviat van crear una oficina informativa per facilitar documentació i dades relatives a itineraris, mitjans de transport, visites a establiments, allotjament, etc. També van fer el servei de guia i recepció de forasters. Van treballar amb altres entitats similars d'aquí i de l'estranger. Van formar part de la Federació de Sindicatos de Iniciativa y Turismo i es van convertir en una entitat activa en a la promoció del turisme. Van efectuar una obra important quant a publicacions a través de prospectes, cartells i publicacions sistemàtiques.

Amb la Guerra Civil, l'entitat es va trobar amb molts entrebancs per continuar i va acabar desapareixent.

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA

En el període de la Guerra Civil, la Sociedad de Atracción de Forasteros es va trobar amb diferents impediments per continuar el seu treball. Van patir el desallotjament de la seu a la rambla del Centre i els fou confiscat part del material gràfic de propaganda. L'organització a poc a

poc es va debilitar, va disminuir el nombre de socis i es va arribar al punt de no poder cobrir els serveis mínims. El 1939, davant d'aquesta situació, la Junta Directiva, conscient de l'estat d'agonia que es vivia, es va dirigir a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona en considerar que es tractava de la institució adient per a la custòdia del material aplegat i generat en els seus trenta anys de vida.

Finalment, la documentació i els objectes de gran valor històric i documental de la Sociedad de Atracción de Forasteros van arribar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona. Les fotografies i un breu inventari del material entregat van ingressar el 1939, algunes fotografies ho havien fet ja el 1937. Moltes estan marcades al dors amb el segell corporatiu.

La primera intervenció documentada sobre les fotografies es va fer el 1940. Aquesta intervenció va consistir en l'enregistrament de part de les fotografies en els llibres de registre de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment es van classificar temàticament i es van posar a la consulta pública enganxades en fitxes de cartró. La resta de material es va guardar a la reserva.

Pel que fa a conservació preventiva, l'any 2003 es va protegir amb fundes part del material que es trobava a la consulta pública. El març del 2004 es van netejar i protegir 13 còpies més.

Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament del Fons Sociedad de Atracción de Forasteros.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS

Donació

DATA D'INGRÉS

1937-1939

PROCEDÈNCIA

Sociedad de Atracción de Forasteros

Positiu al gelatinobromur. 12,8 x 17,8 cm
1930. Branguli
Sessió de clausura d'un congrés de turisme

Positiu al gelatinobromur. 13 x 17,8 cm
c.1930. Branguli
Hotel Ritz

COL·LECCIONS

Negatiu de gelatina sobre vidre. 12,8 x 17,8 cm
c.1910. Autor desconegut
Barraques al barri de Pekin

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Col·lecció de negatius
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
DATA INICIAL	1903
DATA FINAL	1972
RESUM GENERAL	La col·lecció aplega negatius de temàtica variada en diferents suports i formats. La major part del material té com a centre d'interès la ciutat de Barcelona. Una part important també fa referència a reproduccions d'obres d'art i altres objectes com banderoles, escuts d'heràldica, segells de cera i documents. Ressalta un conjunt de negatius retallats i emmascarats que podrien provenir d'un taller d'impressió i també un conjunt de fotografia familiar.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt presenta afectacions puntuals: algun negatiu trencat. Brutícia general.
UNITATS	1.616 fotografies
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	La Col·lecció de negatius inclou el material fotogràfic en negatiu (fotografies en les quals els tons foscos i clars són oposats als de la realitat fotografiada). En formen part les agrupacions documentals de les procedències següents: Guillermo Faraudo Casas, Pere Pujol, Vicenç Coma i Soley, Josep Creus i Bellsolà, Ramon Aulina de Mata i de Pinós, vídua de Jaume Vives Vicens, Adelaida Ferrer, Sentmenat, Montenegro, Francisco Santacruz, J.J. Piquer i Jover, Ramon Font i de Rubinat, Vilardaga, Ramon Piñol i Andreu, Jorge Venini, Servei d'Investigacions Arqueològiques i Alberto Bellós Monsó. Part del material d'aquesta col·lecció es va enregistrar en els llibres de registre de negatius de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat. Posteriorment es guardà a la reserva segons format. La resta de negatius es va conservar també a la reserva. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament de la Col·lecció de negatius.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Desconeguda Donació Compra
DATA D'INGRÉS	1929-2005

Negatiu de gelatina sobre vidre. 17,9 x 24 cm. c.1910. Autor desconegut. Escena de carrer

Positiu estereoscòpic a l'albúmina. 8,7 x 14,8 cm
c.1880. G. Broggi
Florència

Positiu estereoscòpic a la gelatina d'ennegrim directe. 8,8 x 18 cm
c.1900. Autor desconegut
Bany de la Barceloneta

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Col·lecció d'estereoscòpics**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

DATA INICIAL 1870

DATA FINAL 1939

RESUM GENERAL

La col·lecció està formada per estereoscòpics positius i negatius en diferents formats i suports. La temàtica de les fotografies és molt variada. Trobem imatges que ens mostren indrets emblemàtics de la ciutat, la vida social i les activitats públiques de Barcelona des del final del segle XIX fins al primer terç del segle XX. Hi és present la mirada del fotògraf amateur que vol deixar constància de moments viscuts i la del fotògraf professional que realitza sèries de vistes de Barcelona o d'esdeveniments concrets com l'Exposició Internacional de 1929. Aquestes sèries es feien per ser venudes amb una clara intenció divulgadora. Destaca un grup de fotografies que mostren indrets d'Espanya, Europa i un viatge per Terra Santa.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

El conjunt presenta afectacions puntuals: erosions i doblecs.

UNITATS

835 fotografies

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA

La Col·lecció d'estereoscòpics inclou fotografies estereoscòpiques positives i negatives sobre qualsevol suport (fotografies amb dues imatges idèntiques a banda i banda d'un mateix suport fetes per ser vistes amb un visor que dona una imatge amb relleu). Es tracta d'un tipus de fotografia molt singular, normalment amateur, encara que també n'hi ha de professional, que té un ús molt específic (la forma de ser vista). En formen part les agrupacions documentals de les procedències següents: Guillermo Faraudo Casas, Enric Cubas i Oliver, Sr. Fornells i Lluís Permanyer.

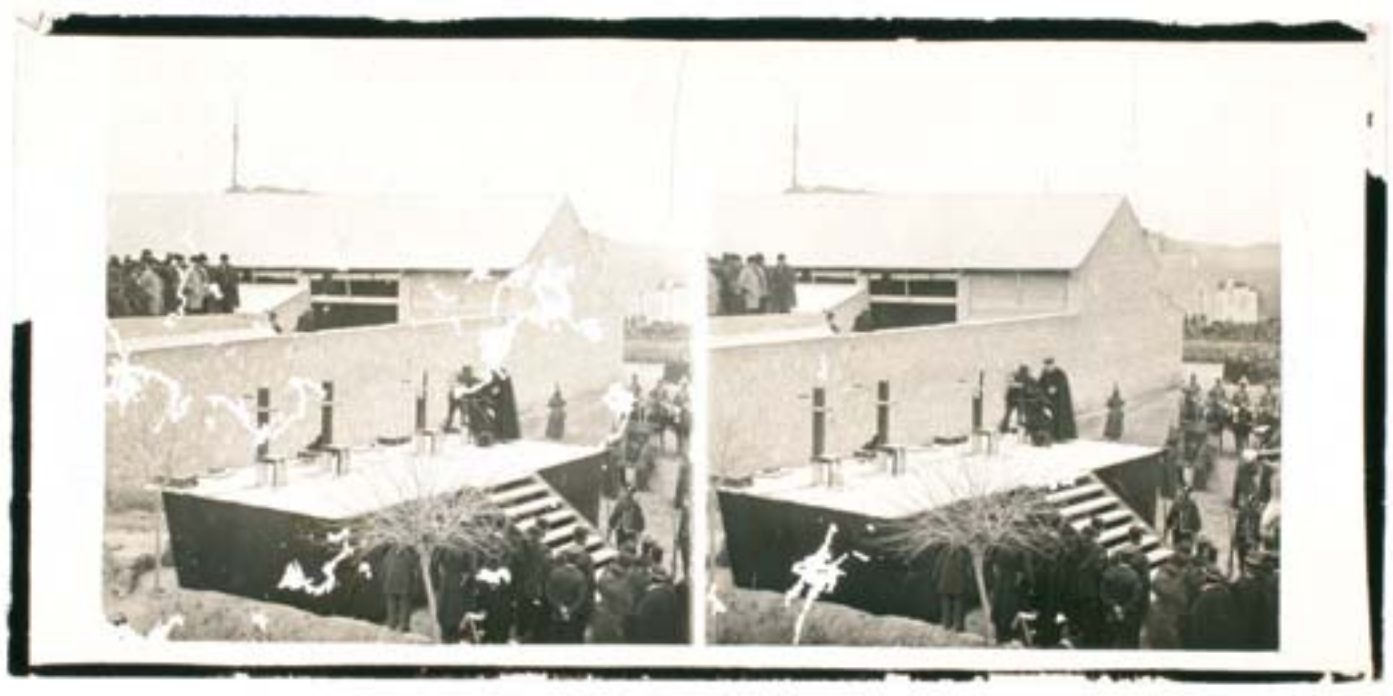
Un cop a l'Arxiu, la majoria d'aquest material es guardà a la reserva. Pel que fa a la conservació preventiva, el febrer de 2005 es van protegir 9 fotografies amb fundes.

Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament de la Col·lecció d'estereoscòpics.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS Desconeguda
Donació

DATA D'INGRÉS 1932-1991

Positiu estereoscòpic al gelatinobromur sobre vidre. 8,1 x 17 cm. c.1900. Autor desconegut. Execució al garrot vil

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Col·lecció de positius directes de càmera
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
DATA INICIAL	1840
DATA FINAL	1929
RESUM GENERAL	La col·lecció està composta per positius directes de càmera com ara daguerreotips, ambrotips i ferrotips. Es tracta de retrats de personatges anònims a excepció d'un ferrotip que representa un paisatge.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt presenta afectacions puntuals: oxidació, erosions, esvaïment de la imatge i 1 placa trencada.
UNITATS	64 fotografies
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	La Col·lecció de positius directes de càmera inclou imatges positives obtingudes a través de procediments fotogràfics directes de càmera del segle XIX (daguerreotips, ambrotips i ferrotips). Un cop a l'Arxiu, el material es guardà a la reserva. Pel que fa a la conservació preventiva, el desembre de 2004 es van protegir amb fundes 19 fotografies i es van netejar les caixes de pell on van guardats els positius. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament de la Col·lecció de positius directes de càmera.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Desconeguda
DATA D'INGRÉS	1922-1986

Daguerreotyp. 38 x 32,5 cm (emmarcat). c.1850. Napoleón. Retrat de parella

Oranotypie. 13,6 x 8,5 cm
c.1910. NPG. Postal.
Retrat d'infant disfressat

Fototípia acolorida. 13,8 x 8,9 cm
c.1905. Hauser y Menet. Postal.
Retrat de la reina Victòria Eugènia i el príncep d'Astúries

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CODI DE CENTRE ESP724/CAT/0801930008/AHCB

NOM DEL FON **Col·lecció de postals**

ÀREA DE DESCRIPCIÓ

NIVELL DE DESCRIPCIÓ Fons

DATA INICIAL 1900

DATA FINAL 1975

RESUM GENERAL Formen part de la col·lecció un total de 22.443 targetes postals amb una temàtica i una cronologia molt àmplies.

Les imatges mostren vistes generals d'indrets de la ciutat i detalls del patrimoni cultural de Barcelona i altres indrets de Catalunya, Espanya, Europa, Amèrica del Sud i Àsia. També hi ha targetes postals d'esdeveniments polítics, històrics i culturals com ara els fets de la Setmana Tràgica o l'Exposició Internacional de Barcelona de 1929. Un altre tema que destaca són els retrats, tant de personatges anònims com del món de l'espectacle.

Algunes postals s'agrupen en sèries, la majoria incompletes, que corresponen a editors diferents com ara Lucien Roisin, Àngel Toldrà Viazo (ATV), Thomas, Hauser y Menet, el Escudo de Oro, Ricart, etc. Pel que fa a l'autoria, hi són representats un gran ventall de fotògrafs com Adolf Zerkowitz, Narcís Cuyàs, Esquirol, Nicolás Reuss, Campañà-Puig Ferran, Lucien Roisin i Antoni Esplugas, entre d'altres.

ESTAT DE CONSERVACIÓ El conjunt no presenta cap afectació greu, tret d'algun trencament per fragilitat del paper.

UNITATS 22.443 postals

HISTÒRIA ARXIVÍSTICA La Col·lecció de postals inclou targetes postals il·lustrades dissenyades per circular per correu al descobert. Les imatges que contenen poden haver estat obtingudes per procediments fotogràfics o fotomecànics. Són producte d'un editor.

Les postals es van guardar en arxivadors i es van classificar temàticament. L'any 1993, les postals del Departament de Gràfics de l'Arxiu Històric de la Ciutat es transferiren a l'Arxiu Fotogràfic.

S'ha elaborat un registre de procedències de postals.

Pel que fa a la conservació preventiva, les postals panoràmiques es van protegir amb fundes.

Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament de la Col·lecció de postals.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS Desconeguda
Donació
Compra

DATA D'INGRÉS 1931-2000

19 - TORTOSA, Una vista del Ebro

Fototípic. 8,8 x 14 cm. c.1900. Thomas. Postal de Tortosa

Fototípic. 9 x 56 cm. Àngel Toldrà Viazo. Postal panoràmica de l'Eixample

Àlbum . 50,5 x 67 x 5,5 cm
1896. Pau Audouard
Àlbum del seguiment de les obres del Port de Barcelona

Positius a l'albúmina. 27,5 x 21,8 x 5,5 cm
1888. Antoni Esplugas
Àlbum de globus captius durant l'Exposició Universal de Barcelona de 1888

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Col·lecció d'àlbums
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
DATA INICIAL	1860
DATA FINAL	1960
RESUM GENERAL	<p>Aquesta col·lecció recull un conjunt d'àlbums amb fotografies aplegades amb objectius molts diferents. Aquests àlbums agrupen fotografies per deixar constància d'un esdeveniment important, d'altres per catalogar les obres d'un autor o divulgar o mostrar imatges d'un indret i també n'hi ha algunes que són el fruit de l'activitat d'un col·leccionista. Les imatges reproduïxen paisatges urbans i rurals, retrats, esdeveniments i reproduccions d'obres d'art d'arreu d'Espanya.</p> <p>Es troben àlbums tan valuosos com: "Bellezas de Barcelona" de Joan Martí, "Fotografías del Puerto de Barcelona. Estado de sus obras en 1896" per Audouard fotògraf, "Fotografías del Puerto de Barcelona. Estado de sus obras en 1897" per Audouard fotògraf, "Exposición Universal de 1888" per Audouard y Cia. fotògrafs i 8 àlbums del fotògraf Antoni Esplugas, que mostren vistes de Catalunya i altres indrets d'Espanya, entre d'altres.</p>
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt presenta afectacions puntuals: erosions en cobertes i llom, pèrdues en pàgines, estrips i dobles.
UNITATS	321 àlbums (3.805 fotografies i 4.409 postals)
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	<p>La Col·lecció d'àlbums inclou fotografies aplegades, relligades o no, amb una finalitat col·leccionista o de difusió.</p> <p>En formen part les agrupacions documentals de les procedències següents: Jordi Frigola, Teresa Arrau Torin, Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi (Sr. Paulí), "Libros Antiguos y Publicaciones de Arte" (Pere Pujol i Casademont), Joan Costa i Simón, Assumpta Escudero i Ribot, Bisbat, Joaquim Arlubins, vídua Martínez, A. Soler, Sentmenat, Josep Múnera i Carrasco, "Obra Sindical de Educación y Descanso", Guillem Busquets, Sr. Pérez-Baró.</p> <p>Les fotografies d'alguns àlbums van ser enregistrades en els llibres de registre de la Secció de Fotografia de l'Arxiu Històric de la Ciutat i es guardaren a la reserva.</p> <p>Pel que fa a la conservació preventiva, durant els anys 2004 i 2005 s'han restaurat i protegit 45 àlbums amb <i>phased-box</i>.</p> <p>Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic, que inclou el tractament de la Col·lecció d'àlbums.</p>
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Desconeguda Donació Compra
DATA D'INGRÉS	1931-2000

Fototipia. 8,7 x 12,5 x 0,4 cm. c.1888. Hauser y Menet. Àlbum de vistes de Barcelona

Positiu al gelatinobromur sobre vidre. 8,4 x 10,2 cm
c.1910. Jaume Ribera
Capella de Sant Llätzer

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FON	Col·lecció de positius sobre vidre
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
DATA INICIAL	1890
DATA FINAL	1940
RESUM GENERAL	La Col·lecció de positius sobre vidre inclou, majoritàriament, diapositives 8,5 x 10 cm fetes per ser projectades amb una finalitat educativa. La temàtica és variada, destaquen les reproduccions d'obres d'art i imatges que mostren el patrimoni arquitectònic de la ciutat. Els autors són Ribera Llopis i Adolf Mas, entre d'altres. També hi ha autocroms de paisatges, retrats i mobiliari i cromaligrafies per a llanterna màgica infantil.
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt no presenta cap afectació greu tret de brutícia general
UNITATS	1.939 fotografies
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	La Col·lecció de positius sobre vidre inclou imatges positives sobre suport de vidre des de llanternes màgiques o altres positius sobre vidre fets per ser projectats fins a autocroms (primer procediment fotogràfic en color). En formen part les agrupacions documentals de les procedències següents: Guillermo Farauo Casas, Ajuntament de Girona. Arxiu d'imatges i Emili Valls i Romà. Aquest material, en arribar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona, es guardà a la reserva. Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament de la Col·lecció de positius sobre vidre.
ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	
MODALITAT D'INGRÉS	Desconeguda Donació Compra
DATA D'INGRÉS	1922-1995

Autochrome. 13 x 18 cm. c.1910. Autor desconegut. Hotel Tibidabo

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ	
CODI DE CENTRE	ESP724/CAT/0801930008/AHCB
NOM DEL FONDS	Col·lecció de positius sobre paper
ÀREA DE DESCRIPCIÓ	
NIVELL DE DESCRIPCIÓ	Fons
DATA INICIAL	1860
DATA FINAL	1970
RESUM GENERAL	<p>La col·lecció està composta per positius sobre paper de tots els formats i els procediments amb un ventall cronològic ampli que abasta els segles XIX i XX. Es troben fotografies de Pau Audouard, Napoleón, Jean Laurent, A. Torija, Hauser y Menet, Joan Martí, Rafael Areñas, M. Sala, Josep Brangulí, Baguñà i Cornet, Hermenegild Vallvé, Adolf Zerkowitz, entre d'altres, així com autors amateurs.</p> <p>El contingut iconogràfic i temàtic de les fotografies és molt variat. Una part important té com a centre d'interès la ciutat de Barcelona en tots els seus aspectes. L'abast territorial s'amplia a Catalunya, l'Estat espanyol i, fins i tot, altres països. Ressalta de la col·lecció el valuós conjunt de retrats de personatges del segle XIX en format <i>carte de visite</i> d'autors espanyols i estrangers i els retrats d'actors i actrius en format <i>cabinet</i> fets per Antoni Esplugas. La col·lecció conté també un gran nombre de fotografies que reproduïxen obres d'art i documents.</p>
ESTAT DE CONSERVACIÓ	El conjunt presenta afectacions puntuals: erosions, estrips, esvaïment d'imatge, distorsió dimensional i brutícia.
UNITATS	12.248 fotografies
HISTÒRIA ARXIVÍSTICA	<p>La Col·lecció de positius sobre paper inclou còpies positives sobre suport paper de qualsevol procediment fotogràfic. S'exclouen les estereoscòpiques, les que formen part dels àlbums i les postals.</p> <p>En formen part les agrupacions documentals de les procedències següents: Anna Maria Adroer, Agrupació Excursionista de Catalunya, Joan Ainaud de Lasarte, Francisco Almor Berenguer, Sebastià Fontrodona Boada, Amics de l'Art Vell, Amics de la Muntanya de Montjuïc, Joan Anglada i Roca, Lluís M. Arnau de Pons, Eladia Arqués (vídua de Pedro Bernadàs), Teresa Arrau Torin, Avel·lí Artís i Balaguer, Josep Artís i Balaguer, Associació d'Amics, Veïns i Comerciants de la Rambla, Pepa Bellada, Carles M. Baró, Josep Barrillón i Paradell, Jacinte Bayona Labielle, Sr. Bergnes, Bisbat, Antoni Blancafort, Eduard Boada, Bofarull, Feliciano Bofarull, Sra. Borrell, vídua Borrell, Sra. Brunet, A. Brusi, Rosa Maria Bultó i Bajot, Jordi Buxadé, CA Romer, Joaquim Cabot i Rovira, Isabel Cabrera, Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi (Sr. Paulí), Eudald Canibell i Masbernat, Miquel Capdevila i Rosinach, Sr. Capdevila, A. Cara, Joan Cardús, Francesc Carrau i Isern, Josep Casajuana i Viñas, Casasús, Central Office of Information Photograph, Centre Excursionista de Catalunya, Concepció Cerveró Botines, Joaquim Civera, Sr. Clavell, Club Esportiu Júpiter, Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, Columbia Films SA, Sra. Coma, Comas Esquerra, Comissió de les Festes de Sant Roc de la Plaça Nova, Ramon Consola i Martín, Ubald Corominas i Coll, Joan Costa i Simón, Enric Cubas i Oliver, Xavier Doltra, Antoni Domènech, Edicions Aymà, Montserrat Fàbregas i Santamària, Guillermo Faraudo Casas, Sr. Fau, Adelaida Ferrer, Francesc Figueras i Sagués, Adolf Florensa i Ferrer, Foment Excursionista de Barcelona, Joaquim Font i Cussó, Josep Maria Font i Rius, Josep Font i Solsona, Fontà, Freixes, Jordi Frigola, Pere Fruytós, Manel Garí de Aranda, Josep Gaspar Serra, Gaza, Joan Givanel i Mas, Sr. Golferichs, Sr. Gómez, Josep Xavier Gomis, Xavier González, Gremi de Sabaters, Júlia Guardiola i Miró, Jeroni Guillem, Enric Guitert, Francesca Gusi i Castelló, Marcos A. Hernández i Giménez, Teresa Hostalrich i Fà, Sr. Hurtado, Ignasi Iglesias i Pujades, Industrials Aprestadors del Pla de Barcelona, Institut del Teatre, Ramon Jimeno, La Vanguardia, La Veu de Catalunya, Enric de Lafuente Pàmies, Lamote de Grignon, Miquel Laporta, Vicente Lino Ferrandiz, Joan Llabrés, Llar del Col·leccionista, Llibreria Gerardo, Josep Maria López i Picó, Sra. Macià de Borrell, Sra. Macià, Anna Magrinyà i Caralt, Sr. Majó, Albert Manent i Segimon, Montserrat Manent, S. Marco, Sr. Maristany, vídua d'Ezequiel Martín, Jeroni Martorell i Terrats, Antoni Massó i Casañas, Dolors Massons, Josep Mestres i Cabanes, Pare Miguel de los Angeles, Millás, J. M. Moner, Francesc Montaner i Rich, Morales, Josep Morera i Falcó, Higiní Negra, Pau Oliva, Josep Olivella i Casals, Antoni Ollé i Pinell, Joan Oller i Rabassa, Agustí Padró i Carbonell, Ramon Padró, Sr. Padró, Pallàs i Gamandé vídua Pallejà, Lluís Pareto, Patrimoni Artístic, Històric i Científic de Catalunya, Agustí Pedrol i Boada, Sra. Perarnau de Bruse, Fernando Pérez Català, Maria Pilar Santa Coloma Echagüe, Lluís Permanyer Campos, Jaume Peyrí, Giulio Picella, Ramon Piñol i Andreu, J.J. Piquer i Jover, J. M. Pobla Jou, Artur Potau Torre de Mer, Joan Pou, Josep Prat, Marta Pujol i Rosell, Antònia i Montserrat Raventós i Ventura, Religioses Adoratrius Esclaves del Santíssim Sagrament i de la Caritat, Joaquim Renart i Garcia, Lluís Rigalt,</p>

Sr. Rodó, Marià Rodríguez de Rivas, J. Roig, Sr. Rubio (o Rubió), Montserrat Segarra, Montserrat Sala i Pagès, Pilar Salamero, Srs. Santaló, Secanell, Sentmenat, Elvira Serra, Servei de Conservació i Catalogació de Monuments, Societat Anònima Vilardell, Soler, Mercè Soler i Regàs, A. Soler, Joan Soler, família Soligué, Lluís Suñé, Pere Sunyer, Ramon Sunyer, família Teixidó-Bigas, Jaume Torreblanca, Lluís Ubach Garcia-Ontiveros, Carlos Urbez i Cabrera, Miquel Utrillo i Morlilus, Maurici Valls i Quer, Lluís Valls, Ramon Vallvé, Jorge Venini, Josep Ventura, Jordi Verrié Faget, VI Flota dels EUA, Josep Maria Vicens, Plàcid Vidal i Roisich, Vilanova, Vilardaga, Maurici Vilomara, vídua de Jaume Vicens Vives, J. Vives, Francesc Xumetra i Falqués, Adolf Zerkowitz Schlesinger, Alfred Pérez-Bastardas i Mercè Rando Banchs.

En arribar a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona, algunes d'aquestes fotografies s'enregistraren en el llibres de registre de la Secció de Fotografies de l'Arxiu Històric de la Ciutat, es classificaren temàticament i es posaren a la sala de consulta enganxades en fitxes de cartró. La resta es guardaren a la reserva.

Pel que fa a la conservació preventiva, durant els anys 2004 i 2005 es netegen i protegeixen amb fundes vora unes 1.570 còpies de diversos formats i 852 *cartes de visite*.

Entre l'any 2000 i 2005 es va fer la Guia-inventari dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic, que inclou el tractament de la Col·lecció de positius sobre paper.

Positiu a la gelatina d'ennegriments directe. 18 x 24 cm
1900. Autor desconegut
Obres per a l'Exposició Universal de París de 1900

Positiu al gelatinobromur. 18,4 x 24 cm
1956. Bartomeu Rebós
Nens a Andorra

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

MODALITAT D'INGRÉS

Desconeguda
Donació
Compra

DATA D'INGRÉS

1913-2005

Positiu al gelatinobromur. 29,4 x 23,4 cm
1931. Sagarra - Torrents
Francesc Macià i Joan Casanovas en el lliurament
de l'enssenya de la Unió Catalanista

Positiu a l'albúmina. 13,7 x 9,6 cm. c.1880. Antoni Esplugas. Retrat d'actor

Positiu a l'albúmina. 23,5 x 94,5 cm. c.1870. Jean Laurent. Vista panoràmica del viaducte de Buxadell

ÍNDEX DELS FONS I LES COL·LECCIONS

318	AGRUPACIÓ EXCURSIONISTA DE BADALONA
166	ALÒS (família)
220	AMADES GELATS, Joan
144	ANELLA OLÍMPICA DE MONTJUÏC, SA
254	ANGLADA SARRIERA, Lola
273	ARANZADI UNAMUNO, Telesforo de
320	ARCA DE NOÉ
306	ARXIU LLIBRERIA JOAN BAPTISTA BATLLE, L'
294	BALLELL MAYMÍ, Frederic
118	BARCELONA. Ajuntament
130	BARCELONA. Ajuntament (unitats centrals)
160	BARCELONA. Comisión Provincial de Monumentos Históricos y Artísticos
149	BARCELONA. Institut de Cultura
152	BARCELONA. Institut Municipal d'Educació
168	BARTOLÍ (família)
200	BAXERAS, Eduard
192	BERMEJO
240	BORRÀS QUINTANA, Josep Oriol
275	BOU, Ursicina
194	BUÍGAS SANS, Carles
178	BULBENA TUSELL, Antoni
210	BULBENA ESTRANY, Evelí
169	CANDI (família)
190	CAPMANY FARRÉS, Aureli
216	CARRERA PUJAL, Jaume
169	CARRERAS (família)
174	CASADESÚS (família)
256	CASALS VIDAL, Lola
267	CASAS DEVESA, Ramon
197	CERVERÓ
302	CLOSA, Francesc
322	CLUB EXCURSIONISTA DE GRÀCIA
324	CLUB MARTINI
280	<i>CNT-FAI, 19 de julio 1936-España</i>
342	Col·lecció d'àlbums
336	Col·lecció d'estereoscòpics
334	Col·lecció de negatius
338	Col·lecció de positius directes de càmera
346	Col·lecció de positius sobre paper
344	Col·lecció de positius sobre vidre
340	Col·lecció de postals
282	COLITA
241	COLOMINAS ROCA, Josep
261	COLOMINAS, Martí
326	COL·LEGI DE LA COMPANYIA DE JESÚS
182	CORRAL FERNÁNDEZ, Antonio
222	COSTA SIMÓN, Joan
308	CUYÀS, Narcís
290	<i>DÍA GRÁFICO, EL</i>
284	<i>DIARIO DE BARCELONA</i>
298	DOMÍNGUEZ MARTÍ, Josep
166	DOU (família)

172	DURAN (família)
198	DURAN VENTOSA, Claudi
286	EDITORIAL ALBERTO MARTÍN
288	EDITORIAL LÓPEZ
211	ESCOLANO, Fernando
146	EXPOSICIÓ INTERNACIONAL DE BARCELONA DE 1929
148	FIRA DE MOSTRES
188	FLUVIÀ VENDRELL, Armand de
257	GALERA, Luis
224	GAMPER HASSEIG, Joan
328	GATCPAC
265	GENER BABOT, Pompeu
242	GIBERT BUCH, Josep
258	GIRAU IGLESIAS, Luis
196	GOIG PANSU, Carme
226	GUITART SOLÉ, Joan
173	HUMEDAS, (família)
193	IBARS, capità
150	INSTITUT MUNICIPAL DE PROMOCIÓ URBANÍSTICA, SA
274	IRANZO EIRAS, Ubaldo
214	JANER MILÀ DE LA ROCA, Ignacio de
248	LAPUENTE BELENGUER, Juan
227	LASARTE KARR, Joan de
307	LIBRERIA ARYSEL: <i>El alzamiento, la revolución y el terror en Barcelona</i>
244	MADURELL MARIMON, Josep Maria
245	MAJÓ TOCABENS, Josep
276	MARINÉ VADALACO, Amadeu
172	MARTÍ (família)
174	MARTÍNEZ (família)
263	MAS DOMÈNECH, Josep, mossèn
176	MASSANA PUJOL, Agustí
268	MATHEU SEDÓ, Roser
169	MERCADER (família)
186	MESTRES OÑÓS, Apel·les
217	MOMPART ESTEVE, Jaume
204	MONSERDÀ VIDAL, Enric
266	MORAGAS MASERAS, Rafel
162	MUSEU ARQUEOLÒGIC DE BARCELONA
310	NAPOLEÓN (fotògraf) (nissaga)
250	NOËLLE BAUCIS, Lluís
314	NOVA EMPRESA DE TEATRE CATALÀ
154	OLIMPIADA CULTURAL, SA
270	PARTAGÀS LLUCH, Rossend
180	PAULÍ MELÉNDEZ, Antoni
259	PÉREZ, Luis
312	PÉREZ DE ROZAS (nissaga)
252	PLANDIURA POU, Lluís
172	POCH (família)
300	POSTIUS SAURA, Josep
238	PRAT MAIGNON, José Luciano
208	PUIG PASCUAL, Esteve
302	PUIGDOMÈNECH, Josep Maria

264	QUERALTÓ TOLOSA, Pere
236	RENART GARCIA, Joaquim
296	RIBERA LLOPIS, Jaume
246	RIBOT CALPE, Josep
260	ROBERT, Manuel
247	ROIG PUÑED, Josep
200	ROMÀ, Concepció
228	ROURA, Joan
184	RUÉ DALMAU, Antonio
304	SAGARRA PLANA, Josep Maria
207	SAMSÓ LLOBET, Estanislao
175	SERRA (família)
292	SERRA DIMAS, Francesc
230	SERRA GRAUPERA, Joan
272	SERRA PAGÈS, Rossend
330	SOCIEDAD DE ATRACCIÓN DE FORASTEROS
155	SOCIEDAD METROPOLITANA DE CONSTRUCCIÓN, SA
212	SOLER ROVIROSA, Francesc
316	TAF. TRABAJOSAÉREOS Y FOTOGRAFÉTRICOS, SA
232	TERRADES, Joan
202	TODA GÜELL, Eduard
278	TOLDRÀ VIAZO, Àngel
215	TORRES ORIOL, Isidre
234	TOUS CASALS, Joan
262	UBACH, Montserrat
156	VILA OLÍMPICA, SA
218	VILALTA, Jaume
206	VILASECA TOCK, Enric

BIBLIOGRAFIA

200 anys de premsa diària a Catalunya. Barcelona: Fundació Caixa de Catalunya, Arxiu Històric de la Ciutat i Col·legi de Periodistes de Catalunya, 1995.

ABELLA, Jordi [et al.]. *Ramon Violant i Simorra: la memòria d' un etnògraf*. Tremp: Garsineu Edicions, 1996.

AJUNTAMENT DE BARCELONA. *Catàleg del patrimoni arquitectònic històric-artístic de la ciutat de Barcelona*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, Àrea d' Urbanisme i Obres Públiques, Servei de Protecció del Patrimoni Monumental, 1987.

ALBERCH I FUGUERAS, Ramon; GRAU I FERNÁNDEZ, Ramon. "Noves perspectives de l'Institut Municipal d'Història de Barcelona". *Quaderns d'Història de Barcelona*, núm. 1 (primer semestre de 1995), p. 47-57.

ARXIU HISTÒRIC DE LA CIUTAT. *Guia Arxiu Històric de la Ciutat (Barcelona)*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, Regidoria d'Edicions i Publicacions, 1995.

ARXIU HISTÒRIC DE LA CIUTAT-ARXIU FOTOGRÀFIC. *Amadeu i Audouard. Fotografies d'escena*. Barcelona: Renart Edicions i Institut de Cultura de Barcelona, 1998. (Memòria fotogràfica, 1.)

ARXIU HISTÒRIC DE LA CIUTAT-ARXIU FOTOGRÀFIC. *Frederic Ballell, fotoperiodista*. Barcelona: Renart Edicions i Institut de Cultura de Barcelona, 2000. (Memòria fotogràfica, 2.)

BAYÓ, Gemma [et al.]. *Manual del mètode de descripció del sistema AIDA*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, Arxiu Municipal, 2003. (Conèixer Barcelona.)

BLESA, Pilar; CORNET, Alicia. "El Repertori Iconogràfic del MNAC: evolució i tractament arxivístic". *Butlletí del Museu Nacional d'Art de Catalunya*, núm. 5 (2001), p. 161-168.

BOADAS I RASET, Joan; CASELLAS I SERRA, Lluís-Esteve; SUQUET I FONTANA, M. Àngels. *Manual para la gestión de fondos y colecciones fotográficas*. Girona: CCG Ediciones i Ajuntament de Girona, Centre de Recerca i Difusió de la Imatge (CDRI), 2001. (Biblioteca de la imatge, 3.)

CASTILLO, Montserrat. *Grans il·lustradors catalans del llibre per a infants (1905-1939)*. Barcelona: Editorial Barcanova i Biblioteca de Catalunya, 1997.

CATALUNYA. GENERALITAT. *Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC)* [Recurs electrònic]. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura, Direcció General de Patrimoni Cultural, Subdirecció General d'Arxius. [en línia] <http://cultura.gencat.net/arxius/docs/NODACdefinitiva.pdf>

CLADELLAS, Esteve. "Repertori Iconogràfic d'art espanyol". *Butlletí dels Museus d'Art de Barcelona*, núm. 2 (juliol de 1931), p. 54-55.

Diccionari Biogràfic. Barcelona: Albertí, 1966.

DOMÈNECH I FERNÁNDEZ., Sílvia. *Tesaura BIMA*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, 1997. (Normes i reglaments de l'Arxiu Municipal de Barcelona, 2.)

DUCHEIN, M. "Principios y normas básicos para los archivos e instalaciones de archivos municipales" [Recurs electrònic]. Dins *Congreso Internacional de Archivos Municipales, Valladolid 10-14 de marzo de 2003*. [en línia] <http://www.ava.es/modules/Archivo/pdf/MIGUELL%20DUCHEIN.pdf>.

DURAN I SANPERE, Agustí. Discursos llegits en la Real Academia de Buenas Letras de Barcelona en la solemne recepció pública de Don Agustí Duran y Sanpere el 20 d'abril de 1924. Barcelona: Atlas Geogràfic, 1924.

DURAN I SANPERE, Agustí. "El Instituto Municipal de Historia de Barcelona a través de sus primeros cuarenta años (1917-1957)". *Boletín de la Real Academia de Buenas Letras*, vol. XXVII (1957-1958), p. 5-67.

DURAN I SANPERE, Agustí. "La Casa del Arcediano y el Archivo Histórico de la Ciudad". *Biblioteca de Turismo de la Sociedad de Atracción de Forasteros de Barcelona*, vol. XV (octubre de 1928), p. 5-76.

DURAN I SANPERE, Agustí. *Barcelona i la seva història*. 3a ed. Barcelona: Curial, 1972-1975. (Documents de cultura, 2.)

El Manual de preservación de bibliotecas y archivos del Northeast Document Conservation Center [Recurs electrònic]. Copyright Shereilyn Ogden, 1996. Última modificació, 26 d'abril de 2001. [en línia] <http://www.nedcc.org/spplam/spplam3.pdf>

FABRE, Jaume. *Història del fotoperiodisme a Catalunya 1885-1976*. Barcelona: Col·legi de Periodistes de Catalunya i Ajuntament de Barcelona, Regidoria d'Edicions i Publicacions, 1990.

FIRA DE BARCELONA. *Barcelona, cent anys de fires : 1888-1988*. Barcelona: Fira de Barcelona, [1988?].

FOLCH I TORRES, Joaquim. "Un arxiu de materials per a l'estudi de la memòria de l'art espanyol a Barcelona". *Butlletí dels Museus d'Art de Barcelona*, núm. 2 (juliol de 1931), p. 56-60.

FORDE, HELEN. *Enseigner au personnel et aux usagers des archives a maintenir correctement les documents: une étude RAMP accompagnée de principes directeurs* [Recurs electrònic] Programme General d'Information de l'UNISIST. París: UNESCO, 1991. [en línia] <http://unesdoc.unesco.org/images/0009/000909/090984Fo.pdf>.

FREUND, Gisèle. *La fotografía como documento social*. 9a ed. Barcelona: Gustavo Gili, 1993. (Fotografía.)

FRIZOT, Michel (ed.). *A new history of photography*. Köln: Könemann, 1998.

GALÍ, Alexandre. *Història de les institucions i del moviment cultural a Catalunya 1900 a 1936*, vol. XIV-XXVI, XVIII. Barcelona: Fundació Alexandre Galí, 1978-1986.

HENDRICKS, Klaus B. [et al.]. *Fundamentals of photograph conservation: a study guide*. Toronto: Lugus i National Archives of Canada, 1991.

ISAD(G): Norma internacional de descripció arxivística. (Ottawa: CIA/ICA, 1994). Barcelona: Associació d'Arxivers de Catalunya; Generalitat de Catalunya, 1995 (2a ed.: 2001).

JOLY, Martine. *Introduction à l'analyse de l'image*. París: Nathan, 1993. (128 Image.)

KLIJN, Edwin; LUSENET, Yola de. *SEPIADES. Cataloguing photographic collections*. Amsterdam: European Commission on Preservation and Access, 2004.

La fotografía en España de los orígenes. al siglo XXI. Vol. XLVII de *Summa artis. Historia general del arte*. Madrid: Espasa Calpe, 2001.

LAVÉDRINE, Bertrand. *La conservation des photographies*. París: Press du CNRS i Ministère de la culture, de la communication, des grands travaux et du bicentenaire, 1990.

LAVÉDRINE, Bertrand. *Les collections photographiques. Guide de conservation préventive*. París: ARSAG, 2000.

LÓPEZ MONDÉJAR, Publio. *Historia de la fotografía en España*. Barcelona: Lunewerg, 1997.

- MAYNÉS I TOLOSA, Pau. *Fotografia. La conservació de col·leccions de fotografies*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura, 2005. (Col·lecció Museus Documentació.)
- NARANJO, Juan [et al.]. *Introducció a la història de la fotografia a Catalunya*. Barcelona: Lunverg i MNAC, 2000.
- NEWHALL, Beaumont. *Historia de la fotografía*. 2a ed. Barcelona: Gustavo Gili, 2002. (Fotografía.)
- Notas del ICC; Canadian Conservation Institute, Institut canadien de Conservation*. Santiago de Chile: Centro Nacional de Conservación y Restauración, 1999.
- PAVAO, Luis. *Conservación de colecciones de fotografía*. Granada: Junta de Andalucía, Consejería de Cultura i Comares, 2001. (Cuadernos técnicos. Instituto Andaluz del Patrimonio Histórico, 5.)
- RÀFOLS, J.F. (dir). *Diccionario de artistas de Cataluña, Valencia y Baleares*. Barcelona: Edicions catalanes, 1980-1981.
- REILLY, James M. *Care and identification of 19th Century photographic prints*. Rochestre, NY: Eastman Kodak Co., Kodak Publication G-25, 1986.
- RIEGO, Bernardo [et al.]. *Manual para el uso de archivos fotográficos. Fuentes para la investigación y pautas de conservación de fondos documentales fotográficos*. Santander: Aula de Fotografía de la Universidad de Cantabria; Madrid, Ministerio de Educación y Cultura, Dirección General del Libro, Archivos y Bibliotecas, 1997.
- RIEGO, Bernardo. *La Introducción de la fotografía en España: un reto científico y cultural*. Girona: CCG Ediciones i Ajuntament de Girona, Centre de Recerca i Difusió de la Imatge (CDRI), 2000. (Biblioteca de la Imagen, 1.)
- RIERA I VIADER, Sebastià. "Gènesis i primera etapa de l'Institut Municipal d'Història (1916-1989)". *Quaderns d'Història de Barcelona*, núm. 1 (primer semestre de 1995), p. 25-31.
- RITZENTHALER, Mary Lynn; MUNOFF, Gerald J.; LONG, Margery, S. *Archives and manuscripts: administration of photographic collections*. Chicago [I11]: Society of American Archivists, 1984. (SAA basic manual series.)
- SOBREQUÉS I CALLICÓ, Jaume (dir). *Guia-Catàleg Institut Municipal d'Història*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, Serveis de Cultura, 1983.
- SOUGEZ, Marie-Loup. *Historia de la fotografía*. 5a ed. Madrid: Cátedra, 1994. (Cuadernos Arte Cátedra, 12.)
- THE LIBRARY OF CONGRESS. Preservation. Care, Handling, and storage of photographs. Information Leaflet. [en línia]. www.loc.gov/preserv/care/photolea.html.
- VALLE GASTAMINZA, Félix del (ed). *Manual de documentación fotográfica*. Madrid: Síntesis, DL 1999. (Ciencias de la Información Síntesis. Biblioteconomía y documentación, 19.)
- VILCHES, L. *La lectura de la imagen: prensa, cine, televisión*. 7a ed. Barcelona: Paidós, 1997. (Paidós Comunicació, 11.)
- VOLTES BOU, Pere. *Guía-catálogo del Instituto Municipal de Historia de Barcelona*. Barcelona: Ayuntamiento de Barcelona, 1965.
- WILHELM, Henry Gilmer. *The permanence and care of color photographs: traditional and digital color prints, color negatives, slides and motion pictures*. Grinnel [Iowa]: Preservation Pub. Co., 1993.
- XIRGU I SUBIRÀ, Miquel. "L'arxiu de clixés fotogràfics dels nostres museus". *Butlletí dels Museus d'Art de Barcelona*, núm. 68 (gener de 1937), p. 24-30.

Per fer la recerca s'han consultat els fons següents:

ARXIU COMARCAL DE CERVERA. Fons Agustí Duran i Sanpere.

ARXIU MUNICIPAL ADMINISTRATIU DE BARCELONA. Fons Ajuntament de Barcelona.

ARXIU HISTÒRIC DE LA CIUTAT DE BARCELONA. Fons Ajuntament de Barcelona.

ARXIU CENTRAL DE L'INSTITUT DE CULTURA DE BARCELONA. Fons Ajuntament de Barcelona

ARXIU DE LA JUNTA DE MUSEUS DE CATALUNYA.

ALTRES PUBLICACIONS DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA-ARXIU MUNICIPAL

Notícies del segle XVII: la premsa a Barcelona
entre 1612 i 1628

Premsa clandestina i de l'exili a l'Hemeroteca
de l'Arxiu Històric de la Ciutat (1939-1977)

Cartes de Ferran II a la ciutat de Barcelona (1479-151)

Els orígens de la premsa a Catalunya: catàleg
de periòdics antics (1641-1833)

Catàleg dels pergamins municipals de Barcelona.
Anys 885-1334 (Volum I)

